

เฉลิมพระเกียรติ โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

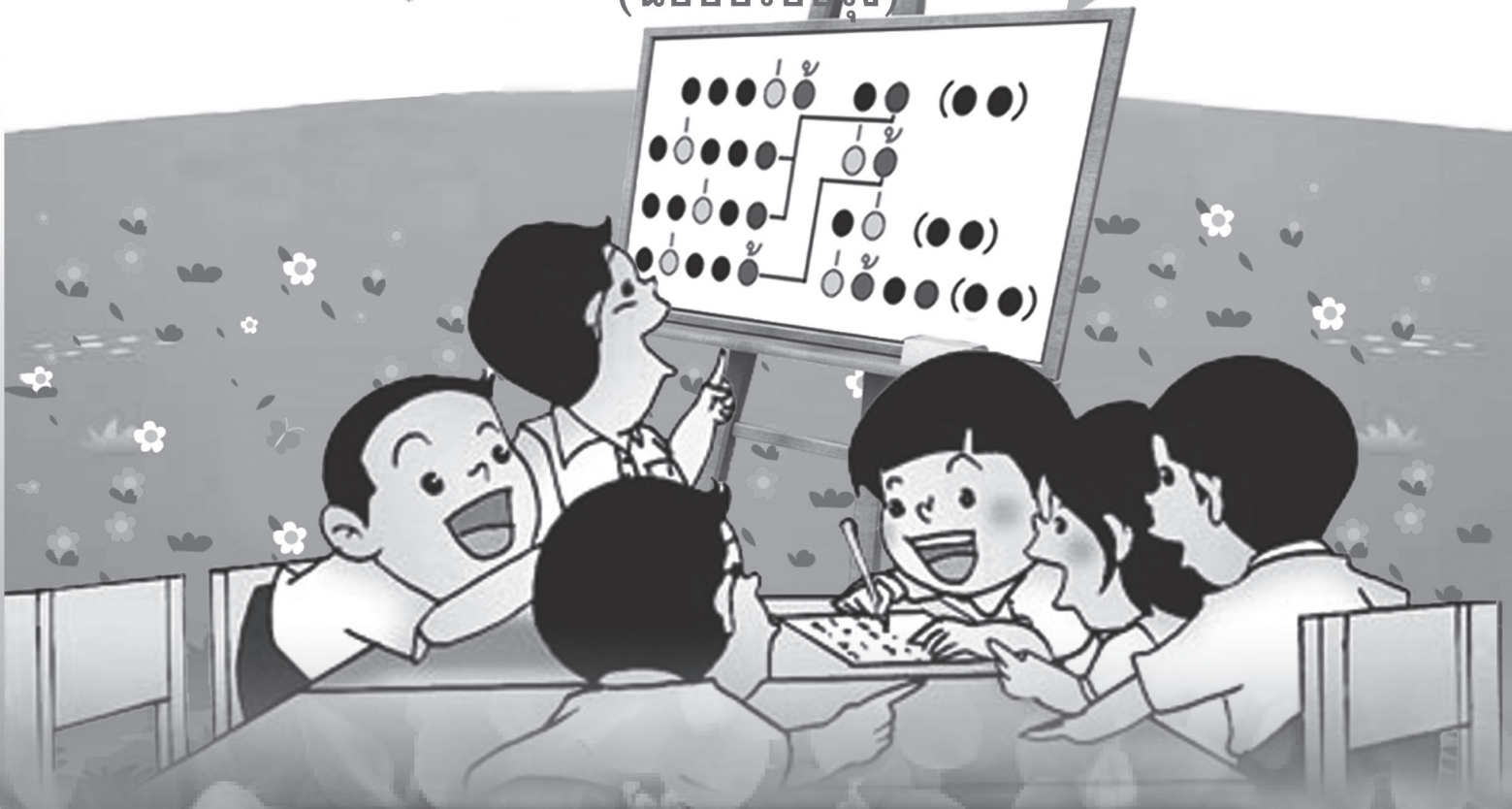
ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๑ เล่ม ๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

(ฉบับปรับปรุง)

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ชุดเอกสารสื่อ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ลิขสิทธิ์ของ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์
พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒๒,๐๐๐ ชุด
จัดพิมพ์โดย องค์การค้ำของ สกสค.

คำนำ

ตามที่ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดทำชุดการเรียนรู้ สำหรับใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ขาดครู มีครูไม่ครบชั้นหรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ซึ่งประกอบด้วย ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) หลังจากที่มีการนำไปใช้ พบว่าสื่อดังกล่าวช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กได้เป็นอย่างดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเห็นควรมีการนำสื่อดังกล่าว มาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และโรงเรียนขยายโอกาสทุกโรง เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ประกอบกับ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๑๒๓๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ปรับปรุงชุดการจัดการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ให้สอดคล้องกับการประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และเพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้ จึงจัดแยกเป็นรายชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) และเป็นรายภาคเรียน (ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒) ทั้ง ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย

- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
(ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มบูรณาการ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒

การนำชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาเอกสาร คู่มือการใช้ชุดการจัดการเรียนรู้ และศึกษาคำชี้แจงในเอกสาร ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ให้เข้าใจ เพราะจะทำให้ทราบถึงแนวคิดการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมตัวของครู สื่อการจัดการเรียนรู้ ลักษณะชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สัญลักษณ์ที่ใช้ แนวทางการวัดและประเมินผลของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หวังว่าชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) ฉบับปรับปรุงนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาต่อไป

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ครู อาจารย์ และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและจัดทำเอกสารมา ณ โอกาส นี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

๑. แนวคิดหลัก

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ใช้วิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย โดยนักเรียนเรียนรู้ทักษะภาษาจากครูผู้สอน ซึ่งอธิบายแนวคิดและองค์ความรู้ในช่วงต้นชั่วโมง จากนั้นจึงให้นักเรียนฝึกปฏิบัติแบบร่วมมือร่วมใจโดยการทำงานแบบจับคู่หรือเป็นกลุ่มย่อย รวมทั้งฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากการทำกิจกรรมเดียว

๒. การเตรียมตัวของครูในการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหน่วยการเรียนรู้ล่วงหน้าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้และเตรียมใบงานใบกิจกรรมให้ครบถ้วน โดยศึกษาใบความรู้สำหรับครู แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน สื่อประกอบการจัดกิจกรรม แนวคำตอบของใบงาน และลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ประกอบด้วย

๓.๑ ใบความรู้ สำหรับนักเรียนใช้ศึกษาด้วยตนเองใช้ค้นคว้าเพิ่มเติมในการทำกิจกรรม

๓.๒ ใบงาน – ใบกิจกรรม สำหรับกิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรมจับคู่ และกิจกรรมเดี่ยว

โดยใช้ สัญลักษณ์ ★ และสีแสดงระดับชั้นเรียน เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่มเอกสารเป็นสีฟ้า มี ★★★★★ จำนวน ๕ ดวง

๓.๓ เกมและแบบฝึกเสริม สำหรับใช้ฝึกทักษะเพิ่มเติม จากเกมและสื่อประกอบการเรียนรู้ที่สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

๔. ลักษณะชุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ชุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ (Learning Unit) โดยผ่านการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นำผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เดียวกัน เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนเรียนรู้แบบบูรณาการหลักภาษาไทยและวรรณกรรมผ่านการฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิดและการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สำหรับภาคเรียนที่ ๑ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ๘ หน่วย ดังนี้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความย่อตามคิด

นิทาน บทอ่าน วรรณกรรม บทอาขยาน บทร้อยกรองต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละหน่วย จะสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับหน่วยการเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถเลือกเรื่องที่จะนำมาให้นักเรียนเรียนรู้ หรืออ่านเพิ่มเติมได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิทาน บทกล่อมเด็ก บทร้อยกรองที่เป็นภาษาถิ่น หรือเรื่องเล่าท้องถิ่นจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งและประทับใจ เนื่องจากเป็นสิ่งที่นักเรียนรู้จัก และพบเห็นในชีวิตประจำวัน

๕. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ใน ๑ หน่วยการเรียนรู้จะประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ ๒ ชั่วโมง องค์ประกอบของแผน ในส่วนของขอบเขตเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เขียนรวมสำหรับใช้ในการสอน ๒ ชั่วโมง บางโรงเรียนอาจจัดตารางสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครึ่งละ ๒ ชั่วโมง บางแห่งอาจจัดเป็นครึ่งละ ๑ ชั่วโมง หรือ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที ครูผู้สอนจึงสามารถปรับแผนการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมกับตารางสอนของโรงเรียนเพื่อให้เกิดความสะดวกในการสอน

สัญลักษณ์ที่ใช้

ในชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดสัญลักษณ์แสดงหน่วยการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มีกรอบสัญลักษณ์จำนวนดาว ๕ ดวง วางในแถบสีฟ้า ด้านซ้าย และมีตัวอักษร และตัวเลขกำกับอยู่ด้านขวา มีความหมาย ดังนี้

หมายถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หมายถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
ใบงานที่ ๑

๖. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนแต่ละชั้นจะต้องปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การผ่านไว้ ๗๐ % กรณีนักเรียนมีผลการปฏิบัติตามใบงานไม่ผ่านการประเมิน ให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลให้แล้วเสร็จในแต่ละแผนการเรียนรู้ เมื่อจัดการเรียนรู้ครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ให้ครูผู้สอนตรวจสอบผลการประเมินและบันทึกผลการประเมินรายหน่วย ซึ่งได้จัดทำแบบบันทึกไว้สำหรับครูผู้สอนบันทึกผลเพื่อใช้เป็นหลักฐานการประเมินตัวชี้วัดตามมาตรฐานรายชั้นของนักเรียนแต่ละชั้น

	หน้า
คำชี้แจง	
โครงสร้างของชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	๓
แนวทางการจัดหน่วยการเรียนรู้	๔
โครงสร้างรายวิชา	๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน	๒๑
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๒๓
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๒๔
โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	๒๕
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๒๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๒๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๔๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๖๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๘๓
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๑๐๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน	๑๑๑
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๑๑๓
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๑๑๔
โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	๑๑๕
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๑๑๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๑๑๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๑๒๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๑๓๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๑๕๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	๑๖๓
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๑๗๕

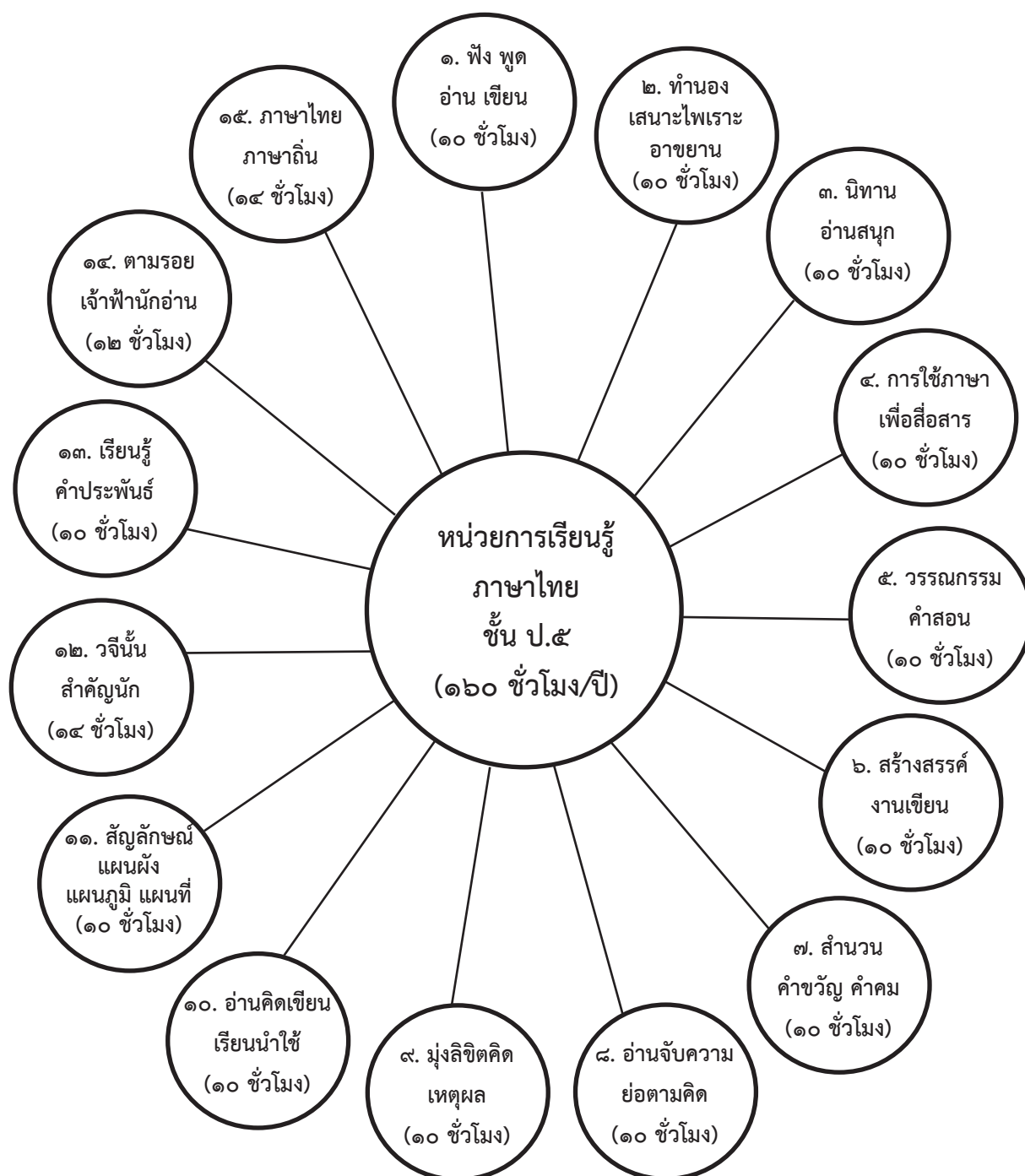
	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ จดงามสำนวน	
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๑๙๓
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๑๙๕
โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	๑๙๖
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๑๙๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๑๙๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๒๑๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๒๒๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๒๓๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	๒๔๓
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๒๕๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด	๒๘๕
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๒๘๗
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๒๘๘
โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	๒๘๙
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๒๙๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๒๙๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๓๐๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๓๑๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๓๒๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	๓๓๔
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๓๔๗

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular shape around the central text.

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ผังโครงสร้างของชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดหน่วยการเรียนรู้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕			
ภาคเรียนที่ ๑		ภาคเรียนที่ ๒	
หน่วยการเรียนรู้	เวลาที่ใช้ (ช.ม.)	หน่วยการเรียนรู้	เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
๑. ฟัง พูด อ่าน เขียน	๑๐	๙. มุ่งลิขิต คิดเหตุผล	๑๐
๒. ทำนองเสนาะ ไพเราะอาขยาน	๑๐	๑๐. อ่าน คิด เขียน เรียงนำใช้	๑๐
๓. นิทานอ่านสนุก	๑๐	๑๑. สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภูมิ แผนที่	๑๐
๔. การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร	๑๐	๑๒. วาจนั้น สำคัญนัก	๑๔
๕. วรรณกรรมคำสอน	๑๐	๑๓. เรียนรู้คำประพันธ์	๑๐
๖. สร้างสรรค์งานเขียน	๑๐	๑๔. ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน	๑๒
๗. งดงามสำนวน	๑๐	๑๕. ภาษาไทยภาษาถิ่น	๑๔
๘. อ่านจับใจความย่อตามคิด	๑๐	รวม	๘๐
รวม	๘๐		
รวมทั้งสิ้น		๑๖๐ ชั่วโมง /ปี	

๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑. ฟัง พูด อ่าน เขียน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๕/๓ - อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย ท๒.๑ ป.๕/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท๓.๑ ป.๕/๑ - พุทแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกรักจากเรื่องที่ฟังและดู ท๕.๑ ป.๕/๑ - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท๕.๑ ป.๕/๒ - ระบุนิยามและข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท๕.๑ ป.๕/๓ - อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ตัวชี้วัดควรรู้ ท๓.๑ ป.๕/๕ - มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	๑. การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ๒. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ๓. พุทแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกรักจากการฟังเรื่องพิกลทอง ๔. สรุปเรื่องจากอ่านวรรณกรรมเรื่องพิกลทอง ๕. ระบุนิยามและข้อคิดจากการอ่านวรรณกรรมเรื่องพิกลทองที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ๖. มารยาทในการฟัง การดู และการพูด	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ข.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๒. ทำนอง เสนาะ ไพเราะ อาขยาน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๕/๒ - อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการ บรรยายและการพรรณนา ท๑.๑ ป.๕/๓ - อธิบายความหมายโดยนัยจาก เรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย ท๒.๑ ป.๕/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด ท๔.๑ ป.๕/๑ - ระบุนิตและหน้าที่ของคำ ในประโยค ท๕.๑ ป.๕/๑ - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือ วรรณกรรมที่อ่าน ท๕.๑ ป.๕/๒ - ระบุนิยามและข้อคิดจากการ อ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่ สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท๕.๑ ป.๕/๓ - อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและ วรรณกรรม ท๕.๑ ป.๕/๔ - ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตาม ความสนใจ ตัวชี้วัดควรรู้ -	๑. การอ่านออกเสียงและ การบอกความหมาย - คำที่มีตัวการันต์ ๒. ชนิดและหน้าที่ของคำใน ประโยค - คำนาม - คำสรรพนาม ๓. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่ง บรรทัด ๔. สรุปเรื่องจากสังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ๕. ข้อคิดจากการอ่านสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๖. อธิบายคุณค่าจากการอ่าน สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๗. อาขยานจากเรื่อง สังข์ทอง ตอนกำเนิด พระสังข์ ๘. การอธิบายความหมายของบท อาขยาน	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๓. นิทาน อ่านสนุก	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๕/๒ - อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการ บรรยาย และการพรรณนา ท๓.๑ ป.๕/๔ - พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ ศึกษา ค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท๔.๑ ป.๕/๒ - จำแนกส่วนประกอบของประโยค ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๕/๓ - เขียนแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนา งานเขียน	๑. นิทาน ๒. อักษรนำ ๓. อักษรย่อและเครื่องหมาย วรรคตอน ๔. ประโยคส่วนประกอบของ ประโยค ๕. การเขียน การพุดรายงาน (การพุดลำดับเหตุการณ์) ๖. การนำแผนภาพความคิดไป พัฒนางานเขียน	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๔. การใช้ ภาษา เพื่อสื่อสาร	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๑ - อ่านออกเสียงบท ร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๕/๒ - อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็น การบรรยายการพรรณนา ท๒.๑ ป.๕/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด ท๒.๑ ป.๕/๕ - เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและ ญาติ ท๒.๑ ป.๕/๗ - กรอกรายการต่าง ๆ ท๔.๑ ป.๕/๑ - ระบุนิยามและหน้าที่ของคำใน ประโยค ท๔.๑ ป.๕/๗ - ใช้สำนวนได้ถูกต้อง ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๕/๘ - มีมารยาทในการเขียน	๑. การอ่านออกเสียงและการ บอกความหมายของประโยคและ ข้อความที่เป็นการบรรยายและ พรรณนา มีคำบุพบทและ คำสันธานและคำสันธาน ๒. ข้อความที่มีการบรรยายและ พรรณนา ๓. คัดและเขียนลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัดในการเขียนจดหมาย ๔. รูปแบบการเขียนจดหมาย ถึง เพื่อน และบิดา มารดา ๕. รูปแบบการกรอรายการ (ไปรษณีย์ ธนาкар อำเภอก และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) ๖. วิเคราะห์คำ ข้อความที่ เหมาะสมกับกาลเทศะ ในการเขียนจดหมาย เขียนจดหมายถึงผู้ปกครอง และญาติ ๗. คำ ประโยคและข้อความที่มี คำบุพบทและคำสันธาน ๘. มารยาทในการเขียน	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๕. วรรณกรรม คำสอน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๕/๕ - วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ท๔.๑ ป.๕/๑ - ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท๔.๑ ป.๕/๒ - จำแนกส่วนประกอบของประโยค ท๕.๑ ป.๕/๑ - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ตัวชี้วัดควรรู้ -	๑. คำอุทาน ๒. คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน ๓. ชนิดของประโยค - ประโยคสามัญ - ส่วนประกอบของประโยค - ประโยค ๒ ส่วน - ประโยค ๓ ส่วน ๔. การอ่าน การเขียนประกาศ ๕. วรรณคดี “โคลงโลกนิติ”	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๖. สร้างสรรค์ งานเขียน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๕/๒ - อธิบายความหมายของคำประโยคและข้อความ ที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท๒.๑ ป.๕/๓ - เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท๒.๑ ป.๕/๖ - เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา ท๔.๑ ป.๕/๑ - ระบุนิဒและหน้าที่ของคำในประโยค ท๔.๑ ป.๕/๓ - ใช้สำนวนได้ถูกต้อง ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๕/๓ - เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน ท๒.๑ ๕/๘ - มีมารยาทในการเขียน	๑. การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของ ประโยค และข้อความที่มีคำพ้อง (รูป, เสียง) ๒. สรุปความรู้ ความคิด จากวรรณกรรมเรื่อง สิ่งใดกับแพะ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๓. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ๔. การเขียนแสดงความรู้สึก ๕. การเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง สิ่งใดกับแพะ ๖. มารยาทในการเขียน	๑๐ ชั่วโมง

๑๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๗. งดงาม สำนวน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๕/๒ - อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท๑.๑ ป.๕/๓ - อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย ท๒.๑ ป.๕/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท๒.๑ ป.๕/๒ - เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม ท๓.๑ ป.๕/๑ - พุดแสดงความรู้ความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท๓.๑ ป.๕/๓ - วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่าง มีเหตุผล ท๔.๑ ป.๕/๗ - ใช้สำนวนได้ถูกต้อง ท๕.๑ ป.๕/๔ - ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๕/๘ - มีมารยาทในการเขียน ท๓.๑ ป.๕/๕ - มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองและบอก - คำคล้องจอง คำสัมผัส ๒. คำที่มีความหมายโดยนัย ๓. ความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ๔. อ่าน เขียนและวิเคราะห์สำนวนที่เป็น คำพังเพย สุภาษิต ๕. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม - คำขวัญ - คำคม ๖. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ๗. อาขยานเรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ๘. มีมารยาทในการเขียน ๙. มีมารยาทใน การฟัง การดู และการพูด	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ชม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๘. อ่าน จับใจความ ย่อตามคิด	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๔ - แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน ท๑.๑ ป.๕/๖ - อ่านและฟังคำอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม ท๒.๑ ป.๕/๔ - เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน ท๔.๑ ป.๕/๒ - จำแนกส่วนประกอบของ ประโยค ตัวชี้วัดควรรู้ -	๑. การอ่านจับใจความสำคัญจาก บทร้อยกรอง (กาพย์ยานี ๑๑) เรื่อง เด็กติ๋มมารยาท ๒. การอ่านการใช้พจนานุกรม ๓. การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์ การอ่านฉลากยา คู่มือและ เอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง กับนักเรียน ๔. เขียนย่อความจากนิทาน ๕. เขียนย่อความจากความเรียง วรรณกรรม และวรรณคดีใน หนังสือเรียนหรือสื่อต่าง ๆ ๖. ประโยคในการเขียนย่อนิทาน ๗. กลุ่มคำ หรือวลี	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๙. มุ่งลิขิต คิดเหตุผล	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๔ - แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน ท๑.๑ ป.๕/๕ - วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในการ ดำเนินชีวิต ท๒.๑ ป.๕/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ท๓.๑ ป.๕/๑ - การพูดแสดงความรู้ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง และดู ท๓.๑ ป.๕/๓ - วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่อง ที่ฟังและดู ท๔.๑ ป.๕/๒ - จำแนกส่วนประกอบของประโยค ท๕.๑ ป.๕/๒ - ระบุนิยามหรือข้อคิดจาก การอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๕/๙ - มีมารยาทในการเขียน ท๑.๑ ป.๕/๖ - อ่านและฟังคำอธิบายคำสั่ง ข้อแนะนำและปฏิบัติตาม	๑. การอ่านพระบรมราโชวาท ๒. การอ่านโฆษณา ๓. การอ่านเชิญชวน ๔. การอ่านโน้มน้าวใจ ๕. การอ่านวรรณคดีเรื่อง กระเช้าสีดา ๖. คัดพระบรมราโชวาท ๗. การเขียนโฆษณา ๘. การเขียนเชิญชวน ๙. การเขียนโน้มน้าวใจ ๑๐. การพูดโฆษณา ๑๑. การพูดเชิญชวน ๑๒. การพูดโน้มน้าวใจ ๑๓. การพูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึกจาก วรรณคดีเรื่องกระเช้าสีดา ๑๔. การเขียนประโยคในการ ตอบคำถามเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น และวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ๑๕. ระบุนิยามหรือข้อคิดจาก การอ่านวรรณคดีเรื่อง กระเช้าสีดาเพื่อนำไปใช้ในชีวิต จริง ๑๖. มารยาทในการเขียน ๑๗. การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำและปฏิบัติตาม เช่น - การใช้พจนานุกรม - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การอ่านฉลากยา - คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่ เกี่ยวข้องกับนักเรียน - ข่าวสารทางราชการ	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๐. อ่าน คิด เขียน เรียนนำไปใช้	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๑ - การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๕/๔ - แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องอ่าน ท๑.๑ ป.๕/๕ - วิเคราะห์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ท๒.๑ ป.๕/๒ - เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม ท๓.๑ ป.๕/๑ - พุดแสดงความรู้ความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท๓.๑ ป.๕/๒ - ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท๔.๑ ป.๕/๒ - จำแนกส่วนประกอบของประโยค ท๕.๑ ป.๕/๑ - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ตัวชี้วัดควรรู้ -	๑. อ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ ๒. การตอบคำถามจากเรื่องร่วมแรงร่วมใจ ๓. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ๔. การคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ ๕. การวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ๖. การเขียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ๗. การพุดแสดงความรู้ความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ๘. การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ๙. การจำแนกส่วนประกอบของประโยคเพื่อเขียนตอบและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ๑๐. การสรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ชม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๑. สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภูมิ แผนที่	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป๕/๕ - วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ท๓.๑ ป๕/๒ - ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท๔.๑ ป๕/๓ - ใช้สำนวนได้ถูกต้อง ท๕.๑ ป๕/๒ - ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป๕/๓ - การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนาการเขียน ท๓.๑ ป๕/๕ - มีมารยาทในการฟังการดูและการพูด	๑. อ่านวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ๒. การอ่านสัญลักษณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ๓. อ่านและแสดงความคิดเห็นจากแผนภูมิแท่งแสดงจำนวนเด็กที่เกิดในเดือน ม.ค.- มิ.ย. ของโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ๔. อ่านและอธิบายความหมายของข้อมูลจากแผนที่ประเทศไทยและตั้งคำถามตอบคำถามเชิงเหตุผล ๕. สรุปความรู้ความคิด จากวรรณกรรมเรื่อง สิงโตกับแพะและนำไปใช้ในการชีวิตประจำวัน ๖. การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนาการเขียนเรื่อง สิงโตกับแพะ ๗. มีมารยาทในการฟังการดูและการพูด	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๒. วาจิณน สำคัญนัก	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๕/๒ - อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท๒.๑ ป.๕/๒ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ท๔.๑ ป.๕/๔ - ใช้คำราชาศัพท์ ท๕.๑ ป.๕/๓ - อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและ วรรณกรรม ท๕.๑ ป.๕/๔ - ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ ตัวชี้วัดควรรู้ ท๑.๑ ป.๕/๘ - มีมารยาทในการอ่าน ท๒.๑ ป.๕/๓ - เขียนแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนา งานเขียน	๑. มะกะโท ๒. คำราชาศัพท์ ๓. บทอาขยานตามความสนใจ ครึ่งบรรทัด ๔. อาขยานตามความสนใจ ๕. การคัดลายมือตัวบรรจง ๖. คำราชาศัพท์ ๗. วรรณคดีและวรรณกรรมใน บทเรียน ๘. มารยาทในการอ่าน ๙. การนำแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดไปพัฒนางาน	๑๐ ชั่วโมง

๑๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ข.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๓ เรียนรู้ คำประพันธ์	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๒.๑ ป.๕/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ท๔.๑ ป.๕/๖ - แต่งบทร้อยกรอง ท๕.๑ ป.๕/๔ - ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๕/๙ - มีมารยาทในการเขียน	๑. อาขยานบทหลัก วิธีเด็กไทย ๒. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่ง บรรทัดอาขยานบทหลัก วิธีเด็กไทย ๓. การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ๔. มารยาทในการเขียน	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๔. ตาม รอยเจ้าฟ้า นักอ่าน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๕/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๕/๗ - อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตาม ความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน ท๒.๑ ป.๕/๘ - เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท๓.๑ ป.๕/๔ - พุดรายงานเรื่องหรือประเด็น ที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังการดู และการสนทนา ท๕.๑ ป.๕/๑ - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือ วรรณกรรมที่อ่าน ท๕.๑ ป.๕/๒ - ระบุความรู้และข้อคิดจาก การอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท๕.๑ ป.๕/๓ - อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและ วรรณกรรม ตัวชี้วัดควรรู้ ท๑.๑ ป.๕/๘ - มีมารยาทในการอ่าน ท๓.๑ ป.๕/๕ - มีมารยาทในการฟัง การดู และ การพูด	๑. นิทานคติธรรมเรื่อง ลิงกับ จระเข้ ๒. การเขียนบันทึกความรู้จาก แหล่งความรู้ต่างๆ ๓. การเลือกอ่านหนังสือตาม ความสนใจ ๔. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ๕. การพุดรายงานจากการศึกษา ค้นคว้า - การพุดลำดับขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน - การพุดลำดับเหตุการณ์ ๖. วรรณคดีและวรรณกรรมใน บทเรียน ๗. มารยาทในการอ่าน ๘. มารยาทในการฟัง การดู และ การพูด	๑๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๕. ภาษาไทย ภาษาถิ่น	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๔.๑ ป.๕/๕ - บอกคำภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย ท๔.๑ ป.๕/๓ - เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาถิ่น ท๕.๑ ป.๕/๑ - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือ วรรณกรรมที่อ่าน ท๕.๑ ป.๕/๒ - ระบุมารู้และข้อคิดจาก การอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิจริง ท๕.๑ ป.๕/๓ - อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรม ตัวชี้วัดควรรู้ -	๑. ควยหางานกับผักหวานป่า ๒. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ๓. ภาษาไทยมาตรฐาน ๔. ภาษาถิ่น ๕. วรรณกรรมท้องถิ่น ๖. วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน ๗. เพลงพื้นบ้าน	๑๔ ชั่วโมง
รวมภาคเรียนที่ ๑ (หน่วยที่ ๑ - ๘)			๘๐ ชม.
รวมภาคเรียนที่ ๒ (หน่วยที่ ๙ - ๑๕)			๘๐ ชม.
รวมทั้ง ๒ ภาคเรียน			๑๖๐ ชม.

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular pattern around the central text.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน

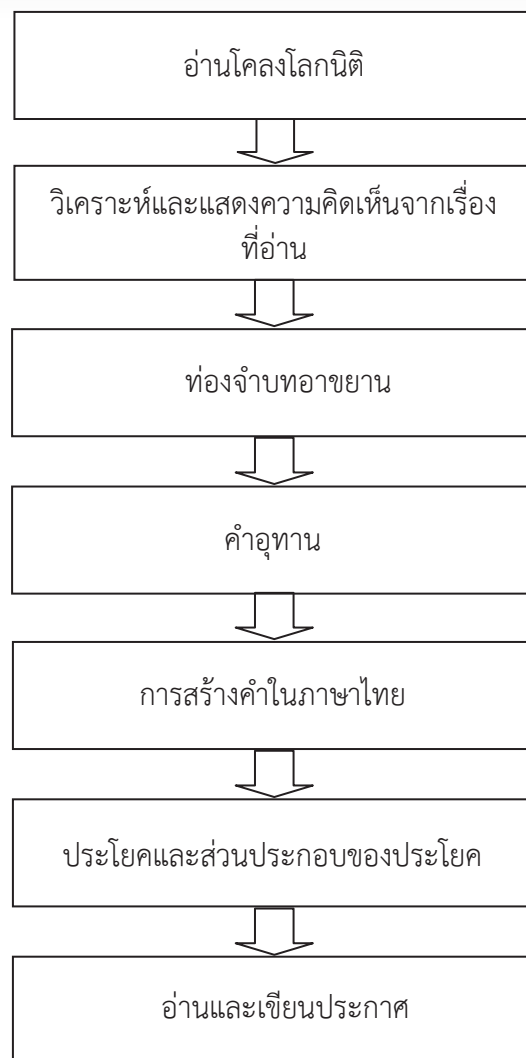
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมคำสอน

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

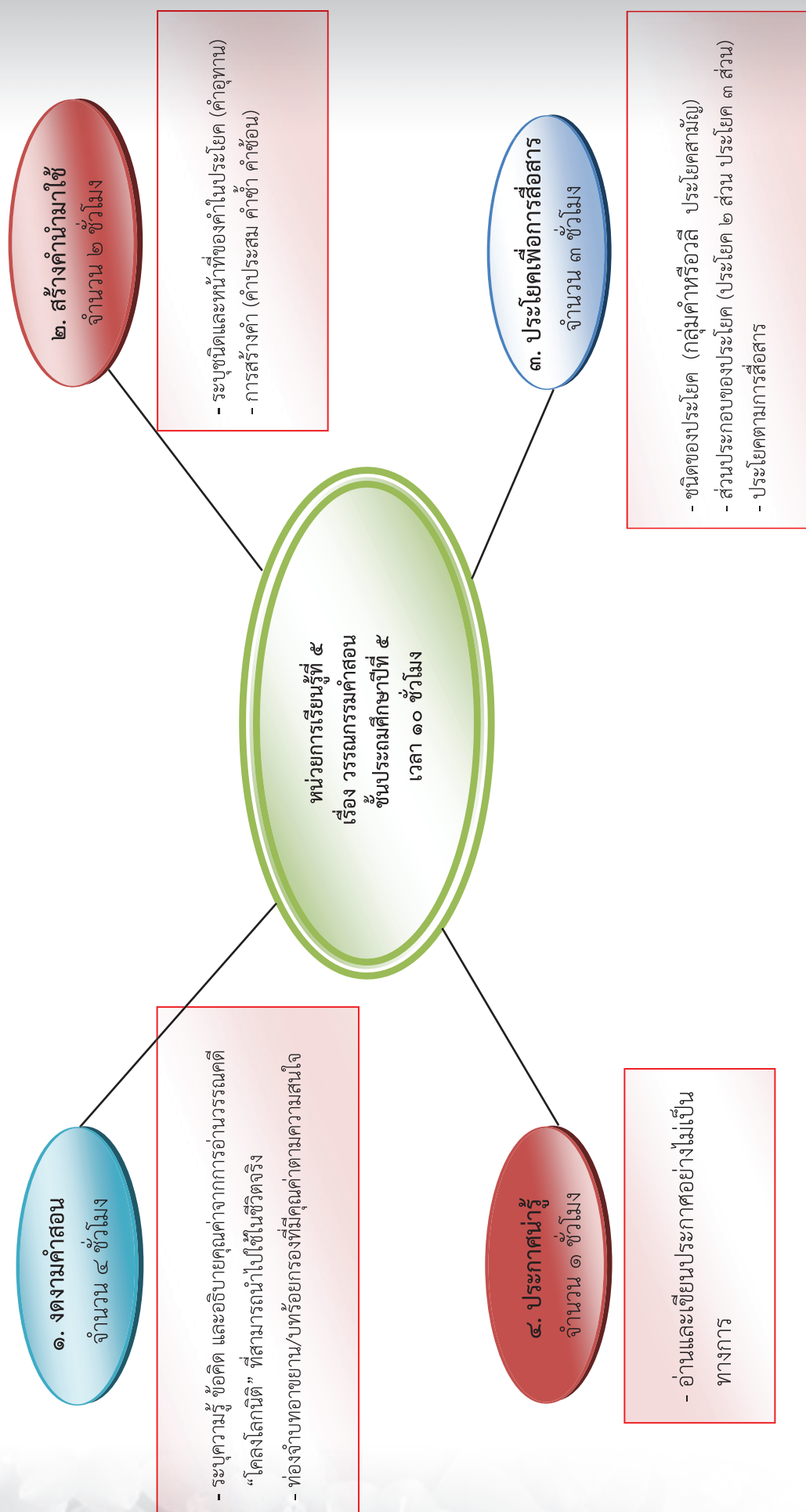
- ท๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ตัวชี้วัด ป.๕/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
ตัวชี้วัด ป.๕/๕ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต
- ท๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ป.๕/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
- ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์
ตัวชี้วัด ป.๕/๑ พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู
- ท๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค
ตัวชี้วัด ป.๕/๒ จำแนกส่วนประกอบของประโยค
- ท๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ตัวชี้วัด ป.๕/๑ สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน
ตัวชี้วัด ป.๕/๔ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

ลำดับการนำเสนอสาระหลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมคำสอน

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๔ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

อ่านวรรณคดีไทยและบทอาขยาน อธิบายคุณค่า เรียนรู้ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน ชนิดของประโยค ประโยคตามการสื่อสาร อ่านเขียนประกาศอย่างไม่เป็นทางการ

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มฐ.ท๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๕

มฐ.ท๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๒

มฐ.ท๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑

มฐ.ท๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๒

มฐ.ท๕.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๔

ลำดับการเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

อ่านและท่องคำโคลงโลกนิติคำอุทาน การสร้างคำ ประโยค ส่วนประกอบของประโยค ชนิดของประโยค อ่านเขียนประกาศ

โครงสร้างของหน่วย

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	จำนวน แผน	ชื่อแผน	จำนวน ชั่วโมง
๕	วรรณกรรมคำสอน	๔	จดจำคำสอน	๔
			สร้างคำนำมาใช้	๒
			ประโยคเพื่อการสื่อสาร	๓
			ประกาศนํ้ารู้	๑

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง งดงามคำสอน

เวลา ๔ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

บทร้อยกรองที่มีลักษณะเป็นคำสอน ควรให้นักเรียนฝึกท่องบทอาขยานอย่างสม่ำเสมอ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวรรณคดีความงามของภาษา เกิดความภาคภูมิใจ

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ บทอาขยาน บทร้อยกรอง เกม ใบงาน เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน โดยเฉพาะเกม ควรทดลองเล่นก่อนนำไปทำการสอน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง งามคำสอน
รายวิชาภาษาไทยเวลา ๔ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง ทดสอบก่อนเรียน ๑. เล่นเกมจับคู่คำสอน หรือธรรมสุภาษิต กับความหมาย ๒. ครูสนทนาเกี่ยวกับคำสอน หรือธรรมสุภาษิต นั้น ว่านักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตได้อย่างไรบ้าง
ขั้นสอน	๓. กิจกรรมกลุ่มย่อย นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง “เพื่อนกินหน้าง่าย เพื่อนตายหายาก” ๔. ครูตั้งคำถามเชิงเหตุผลให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และบอกคุณค่าคำประพันธ์บทที่อ่าน ร่วมกันสรุปแนวการวิเคราะห์คุณค่าคำประพันธ์ ๕. แบ่งกลุ่มนักเรียนอ่านบทร้อยกรอง โคลงโลกนิติ ดังแต่บท “ปลาร้าพ่นห่อด้วยใบคา” ไปถึงบท “นาครีมีพิษเพียงสุริโย” โดยอ่านเสียงรรมดา ให้ถูกจังหวะตามลักษณะคำประพันธ์ ๖. อ่านทำนองเสนาะ โดยอ่านเป็นกลุ่ม ๗. ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ คิดได้นำไปใช้เป็น โดยการสรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่าจากการอ่านที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริง ๘. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
ขั้นสรุป	๙. นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้ คุณค่าของวรรณคดี/วรรณกรรมที่อ่าน ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมการอ่าน - สรุปความรู้ ข้อคิด อธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง - ท่องอาขยาน/บทประพันธ์ที่สนใจ

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๔ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๒ ชั่วโมง	๑. ทบทวนความรู้ที่ได้จากการเรียนคาบที่แล้ว (ครั้งที่ ๑) โดยครูใช้คำถามนำเพื่อเชื่อมโยงความคิดเกี่ยวกับคำประพันธ์ที่นักเรียนเรียนไปแล้วว่านักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไรบ้าง ๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนอ่านบทร้อยกรอง โคลงโลกนิติ ตั้งแต่บท “เสียสละจนศักดิ์ได้วงศ์หงส์” ไปถึงบท “เว้นวิจารณ์ว่าเงนสลับพัง” โดยอ่านออกเสียงธรรมชาติให้ถูกต้อง ๓. อ่านทำนองเสนาะ โดยอ่านเป็นกลุ่ม ๔. กิจกรรมใบงานที่ ๑๒ อธิบายคุณค่าจากการอ่านวรรณคดีและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ๕. กิจกรรมใบงานที่ ๑๓ ท่องบทร้อยกรองที่สนใจ ๖. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
ขั้นสอน	
ขั้นสรุป	๗. ประเมินการนำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้ คุณค่าของวรรณคดี/วรรณกรรมที่อ่าน ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมการอ่าน - สรุปความรู้ ข้อคิด อธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง - ท่องอาขยาน/บทประพันธ์ที่สนใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งดงามคำสอน ราชวชิราภาษาไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านวรรณคดีเรื่อง “โคลงโลกนิติ” ๒. การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ๓. การท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและ บทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. อธิบายความเป็นมาและฉันทลักษณ์ของ “โคลงโลกนิติ” และอ่านโคลงโลกนิติ ๒. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ โคลงโลกนิติเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ๓. ศึกษาฉันทลักษณ์และอ่านบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ทักษะ ๑. อ่านออกเสียงวรรณคดี เรื่อง “โคลงโลกนิติ” ได้ ๒. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ๓. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจได้	ทดสอบก่อนเรียน กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลาเรียน ๒ ชั่วโมง ชั่วโมงที่ ๑ ขั้นนำ : ๑. นักเรียนเล่นเกมจับคู่คำสอน หรือธรรมสุภาษิต กับความหมาย โดยปฏิบัติดังนี้ - อ่านคำสอน หรือธรรมสุภาษิต - จับคู่คำสอน หรือธรรมสุภาษิตกับความหมาย - ร่วมสนทนาเกี่ยวกับคำสอน หรือธรรมสุภาษิต นั้น ว่านักเรียนสามารถนำไปใช้ในวิถีชีวิตได้อย่างไร เช่น “จงเตือนตนด้วยตนเอง” (ควรสอดส่องดูความ ผิดพลาด และข้อบกพร่องของตนอยู่เสมอ เมื่อพบแล้ว ต้องใช้สติปัญญาแก้ไขความผิดนั้นให้หมดไป โดยไม่ทำ ความผิดขึ้นอีก) “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด” (คบเพื่อนไม่ดีย่อมพาเราไปหาทางแห่งความเสียหาย) “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” (การจะทำอะไรก็ตามควรที่จะ ใช้ความสามารถของตนเองอย่าหวังพึ่งผู้อื่น) “ปัญญาย่อมประเสริฐกว่าทรัพย์” (มีปัญญาสามารถ หาทรัพย์ รู้จักเก็บรักษาทรัพย์นั้นให้คงอยู่และเพิ่มพูน ขึ้นได้ แต่ทรัพย์มีวันหมด ปัญญามีติดตัว หามหมดไม่)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ วรรณคดีเรื่อง โคลงโลกนิติ จากหนังสือวรรณคดีลำนำ ชั้น ป.๕ คบคนพาล พาลพาไปหาผิด หน้า ๗๗-๘๓ สื่อ ๑. เกมจับคู่คำสอนกับความหมาย ๒. บทประพันธ์ “เพื่อนกินหาง่าย เพื่อนตายหายาก” ภาระงาน/ชิ้นงาน กิจกรรมใบงานที่ ๐๑ คิดได้นำไปใช้เป็น กิจกรรมใบงานที่ ๐๒ อธิบายคุณค่าจากการอ่านที่ สามารถนำไปใช้ในวิถีชีวิตจริง กิจกรรมใบงานที่ ๐๓ ท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ การประเมิน ๑. ทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรม คำสอน ๒. ประเมินการสรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่า จากการอ่าน ๓. ประเมินผลงาน/ใบงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง งดงามคำสอน รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
คุณธรรม ๑. ได้เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน	ขั้นสอน ๒. นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง “เพื่อนกินง่าย เพื่อนตายหายาก” เพื่อนกิน สิ้นทรัพย์แล้ว แหนงหนี หาง่าย หล่ายหนีมี มากได้ เพื่อนตาย ถ้ายาหนี- วาอาตม์ หายาก ฝากผีใช้ ยากแก้จักหา ครูตั้งคำถามเชิงเหตุผลให้นักเรียนตอบ ดังนี้ - เนื้อหาบทร้อยกรองกล่าวถึงอะไร (การคบเพื่อน) - เพื่อนกิน มีลักษณะอย่างไร ในชีวิตจริงของเรามีเพื่อนประเภทนี้หรือไม่ - เพื่อนตาย มีลักษณะอย่างไร ในชีวิตจริงของเรามีเพื่อนประเภทนี้หรือไม่ - ข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองนี้คืออะไร - เราจะนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร - ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า การวิเคราะห์ แยกแยะประเด็นต่างๆตามขั้นตอนข้างต้นนี้ คือวิธีการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพื่อนเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต เมื่อนักเรียนอ่านบทประพันธ์ แล้วต้องรู้จักแยกแยะคุณค่าประพันธ์นั้น ๆ	วิธีการ ๑. ทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรณกรรมคำสอน ๒. ประเมินการสรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่าจากการอ่านที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ๓. ตรวจสอบงานนักเรียน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบทดสอบก่อนเรียน ๒. แบบบันทึกการประเมินการสรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่าจากการอ่านที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง เกณฑ์การประเมิน ๑. ผ่านเกณฑ์การทดสอบร้อยละ ๗๐ ๒. ใช้เกณฑ์การประเมินการสรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่าจากการอ่านที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ๓. ใบงานที่ ๐๑-๐๓ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง งดงามคำสอน รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อยแล้วปฏิบัติดังนี้ - ฝึกอ่านออกเสียงโคลงโลกนิติ โดยอ่านเสียงธรรมชาติ ให้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์โคลงสี่สุภาพ แล้วอ่านทำนองเสนาะ (เริ่มจากบท “ปลาร้าพันห่อด้วยใบคา” ไปถึงบท “นาคิมิพิษเพียงสุริโย” โดยอ่านเป็นกลุ่ม จับคู่ฝึก และฝึกเป็นรายบุคคล จากนั้นทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ สรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่าจากการอ่านโคลงโลกนิติแต่ละบทที่ฝึกอ่าน สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงอย่างไร ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวนการอ่านทำนองเสนาะโคลงโลกนิติที่อ่านในชม.ที่แล้ว โดยครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อม ๆ กัน ประเมินการอ่านของกลุ่มตนเอง และทบทวนการวิเคราะห์คุณค่าประพันธ์ เตรียมนำเสนอผลงาน ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้ - นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปความรู้บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่าจากการอ่านที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง - อ่านทำนองเสนาะโคลงโลกนิติบทที่กลุ่มชอบที่สุด พร้อมบอกเหตุผลที่เลือกบทนั้น	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง งามคำสอน รายวิชาภาษาไทย เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
--	--

๓๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง งดงามคำสอน รายวิชาภาษาไทย เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขั้นสอน ๒. สุ่มเลือกตัวแทนนักเรียนอ่านทำนองเสนาะ และอ่าน ธรรมดา โคลงโลกนิติ ๑ บท เป็นตัวอย่างให้เพื่อน ๆ ฟัง ๓. ครูให้นักเรียนบอกความแตกต่างของการอ่านทำนอง เสนาะของคำประพันธ์กับการอ่านธรรมดา ครูอธิบาย เพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะ บทที่เพื่อนอ่านให้ฟังนั้นซ้ำอีกครั้ง ๔. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มพบครูผู้สอน แล้วปฏิบัติดังนี้ - ฝึกอ่านออกเสียงบทประพันธ์โคลงโลกนิติ ที่ละบท โดยอ่านเสียงธรรมดา ให้ถูกต้องตามลักษณะคำ ประพันธ์ แล้วอ่านทำนองเสนาะ โดยอ่านเป็นกลุ่ม จับคู่ฝึกอ่าน และอ่านทีละคน - ฝึกถอดความ และแปลความหมายคำศัพท์ใน โคลงโลก นิติที่อ่านแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม ๕. นักเรียนคนใดที่อ่านไม่คล่อง อ่านไม่ไหว ให้ฝึกอ่าน เพิ่มขึ้นกับครู	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง งามคำสอน รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	๖. นักเรียนฟังเทปอาชยานโคลงโลกนิติ สันทนาเกี่ยวกับอาชยานบทที่ฟังนั้น ๗. แบ่งกลุ่มนักเรียน แล้วปฏิบัติดังนี้ - ฝึกอ่านออกเสียงโคลงโลกนิติ โดยอ่านเสียงธรรมดา ให้ถูกจังหวะตามลักษณะคำประพันธ์โคลงสี่สุภาพ แล้วฝึกอ่านทำนองเสนาะ เริ่มจากบท “เสียสละจนศักดิ์ไว้วงศ์หงส์” ไปถึงบท “เวณีวิจารณ์ว่าวันสดับฟัง” โดยอ่านเป็นกลุ่ม จับคู่ฝึกอ่าน และอ่านทีละคน แล้วปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑๒ อธิบายคุณค่าจากการอ่านวรรณคดี และการนำไปใช้ในชีวิตรจริง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม และทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๓ ท่องจำโคลงโลกนิติ เลือกบทที่สนใจ อย่างน้อย ๑ บท ๘. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้ - นำเสนอผลงานการวิเคราะห์ สรุปความรู้ ข้อคิดที่ได้ และการนำไปใช้ในชีวิตรจริง และอ่านทำนองเสนาะ โคลงโลกนิติ ขั้นสรุป ๙. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม เสนอแนะเพิ่มเติม และสรุปประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน ๑๐. นักเรียนทุกคนท่องอาชยาน “โคลงโลกนิติ”	

เกมจับคู่คำสอนกับความหมาย

๑. “คำจริงเป็นสิ่งไม่ตาย”

(บุคคลใดยึดความเชื่อสัตย์เป็นหลักในการดำเนินชีวิต บุคคลนั้นจะพบแต่ความสำเร็จ เป็นที่เชื่อถือของบุคคลทั่วไป)

๒. “จงเตือนตนด้วยตนเอง”

(ควรสอดส่องดูความผิดพลาด และข้อบกพร่องของตนด้วยตนเองอยู่เสมอ ไม่ต้องให้ใครเตือน เมื่อพบแล้วต้องใช้สติปัญญาแก้ไขความผิดนั้น โดยไม่ทำความผิดขึ้นอีก)

๓. “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด”

(หากคบคนชั่วหรือคนไม่ดีเป็นมิตร ก็มักชักพาเราไปในทางไม่ดี)

๔. “คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล”

(หากรู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดี มีความรู้ ก็จะชักพาให้เรามีความรู้และสิ่งดีๆ ตามมา)

๕. “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน”

(การจะทำอะไรก็ตามควรที่จะใช้ความสามารถของตน ไม่ควรรอความช่วยเหลือจากคนอื่น)

๖. “ปัญญาย่อมประเสริฐกว่าทรัพย์”

(มีปัญญา สามารถหาทรัพย์มาได้ รู้จักเก็บรักษาทรัพย์นั้นให้คงอยู่และเพิ่มพูนขึ้นได้ แต่ทรัพย์มีวันหมด ปัญญามีติดตัว ใช้ไม่มีวันหมด)

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. อธิบายคำสอนที่กำหนดให้

“ปัญญาย่อมประเสริฐกว่าทรัพย์” หมายความว่า.....

๒. “รูปแรงดูร่างร้าย รุ่งรัง
 ภายนอกเพียงพียงซัง ชั่วช้า
 เสพสัตว์ที่มรณัง นฤโทษ
 ดั่งจิตสาธุชนกล้า กลั่นสร้างทางผล”

คำประพันธ์นี้ต้องการสอนอะไร

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะอะไร

๓. เขียนประโยคโดยมีคำอุทานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

ตกใจ =

ดีใจ =

โกรธ =

๔. จัดกลุ่มคำที่กำหนดให้ให้ถูกต้อง

นักเรียน เบาๆ เร็วๆ เครื่องเขียน ชุบชิบ เสื่อสาน
 ที่ละน้อยๆ แม่ค้า แดงๆ หมอดู โศกเศร้า แข็งแรง

คำซ้ำ	คำซ้อน	คำประสม

๕. เลือกคำที่นักเรียนชอบในข้อ ๔ แล้วแต่งประโยค

ประโยคบอกเล่า

ประโยคคำสั่ง

ประโยคคำถาม

๖. อ่านประกาศต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

Take Care of the Earth ชมสม

ผู้คิดผู้เขียน : yamagi

ไชโย !!!!

เรามีทางเลือกให้กับ
โลกของเราแล้ว

ถุงผ้า ~~ถุงพลาสติก~~
จักรยาน ~~รถยนต์~~
25 องศา ~~ต่ำกว่า 25 หรือ สูงกว่า 25 องศา~~

~~~~~ **โลกเย็นใจ เยอะ** ~~~~~

Take Care of the Earth

๖.๑ ใครเป็นผู้ออกประกาศ

.....

๖.๒ จุดประสงค์ของผู้ประกาศคือเรื่องใด

.....
.....
.....

๖.๓ นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านประกาศนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....
.....
.....

แนวคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๓. อธิบายคำสอนที่กำหนดให้

“ปัญญาย่อมประเสริฐกว่าทรัพย์” หมายความว่า.....ปัญญามีค่ามากกว่าทรัพย์สิน.....

๒.   “รูปแรงดูร่างร้าย   รุ่งรัง
                       ภายนอกเพียงพียงซัง   ชั่วช้า
                       เสพลัทธิที่มรณัง   นฤโทษ
                       ตั้งจิตสาธุชนกล้า   กลับสร้างทางผล”

คำประพันธ์นี้ต้องการสอนอะไร ...นุ่งแรงดูภายนอกน่าเกลียดน่าซัง แต่มั่นกินสัตว์ที่ตายแล้ว เปรียบเหมือน
 คนใจดี แต่ดูภายนอกไม่งาม.....

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะอะไร ....เห็นด้วย เพราะบางคนรูปร่างหน้าตาไม่ดี แต่อาจมีจิตใจดี
 บางคนอาจมีรูปร่างหน้าตาดี แต่อาจมีจิตใจชั่วร้ายก็ได้.....

๓. เขียนประโยคโดยมีคำอุทานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

- ตกใจ = ...ว้าย! ตาเถร.....
 ดีใจ = ...ไชโย!ฉันจะได้พบพ่อแล้ว.....
 โกรธ = ...ชิชะ! ทำอย่างนี้ได้ยังไง.....

๔. จัดกลุ่มคำที่กำหนดให้ให้ถูกต้อง

นักเรียน	เบาๆ	เร็วๆ	เครื่องเขียน	ซุบซิบ	เสื่อสาด
ทีละน้อยๆ	แม่ค้า	แดงๆ	หมอดู	โศกเศร้า	แข็งแรง
คำซ้ำ	คำซ้อน		คำประสม		
แดงๆ	ซุบซิบ		นักเรียน		
เร็วๆ	เสื่อสาด		เครื่องเขียน		
เบาๆ	โศกเศร้า		แม่ค้า		
ทีละน้อยๆ	แข็งแรง		หมอดู		

๕. เลือกคำที่นักเรียนชอบในข้อ ๔ แล้วแต่งประโยค

- ประโยคบอกเล่า .....นักเรียนไปโรงเรียน.....
 ประโยคคำสั่ง .....ห้ามรับประทานอาหารในห้องเรียน.....
 ประโยคคำถาม .....เธอจะไปไหน.....

๖. อ่านประกาศต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

๖.๑ ใครเป็นผู้ออกประกาศ

.....ชมรมคนรักโลก ผู้เขียน Yamagi.....

๖.๒ จุดประสงค์ของผู้ประกาศคือเรื่องใด

.....รณรงค์ลดโลกร้อนด้วยการ ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก ใช้จักรยานแทนรถยนต์ และปรับอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศเป็น ๒๕ องศา เพื่อลดใช้พลังงาน.....

๖.๓ นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านประกาศนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....ช่วยกันลดโลกร้อน ด้วยการลดใช้พลังงาน และใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก.....

ใบความรู้ “โคลงโลกนิติ”

๑. ที่มาของโคลงโลกนิติ

โคลงโลกนิติเชื่อกันว่ามีมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา โดยนักปราชญ์ในสมัยนั้นได้คัดเลือกหาสุภาษิตภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตที่ปรากฏในคัมภีร์ต่าง ๆ เช่น คัมภีร์โลกนิติ คัมภีร์ธรรมনীติ หิโตปเทศ ธรรมบท และ พระไตรปิฎก เป็นต้น มาถอดความแล้วเรียบเรียงแต่งเป็นโคลงโลกนิติ ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ เมื่อพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์ฯ) ในปี พ.ศ. 2374 ก็มีดำริให้จารึกวิชาการสาขาต่าง ๆ ไว้บนแผ่นศิลาที่ประดับไว้ตามเสาหรือกำแพงพระวิหาร ในการนี้จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศรทรงชำระโคลงโลกนิติของเก่าให้ประณีตไพเราะยิ่งขึ้น เพื่อจารึกไว้ในคราวเดียวกัน

โคลงโลกนิติเป็นพระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาเดชาดิศร แต่งด้วยโคลงสี่สุภาพ มีความยาวหลายบท แต่ที่นำมาให้นักเรียนอ่านนี้ ได้คัดเลือกมาเป็นบางบทเท่านั้น

โลกนิติ(อ่านว่า โลก – กะ – นิด) หมายถึงการชี้ หรือ แนะนำ (ประโยชน์) ให้แก่โลก การแนะนำแนวทางการดำเนินชีวิต

๒. จุดประสงค์การแต่ง

เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้และสนใจในการประพฤติปฏิบัติตน พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ จึงโปรดเกล้าฯ ให้จารึกไว้ที่ผนังพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

๓. ลักษณะเด่นของโคลงโลกนิติคือ โคลงแต่ละบทมักจะมีเนื้อความจบในบท กล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว ทำให้จดจำได้ง่าย ดังตัวอย่าง

“ความรู้ยิ่งล้ำ	สินทรัพย์
คิดค่าควรเมื่อนับ	ยิ่งไฉ่
เพราะเหตุจกอยู่กับ	กายอาต-มานา
ใจจักเป็นนบได้	เร่งรู้เรียนเอา”

โคลงบทนี้กล่าวถึงการใฝ่ศึกษาหาความรู้ การเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต ดังนั้นจึงควรขยันหมั่นเพียร เพราะความรู้จะอยู่คู่เราตลอดไป ไม่มีใครสามารถขโมยไปได้และยังสามารถใช้เลี้ยงชีพของตนได้อีกด้วย

โคลงโลกนิติ

ปลาร้าพันห่อด้วย	ใบคา
ใบก็เหม็นคาวปลา	คละคลุ้ง
คือคนหมู่ไปหา	คบเพื่อน พาลนา
ได้แต่ร้ายร้ายฟัง	เพื่องให้เสียพงศ์
ใบพ้อพันห่อหุ้ม	กฤษณา
หอมระรวยรสพา	เพริศด้วย
คือคนเสพเสนาหา	นักปราชญ์
ความสุขซาบญ่ม้วย	ดุษไม้กลิ่นหอม
ผลดีเมื่อสุกไซ้	มีพรรณ
ภายนอกแดงดูฉฉิน	ชาดบาย
ภายในยอมแมลงวัน	หนอนบ่อน
ดุจดั่งคนใจร้าย	นอกนั้นดูงาม
ยางขาวขุ่นเรียบร้อย	ดูดี
ภายนอกหมดใสสี	เปรียบฝ้าย
กินสัตว์เสพปลา	ชีวิต
เฉกเช่นชนชาติร้าย	นอกนั้นนวลงาม
รูปแรงแรงดูร้าย	รุ่งรัง
ภายนอกเพียงฟังซัง	ชั่วช้า
เสพสัตว์ที่มรณัง	นฤโทษ
ดั่งจิตสาธุชนกล้า	กลั่นสร้างทางผล
เป็นคนควรรอบรู้	สมาคม
สองประการนิยม	กล่าวไว้
หนึ่งพาลหนึ่งอุดม	นักปราชญ์
สองสิ่งนี้จงให้	เลือกรู้สมาคม
นาคมีพิชเพียง	สุริโย
เลื่อยบ่ทำเดโช	แซมซ้ำ
พิชน้อยหยิ่งโยโส	แมลงปอง
ชูแต่หางเองอ้า	อวดอ้างฤทธิ์

งาสารฤห่อนเหียน	หุดคีน
ค้ำกล่าวสาธุชนยีน	อย่างนั้น
ทุรชนกล่าวคำฝืน	คำเล่า
หัวเต่ายาวแล้วสั้น	เล่ห์ลั่นทรชน
ความรู้ผู้ปราชญ์นั้น	รักเรียน
ฝนทั้งเท่าเข็มเพียร	ฝ่ายหน้า
คนเกียจเกลียดหน่ายเวียน	วนจิต
กลอุทกในตะกร้า	เปี่ยมล้นฤมี
เสียนสงวนศักดิ์ไว้	วงศ์หงส์
เสียศักดิ์สู่ประสงค์	สิ่งรู้
เสียรู้เร่งดำรง	ความสัตย์ ไฉน
เสียสัตย์อย่าเสียสู้	ชีพม้วยมรณา
ความรู้ดูยิ่งล้ำ	สินทรัพย์
คิดค่าควรเมื่อนับ	ยิ่งไซ้
เพราะเหตุจกอยู่กับ	กายอาต-มานา
โจรจกเบียนไปได้	เร่งรู้เรียนเอา
เว้นวิจารณ์ว่างเว้น	สติบพึง
เว้นที่ถามอันยัง	ไปรู้
เว้นเล่าลิขิตสั่ง-	เกตว่าง เว้นนา
เวנדั่งกล่าวว่าผู้	ปราชญ์ได้ฤมี

วรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๔.

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง อ่านโคลงโลกนิติ ที่กำหนดให้ แล้วเขียนเปรียบเทียบ (๑๒ คะแนน)

อย่างชาวชนเรียบร้อย ดุติ
ภายนอกหมดใสสี เปรียบฝ้าย
กินสัตว์เสปปลา มี ชีวิต
เฉกเช่นชนชาติร้าย นอกนั้นนวลงาม

รูปร่างดูร่างร้าย รุ่งรัง
ภายนอกเพียงพึงชัง ชั่วช้า
เสปสัตว์ที่มรณัง นฤโทษ
ดั่งจิตสาธุชนกล้า กลับสร้างทางผล

ลักษณะนก

นกยางมีขนสีขาวสะอาด
เรียบร้อย ภายนอกดูหมดจด
สวยงาม แต่กินสิ่งมีชีวิตเป็น
อาหาร เปรียบเสมือนคนที่ดู
ภายนอกมีลักษณะดี แต่กลับมี
จิตใจชั่วร้าย

ลักษณะนกแร้ง

นกแร้ง มีขนรุ่งรัง รูปร่างไม่
สวยงาม แต่ภายนอกที่ดูน่า
รังเกียจนั้น ความจริงแล้วไม่มี
อันตรายเพราะกินแต่ซากสัตว์ที่
ตายแล้ว เปรียบเสมือนคนที่
ภายนอกไม่สวยงามแต่จิตใจดีมี
คุณธรรม

ลักษณะของทรชน

คนชั่วร้าย คิดชั่ว ทำชั่ว
ไม่มีคุณธรรม

ลักษณะของสาธุชน

คนดี คิดดี ทำดี คนที่มีคุณงาม
ความดี มีคุณธรรม

ข้อคิดที่ได้จากการอ่านโคลง ๒ บทนี้

อย่าดูคนแต่เพียงรูปร่างหน้าตาภายนอกเท่านั้น ให้ดูถึงจิตใจภายในด้วย เพราะบางคน
รูปร่างหน้าตาดี แต่มีจิตใจชั่วร้าย แต่บางคนรูปร่างภายนอกไม่สวยงาม แต่มีจิตใจดี มีคุณธรรม

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๒

คำชี้แจง อ่านโคลงโลกนิติ ที่กำหนดให้ แล้วแสดงความคิดเห็นโดยยกเหตุผลมาประกอบให้ชัดเจน (๑๒ คะแนน)

การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากโคลงโลกนิติ

ปลาร้าพันห่อด้วย	ใบคา
ใบก็เหม็นคาวปลา	คละคลุ้ง
คือคนหมู่ไปหา	คบเพื่อน พาลนา
ได้แต่ร้ายร้ายฟุ้ง	เฟื่องให้เสียพงศ์

๑. อธิบายความโคลง บทที่อ่านทั้งบท

เมื่อเราเอาใบคามาห่อปลาร้า ใบคาก็จะเหม็นคาวไปด้วย เปรียบได้กับการคบเพื่อน หากเราคบคนพาล เราก็จะได้ชื่อว่าเป็นคนพาล หรือพลอยเสื่อมเสียชื่อเสียงไปด้วย

๒. การคบคนเช่นไรจะทำให้เราเป็นคนเช่นนั้นจริงหรือไม่ เพราะเหตุใด

เป็นความจริง เพราะถ้าเราคบเพื่อนชั่ว ก็จะชักพาเราไปในทางที่ผิด กลายเป็นคนชั่วไปด้วย แต่ถ้าเราคบเพื่อนดี ก็จะพาเราไปพบแต่สิ่งดีๆ ไม่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูล

ท ๕/ผ.๑-๐๓

ใบงานที่ ๐๓ ท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

คำชี้แจง เลือกท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่า จากโคลงโลกนิติ (๑๖ คະแนน)

ท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

นักเรียนเลือกท่องจำโคลงโลกนิติ อย่างน้อยคนละ ๑ บท ตามความถนัดและความสนใจ โดยปฏิบัติดังนี้

๑. ท่องเป็นกลุ่ม/จับคู่
๒. ท่องรายบุคคล
๓. เพื่อน ๆ ในกลุ่มให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุงน้ำเสียง การออกเสียงคำถูกต้อง การเว้นวรรคตอน ท่องได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์คำประพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่ม
๔. ท่องกับครู

การท่องอาขยานเป็นการฝึกความจำที่ดี
ผู้ท่องจะเกิดความภาคภูมิใจและร่วมสืบสาน
ภูมิปัญญาทางภาษาของไทยนะคะ

๔๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สร้างคำนำมาใช้

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค (คำอุทาน) การสร้างคำในภาษาไทย

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำอุทานและการสร้างคำ (คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน)

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อต้องการให้ใช้คำได้ถูกต้องเหมาะสม

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน โดยเฉพาะเพลงควรซ้อมร้องก่อนหรือเปลี่ยนเพลงได้ตามความเหมาะสม เกม ควรทดลองเล่นก่อนนำไปทำการสอน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

๕๘

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน

เรื่อง สร้างคำมาใช้

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๑ ชั่วโมง ๑. แสดงบทบาทสมมุติ “คำอุทาน” โดยการแสดงอารมณ์ของผู้พูดตามสถานการณ์
ขั้นสอน	๒. สนทนาเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมุติ “คำอุทาน” เป็นคำชนิดหนึ่งที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูด เช่น สงสัย ตีใจ ตกใจ โกรธ ประหลาดใจ ผิดหวัง เจ็บปวด สงสาร คำอุทานมักจะอยู่หน้าประโยค และมีเครื่องหมายอัฒจันทร์ กำกับคำอุทานนั้น ๓. ครูแจกบัตรคำอุทานให้นักเรียนคนละ ๑ บัตร ๔. นักเรียนแต่งประโยคให้สัมพันธ์กับคำอุทานนั้น คนละ ๑ ประโยค ๕. แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมใบงานที่ ๐๔ คำอุทานสื่ออารมณ์ ๑) เติมคำอุทานในประโยคให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน ๒) สำนวนคำอุทานจากนิทานเรื่อง พ่อไก่ไก่ไม่ผูก ๖. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ๗. นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้ การใช้คำอุทานในประโยคสื่อสาร ครูแนะนำเพิ่มเติม
ขั้นสรุป	
การวัดและประเมินผล	- การปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๔

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง สรรค์นำมาใช้
รายวิชาภาษาไทย

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง - เล่นเกมจับคู่ประโยค - ครูสนทนาเกี่ยวกับคำประสม และความจำเป็นในการสร้างคำ
ขั้นสอน	- กิจกรรมกลุ่มย่อย ฝึกสร้างคำในกระดานขลุ่ย คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ คำมูล คำประสม คำซ้อนและคำซ้ำ - แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ การสร้างคำในภาษาไทย โดยปฏิบัติดังนี้ - สร้างชุดคำจากคำที่กำหนดให้ แล้วนำคำมาแต่งประโยค โดยใน ๑ ประโยคต้องมีคำประสม ๒ คำ - สร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน โดยใช้แผนภาพความคิด - แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน สรุปความรู้ที่ได้จากการสร้างคำในภาษาไทย - นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้ การสร้างคำในภาษาไทย ครูแนะนำเพิ่มเติม - สรุปด้วยเพลงคำซ้ำ คำซ้อน
ขั้นสรุป	
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ - การสร้างคำในภาษาไทย - การสรุปความรู้การสร้างคำในภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างคำนำมาใช้ รายวิชาภาษาไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วารณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	
ขอบเขตเนื้อหา ๑. ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค(คำอุทาน) ๒. การสร้างคำในภาษาไทย จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. บอกความหมายของคำอุทานและหน้าที่ในประโยคได้ ๒. บอกวิธีการสร้างคำในภาษาไทย ทักษะ ๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคได้ (คำอุทาน) ๒. รู้หลักการสร้างคำในภาษาไทย คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรม (ครั้งที่๑) เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูขออาสาสมัครตัวแทนนักเรียนมาแสดงบทบาทสมมติ โดยปฏิบัติดังนี้ - จับสลากคำลี้ - ใครจับได้คำลี้ได้ให้แสดงท่าทาง อารมณ์ความรู้สึกตามคำลี้ นั้น เช่น คำลี้ “ดีใจที่หมออลเลย์บอลโรงเรียนชนะเลิศ” คำลี้ “เสียใจที่สัตว์เลี้ยงถูกรถชนเสียชีวิต” คำลี้ “สงสัยว่าใครหยิบยืมหนังสือเราไป” คำลี้ “ถูกคนร้ายชิงชิงกระเป๋าสาธิตไป” คำลี้ “ตกใจเห็นตุ๊กแกอยู่ในห้องน้ำ” - ขณะที่ตัวแทนแสดงบทบาทสมมติ ครูซักถามนักเรียนในชั้นว่าเป็นบทบาทดังกล่าวเป็นการแสดงอารมณ์ชนิดใดได้ ขั้นสอน ๒. ครูอธิบายว่าที่เพื่อน ๆ แสดงบทบาทสมมตินั้นเป็นคำพูดที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดเรียกว่า “คำอุทาน” เป็นคำชนิดหนึ่งที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆของผู้พูด เช่น สงสัย ดีใจ ตกใจ โกรธ ประหลาดใจ ผิดหวัง เจ็บปวด สงสาร ฯลฯ ตำแหน่งของคำอุทานมักจะอยู่หน้าประโยค	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. นิทานอีสป “กวางกับพรานหนุ่ม” ๒. ใบความรู้คำอุทาน ๓. ใบความรู้คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ สื่อกิจกรรม ๑. การแสดงบทบาทสมมติ “คำอุทาน” ๒. เกมจับคู่คำประสม ๓. เพลงคำซ้ำคำซ้อน ๔. กระดาษบุรุษ ๕. สีสัน ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมใบงานที่ ๑๔ คำอุทานสื่ออารมณ์ ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๑๕ การสร้างคำในภาษาไทย การประเมิน ๑. ประเมินการวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค (คำอุทาน) ๒. ประเมินการสร้างคำในภาษาไทย ๓. ประเมินผลงาน/ใบงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง สร้างคำนำไปใช้ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕						
และมีเครื่องมือช่วย (ถ้ามี) กำกับหลังคำอ่านนั้น ๓. ครูแจกบัตรคำอ่านให้นักเรียนคนละ ๑ บัตร แล้วปฏิบัติดังนี้ - นักเรียนแต่ละคนแต่งประโยคให้สัมพันธ์กับคำอ่านนั้น คนละ ๑ ประโยค - เมื่อครูชี้ไปที่ใคร ให้พูดประโยคที่แต่งเตรียมไว้ - เพื่อน ๆ ตรวจสอบว่าประโยคนั้นถูกต้องสัมพันธ์กับคำอ่านนั้นหรือไม่ ตัวอย่าง <table><tr><td>อู๋ตาย!</td><td>อู๋ตาย! สิมส่งการบ้าน</td></tr><tr><td>อ้อ!</td><td>อ้อ! เด็กคนนี้เป็นน้องฉันเอง</td></tr><tr><td>ไฮโย!</td><td>ไฮโย! คุณแม่จะพาไปเที่ยวทะเล</td></tr></table> ๔. นักเรียนร่วมกันสรุปหน้าที่ของคำอ่าน ๕. แบ่งกลุ่มนักเรียน แล้วปฏิบัติดังนี้ - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๔ คำอ่านสื่ออารมณ์ โดยเติมคำอ่านในประโยคสนทนา ให้สัมพันธ์กับเนื้อหา แล้วอ่านนิทานเรื่อง “กวางกับพรานหนุ่ม” สำนวนคำอ่านจากเรื่อง วิเคราะห์ว่าเป็นคำอ่านแสดงอารมณ์ชนิดใด แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่ม			อู๋ตาย!	อู๋ตาย! สิมส่งการบ้าน	อ้อ!	อ้อ! เด็กคนนี้เป็นน้องฉันเอง	ไฮโย!	ไฮโย! คุณแม่จะพาไปเที่ยวทะเล
อู๋ตาย!	อู๋ตาย! สิมส่งการบ้าน							
อ้อ!	อ้อ! เด็กคนนี้เป็นน้องฉันเอง							
ไฮโย!	ไฮโย! คุณแม่จะพาไปเที่ยวทะเล							
วิธีการ ๑. ประเมินการวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค(คำอ่าน) ๒. ประเมินการสร้างคำในภาษาไทย ๓. ตรวจสอบงานนักเรียน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการประเมินการวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค (คำอ่าน) ๒. แบบประเมินการสร้างคำในภาษาไทย ๓. แบบบันทึกคะแนน ๔. ใบงาน เกณฑ์การประเมิน ๑. ใช้เกณฑ์การประเมินการวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค(คำอ่าน) ๒. ใช้เกณฑ์การประเมินการสร้างคำในภาษาไทย ๓. ใบงานที่ ๑๔ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐								

๕๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง สร้างคำนำมาใช้ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕																												
๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้ - นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปลักษณะที่รู้ได้จากการแต่งประโยค หรือข้อความสั้น ๆ จากคำอุทาน ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม เสนอแนะเพิ่มเติมสรุปการใช้คำอุทานในประโยคสื่อสารกิจกรรม กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. นักเรียนเล่นเกมจับคู่ประสมคำ โดยปฏิบัติดังนี้ - นำบัตรคำมูลที่ครูกำหนด ประสมคำให้ได้คำที่มีความหมาย - ใครจับคู่คำได้มากที่สุด ในเวลา ๑ นาที เป็นผู้ชนะ - นักเรียนฝึกอ่านคำที่ประสมใหม่นั่น ตัวอย่าง <table><tr><td>ไข่</td><td>เครื่อง</td><td>ดาว</td><td>ผ้า</td></tr><tr><td>ซัก</td><td>เปิด</td><td>พัด</td><td>เสื่อ</td></tr><tr><td>เย็น</td><td>บิน</td><td>ลูก</td><td>ตุ้</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>ตุ่น</td></tr></table> ประสมคำได้ <table><tr><td>ไข่</td><td>ดาว</td><td>พัด</td><td>ลม</td></tr><tr><td>เครื่อง</td><td>ซัก</td><td>ผ้า</td><td>ลูก</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>เสื่อ</td></tr></table>			ไข่	เครื่อง	ดาว	ผ้า	ซัก	เปิด	พัด	เสื่อ	เย็น	บิน	ลูก	ตุ้				ตุ่น	ไข่	ดาว	พัด	ลม	เครื่อง	ซัก	ผ้า	ลูก				เสื่อ
ไข่	เครื่อง	ดาว	ผ้า																											
ซัก	เปิด	พัด	เสื่อ																											
เย็น	บิน	ลูก	ตุ้																											
			ตุ่น																											
ไข่	ดาว	พัด	ลม																											
เครื่อง	ซัก	ผ้า	ลูก																											
			เสื่อ																											

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง สร้างคำนำมาใช้ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	ขั้นสอน ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าวิธีการนำคำมูล (คำไทยแท้ดั้งเดิม) มาประสมกันเกิดเป็นคำใหม่ขึ้นเรียกว่าคำประสม เป็นการสร้างคำใหม่ขึ้นมาใช้ให้เพียงพอกับความต้องการ มี ๓ ลักษณะคือ คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ ดังนี้ คำประสม : คำมูลตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไปมาประสมกันเกิดคำใหม่ มีความหมายใหม่ หรือใกล้เคียงคำเดิมเช่น ตัวอย่าง เข้ดาว = เข้ดาว รถไฟฟ้า = รถไฟฟ้าเตา = เตารีด เตากลั่น เตารีดไฟฟ้า เตารีดเตาเผาขยะของ = ของขวัญ ของฝาก ของกิน ของใช้ ของดี คำซ้อน : คำที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงกันเช่น ขัดขวาง บ้านเรือน กัดกิน คัดเลือก รวบรวม คำซ้ำ : การนำคำเดิมมากล่าวซ้ำโดยใช้ไม้มงคล(ๆ)เช่น ดีๆ สูงๆ ต่ำๆ ไกลๆ ดำๆ แดงๆ ๓. ให้นักเรียนดูตัวอย่างการสร้างคำประเภทต่าง ๆ แล้วฝึกสร้างคำจากคำที่กำหนด ดังนี้ - แบ่งกลุ่มนักเรียนคละชั้น - ฝึกสร้างคำโดยเขียนลงในกระดานรูป - นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เช่น	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วารณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง สร้างคำนำมาใช้ รายวิชาภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	๔. แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องคำประสม คำซ้อน คำซ้ำ แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ การสร้างคำ ในภาษาไทย โดยการสร้างคำชุดจากคำที่กำหนดให้ แล้วเลือกคำมาแต่งประโยค กำหนดให้มีคำประสมในประโยค ๒ คำ จากนั้นสร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน โดยใช้แผนภาพความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่ม ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้ - นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปลักษณะที่ได้จากการสร้างคำ ในภาษาไทย (คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน) ขั้นสรุป ๖. ให้นักเรียนร้องเพลงคำซ้ำ คำซ้อน เป็นการสรุปเพื่อความเข้าใจการสร้างคำในภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

เพลง คำซ้ำ-คำซ้อน

คำร้อง ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง
ทำนองเพลงเต้ยโขง (แคนลำโขง)

พวกเรามาเรียน
ขับร้องบรรเลง
คำซ้อนคือการนำ
มารวมกันไว้
กักขัง กลั่นแกล้ง
เพาะปลูก ฟั่นฟู
ติดต่อกัน เพิ่มเติม
ผิดชอบ ชั่วดี
คำซ้ำ ที่เราใช้นั้น
มีสองคำ สักคำก็ได้
เพื่อเน้นความ ย้ำความ
ขาวๆ ดำๆ แดงๆ นั้นเอย

มาอ่านเขียน กันเป็นเพลง
เรื่องคำซ้ำ คำซ้อน ของไทย
เอาคำสองคำ มาซ้อนความหมาย
มีอยู่มากมาย จงจำ
อีก ชัดแย้ง ช่มชู้
อีก ฟ้อนรำ จำให้ดี
ท้วงติง ทูบตี
แนะนำ เกรงกลัว
เหมือนทั้งเสียง และความหมาย
เสียงคำท่าย ใช้ไม้มกตาม
เร็ว ๆ ด้อม ๆ มอง ๆ
อย่ามัวเฉยมาเรียนคำซ้ำ

เกมจับคู่ประสมคำ

เตา	รถ	ปั่น	ย่า
ไฟ	รีด	ฟ้า	กึ่ง
หม้อ	ต้ม	ชาว	ทนาย
เครื่อง	หวาน	ดู	ความ
เสื่อ	ตา	ไมโครเวฟ	ลูก
บ้าน			

แนวคำตอบ เกมจับคู่ประสมคำ

(อยู่ในดุลยพินิจของครู)

เตารีด	ต้มยำ	ไฟฟ้า	ลูกเสื่อ
หม้อดู	ชาวบ้าน	เตาไฟฟ้า	รถไฟฟ้า
เครื่องไฟฟ้า	เครื่องปั่นไฟ	ต้มยำกึ่ง	ทนาย
ดูหม้อดู	เสื่อตาไฟ	หม้อชาวบ้าน	เตาไมโครเวฟ
เตารีดไฟฟ้า	รูปภาพลูกเสื่อ	เครื่องปั่นไฟ	

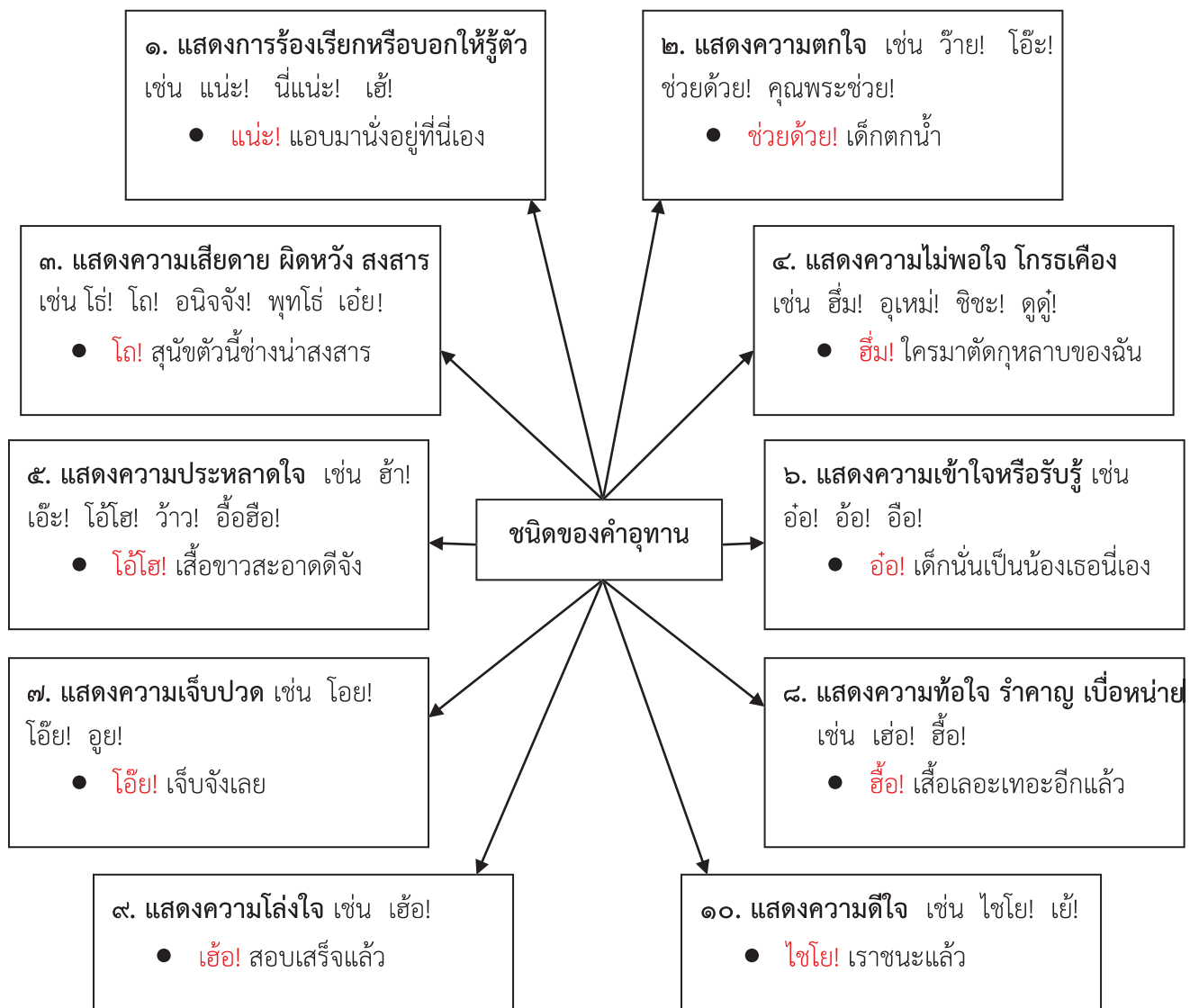

ใบความรู้ ชนิดของคำ (คำอุทาน)

คำอุทาน

คือคำที่พูดออกมาด้วยน้ำเสียงแตกต่างจากเสียงของคำธรรมดาเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูด คำอุทานมักปรากฏอยู่หน้าประโยค ในการเขียนนิยมใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์(!)กำกับหลังคำอุทาน

สรุปความรู้ คำอุทานใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูด ทำให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่พูดชัดเจนยิ่งขึ้น

เฮ้! ไปทำแบบฝึกกันเถอะ

อ้อ! เข้าใจแล้ว

ใบความรู้สำหรับครู-นักเรียน

การสร้างคำในภาษาไทย

เมื่อโลกวิวัฒนาการ มีสิ่งแปลกใหม่เพิ่มขึ้น มีเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ หรือสิ่งของต่าง ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวันมากมาย ดังนั้น คำที่เคยมีใช้อยู่ในภาษาไทยจึงมีไม่พอที่จะใช้เรียกวัตถุสิ่งของเหล่านั้น เราจึงต้องมีการสร้างคำเพิ่มขึ้นด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้มีถ้อยคำใช้ในภาษาไทยได้มากขึ้น

การสร้างคำในภาษาไทยมี ๓ ลักษณะ คือ คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ

คำมูล

คำมูล คือ คำ ๆ เดียวที่มีได้ประสมกับคำอื่น อาจมี ๑ พยางค์ หรือหลายพยางค์ก็ได้แต่เมื่อแยกพยางค์แล้วแต่ละพยางค์ไม่มีความหมาย คำภาษาไทยที่นำมาแต่เดิมส่วนใหญ่เป็นคำมูลที่มีพยางค์เดียวโดด ๆ เช่น พ่อ แม่ กิน เดิน ร้อง คำมูลหลายพยางค์ เป็นคำสองพยางค์ขึ้นไปมีความหมายในตัวไม่สามารถแยกพยางค์ภายในคำได้ เพราะทำให้ไม่มีความหมาย อาจเป็นคำไทยแท้ หรือคำภาษาต่างประเทศก็ได้ เช่น มะละกอ เกเร โหระพา นาฬิกา บิดา วิทย์ เป็นต้น

ตัวอย่างแบบสร้างของคำมูล

คน	มี ๑ พยางค์ คือ คน
สิงโต	มี ๒ พยางค์ คือ สิง + โต
นาฬิกา	มี ๓ พยางค์ คือ นา + ฬิ + กา
ทะมัดทะแมง	มี ๔ พยางค์ คือ ทะ + มัด + ทะ + แมง
กระเหี้ยนกระหือรือ	มี ๕ พยางค์ คือ กระ + เหี้ยน + กระ + หือ + รือ

คำประสม

คำประสม คือ คำที่สร้างขึ้นใหม่โดยนำคำมูลตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไปมาประสมกัน ให้เกิดเป็นคำใหม่ ความหมายใหม่ โดยอาจมีเค้าความหมายเดิมหรือมีความหมายใหม่ก็ได้

ลักษณะของคำประสม

๑. คำประสมที่เกิดความหมายใหม่ มีเค้าความหมายเดิม เช่น

เตา + ถ่าน	-	เตาถ่าน	หมายถึง	เตาที่ใช้ถ่านเป็นเชื้อเพลิง
เตา + รีด	-	เตารีด	หมายถึง	เครื่องใช้ที่รีดเสื้อผ้า
รถ + ไฟฟ้า	-	รถไฟฟ้า	หมายถึง	รถที่ใช้ไฟฟ้าเป็นพลังงานขับเคลื่อน
รถ + ยนต์	-	รถยนต์	หมายถึง	ยานพาหนะทางบกที่ขับเคลื่อนได้ด้วยพลังงาน อย่างใดอย่างหนึ่งและถ่ายทอดลงสู่ล้อ

๒. คำประสมที่เกิดความหมายใหม่เปลี่ยนไปจากเดิม เช่น

ขาย + หน้า	-	ขายหน้า	หมายถึง	รู้สึกอับอาย
ราด + หน้า	-	ราดหน้า	หมายถึง	อาหารประเภทก๋วยเตี๋ยวน้ำปรุงข้นๆ
ลูก + น้ำ	-	ลูกน้ำ	หมายถึง	ลูกอ่อนของยุงซึ่งยังอาศัยอยู่ในน้ำ
ผี + เสือ	-	ผีเสือ	หมายถึง	แมลงพวกหนึ่งมีปีกเป็นแผ่นบางสีต่าง ๆ
หาง + เสือ	-	หางเสือ	หมายถึง	เครื่องถี่ยวท้ายเรือ

๓. คำประสมที่มาจาก อากัณณาม มีคำว่า “การ” หรือ “ความ” นำหน้าคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ เช่น การกิน การบ้าน การเมือง การกระทำ ความดี ความชั่ว ความสวย ความขยันหมั่นเพียร

๔. คำประสมที่เกิดจากการย่อคำให้กะทัดรัดขึ้น มักขึ้นต้นด้วยคำว่า ชาว ช่าง นัก ที่ เครื่อง ผู้ หมอ ของ เช่น

ชาวบ้าน	ชาววัง	ชาวนา	ชาวประมง	ชาวสวน
ช่างยนต์	ช่างภาพ	ช่างเสริมสวย	ช่างไฟฟ้า	ช่างไม้
การค้า	การเรือน	นักเรียน	นักการเมือง	นักข่าว
เครื่องเขียน	เครื่องใช้	ที่นอน	ที่อยู่	ที่พัก
หมอ	หมอลำ	ของกิน	ของใช้	ผู้ดี

คำซ้อน

คำซ้อน เป็นการสร้างคำโดยนำคำมูลที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงกัน หรือตรงข้ามกัน มาวางซ้อนกันทำให้เกิดคำใหม่ มีความหมายใหม่ โดยความหมายใหม่อาจกว้างขึ้น หนักแน่นขึ้น หรือ เบาลงก็ได้

ชนิดของคำซ้อน

๑. คำซ้อนเพื่อความหมาย คือ คำซ้อนที่เกิดจากคำมูลที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงกัน หรือ ตรงข้ามกันมาวางชิดกัน เช่น

ความหมายเหมือนกัน	เสื่อสาด	เหาะเหิน	พูดจา	บ้านเรือน
ความหมายใกล้เคียงกัน	คัดเลือก	แนะนำ	เกรงกลัว	ขัดขวาง
ความหมายตรงกันข้าม	ผิดชอบ	ชั่วดี	ได้เสีย	เข้าคำ

๒. คำซ้อนเพื่อเสียง คือ คำซ้อนที่เกิดจากการนำคำที่มีเสียงคล้องจองและมีความหมายสัมพันธ์กัน มาซ้อนกัน เพื่อให้ออกเสียงได้ง่าย ไพเราะ เช่น

เรื่อร่า	ท้อแท้	จริงจัง	ตุมตาม	ซุบซิบ
ราบคาบ	จิ้มลิ้ม	แรรันแค้น	เบื้อเรื้อ	อ้างว้าง
ออต้ออัน	อัดอัน	รวบรวม	กระดุกกระดิก	กระดุกกระเดี่ยว
ประเจิดประเจ้อ	ถั่วโยโง้อชาม	ขโมยขโจร	ทรัพย์สิน	สินในน้ำ

ตัวอย่างคำซ้อน

พร้อมเพรียง	ครบครัน	แข็งแรง	ขัดข้อง	ผิดชอบชั่วดี
ถิ่นฐาน	จิตใจ	ทุกข์ยาก	ทรัพย์สิน	ทรัพย์สินสมบัติ
รูปภาพ	รูปพรรณ	โศกเศร้า	ยวดยาน	กุ่มกุ่มยืมสิน
สูญหาย	กุ่มกุ่ม	อดทน	ขัดขวาง	หนักอกหนักใจ

ท ๕/ผ.๒-๐๔

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๔ คำอูทานสื่ออารมณ์

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ เติมคำอูทานในประโยคสนทนา ให้ถูกต้องสมบูรณ์ (๑๐ คะแนน)

แดง : .....**ไชโย!**.....พวกเราชนะแล้ว

ต๋อย : .....**เอ๊ะ!**.....ดูนั่นสิใครเป็นอะไรแน่เลย ฉันเห็นพวกเขาทำหน้านีวคิ้วขมวด

แดง : .....**อ้อ!**.....สงสัยขาแพลงแน่ๆเลย เราไปดูกันเถอะ

ไค้ช : .....**เฮ้!**.....เธอสองคนมาพอดี ช่วยพุงเพื่อนไปนั่งก่อนเร็ว

เบิร์ด : .....**โอย!**.....เบา ๆ หน่อยเพื่อน ฉันเจ็บนะ

ไค้ช : .....**เออละ!**.....ขอบใจพวกเธอมาก ชัยชนะครั้งนี้เพราะพวกเราทุกคนสามัคคีกัน

ตอนที่ ๒ อ่านนิทานเรื่อง “กวางกับพรานหนุ่ม” แล้วสำรวจคำอุทานจากเรื่อง เขียนคำอุทานที่พบในเรื่อง วิเคราะห์ว่าคำอุทานนั้นแสดงอารมณ์ใดของผู้พูด (๑๐ คะแนน)

นิทานอีสป กวางกับพรานหนุ่ม

ครั้งหนึ่งกวางหนุ่มกำลังดื่มน้ำจากสระ มันชื่นชมความงามของตัวเองที่แลเห็น

ในน้ำ “โอโฮ!” มันพูด “ท่านจะเห็นเขาสวยงามอย่างนี้ได้ที่ไหน รวมทั้งเขาที่แตกกิ่งก้านออกไปนั้นด้วย ข้าอยากมีขาที่มีคุณค่ามากกว่านี้ เพื่อจะได้รับกับหัวที่งามสง่านั้นเสียเหลือเกิน อนิจจา! นาเวทนาทำไมขาของข้ามันช่างเล็กเพรียวลมและบอบบางมากเกินไปเหลือเกิน ..เฮ้อ! น่าผิดหวังจริงๆ”

ขณะนั้นนายพรานคนหนึ่งเดินเข้ามาใกล้ๆ “อูแม่เจ้า! ช่างเป็นเขาที่งามอะไรเช่นนั้น” พรานหนุ่มคิด อยู่ในใจ ขณะที่มือก็โก่งสายธนู และได้ยิงลูกธนูหวัดหวีมาทางมัน

“โอ๊ะ!” เจ้ากวางหนุ่มร้องด้วยความตกใจ ฉับพลันมันก็เผลอแนบไปข้างหน้า ชั่วประเดี๋ยวเดียวด้วยความช่วยเหลือของขาอันปราดเปรียวของมัน มันก็ไปอยู่ในที่ที่เกือบจะลึบสายตาของนายพราน แต่เนื่องจากมันไม่ได้สังเกตทางที่วิ่งไป มันวิ่งผ่านต้นไม้บางต้น ที่มีกิ่งห้อยลงต่ำ เขาของมันจึงติดอยู่กับกิ่งไม้เหล่านี้ “โอ๊ย!...ช่วยด้วย!” กวางหนุ่มร้องเสียงหลง เมื่อนายพรานกำลังจะตามมาทัน

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

อย่าเห็นผิดเป็นชอบ (ขาที่เล็กและไม่ชอบกลับช่วยให้รอดตาย แต่ขาที่สวยงาม กลับไม่ช่วยอะไรเลย)

คำอุทาน โอโฮ!	๑. แสดงอารมณ์..... ประหลาดใจ .....
คำอุทาน อนิจจา!	๒. แสดงอารมณ์..... สงสาร/เสียใจ .....
คำอุทาน เฮ้อ!	๓. แสดงอารมณ์..... ผิดหวัง/ท้อใจ .....
คำอุทาน โอ๊ะ!	๔. แสดงอารมณ์..... ตกใจ .....
คำอุทาน ช่วยด้วย!	๕. แสดงอารมณ์..... ตกใจกลัว .....

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๕

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ สร้างคำจากคำที่กำหนดให้ แล้วเลือกคำมาแต่งประโยค (๑๐ คะแนน)

(คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครู)

สืบ

สืบสวน สืบसान สืบเสาะ สืบหา สืบทอด นักสืบ

นักเรียนทุกคนร่วมกันสืบสานวัฒนธรรม และสืบทอดประเพณีไทย

ชาว

ชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ ชาวจีน ชาวไทย ชาวต่างชาติ

ชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ ต้องอาศัยน้ำจากฟ้าในการทำเกษตรกรรม

กล้า

กล้าหาญ กล้าพูด กล้าทำ กล้าสู้ คนกล้า ต้นกล้า

นักเรียนต้องเป็นคนกล้าหาญ กล้าพูด กล้าทำ แต่สิ่งดี ๆ

ใจ

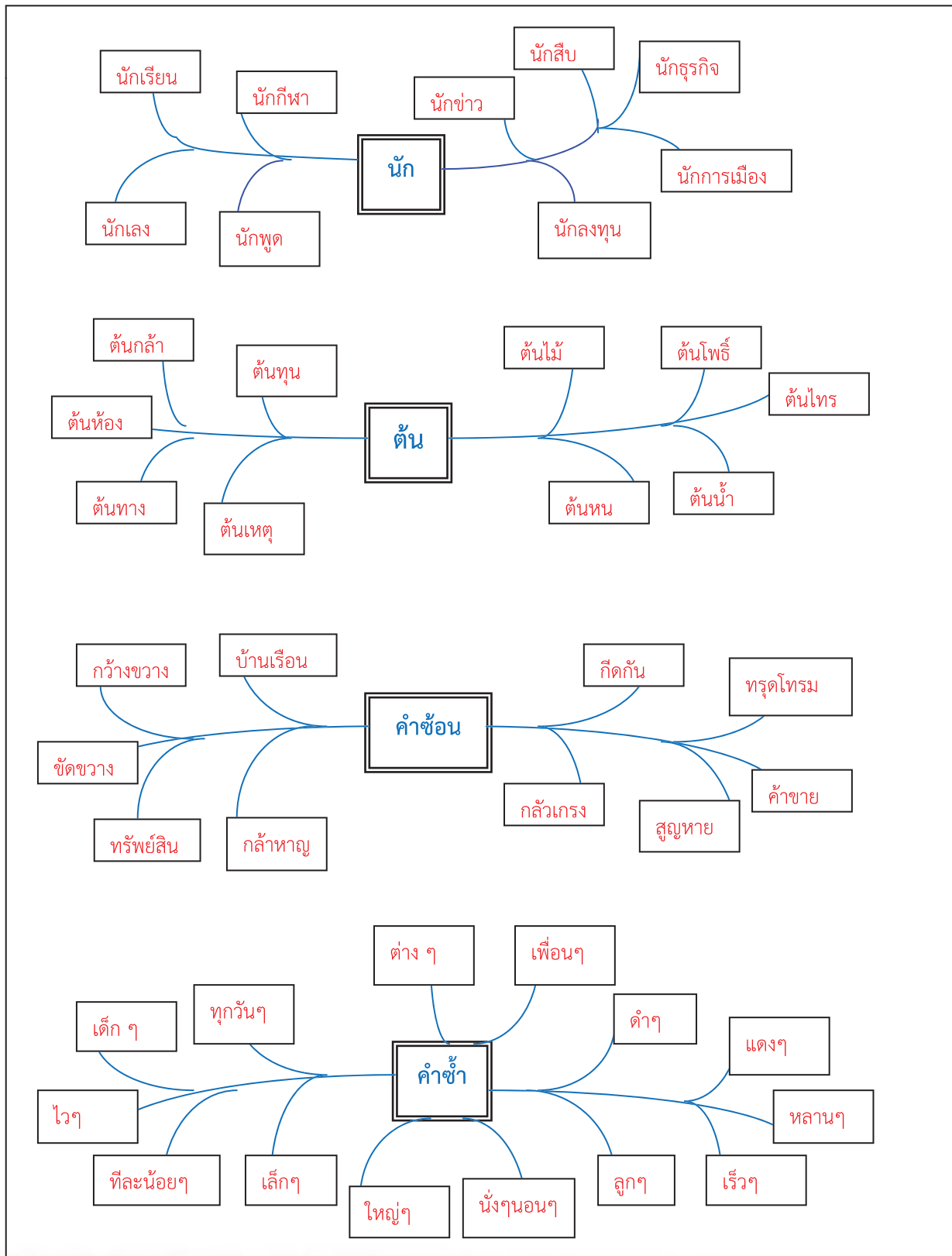
ใจดี ใจซื่อ ใจใส ใจกล้า ใจสู้ ใจดำ ใจยักษ์ ใจมาร
หน้าเนื้อใจเสือ ดีใจ

นักเรียนดีใจที่คุณครูใจดีให้ของขวัญนักเรียนที่ชนะเลิศประกวดคัดลายมือ

ตอนที่ ๒ สร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน โดยใช้คำแรกตามคำที่กำหนดให้ (๑๒ คะแนน)

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร

เวลา ๓ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

ประโยคและส่วนประกอบของประโยค ชนิดของประโยค และประโยคเพื่อการสื่อสาร

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

ประโยคสามัญ ส่วนประกอบของประโยคและประโยคเพื่อการสื่อสาร

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อนำไปใช้สื่อสารกับผู้อื่นได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แถบประโยค บัตรภาพ เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
รายวิชาภาษาไทย
เวลา ๓ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง ๑. ให้นักเรียนแยกประเภทของกลุ่มคำและประโยค สันทนาซีกถามการใช้หลักเกณฑ์ใดในการแยกประเภทประโยคเหล่านั้น
ขั้นสอน	๒. จากขั้นนำ ให้นักเรียนสังเกตแบบประโยค ครูตั้งคำถามเชิงเหตุผลให้นักเรียนช่วยกันอธิบายการจำแนกประโยค กลุ่มคำ และส่วนของประโยค ๓. ครูให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยคสามัญ ๔. นักเรียนฝึกวิเคราะห์ตารางส่วนของประโยคมีกริยาอาการ และประโยคมีกริยาอาการ แบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำกิจกรรมดังนี้ ๕. กิจกรรมใบงานที่ ๑๖ ประโยคสามัญ การวิเคราะห์ส่วนของประโยค โดยปฏิบัติดังนี้ ๑) จำแนกส่วนของประโยค ๒) แต่งประโยคแล้วเปรียบเทียบประโยคมีกริยาอาการ และประโยคมีกริยาอาการ ๖. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
ขั้นสรุป	๗. นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับประโยคสามัญ ประโยคสามัญ ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- การปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๖

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
รายวิชาภาษาไทย
เวลา ๓ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง ๑. ครูแจกลิงของ หรือ บัตรภาพ ให้แก่นักเรียนคนละ ๑ ชิ้น แล้วแต่งประโยคนละ ๑ ประโยคเกี่ยวกับสิ่งของหรือบัตรภาพที่ได้รับ
ขั้นสอน	๒. จากขั้นนำ ให้นักเรียนสังเกตประโยคเพื่อการสื่อสาร ครูตั้งคำถามแต่ละประโยคนี้เป็นประโยคชนิดใด ๓. พิจารณาประโยคเพื่อการสื่อสาร เช่น ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง ประโยคขอร้อง ประโยคแสดงความต้องการ ๔. สนทนาเกี่ยวกับชนิดของประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร สรุปเกณฑ์ในการสังเกตลักษณะประโยค ๕. แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมดังนี้ - กิจกรรมใบงานที่ ๐๗ ประโยคเพื่อการสื่อสาร โดยอ่านป้ายรณรงค์ลดโลกร้อน แล้วใช้สาระสำคัญจากป้ายแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร - แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ๖. นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๗ ประโยคเพื่อการสื่อสาร - การสรุปความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วารณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา ๑. ประโยคและส่วนประกอบของประโยค ๒. ชนิดของประโยค ๒.๑ ประโยคสามัญ หรือประโยคพื้นฐาน ๒.๒ ส่วนประกอบของประโยค (ภาคประธาน และภาคแสดง) ๒.๓ ประโยคเพื่อการสื่อสาร จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. จำแนกส่วนประกอบของประโยค ๒. ระบุและจำแนกชนิดของประโยค ๒.๑ ประโยคสามัญ ๒.๒ ส่วนประกอบของประโยค - ประโยคมีกริยากรรม - ประโยคมีกริยาสากรรม ๒.๓ ประโยคเพื่อการสื่อสาร	กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง ชั่วโมงที่ ๑ ขั้นนำ ๑. ครูติดแถบประโยค กลุ่มคำ และประโยค คละกันบนกระดานแล้วให้ตัวแทนนักเรียนแยกกลุ่มคำและประโยค เช่น น้องร้องเพลง เมฆก้อนใหญ่ นทีเล่นฟุตบอล คุณยายนอนพักผ่อน แมวจับหนู คุณปู่อ่านหนังสือพิมพ์ พี่ของฉัน เด็กคนนั้น ๒. สำนวนความถูกต้องต้องการแยกประเภทกลุ่มคำและประโยค ได้ดังนี้ เด็กคนนั้น เมฆก้อนใหญ่ พี่ของฉัน น้องร้องเพลง คุณยายนอนพักผ่อน คุณปู่อ่านหนังสือพิมพ์ แมวจับหนู นทีเล่นฟุตบอล	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ประโยค ส่วนประกอบของประโยค ๒. ใบความรู้ประโยคเพื่อการสื่อสาร สื่อ ๑. บัตรภาพ ๒. แถบประโยค กลุ่มคำ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมใบงานที่ ๑๖ ประโยคสามัญ ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๑๗ ประโยคเพื่อการสื่อสาร การประเมิน ๑. การวิเคราะห์ชนิดและส่วนประกอบของประโยค ๒. การใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร ๓. ประเมินจากผลงาน/ใบงาน วิธีการ ๑. ประเมินการวิเคราะห์ชนิดและส่วนประกอบของประโยค ๒. ประเมินการใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร ๓. ตรวจสอบงานนักเรียน

๗๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย																																											
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วารณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ทักษะ จำแนกส่วนประกอบของประโยคได้ถูกต้อง คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน	๓. ครูซักถามนักเรียนว่าใช้หลักเกณฑ์ใดในการแยกกลุ่มคำและประโยคเหล่านั้น ขั้นตอน ๔. ครูตั้งคำถามเชิงเหตุผลให้นักเรียนช่วยกันอธิบายดังนี้ - จำแนกแถบประโยคได้ก็ประเภท อะไรบ้าง - ประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญกี่ส่วน - ความแตกต่างระหว่างกลุ่มคำและประโยคต่างกันอย่างไรร ๕. นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มคำและประโยค โดยวิเคราะห์ลงในตาราง ดังนี้	เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการประเมินการวิเคราะห์ชนิดและส่วนประกอบของประโยค ๒. แบบบันทึกการประเมินการใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร ๓. แบบบันทึกคะแนน ๔. ใบงาน เกณฑ์การประเมิน ๑. ใช้เกณฑ์การประเมินการวิเคราะห์ชนิดและส่วนประกอบของประโยค ๒. ใช้เกณฑ์การประเมินการใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร ๓. ใบงานที่ ๐๖-๐๗ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐																																								
<table><tr><th colspan="2">ภาคประธาน</th><th colspan="2">ภาคแสดง</th></tr><tr><th>ประธาน</th><th>ส่วนขยาย</th><th>กริยา</th><th>กรรม</th></tr><tr><td>เด็ก</td><td>คนนั้น</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>แม่</td><td>ก่อนใหญ่</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>พี่</td><td>ของฉันทัน</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>น้อง</td><td>-</td><td>ร้องเพลง</td><td>-</td></tr><tr><td>คุณยาย</td><td>-</td><td>นอนพักผ่อน</td><td>-</td></tr><tr><td>คุณปู่</td><td>-</td><td>อ่าน</td><td>หนังสือพิมพ์</td></tr><tr><td>แมว</td><td>สีดำ</td><td>จับ</td><td>หนูสีขาว</td></tr><tr><td>นที</td><td>-</td><td>เล่น</td><td>ฟุตบอล</td></tr></table>				ภาคประธาน		ภาคแสดง		ประธาน	ส่วนขยาย	กริยา	กรรม	เด็ก	คนนั้น	-	-	แม่	ก่อนใหญ่	-	-	พี่	ของฉันทัน	-	-	น้อง	-	ร้องเพลง	-	คุณยาย	-	นอนพักผ่อน	-	คุณปู่	-	อ่าน	หนังสือพิมพ์	แมว	สีดำ	จับ	หนูสีขาว	นที	-	เล่น	ฟุตบอล
ภาคประธาน		ภาคแสดง																																									
ประธาน	ส่วนขยาย	กริยา	กรรม																																								
เด็ก	คนนั้น	-	-																																								
แม่	ก่อนใหญ่	-	-																																								
พี่	ของฉันทัน	-	-																																								
น้อง	-	ร้องเพลง	-																																								
คุณยาย	-	นอนพักผ่อน	-																																								
คุณปู่	-	อ่าน	หนังสือพิมพ์																																								
แมว	สีดำ	จับ	หนูสีขาว																																								
นที	-	เล่น	ฟุตบอล																																								

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕																																																						
๖. เมื่อวิเคราะห์ข้อ ๕ แล้ว ให้นักเรียนสังเกตภาคแสดงว่าประกอบด้วยกริยา ๒ ชนิดคือ กริยากรรม คือกริยาที่ไม่ต้องมีกรรม และกริยาสกรรม คือกริยาที่ต้องมีการกรรม ๗. ครูอธิบายเพิ่มเติมบางประโยคอาจมีส่วนขยายประธาน ขยายกริยา หรือขยายกรรม ด้วย แล้วให้นักเรียนเติมคำขยายลงในตารางส่วนประกอบของประโยค เช่น <table><tr><th colspan="2">ภาคประธาน</th><th colspan="4">ภาคแสดง</th></tr><tr><th>ประธาน</th><th>ขยายประธาน</th><th>กริยา</th><th>กรรม</th><th>ขยายกรรม</th><th>ขยายกริยา</th></tr><tr><td>เด็ก</td><td>คนนั้น</td><td>หกล้ม</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>แม่</td><td>ก่อนใหญ่</td><td>ลอยดำ</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>น้อง</td><td>ของฉัน</td><td>ซื้อ</td><td>ตุ๊กตาหมี</td><td>ตัวใหญ่</td><td>-</td></tr><tr><td>แมว</td><td>สีดำตัวใหญ่</td><td>จับ</td><td>หนู</td><td>สีขาว</td><td>ในบ้าน</td></tr><tr><td>ยาย</td><td>ของฉัน</td><td>นอน</td><td>-</td><td>-</td><td>อยู่ในบ้าน</td></tr><tr><td>คุณปู่</td><td>ของฉัน</td><td>ซ่อม</td><td>รถกระบะ</td><td>คันเก่า</td><td>-</td></tr><tr><td>พ่อ</td><td>ของผม</td><td>ขับรถ</td><td>-</td><td>-</td><td>ตามกฎหมายจราจร</td></tr></table>			ภาคประธาน		ภาคแสดง				ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	กรรม	ขยายกรรม	ขยายกริยา	เด็ก	คนนั้น	หกล้ม	-	-	-	แม่	ก่อนใหญ่	ลอยดำ	-	-	-	น้อง	ของฉัน	ซื้อ	ตุ๊กตาหมี	ตัวใหญ่	-	แมว	สีดำตัวใหญ่	จับ	หนู	สีขาว	ในบ้าน	ยาย	ของฉัน	นอน	-	-	อยู่ในบ้าน	คุณปู่	ของฉัน	ซ่อม	รถกระบะ	คันเก่า	-	พ่อ	ของผม	ขับรถ	-	-	ตามกฎหมายจราจร
ภาคประธาน		ภาคแสดง																																																						
ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	กรรม	ขยายกรรม	ขยายกริยา																																																			
เด็ก	คนนั้น	หกล้ม	-	-	-																																																			
แม่	ก่อนใหญ่	ลอยดำ	-	-	-																																																			
น้อง	ของฉัน	ซื้อ	ตุ๊กตาหมี	ตัวใหญ่	-																																																			
แมว	สีดำตัวใหญ่	จับ	หนู	สีขาว	ในบ้าน																																																			
ยาย	ของฉัน	นอน	-	-	อยู่ในบ้าน																																																			
คุณปู่	ของฉัน	ซ่อม	รถกระบะ	คันเก่า	-																																																			
พ่อ	ของผม	ขับรถ	-	-	ตามกฎหมายจราจร																																																			

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	๘. ตรวจสอบความถูกต้องการวิเคราะห์องค์ประกอบของประโยค สรุปความรู้เกี่ยวกับประโยคสามัญ(ประโยคพื้นฐาน) และส่วนประกอบของประโยค ๙. แบ่งกลุ่มนักเรียน ปฏิบัติกิจกรรมดังนี้ - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๖ ประโยคสามัญ และจำแนกส่วนประกอบของประโยค โดยปฏิบัติดังนี้ ๑) จำแนกส่วนประกอบของประโยค ๒) เปรียบเทียบความเหมือนความต่างระหว่างประโยคที่มีกริยากรรม และประโยคที่มีกริยากรรม ๑๐. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้ - นำเสนอผลงานหน้าชั้น จากการจัดจำแนกส่วนประกอบของประโยค ขั้นสรุป ๑๑. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม เสนอแนะเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับประโยคสามัญ ประโยคสามัญ และประโยคซ้อน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. นักเรียนเป็นรูปตัวยู U หันหน้าเข้าหาครู ๒. ครูแจกลิงก์ของ หรือ บัตรภาพให้นักเรียนคนละ ๑ ชิ้น แล้วให้นักเรียนแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร คนละ ๑ ประโยค โดยเลือกแต่งประโยค ดังนี้ - ประโยคบอกเล่า เพื่อบอกเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรู้เรื่อง - ประโยคปฏิเสธ เพื่อบอกว่าเรื่องราวนั้น ๆ ไม่ใช่ ไม่ต้องการ หรือไม่จริง - ประโยคคำถาม ใช้ถามผู้อื่นเมื่อต้องการคำตอบ - ประโยคขอร้อง ใช้ขอร้องผู้อื่นให้ทำอะไรบางอย่าง อย่างไรดี - ประโยคแสดงความต้องการ ใช้บอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ - ประโยคคำสั่ง ใช้สั่งให้ผู้อื่นทำอะไรบางอย่างโดยหนึ่งอาจให้ทำหรือไม่ให้ทำก็ได้	

๓/๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย
	มัลลาย ตัวอย่าง ประโยคที่ ๑ ฉันชอบมัลลาย ประโยคที่ ๒ มัลลายอาศัยอยู่ที่ไหน ประโยคที่ ๓ ฉันไม่เคยเห็นมัลลาย ประโยคที่ ๔ ห้ามทำร้ายมัลลาย ประโยคที่ ๕ โปรดข้ามถนนตรงทางมัลลาย ประโยคที่ ๖ ฉันอยากได้เสื้อลายเหมือนมัลลาย ชั้นสอน ๓. ครูเขียนตัวอย่างประโยคที่นักเรียนแต่งบนกระดาน สนทนาเกี่ยวกับชนิดของประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร โดยตั้งคำถาม ดังนี้ - นักเรียนคิดว่าประโยคใดเป็นประโยคบอกเล่า ประโยค ปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคขอร้อง ประโยคแสดง ความต้องการ และประโยคคำสั่ง - นักเรียนจำแนกชนิดของประโยคโดยใช้เกณฑ์ใด(เจตนา ของการสื่อสาร) ฯลฯ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วารณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการสังเกตประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร ดังนี้ - ประโยคบอกเล่า เพื่อบอกเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรู้เรื่อง - ประโยคปฏิเสธ เพื่อบอกว่าเรื่องราวนั้นๆ ไม่ใช่ ไม่ต้องการ หรือไม่จริง มักมีคำว่า ไม่ ใช่ ไม่ได้ อยู่ด้วย - ประโยคคำถาม ใช้ถามผู้อื่นเมื่อต้องการคำตอบ มักมีคำแสดงคำถาม ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอะไร ทำอะไรไหม ฯลฯ - ประโยคขอร้อง ใช้ขอร้องผู้อื่นให้ทำอะไรบางอย่างใด มักมีคำว่า กรุณา โปรด ช่วย ฯลฯ อยู่ด้วย - ประโยคแสดงความต้องการ ใช้บอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ มักมีคำว่า อยาก ต้องการ ประสงค์ อยู่ด้วย - ประโยคคำสั่ง ใช้สั่งให้ผู้อื่นทำอะไรบางอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจให้ทำหรือห้ามมิให้ทำก็ได้ มักมีคำว่า ห้าม จง อย่า อยู่ด้วย ๕. แบ่งกลุ่มนักเรียน แล้วปฏิบัติดังนี้ - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๗ ประโยคเพื่อการสื่อสาร โดยอ่านป้ายที่กำหนด (ป้ายณรงค์ลดโลกร้อน)แล้วนำสาระสำคัญจากป้ายนั้นแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร	

๓/๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้ - นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปความรู้เกี่ยวกับการแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร ขั้นสรุป ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม เสนอแนะเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับประโยคเพื่อการสื่อสาร	

ใบความรู้ ป.๕

ประโยคและส่วนประกอบของประโยค

ประโยค คือ คำ หรือกลุ่มคำที่นำมาเรียงกันสามารถสื่อความได้ โดยทั่วไปประโยคประกอบด้วย ส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นประธาน กับ ส่วนที่เป็นภาคแสดง

อ่านและสังเกตประโยคต่อไปนี้

ประธาน		ภาคแสดง
คำนาม	คำสรรพนาม	คำกริยา
พ่อ	-	หัวเราะ
แทน	-	วิ่ง
-	เขา	ดีใจ

ประโยคข้างต้นนี้เรียกว่า **ประโยคสามัญ** ที่ประกอบด้วย **ประธาน** และ**ภาคแสดง** ประธานอาจเป็น คำนามหรือคำสรรพนามก็ได้

ประธาน		ภาคแสดง		
คำนาม	คำสรรพนาม	คำกริยา	คำนาม	คำสรรพนาม
พ่อ	-	อ่าน	หนังสือ	-
แม่	-	ดู	-	ฉัน
-	เขา	เล่น	ลูกข้าง	-

ประโยคข้างต้นนี้เป็นประโยคสามัญที่ภาคแสดงมีคำนาม หรือคำสรรพนาม ตามหลังคำกริยาบางคำ ได้แก่ อ่าน ดู เล่น

ประธาน			ภาคแสดง	
คำนาม	คำสรรพนาม	ส่วนขยาย	คำกริยา	ส่วนขยาย
พ่อ	-	ของฉัน	หัวเราะ	เสียงดัง
นก	-	สีเหลือง	บิน	เร็ว
-	เธอ	คนนั้น	ตกใจ	มาก

ประโยคสามัญข้างต้นนี้ มีโครงสร้างที่ซับซ้อนขึ้น คือ มี**ส่วนขยาย**คำนาม หรือคำสรรพนาม และส่วนขยายคำกริยาเพิ่มเข้ามาอีก ได้แก่ ของฉัน สีเหลือง คนนั้น เสียงดัง เร็ว มาก

ประธาน		ภาคแสดง			
คำนาม	คำสรรพนาม	คำกริยา	คำนาม	คำสรรพนาม	ส่วนขยายคำกริยา
-	เขา	เล่น	ลูกข่าง	-	สนุกมาก
พ่อ	-	อ่าน	หนังสือ	-	อย่างตั้งใจ
แม่	-	ดูแล	-	ฉัน	ด้วยความรัก

ประโยคสามัญข้างต้นนี้ ส่วนขยายคำกริยาบางคำ อาจอยู่หลังคำนาม หรือคำสรรพนามที่ตามหลังคำกริยานั้น ๆ ก็ได้ ได้แก่ สนุกมาก อย่างตั้งใจ ด้วยความรัก

ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการ : ๒๕๕๖.

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๖

ตอนที่ ๑ จำแนกส่วนประกอบของประโยคให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ประโยค	ภาคประธาน		ภาคแสดง			
	ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	กรรม	ส่วนขยายกรรม	ส่วนขยายกริยา
พระสังข์หุงข้าวไว้ให้แม่	พระสังข์		หุง	ข้าว		ไว้ให้แม่
คุณตาของฉันทึมน้ำส้มคั้นทุกเช้า	คุณตา	ของฉันท	ตึ่ม	น้ำส้มคั้น		ทุกเช้า
นกกระจาบทำรังบนต้นมะม่วง	นกกระจาบ		ทำ	รัง		บนต้นมะม่วง
แดงมีกระปุกออมสินใบใหญ่	แดง		มี	กระปุกออมสิน	ใบใหญ่	
คุณแม่ของเธอร้องเพลงได้ไพเราะมาก	คุณแม่	ของเธอ	ร้องเพลง			ได้ไพเราะมาก

ตอนที่ ๒ แต่งประโยคที่มีกริยากรรม และประโยคที่มีกริยากรรม (๑๐ คะแนน)

ประโยคที่มีกริยากรรม (คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครู)

แนวคำตอบ เช่น

๑. น้องร้องเพลงไพเราะ
๒. คุณย่านอนพักผ่อน
๓. คุณปู่ออกกำลังกาย
๔. วันนี้ฝนตกหนัก
๕. ฉันทวิ่งอย่างรวดเร็ว

ประโยคที่มีกริยากรรม (คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครู)

แนวคำตอบ เช่น

๑. นักเรียนอ่านหนังสืออย่างสนุกสนาน
๒. คุณแม่ทำกับข้าวอยู่ในครัว
๓. น้องของฉันทกำลังเล่นตุ๊กตา
๔. คุณครูสอนนักเรียนเขียนคำยาก
๖. สุดาทำการบ้านวิชาภาษาไทยเรียบร้อยแล้ว

ใบความรู้ การแบ่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

ประโยคที่ใช้เพื่อการสื่อสาร มีหลายชนิด ต้องพิจารณาเลือกใช้ให้ตรงตามจุดประสงค์ เช่น

๑. ประโยคบอกเล่า ใช้บอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรู้เรื่อง เช่น

- วันนี้คุณยายจะพาผมไปตุลละคร
- จุตรวมความสนใจอยู่ที่เวทีการแสดง
- ผมจะฝึกตีกลองมโนราห์

๒. ประโยคปฏิเสธ ใช้บอกว่าเรื่องราวนั้น ๆ ไม่ใช่ ไม่ต้องการ หรือไม่จริง มักมีคำว่า ไม่ ไม่ใช่ ไม่ได้ อยู่ด้วย เช่น

- ฉันไม่ชอบชมการแสดง
- นี่ไม่ใช่นิสัยของโอม
- ผมไม่ได้ไปเที่ยวกับเพื่อนเพราะพาคุณยายไปชมละคร

๓. ประโยคคำถาม ใช้ถามผู้อื่นเมื่อต้องการคำตอบ มักมีคำแสดงคำถาม ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม ไหม ฯลฯ เช่น

- ใครแสดงเป็นนางมโนราห์
- โอมประทับใจอะไรจากการชมการแสดง
- หิวไหม เข้าห้องน้ำไหม

๔. ประโยคขอร้อง ใช้ขอร้องให้ผู้อื่นทำอย่างหนึ่งอย่างใด มักมีคำว่า กรุณา โปรด ช่วย ฯลฯ อยู่ด้วย เช่น

- กรุณาปิดโทรศัพท์มือถือระหว่างชมการแสดง
- โปรดร่วมมือกับโรงละครแห่งชาติในการรักษาความสะอาด
- ช่วยรักษาสมบัติของชาติด้านนาฏศิลป์ด้วย

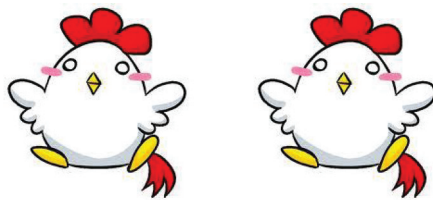

๕. ประโยคแสดงความต้องการ ใช้บอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ มักมีคำว่า อยาก ต้องการ ประสงค์ อยู่ด้วย เช่น

- ฉันอยากไปซื้อจักรยานร่วมรณรงค์ประหยัดพลังงาน
- ผมต้องการไปโรงละครแห่งชาติเพื่อเป็นเพื่อนคุณยาย
- เราทุกคนประสงค์จะมีคอนเสิร์ตทำนองกลองไทยที่มีชื่อเสียง

๖. ประโยคคำสั่ง ใช้สั่งให้ผู้อื่นทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจให้ทำหรือห้ามมิให้ทำได้ เช่น

- ห้ามถ่ายภาพ
- ห้ามนำอาหารเข้ามารับประทาน
- จงปฏิบัติตามระเบียบการเข้าชมโรงละครแห่งชาติ
- อย่าลืมนำไปเป็นเพื่อนคุณยายนะลูก

ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กระทรวงศึกษาธิการ : ๒๕๕๖.

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๗

(คำตอบอยู่ในชุดยพินิจของครู)

คำชี้แจง อ่านป้ายที่กำหนดให้ แล้วนำสาระสำคัญจากป้ายแต่ละประโยคเพื่อการสื่อสาร (๑๐ คะแนน)

สงกรานต์นี้ “สนุก...ไม่เพิ่มขยะ”
เลือกก่อนใช้ คิดก่อนทิ้ง ลดขยะเพื่อโลก

ทางเลือกใหม่ “ไบโอชานอ้อย บรรจุภัณฑ์เพื่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม”

เลือกผลิตภัณฑ์ ไบโอชานอ้อย ✓ ไร้สารพิษก่อมะเร็ง ✓ ไม่ใช้สารฟอกสี
ดีต่อคุณ ดีต่อโลก ✓ สามารถย่อยสลายภายใน ๔๕ วัน ✓ มีมาตรฐานรับรอง

ประโยคบอกเล่า

ร่วมสืบสานประเพณีไทยด้วยการเล่นสงกรานต์ปลอดเหล้า

ประโยคปฏิเสธ

ฉันไม่เคยใช้กล่องโฟมใส่อาหาร

ประโยคคำถาม

ไบโอชานอ้อยคืออะไร

ประโยคคำสั่ง

จงใช้ภาชนะที่ทำจากไบโอชานอ้อยแทนภาชนะที่ทำจากโฟม

ประโยคขอร้อง

กรุณาเลือกใช้ไบโอชานอ้อยแทนโฟมนะคะ

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง ประกาศนารี

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านและเขียนประกาศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

ประกาศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อจำแนกประเภทของประกาศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ นำความรู้มาใช้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบงาน สื่อ เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

๘๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง ประภาศนารู้

รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๑ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนดูป้ายสัญลักษณ์ ป้ายประกาศ ป้ายโฆษณา ป้ายจราจร ฯลฯ แล้ว จับใจความจากสื่อที่อ่าน - บอกเจตนาของผู้ส่งสาร - ตั้งคำถามตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับข้อความที่อ่าน สรุปถึงเหตุผลและความจำเป็นในการอ่านป้ายสัญลักษณ์และประกาศต่าง ๆ
ขั้นสอน	๒. ฝึกอ่านประกาศต่าง ๆ เช่น ป้ายจราจร ป้ายรณรงค์ของหน่วยงานต่าง ๆ ประกาศสัตว์เลี้ยงหาย ป้ายร้านค้า ป้ายโฆษณา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม แล้วนำเสนอหน้าชั้น ว่าป้ายดังกล่าวต้องการสื่อความหมายใด เรื่องที่ประกาศคืออะไร ใครเป็นผู้ออกประกาศ ผู้อ่านต้องปฏิบัติอย่างไร ๓. ให้นักเรียนดูประกาศของทางราชการ ประกาศรับสมัครงาน ประกาศสัตว์เลี้ยงหาย/ของหาย แล้วให้นักเรียนตอบคำถามดังนี้ - หน่วยงานที่ออกประกาศคือหน่วยงานใด - ทำไมจึงต้องประกาศ - เงื่อนไขและขั้นตอนปฏิบัติคืออะไร - ประกาศนี้มีข้อบกพร่องหรือไม่ อย่างไร ๔. ครูกำหนดสถานการณ์ว่าโรงเรียนกำลังประกาศรับสมัครเลือกตั้งประธานสถานศึกษาให้นักเรียน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนประกาศหาเสียงเลือกตั้ง ๕. นำเสนอผลงาน ครู-เพื่อน วิจารณ์ แนะนำ แก้ไขผลงาน ติดป้ายนิเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๖. ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๘ การอ่าน-เขียนประกาศ โดยอ่านประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา “พายุเซปี่” ตอบคำถาม แล้วเขียนประกาศ คนละ ๑ ฉบับ ๗. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
ขั้นสรุป	๘. นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน-เขียนประกาศ ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๘ การอ่าน-เขียนประกาศ
	ทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ประกาศนํ้า รายวิชาภาษาไทย	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ใบความรู้การอ่านและเขียนประกาศ สื่อ ป้ายสัญลักษณ์ ป้ายประกาศ ป้ายจราจร ประกาศของทางราชการ/หน่วยงานเอกชน ภาระงาน/ชิ้นงาน กิจกรรมใบงานที่ ๐๘ อ่านและเขียนประกาศ การประเมิน ๑. ประเมินการอ่านและเขียนประกาศ ๒. ประเมินผลงาน/ใบงาน วิธีการ ๑. ทดสอบหลังเรียน ๒. ประเมินการอ่านและเขียนประกาศ ๓. ตรวจผลงานนักเรียน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบทดสอบหลังเรียน ๒. แบบบันทึกประเมินการอ่านและเขียนประกาศ ๓. แบบบันทึกคะแนน ๔. ใบงาน
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านและเขียนประกาศ - ประกาศที่เป็นทางการ - ประกาศที่ไม่เป็นทางการ จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ อธิบาย เขียน ประกาศอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการได้ ทักษะ อ่านและเขียนประกาศ ได้ถูกต้อง คุณธรรม ๑. ไม่เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน	ขั้นนำ ๑. นักเรียนดูป้ายสัญลักษณ์ ป้ายจราจร ป้ายประกาศ ซึ่งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ฯลฯ แล้วปฏิบัติดังนี้ - จับใจความจากสื่อที่อ่าน - บอกเจตนาของผู้ส่งสาร - ตั้งคำถามตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับข้อความที่อ่าน ดังตัวอย่าง	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ) เรื่อง ประกาศนารี รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	-ร่วมกันสรุปเหตุผลและความจำเป็นในการอ่านป้ายสัญลักษณ์ และประกาศต่าง ๆ ขั้นสอน ๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนให้ฝึกอ่านประกาศต่าง ๆ เช่น ป้ายจราจร ป้ายรณรงค์ของหน่วยงานต่าง ๆ ประกาศสัตว์เลี้ยงหาย ป้ายร้านค้า ป้ายโฆษณา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม แล้วนำเสนอหน้าชั้นว่าป้ายที่นักเรียนศึกษานั้น เรื่องที่ประกาศคืออะไร ใครเป็นผู้ออกประกาศ ต้องการบอกอะไรให้เราทราบ ต้องการสื่อความหมายใด เราต้องปฏิบัติตามประกาศอย่างไร	เกณฑ์การประเมิน ๑. ผ่านเกณฑ์การทดสอบร้อยละ ๗๐ ๒. ใช้เกณฑ์การประเมินการอ่านและเขียนประกาศ ๓. ใบงานที่ ๑๘ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วารณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ) เรื่อง ประกาศนารัฐ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	๓. ครูให้นักเรียนดูประกาศของทางราชการ ประกาศ รับสมัครงาน ประกาศสัตว์เลี้ยวหาย/ของหาย แล้วให้ นักเรียนตอบคำถามดังนี้ - หน่วยงานที่ออกประกาศคือหน่วยงานใด - เรื่องที่ประกาศคืออะไร - ทำไมจึงต้องประกาศ - จุดประสงค์ต้องการอะไร - เงื่อนไขและขั้นตอนปฏิบัติคืออะไร - ประกาศนี้มีข้อบกพร่องหรือไม่ อย่างไร ๔. กำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนฝึกเขียนประกาศ โดยกำหนดสถานการณ์ว่าโรงเรียนกำลังประกาศรับ สมัครประธานนักเรียน ให้แต่ละกลุ่มสมมติว่าตนเป็น ผู้สมัคร ช่วยกันคิดแล้วเขียนประกาศหาเสียงเลือกตั้ง ประธานสถานศึกษาเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ๕. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงาน ครูและเพื่อน ๆ วิจารณ์ให้คำแนะนำเพิ่มเติม แก้ไขผลงาน ติดป้ายนิเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ) เรื่อง ประกาศนํ้ารู้ ราชวิทยาลัยภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	๖. แบ่งกลุ่มนักเรียน แล้วปฏิบัติดังนี้ - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๘ อ่านและเขียนประกาศตอนที่ ๑ อ่านประกาศกรมอุตุวิทยาทายูเอชพี” แล้วตอบคำถาม ตอนที่ ๒ เขียนประกาศคนละ ๑ ฉบับ ๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้ - นำเสนอผลงานหน้าชั้น เรื่อง การอ่านและเขียนประกาศ ขั้นสรุป ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม สรุปความรู้เกี่ยวกับการอ่านและเขียน ประกาศ ทดสอบหลังเรียน	

ตัวอย่างป้ายสัญลักษณ์ ป้ายประกาศไม่เป็นทางการ

ใบความรู้ การอ่านและเขียนประกาศ

การอ่านข่าวสารของทางราชการ

การอ่านข่าวสารของทางราชการ เป็นการสื่อสารข้อความจากหน่วยงานราชการถึงประชาชนบุคคลทั่วไป อาจจัดทำในรูปแบบต่าง ๆ

จุดมุ่งหมายของการอ่านข่าวสารของทางราชการ มีดังนี้

๑. อ่านเพื่อรับทราบ
๒. อ่านเพื่อนำไปปฏิบัติ

ประกาศ เป็นข้อความที่แจ้งเรื่องราวให้ผู้อื่นทราบ เช่น ประกาศทางราชการ ประกาศบริษัท ห้างร้าน

การเขียนประกาศ เป็นการบอกความต้องการ หรือข้อเท็จจริงของหน่วยงานหรือบุคคลเพื่อให้ทราบ ทั้งกันอย่างกว้างขวาง มี ๒ ประเภท คือ ประกาศที่ไม่เป็นทางการ และประกาศที่เป็นทางการ

๑. ประกาศที่ไม่เป็นทางการ

เป็นการเขียนแจ้งเรื่องให้ผู้อื่นทราบและให้ปฏิบัติตามความต้องการของผู้ประกาศ โดยจะบอกความต้องการและหรือจุดประสงค์ และให้รายละเอียดประกอบตามความจำเป็น ภาพ หรือคุณลักษณะที่เด่นชัด

ตัวอย่าง การประกาศสัตว์เลี้ยงหาย

ใครพบมีรางวัล

แมวพันธุ์.....อายุ.....ปี

ลักษณะพิเศษ.....

.....

ผู้พบเห็นกรุณาติดต่อที่

บ้านเลขที่.....

โทรศัพท์.....

๒. ประกาศที่เป็นทางการ ส่วนใหญ่เป็นประกาศทางราชการ มีหลักการเขียนที่สำคัญคือ

๑. บอกใจความสำคัญให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ตามจุดประสงค์
๒. ลำดับความจากบอกเหตุไปหาผล หรือบอกความต้องการ แล้วให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตาม
๓. ใช้ถ้อยคำที่กระชับ ชัดเจน ภาษาที่เป็นแบบแผนหรือกึ่งแบบแผน ไม่ใช่ภาษาพูด
๔. การเขียนตามรูปแบบของประกาศ

ตัวอย่าง

ประกาศ...(ชื่อหน่วยงานราชการที่ออกประกาศ)

เรื่อง...(ชื่อเรื่องที่ประกาศ)

(ย่อหน้า).....อ้างเรื่องที่ประกาศ.....

(ย่อหน้า).....จุดประสงค์สำคัญ รายละเอียด เงื่อนไขต่าง ๆ และขั้นตอนการปฏิบัติ

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลายมือชื่อผู้ประกาศ
(ชื่อเต็มของเจ้าของลายมือ)
ตำแหน่งของผู้ออกประกาศ

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรื่อง อนุญาตให้ใช้สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษาได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๓

ชินภัทร ภูมิรัตน์
(นายชินภัทร ภูมิรัตน์)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๘

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ อ่านประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่องพายุเซปี้ แล้วตอบคำถาม (๑๐ คะแนน)

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

พายุ “เซปี้”

ฉบับที่ ๑๓ ลงวันที่ ๐๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

เมื่อเวลา ๑๐.๐๐ น. วันนี้ (๓ ส.ค.๕๖) พายุโซนร้อน “เซปี้” (JEBI) บริเวณชายฝั่งประเทศเวียดนาม มีศูนย์กลางอยู่ห่างจากกรุงฮานอย ประเทศเวียดนามทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร หรือที่ละติจูด ๒๑.๒ องศาเหนือ ลองจิจูด ๑๐๗.๘ องศาตะวันออก มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลาง ประมาณ ๘๕ กม./ชม. กำลังเคลื่อนที่ทางทิศตะวันตกค่อนทางเหนือเล็กน้อยด้วยความเร็วประมาณ ๒๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง คาดว่าจะขึ้นฝั่งใกล้กรุงฮานอยประเทศเวียดนาม ในเที่ยงวันนี้ (๓ ส.ค.๕๖) หลังจากนั้นจะอ่อนกำลังลงเป็นพายุดีเปรสชันและหย่อมความกดอากาศต่ำต่อไป ลักษณะเช่นนี้ ทำให้ในช่วงวันที่ ๓-๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ จะมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง และมีลมแรงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณจังหวัดหนองคาย บึงกาฬ เลย หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร ส่วนภาคเหนือบริเวณจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ พะเยา น่าน แพร่ อุดรดิตถ์ พิษณุโลก และเพชรบูรณ์ ขอให้ประชาชนระวังอันตรายจากสภาวะอากาศดังกล่าวไว้ด้วย

อนึ่ง มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย มีกำลังค่อนข้างแรง ทำให้บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ฝั่งตะวันตก ยังคงมีฝนตกหนักถึงหนักมากในบางพื้นที่ ขอให้ประชาชนบริเวณจังหวัดจันทบุรี ตราด ระนอง พังงา ภูเก็ต และสตูล ระวังอันตรายจากฝนตกหนักถึงหนักมาก ส่วนคลื่นลมในทะเลอันดามันและอ่าวไทยตอนบนบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงประมาณ ๒ เมตร ขอให้ชาวเรือเพิ่มความระมัดระวังในการเดินเรือในระยะนี้ไว้ด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เวลา ๑๑.๐๐ น.

(ลงชื่อ) วรพัฒน์ ทิวถนอม

(นายวรพัฒน์ ทิวถนอม)

อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ อ่านประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่องพายุเซบิ แล้วตอบคำถาม (๑๐ คะแนน)

๑. หน่วยงานที่ออกประกาศคือหน่วยงานใด

กรมอุตุนิยมวิทยา

๒. เรื่องที่ออกประกาศคือเรื่องใด

ประกาศเตือนภัยจากพายุโซนร้อน “เซบิ” ซึ่งมีจุดศูนย์กลางที่บริเวณชายฝั่งประเทศเวียดนาม

๓. ทำไมต้องออกประกาศ

เพื่อเตือนประชาชนที่อยู่ในเขตพายุเซบิพัดผ่าน และได้รับผลกระทบจากพายุ ฝนตกหนัก

๔. ผู้ได้รับผลกระทบตามข้อความในประกาศคือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณจังหวัดหนองคาย บึงกาฬ เลย หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร ส่วนภาคเหนือบริเวณจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ พะเยา น่าน แพร่ อุดรดิตถ์ พิษณุโลก และเพชรบูรณ์ ภาคตะวันออก และภาคใต้ จังหวัดจันทบุรี ตราด ระนอง พังงา ตรัง และสตูล รวมทั้งชาวเรือในแถบทะเลอันดามันและอ่าวไทยตอนบนด้วย

๕. เงื่อนไขและขั้นตอนการปฏิบัติคืออะไร

ในช่วงวันที่ ๓-๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ให้ประชาชนที่อยู่ในเขตอิทธิพลพายุเซบิพัดผ่านระวังอันตรายจากสภาวะอากาศดังกล่าว โดยเฉพาะชาวเรือให้เพิ่มความระมัดระวังในการเดินเรือในระยะนี้ด้วย

ตอนที่ ๒ เขียนประกาศ ๑ ฉบับ โดยออกแบบการเขียน พร้อมเขียนรายละเอียดในประกาศให้ชัดเจน (๒๐ คะแนน) โดยเลือกหัวข้อจากเรื่องที่กำหนดให้ ดังนี้

- ❖ ประกาศแจ้งของหาย
- ❖ ประกาศหาเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการสภานักเรียน

(คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ประกาศแมวหาย

แมวชื่อซิลเวีย หรือ ขาวอวบ ลูกครึ่งไทย-เปอร์เซีย สีขาวอมเหลือง เพศเมีย ทำหมันแล้ว ขนสั้น ตัวใหญ่ หางยาว ใส่ปลอกคอมีกระดิ่ง เขียนชื่อ Silvia หายออกจากบ้านซอย ๑๔ หมู่บ้านวสิน ๒ ถนนรามอินทรา ๔๔ กรุงเทพฯ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน ท่านใดพบเห็นและนำมาคืนอย่างปลอดภัย เรายินดีมีค่าตอบแทนน้ำใจให้ท่าน ๕,๐๐๐ บาท

โปรดติดต่อ ๐๘๕๓๔ ๕๐๖๐๑

★★★★★

ท ๕

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. อธิบายคำสอนที่กำหนดให้

“ปัญญาย่อมประเสริฐกว่าทรัพย์” หมายความว่า.....

๒. “รูปแรงดูร่างร้าย รุ่งรัง

ภายนอกเพียงพียงซัง ชั่วช้า

เสพสัตว์ที่มรณัง นฤโทษ

ดั่งจิตสารุชนกล้ำ กลั่นสร้างทางผล”

คำประพันธ์นี้ต้องการสอนอะไร .....

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะอะไร .....

๓. เขียนประโยคโดยมีคำอุทานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

ตกใจ = ...

ดีใจ = ...

โกรธ = ...

๔. จัดกลุ่มคำที่กำหนดให้ให้ถูกต้อง

นักเรียน เบาๆ เร็วๆ เครื่องเขียน ชุบซิบ เสือสด

ทีละน้อยๆ แม่ค้า แดงๆ หมอดู โศกเศร้า แข็งแรง

คำซ้ำ	คำซ้อน	คำประสม

๕. เลือกคำที่นักเรียนชอบในข้อ ๔ แล้วแต่งประโยค

ประโยคบอกเล่า .....

ประโยคคำสั่ง .....

ประโยคคำถาม .....

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

๖. อ่านประกาศต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

Take Care of the Earth

ชมสม

ศ.ศ.รักโลก

ผู้คิดผู้เขียน : yamagi

ไชโย !!!!

เรามีทางเลือกให้กับ

โลกของเราแล้ว .....

ถุงผ้า

ถุงพลาสติก

จักรยาน

รถมอเตอร์ไซด์

25ongsa

ต่ำกว่า25หรือต่ำกว่า25ongsa

~~~~

โลกเย็นขึ้นเยอะ

~~~~

Take Care of the Earth

๖.๑ ใครเป็นผู้ออกประกาศ

.....

๖.๒ จุดประสงค์ของผู้ประกาศคือเรื่องใด

.....
.....
.....

๖.๓ นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านประกาศนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....
.....
.....

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

๙๗

6102141L01d.indd 97

6/27/18 10:07 AM

แนวคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. อธิบายคำสอนที่กำหนดให้

“ปัญญาย่อมประเสริฐกว่าทรัพย์” หมายความว่า.....ปัญญามีค่ามากกว่าทรัพย์สิน.....

๒. “รูปแรงดูร้าย รุ่งรัง

ภายนอกเพียงพียง

เสพลัฏฐ์ที่มรณัง นฤโทษ

ตั้งจิตสารถุชนกล้า กลั่นสร้างทางผล”

คำประพันธ์นี้ต้องการสอนอะไร ...นกรุ่งดูภายนอกน่าเกลียดน่าชัง แต่มั่นกินสัตว์ที่ตายแล้ว เปรียบเหมือนคนใจดี แต่ดูภายนอกดูไม่งาม.....

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะอะไร ....เห็นด้วย เพราะบางคนรูปร่างหน้าตาไม่ดี แต่อาจมีจิตใจดี บางคนอาจมีรูปร่างหน้าตาดี แต่อาจมีจิตใจชั่วร้ายก็ได้.....

๓. เขียนประโยคโดยมีคำอุทานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

ตกใจ = ...ว้าย! ตาเถร.....

ดีใจ = ...ไชโย!ฉันจะได้พบพ่อแล้ว.....

โกรธ = ...ชิชะ! ทำอย่างนี้ได้อย่างไร.....

๔. จัดกลุ่มคำที่กำหนดให้ให้ถูกต้อง

นักเรียน	เบาๆ	เร็วๆ	เครื่องเขียน	ซุบซิบ	เสื่อสาด
ทีละน้อยๆ	แม่ค้า	แดงๆ	หมอดู	โศกเศร้า	แข็งแรง

คำซ้ำ	คำซ้อน	คำประสม
แดงๆ	ซุบซิบ	นักเรียน
เร็วๆ	เสื่อสาด	เครื่องเขียน
เบาๆ	โศกเศร้า	แม่ค้า
ทีละน้อยๆ	แข็งแรง	หมอดู

๕. เลือกคำที่นักเรียนชอบในข้อ ๔ แล้วแต่งประโยค (อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ประโยคบอกเล่า .....นักเรียนไปโรงเรียนแต่เช้า.....

ประโยคคำสั่ง .....ห้ามไปดูหมอดู.....

ประโยคคำถาม .....ทำไมเธอจึงอยากเป็นแม่ค้า.....

๖. อ่านประกาศต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

Take Care of the Earth ชมสม **ศ.ศ.น.รักษ์โลก**
 ผู้คิดผู้เขียน : yamagi

ไชโย !!!!

เรามีทางเลือกให้กับ
 โลกของเราแล้ว .....

ถุงผ้า ~~ถุงพลาสติก~~
จักรยาน ~~รถยนต์~~
25 องศา ~~ต่ำกว่า 25 หรือ สูงกว่า 25 องศา~~

~~~~ **โลกเย็นขึ้นเยอะ** ~~~~

Take Care of the Earth

๖.๑ ใครเป็นผู้ออกประกาศ

.....ชมรมคนรักโลก ผู้เขียน Yamagi.....

๖.๒ จุดประสงค์ของผู้ประกาศคือเรื่องใด

.....รณรงค์ลดโลกร้อนด้วยการ ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก ใช้จักรยานแทนรถยนต์
 และปรับอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศเป็น ๒๕ องศา เพื่อลดใช้พลังงาน.....

๖.๓ นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านประกาศนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....ช่วยกันลดโลกร้อน ด้วยการลดใช้พลังงาน และใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก.....

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular shape around the central text. The flowers have multiple petals and dark centers, with some leaves and small berries interspersed. The background features a light gray gradient with faint, wavy lines and several semi-transparent circles.

เครื่องมือวัดผล และประเมินผล

เครื่องมือประเมิน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ “วรรณกรรมคำสอน”

เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ
ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ
ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ
ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. อ่านถูกต้องตาม
ฉันทลักษณ์	อ่านถูกต้องตามลักษณะ
ของคำประพันธ์
แบ่งวรรคตอน
ถูกต้องทุกวรรค	อ่านถูกต้องตาม
ลักษณะของ
คำประพันธ์
แบ่งวรรคตอน
ผิด ๑-๒ แห่ง	อ่านถูกต้องตามลักษณะ
ของคำประพันธ์
แบ่งวรรคตอน
ผิด ๓-๔ แห่ง	อ่านไม่ถูกต้องตาม
ลักษณะของคำ
ประพันธ์
และแบ่งวรรคตอนผิด
มากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพ
ในการอ่าน	ทำท่าทางในการอ่านและ
การจับหนังสือถูกต้อง	ทำท่าทางในการอ่านและ
การจับหนังสือถูกต้อง
เป็นส่วนใหญ่	ทำท่าทางในการอ่าน
ถูกต้องแต่การจับ
หนังสือถูกต้อง
เป็นส่วนน้อย	ทำท่าทางในการอ่านและ
การจับหนังสือไม่
ถูกต้อง
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล
น่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล
น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล
น่าฟังเป็นส่วนน้อย	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาด
ความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้
ครบถ้วน
ตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้
ครบถ้วน
ตรงประเด็น
เป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผัง ความคิด
ได้ครบถ้วน ตรง
ประเด็น เป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิด
ไม่ครบถ้วน ไม่ตรง
ประเด็น
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง
เนื้อหาถูกต้อง
ชัดเจนใช้ภาษา
กะทัดรัด เข้าใจง่าย
เรียงลำดับเรื่องราว
ไม่วกวนน่าเสียง
ชัดเจน ถูกต้องตาม
อักขรวิธี	การแนะนำตนเอง
เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน
ใช้ภาษากระชับ เข้าใจ
ง่าย เรียงลำดับเรื่องราว
ไม่วกวน น่าเสียงชัดเจน
ถูกต้องตามอักขรวิธีพบ
ข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง
เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน
ใช้ภาษากระชับ เข้าใจ
ง่าย เรียงลำดับ
เรื่องราวไม่วกวน
น่าเสียงไม่ชัดเจน
ตามอักขรวิธี พบ
ข้อผิดพลาดเป็นส่วน
ใหญ่	การแนะนำตนเอง
เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน
ใช้ภาษากระชับ เข้าใจ
ง่าย เรียงลำดับเรื่องราว
วกวน น่าเสียงเบา
พูดไม่ถูกต้องตาม
อักขรวิธี
มีข้อ ผิดพลาดมาก
๓. บุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้
สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง
ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรง
ในท่าสบาย ไม่เอามือ
ล้วงกระเป๋าเกา หรือ
เอามือไขว้หลัง	แต่งกายไม่เรียบร้อย
ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับ
ผู้ฟัง ขณะพูดเอามือ
ล้วงกระเป๋าเกา หรือ
เอามือไขว้หลัง
๔. มารยาท
ในการพูด	มีความมั่นใจ
ในการพูดใช้ถ้อยคำ
สุภาพรักษาวเวลา
ในการพูด ให้
เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด
เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำ
สุภาพรักษาวเวลา
ในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง
เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด
บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำ
สุภาพรักษาวเวลาใน
การพูด ให้เกียรติผู้ฟัง
เป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจ
ในการพูดใช้ถ้อยคำ
ไม่สุภาพไม่รักษาวเวลา
ในการพูด ไม่ให้เกียรติ
ผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๑๐๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องสร้างสรรค์ / การเขียนประกาศ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. องค์ประกอบ	เนื้อหาองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คยุ เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คยุ เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คยุ เล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่า เป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คยุ เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี

๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การแบ่งงาน	แบ่งงานกันชัดเจน	แบ่งงานกันแต่ไม่ครบถ้วน	แบ่งงานกันไม่ชัดเจน
๒. ความรับผิดชอบ	ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน	มีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนใหญ่	มีความรับผิดชอบร่วมกันน้อยมาก
๓. ความร่วมมือ	มีความร่วมมือและสามัคคีกันดีมาก	มีความร่วมมือและสามัคคีกันเป็นส่วนใหญ่	มีความร่วมมือและสามัคคีกันน้อยมาก
๔. ความตั้งใจ	มีความตั้งใจปฏิบัติงานดีมาก	มีความตั้งใจปฏิบัติงานพอใช้	มีความตั้งใจปฏิบัติงานน้อยมาก
๕. กระบวนการทำงาน	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนดีมาก	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนพอใช้	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนน้อยมาก

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๒ - ๑๕ คะแนน หมายถึง ดี
 ๙ - ๑๑ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๑๐๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนไม่ถูกต้องสรุปข้อคิดไม่ได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
- ๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วน รูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจนแต่ก็มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกันไม่เรียงลำดับหัวข้อไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลสนับสนุนซึ่งกันและกันมีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลสนับสนุนซึ่งกันและกันมีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลสนับสนุน ซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาไม่แสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลและไม่มี การยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ ถูกต้อง ครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้	บอกข้อคิด เรื่องที่อ่านได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
- ๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ชั้นประถมศึกษาปีที่

[illegible]

การสรุปผลการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๗๐ จึงจะถือว่า “ผ่าน”

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular shape around the central text.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ท๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา

ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป.๕ /๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัด ป.๕ /๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา

ท๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว

ในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป.๕/๓ การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน

ตัวชี้วัด ป.๕/๗ เขียนเรื่องตามจินตนาการ

ตัวชี้วัด ป.๕/๖ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา

ตัวชี้วัด ป.๕/๘ มีมารยาทในการเขียน

ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด

และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด -

ท๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา

และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทย ไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

ตัวชี้วัด ป.๕/๗ ใช้สำนวนได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

ตัวชี้วัด ป.๕/๗ ใช้สำนวนได้ถูกต้อง

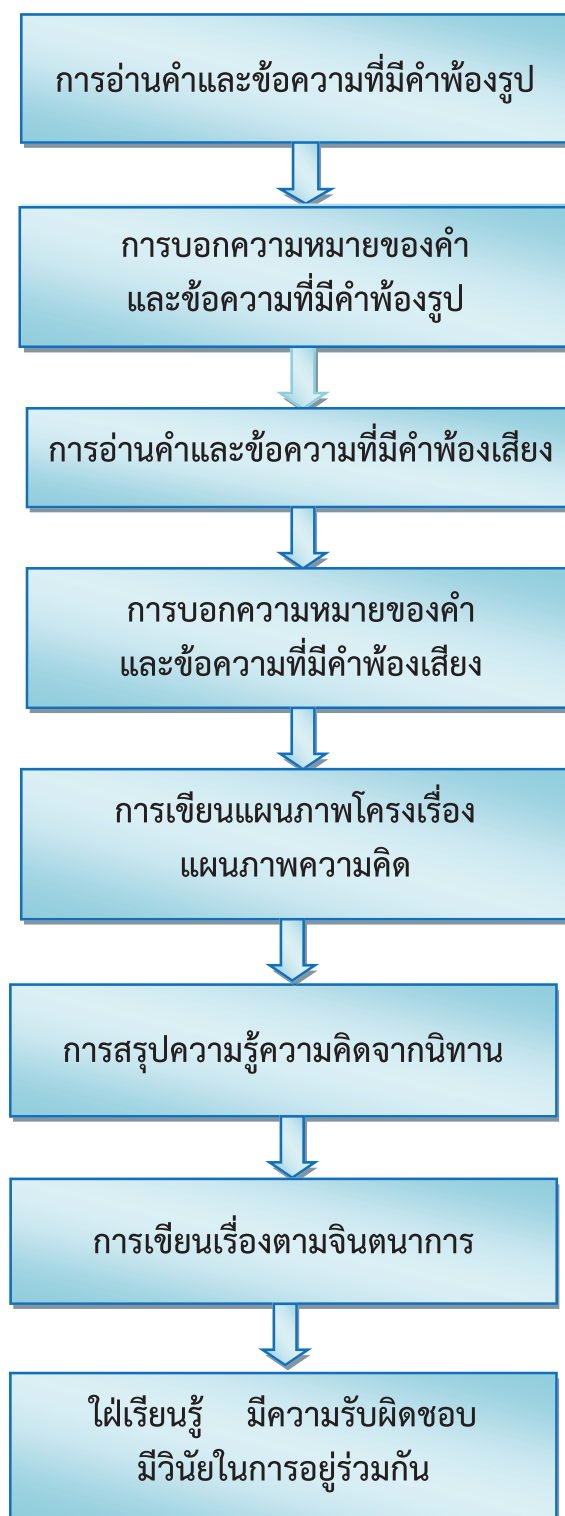
ท๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็น

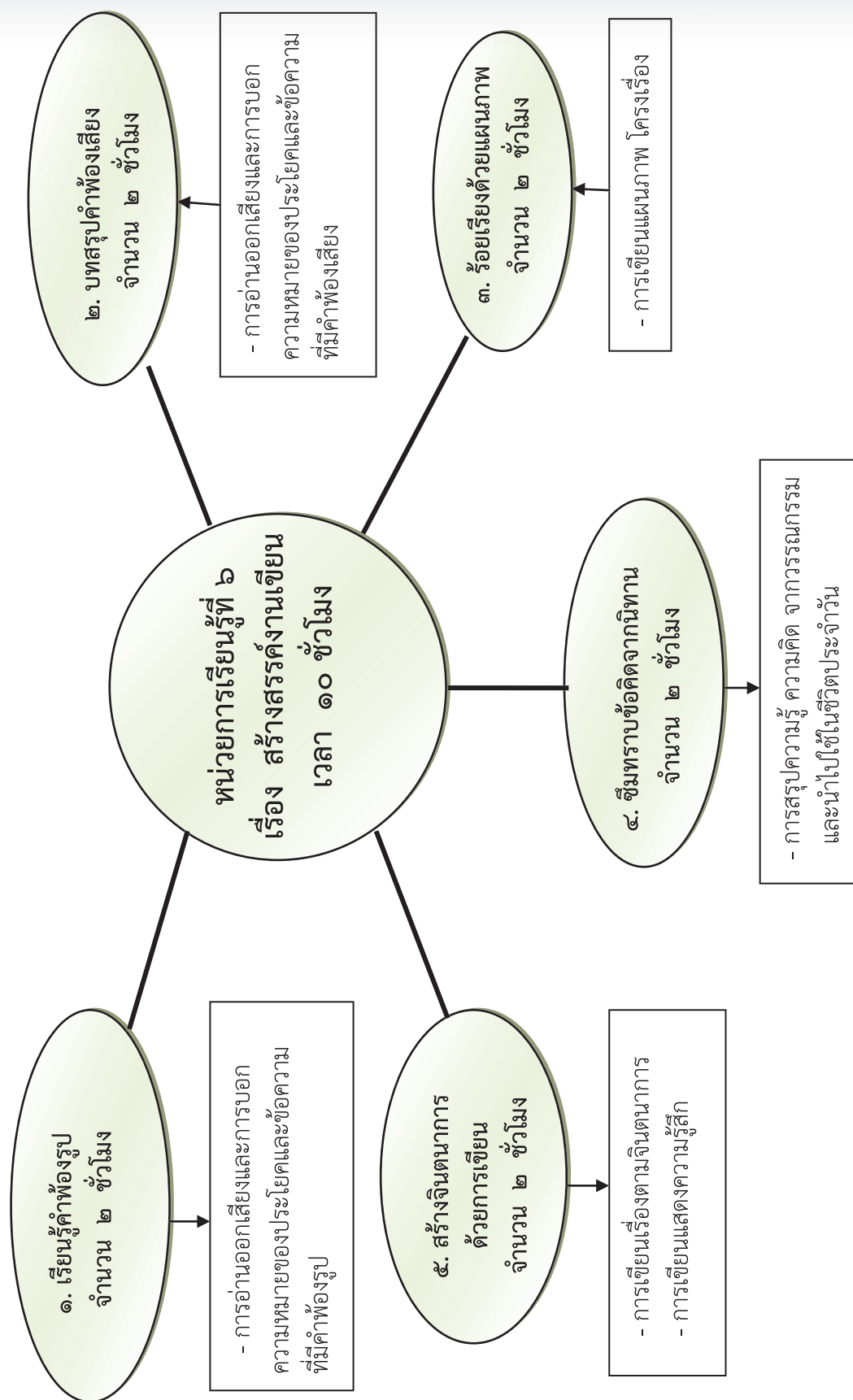
คุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด -

การนำเสนอสาระการเรียนรู้หลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๕ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของประโยคและข้อความที่มีคำพ้องรูป คำพ้องเสียง การเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การเขียนแสดงความรู้สึก การสรุปความรู้ ความคิด จากวรรณกรรมและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐานและตัวชี้วัด

- มฐ.ท๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๒
 มฐ.ท๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๓ ป.๕/๗ ป.๕/๖ ป.๕/๘
 มฐ.ท๓.๑ ตัวชี้วัด -
 มฐ.ท๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๗
 มฐ.ท๕.๑ ตัวชี้วัด -

ลำดับการเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

อ่านคำและข้อความที่มีคำพ้องรูป การบอกความหมายของคำและข้อความที่มีคำพ้องรูป
 อ่านคำและข้อความที่มีคำพ้องเสียง การบอกความหมายของคำและข้อความที่มีคำพ้องเสียง การเขียน
 แผนภาพโครงเรื่องแผนภาพความคิด การสรุปความรู้ความคิดจากนิทาน การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบมีวินัยในการอยู่ร่วมกัน

โครงสร้างหน่วย

| หน่วยที่ | ชื่อหน่วย | จำนวน
แผน | ชื่อแผน | จำนวน
ชั่วโมง |
|----------|--------------------|--------------|----------------------------|------------------|
| ๖ | สร้างสรรค์งานเขียน | ๕ | เรียนรู้คำพ้องรูป | ๒ |
| | | | บทสรุปคำพ้องเสียง | ๒ |
| | | | ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ | ๒ |
| | | | ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน | ๒ |
| | | | สร้างจินตนาการด้วยการเขียน | ๒ |

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง เรียนรู้คำพ้องรูป

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

เพลง “คำพ้องรูป” การอ่านใบความรู้เรื่อง “คำพ้องรูป” การอ่านบทร้อยกรอง “คำพ้องรูป”

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

บทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง และ คำพ้องรูป

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง บอกความหมายของคำพ้องรูป
จากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- การทดสอบก่อนเรียน ร้องเพลงคำพ้องรูป

- นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง คำพ้องรูป และทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ เรียนรู้คำพ้องรูป

ใบงานที่ ๐๒ ค้นหาความหมายคำพ้องรูป ใบงานที่ ๐๓ เรียนรู้คำอ่านและความหมายคำพ้องรูป

- ครูตรวจผลงานนักเรียน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน แบบบันทึกคะแนน แบบทดสอบก่อนเรียน
เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๑๑๘

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง เรียนรู้คำพ้องรูป
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	การทดสอบก่อนเรียน ร้องเพลงคำพ้องรูป
ขั้นสอน	- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “คำพ้องรูป”- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ เรียนรู้คำพ้องรูป- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๒ ค้นหาความหมายคำพ้องรูป- ครูตรวจผลงานนักเรียน- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๓ เรียนรู้คำอ่าน และความหมายคำพ้องรูป
ขั้นสรุป	- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “คำพ้องรูป” และการทำแบบฝึกจากใบงาน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน- ประเมินพฤติกรรมนักเรียน

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง เรียนรู้คำพ้องรูป
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|--|---|--|
| <p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>๑. การร้องเพลง “คำพ้องรูป”</p> <p>๒. การอ่านใบความรู้เรื่อง “คำพ้องรูป”</p> <p>๓. การอ่านบทร้อยกรอง “คำพ้องรูป”</p> <p>๔. ความหมายคำพ้องรูป</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ความรู้</p> <p>๑. อธิบายความหมายและลักษณะของคำพ้องรูปได้</p> <p>๒. แบ่งวรรคการอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง</p> <p>ทักษะ</p> <p>๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง</p> <p>๒. อ่านและเขียนคำพ้องรูปได้</p> <p>๓. จำแนกลักษณะของคำพ้องรูปได้</p> | <p>ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๒. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงคำพ้องรูป ผีร้องเพลง แล้วให้สมาชิกของแต่ละชั้น ส่งตัวแทนมาร้องเพลงหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนร่วมอภิปรายเพิ่มเติม ตามความเหมาะสม</p> <p>๓. ครูแจกใบความรู้เรื่อง คำพ้องรูป ให้นักเรียนศึกษา</p> <p>ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม</p> <p>๔. ครูแจกใบงานที่ ๐๑ เรื่อง “เรียนรู้คำพ้องรูป” ให้นักเรียนทำใบงาน ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความหมายของบทร้อยกรองคำพ้องรูป จากใบความรู้ที่ครูแจกให้</p> <p>๖. ให้นักเรียนจดบันทึกความหมายจากใบความรู้นั้น</p> | <p>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. เพลง “คำพ้องรูป”</p> <p>๒. ใบความรู้เรื่อง “คำพ้องรูป”</p> <p>ภาระงาน / ชิ้นงาน</p> <p>๑. แบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p>๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๑ เรียนรู้คำพ้องรูป</p> <p>๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๒ ค้นหาความหมายคำพ้องรูป</p> <p>๔. กิจกรรมใบงานที่ ๐๓ เรียนรู้คำอ่านและความหมายคำพ้องรูป</p> |

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ)
เรื่อง เรียงรู้คำพ้องรูป
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|---|--|---|
| คุณธรรม
๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มีความรับผิดชอบ
๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน | ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ
๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาทบทวน เรื่องคำพ้องรูป
ที่เรียนมาแล้ว
ขั้นสอน
๒. ครูแจกใบงานที่ ๐๒ ค้นหาความหมายคำพ้องรูป
ให้นักเรียนทำกิจกรรมจากใบงาน ส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
หน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม
ขั้นสรุป
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง คำพ้องรูป
๔. ให้นักเรียนถามคำถามเรื่อง คำพ้องรูปที่ยังไม่เข้าใจ
จากนั้น แจกใบงานที่ ๐๓ เรียงรู้คำอ่านและความหมาย
คำพ้องรูป ถ้าทำใบงานไม่เสร็จในชั่วโมงเรียนให้ทำต่อ
เป็นงานบ้าน | การประเมิน
๑. ประเมินพฤติกรรมการเรียน
๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน
วิธีการประเมิน
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน
๒. ตรวจผลงาน
เครื่องมือประเมิน
๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน
๒. แบบบันทึกคะแนน
๓. แบบประเมินใบงาน
๔. แบบทดสอบก่อนเรียน
เกณฑ์การประเมิน
ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ |

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

เรื่องสร้างสรรค์งานเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. คำใดคือคำพ้องรูป

ก. รถ รส

ข. พันธุ์ พรรณ

ค. พุด พุทธ

ง. เพลา เพลา

๒. คำในข้อใดไม่ใช่คำพ้องเสียง

ก. เพลาเย็น เพลารถหัก

ข. อาหาร ประหาร

ค. ฉันทู้พู้กันระบายสีหอยแมลงภู่

ง. พระขรรค์ ข้าขึ้น

๓. ข้อใดมีคำพ้องเสียง

ก. ฉันทูรับประทานอาหารอยู่ริมธาร

ข. ต้นเสม้าขึ้นอยู่บนยอดเสม้า

ค. คนแห่แห่นมาที่บ่อน้ำเพื่อมาดูจอกแห่น

ง. ในเพลาเข้าฉันทูเห็นเพลารถหักลงมา

๔. ควรนำคำพ้องเสียงในข้อใดมาเติมในช่องว่าง

“ฉันทูทำ___งานด้วยความตั้งใจเมื่อไปอยู่ จังหวัด___สินธุ์”

ก. การ กาล

ข. กาน กาญ

ค. การ กาท

ง. กาน การ

๕. การเขียนแผนภาพโครงเรื่องมีประโยชน์อย่างไร

ก. สรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

ข. ประหยัดเวลาในการเขียน

ค. เขียนเรื่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ง. เป็นแนวทางในการเขียนเรื่อง

๖. ข้อความในข้อใด ควรใช้เป็นการขึ้นต้นคำนำเรียงความเรื่องยาเสพติด

ก. ยาเสพติดเป็นสิ่งไม่ดี

ข. เยาวชนควรห่างไกลยาเสพติด

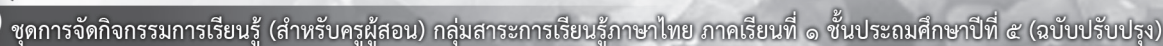
ค. ตำรวจจับคนขายยาเสพติดได้หลายคน

ง. เสียเหงื่อให้การศึกษา ดีกว่าเสียน้ำตาให้ยาเสพติด

- ไม่รวยไม่จน ไม่เป็นคนสำคัญ
เกิดเป็นคนบนดอย ไม่ต้องคอยง้อใคร

๑๐. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ “วัยใสใสใจสิ่งแวดล่อม” โคร่งเรื่องข้อใดที่จำเป็นน้อยที่สุด
ก. วัยรุ่นชายหญิง	ข. บุญมาวาสนาส่ง
ข. การปลูกป่าโกงกาง	ง. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
ค. ขยะ น้ำเน่าเสีย มลภาวะเป็นพิษ	
ง. วิถีชีวิตและความเป็นอยู่คนในท้องถิ่น	

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ข้อที่	เฉลย
๑.	ง
๒.	ก
๓.	ก
๔.	ค
๕.	ง
๖.	ง
๗.	ข
๘.	ข
๙.	ก
๑๐.	ง

ใบความรู้ คำพ้อง

คำพ้อง หมายถึง คำที่มีลักษณะเหมือนกัน หรือซ้ำกัน เช่น เขียนเหมือนกัน หรือ ออกเสียงเหมือนกัน หรือเหมือนกันทั้งรูปและเสียง แต่มีความหมายต่างกัน ซึ่งจะพิจารณาตามเนื้อความของคำที่เกี่ยวข้องกับคำพ้องหรือคำที่เขียนต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน

คำพ้องรูป คือ คำที่เขียนเหมือนกัน ออกเสียงต่างกันและความหมายก็ต่างกัน การอ่านคำพ้องรูปให้ ถูกต้องควรดูข้อความอื่นๆ ประกอบด้วยว่าคำพ้องรูปนั้นหมายถึงอะไร จึงอ่านให้ถูก

ตัวอย่าง ในเพลงนี้ฉันว่าควรจะเพลาๆ เรื่องการทะเลาะกันได้แล้ว ประเทศชาติจะได้สงบสุขเสียที

เพลา	อ่านว่า เพ-ลา	หมายถึง	กาล , คราว
เพลา	อ่านว่า เพลา	หมายถึง	เบาลง
ปักเป้า	อ่านว่า ปัก-กะ-เป้า	หมายถึง	ชื่อปลาชนิดหนึ่ง
ปักเป้า	อ่านว่า ปัก-เป้า	หมายถึง	ชื่อวาวชนิดหนึ่ง
สมาธิ	อ่านว่า สะ-มา-ทิ	หมายถึง	การสำรวมใจให้แน่วแน่
สมาธิ	อ่านว่า สะ-หมาด	หมายถึง	ทანั่งขัดสมาธิ
สระ	อ่านว่า สะ	หมายถึง	แอ่งน้ำขนาดใหญ่
สระ	อ่านว่า สะ-หระ	หมายถึง	อักษรแทนเสียงสระ

ปรับปรุงมาจาก www.sahavicha.com

เพลงคำพ้องรูป

คำร้อง ปิตินันท์ สุทธิสาร

ทำนองเพลง ขาว

คำพ้องรูป เขียนรูปเหมือนกัน
มีหลายคำ สำเนียงเสียงใด
เพลา รถยนต์ พักเพลาเย็น
สระบัวไซ่ สระอา สระอี
ลา ลา ลา.....(ซ้ำ ๔ ครั้ง)

ความหมายมัน ผันเปลี่ยนเพี้ยนไป
อ่านแล้วไม่เหมือนกัน ชันดี
เสลา เป็น เสลา ทันทิ
จอกแทนมี แทนมาเร็วไว

ใบความรู้ คำพ้องรูป

ตัวอย่างบทร้อยกรอง

คำพ้องรูป

กระบวนหนึ่งตัวเขียนไม่เปลี่ยนแปลง
วัดเขมาโกศเขมาเพลาก็มี
ที่ริมเชิงเสลาภูผาใหญ่
หัดโบกปูนใบเสมากว่าจะเป็น

แต่อ่านแยกสองความตามวิธี
แต่ที่นี้ไปถึงป่าเพลายืน
ลั่นกอไผ่ลำส้างเสลาเห็น
หน้าโฮเต้ลปลุกเสมาดูเพราะตา

พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)

ความหมายของคำพ้องรูป

เสมา	อ่านว่า เส - มา	หมายถึง	รูปเครื่องหมายคล้ายใบโพธิ์ใช้บอกเขต
พระอุโบสถ เช่น นาคกำลังวันทาเสมา
ที่หน้าโบสถ์
เสมา	อ่านว่า สะ - เหมมา	หมายถึง	หญ้า เช่น หน้าโรงแรมปลูกเสมา
ดูสวยงามมาก
สระ	อ่านว่า สะ	หมายถึง	แอ่งน้ำขนาดใหญ่, ชำระ ล้าง เช่น เขาไป
ตักน้ำในสระมาสระผม
สระ	อ่านว่า สะ - หุระ	หมายถึง	เสียง เช่น สระในภาษาไทย
เสลา	อ่านว่า เส - ลา	หมายถึง	เขา, หิน เช่น ที่เนินเสลามีต้นไม้เต็มไป
หมด
เสลา	อ่านว่า สะ - เหลา	หมายถึง	สวย, งาม, เปลา, ชื่อต้นไม้ เช่น ต้นไม้

ปรับปรุงมาจาก www.sahawicha.com

เฉลยคำตอบ ใบงานที่ ๐๑
เรียนรู้คำพ้องรูป

คำชี้แจง เลือกคำเติมในช่องว่างให้ได้ความหมายถูกต้อง

เพลลา เสมมา สระ สรง แหง แหน สมานธิ

๑. นายกำ~~แหง~~ ตกม้า หน้า~~แหง~~ ที่สนามแข่งม้า
๒. ที่จังหวัด ~~สระ~~บุรี เกิดภาวะแห้งแล้งแม่น้ำใน~~สระ~~บัว
๓. ต้น~~เสมมา~~ ขึ้นใกล้ๆโบสถ์ ที่มี~~เสมมา~~
๔. นักเรียนนั่งเขียน~~สระ~~ ที่ริม~~สระ~~น้ำ
๕. พ่อรักและหวง~~แหน~~ ปลาที่เลี้ยงไว้ จึงมักชวนลูกสาวไปช้อน~~แหน~~ เพื่อเป็นอาหารปลา
๖. ฉันทิ้งขวด~~สมานธิ~~ เพื่อทำ~~สมานธิ~~

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๒
ค้นหาความหมายคำพ้องรูป

คำชี้แจง หาคำพ้องรูปที่นักเรียนสนใจ ๑๐ คำ พร้อมทั้งบอกความหมาย

๑.....เพลา..... ความหมายเบาลง.....

๒.....สมาธิ..... ความหมายการสำรวมใจให้แน่วแน่.....

๓.....สระ..... ความหมายแอ่งน้ำขนาดใหญ่.....

๔.....เสลา..... ความหมายสายงาม เปลา.....

๕.....เขมา..... ความหมายชื่อโกฐชนิดหนึ่ง.....

๖.....ปักเป้า..... ความหมายชื่อปลาชนิดหนึ่ง.....

๗.....แหน..... ความหมายวัชพืชนิดหนึ่ง.....

๘.....ศรี..... ความหมายสัตว์ที่มีงวง คือ ช้าง.....

๙.....ครุ..... ความหมายภาชนะชนิดหนึ่งใช้ตักน้ำรูปกลม ๆ.....

๑๐.....ขัน..... ความหมายภาชนะสำหรับตักน้ำ.....

เฉลยคำตอบ ใบงานที่ ๐๓
เรียนรู้คำอ่านและความหมาย

คำชี้แจง อ่านประโยคที่กำหนดให้แล้วสังเกตคำพ้องรูป พร้อมทั้งเขียนคำอ่านและความหมาย

๑. ฉันมองเห็น**กรี**ของกุ้งอยู่ที่หัว และ**กรี**ตัวใหญ่กำลังออกอกละวาด

กรี (๑) อ่านว่า **กรี** ความหมาย **โครงแข็งที่หัวกุ้ง**

กรี (๒) อ่านว่า **กะ-รี** ความหมาย **ข้าง**

๒. **ครู**ใช้**ครู** ๕ ใบ ตักน้ำที่บ่อหลังบ้าน

ครู (๑) อ่านว่า **คะ-รุ** ความหมาย **ครู**

ครู (๒) อ่านว่า **ครู** ความหมาย **ภาชนะสานรูปกลมใช้ตักน้ำ**

๓. ฉันเดินผ่านซาก**ปรัก**หักพังของเมืองโบราณ จนไปพบ**ปรัก**ซ่อนอยู่ในใต้ทางเดิน

ปรัก (๑) อ่านว่า **ปะ-หลัก** ความหมาย **หัก**

ปรัก (๒) อ่านว่า **ปรัก** ความหมาย **เงิน**

๔. มีการจัดงาน**พลี**กรรม เพื่อสวดดีแก่วีรชนผู้**พลี**ชีพเพื่อประชาชน

พลี (๑) อ่านว่า **พะ-ลี** ความหมาย **การบวงสรวง**

พลี (๒) อ่านว่า **พลี** ความหมาย **การเสียสละ**

๕. ที่ดง**แหม**เมือง**แหม**แลดูบาง

แหม (๑) อ่านว่า **แหม** ความหมาย **ชื่อไม้ล้มลุกมักขึ้นตามชายน้ำ**

แหม (๒) อ่านว่า **พะ-แม** ความหมาย **คนแหม**

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง บทสรุปคำฟ้องเสียง

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของประโยคและข้อความที่มีคำฟ้องเสียง

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

บทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง และคำฟ้องเสียง

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง บอกความหมายของคำฟ้องเสียงจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนร้องเพลงคำฟ้องเสียง และอ่านใบความรู้เรื่อง“คำฟ้องเสียง”

- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๔ เรียนรู้คำฟ้องเสียง ใบงานที่ ๐๕ ค้นหาความหมายคำฟ้องเสียง ใบงานที่ ๐๖ การใช้คำฟ้องเสียง

- ครูตรวจผลงานนักเรียน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน แบบบันทึกคะแนน แบบทดสอบเกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๑๓๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง บทสรุปคำฟ้องเสียง
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	กิจกรรมรวมชั้น ร้องเพลงคำฟ้องเสียง
ขั้นสอน	- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “คำฟ้องเสียง”- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๔ เรียนรู้คำฟ้องเสียง- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ ค้นหาความหมายคำฟ้องเสียง- ครูตรวจผลงานนักเรียน- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๖ การใช้คำฟ้องเสียง ถ้าทำใบงานไม่เสร็จในชั่วโมงเรียนให้ทำต่อเป็นภาระบ้าน
ขั้นสรุป	- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “คำฟ้องเสียง” และการทำแบบฝึกจากใบงานของแต่ละชั้น
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน- ประเมินพฤติกรรมการเรียน

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง บทสรุปคำฟ้องเสียง
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|--|---|--|
| <p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>๑. การร้องเพลง “คำฟ้องเสียง”</p> <p>๒. การอ่านใบความรู้เรื่อง “คำฟ้องเสียง”</p> <p>๓. การอ่านบทร้อยกรอง “คำฟ้องเสียง”</p> <p>๔. ความหมายคำฟ้องเสียง</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ความรู้</p> <p>๑. รู้และเข้าใจคำฟ้องเสียงและใช้คำฟ้องเสียงได้</p> <p>๒. อธิบายความหมายของคำฟ้องเสียงจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง</p> <p>๓. แบ่งวรรคการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> <p>ทักษะ</p> <p>๑. อ่านและเขียนคำฟ้องเสียงได้</p> <p>๒. จำแนกลักษณะของคำฟ้องเสียงได้ถูกต้อง</p> <p>๓. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> | <p>ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูแจกใบงานและให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงคำฟ้องเสียง
ฝึกร้องเพลง และครูขออาสาสมัครมาร้องเพลงหน้าชั้นเรียน</p> <p>๒. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายเพิ่มเติมตามความเหมาะสม</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๓. ครูแจกใบความรู้เรื่อง คำฟ้องเสียง ให้นักเรียนศึกษา
ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม</p> <p>๔. ครูแจกใบงานที่ ๐๔ เรื่อง “เรียนรู้คำฟ้องเสียง”
ให้นักเรียนทำใบงาน ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความหมายของ
บทร้อยกรองคำฟ้องรูป จากใบความรู้ที่ครูแจกให้</p> <p>๕. ให้นักเรียนจดบันทึกความหมายจากใบความรู้</p> | <p>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. เพลง “คำฟ้องเสียง”</p> <p>๒. ใบความรู้เรื่อง “คำฟ้องเสียง”</p> <p>ภาระงาน / ชิ้นงาน</p> <p>๑. กิจกรรมใบงานที่ ๐๔ เรียนรู้คำฟ้องเสียง</p> <p>๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๕ ค้นหาความหมาย
คำฟ้องเสียง</p> <p>๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๖ การใช้คำฟ้องเสียง</p> <p>การประเมิน</p> <p>๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน</p> <p>๒. ประเมินพฤติกรรมการขณะเรียน</p> |

๑๓๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ)
เรื่อง บทสรุปคำฟ้องเสียง
รายวิชาภาษาไทย | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|---|--|---|--|--|
| คุณธรรม
๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มีความรับผิดชอบ
๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน | | ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ
๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาบทวน เรื่อง คำฟ้องเสียง
ที่เรียนมาแล้ว
ขั้นสอน
๒. ครูแจกใบงานที่ ๐๕ ค้นหาความหมายคำฟ้องเสียง
ให้นักเรียนทำกิจกรรมจากใบงาน ส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
หน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายสรุปเพิ่มเติม
ขั้นสรุป
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง คำฟ้องเสียง
๔. ให้นักเรียนถกถามคำถามเรื่อง คำฟ้องเสียงที่ยังไม่เข้าใจ
จากนั้น แจกใบงานที่ ๐๖ การใช้คำฟ้องเสียง | | วิธีการประเมิน
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
๒. ตรวจผลงาน
เครื่องมือประเมิน
๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม
ขณะเรียน
๒. แบบบันทึกคะแนน
๓. ใบงาน
เกณฑ์การประเมิน
ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ |
| | | | | |

ใบความรู้ คำพ้องเสียง

คำพ้องเสียง คือ คำที่ออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนต่างกันและความหมายก็ต่างกันด้วย

ตัวอย่าง เขาเอาน้ำที่ใช้ล้างรถไปรดน้ำต้นไม้

รด	อ่านว่า	รด	หมายถึง	ยานพาหนะ
รด	อ่านว่า	รด	หมายถึง	เท ราด หรือสาดน้ำ
เขี้ยว	อ่านว่า	เขี้ยว	หมายถึง	ฟันแหลมคมสำหรับฉีกเนื้อและอาหาร
เคี้ยว	อ่านว่า	เคี้ยว	หมายถึง	ต้มให้เดือดนานๆ เพื่อให้งวด ช้น
ซ่อมแซม	อ่านว่า	ซ่อม	หมายถึง	ทำสิ่งที่ชำรุดให้คืนดี
ซ้อน	อ่านว่า	ซ้อน	หมายถึง	เครื่องใช้จิ้มอาหารการกิน
คุณค่า	อ่านว่า	ข้า	หมายถึง	หมายถึง คุณประโยชน์
ถูกฆ่า	อ่านว่า	ข้า	หมายถึง	ทำให้ตาย
ข้าทาส	อ่านว่า	ข้า	หมายถึง	คนรับใช้
สัตว์เลื้อย	อ่านว่า	สัตว์	หมายถึง	สิ่งมีชีวิตซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้
ชื่อสัตย์	อ่านว่า	สัตย์	หมายถึง	ความจริง
กรรม	อ่านว่า	กัน	หมายถึง	หู
กัน	อ่านว่า	กัน	หมายถึง	คอ
กัน	อ่านว่า	กัน	หมายถึง	ตัด, โคน
ควาน	อ่านว่า	ควาน	หมายถึง	เอามือค้นหาของ
ควาน	อ่านว่า	ควาน	หมายถึง	ผู้เลี้ยงและขี่ช้าง
ลี	อ่านว่า	ลี	หมายถึง	สิ่งที่ทำให้เป็นลีต่างๆ

ปรับปรุงมาจาก www.sahavicha.com

ใบความรู้
คำพ้องเสียง

เพลงคำพ้องเสียง

คำร้อง : ปิตินันท์ สุทธสาร

ทำนอง : พม่าแพงกบ

เล เล เล เล เล เล เล เล (ซ้ำ)

สุขสันต์ สร้างสรรค์ เลือกสรร นันทนา

ออกเสียง สัน ทุกคำ

เล เล เล เล เล เล เล เล (ซ้ำ)

แต่ต่างความหมาย รูปร่างก็ต่างกัน

ที่เปล่งเสียงมานั้น ช่างเหมือนกันนะเธอ

เรียกคำพ้องเสียง เพราะเป็นเสียงเดียวกัน (ซ้ำ)

เด็กเด็กนั้นใช้กันระว่างเอย (ซ้ำ)

ตัวอย่างบทร้อยกรอง “คำพ้องเสียง”

เมื่อคืนเข้าเวรดึก	ใจจำตรึงลาดตระเวน
มีดคำท้าวบริเวณ	ที่สามเสนถูกเวนคืน
เดินดูหาลาดเลา	บนทางเท้าเมื่อวานขึ้น
พบปะคนยิ้มขึ้น	หน้าระรินกินราดหน้า

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ตัวอย่าง คำพ้องเสียง

กฎ	หมายถึง	ข้อกำหนด เช่น กฎของลูกเสือสามัญมี ๓ ข้อ
กต	หมายถึง	บังคับลง, ข่ม เช่น เขาเอามือกตหัวฉันไว้
กรรม	หมายถึง	หู เช่น พระกรรม หมายถึง หู
กัณฐ์	หมายถึง	คอ เช่น ทศกัณฐ์ มี ๑๐ คอ
กัน	หมายถึง	กั้น, ห้าม, โกงให้เสมอกัน เช่น ช่างตัดผมกำลังกันผม
กัลป์	หมายถึง	ระยะเวลานานมาก เช่น จงรักกันชั่วกัลป์ชั่วกัลป์
การ	หมายถึง	งาน, สิ่งหรือเรื่องที่ทำขึ้น เช่น เวลาทำการของบริษัทเริ่มตั้งแต่ ๘.๐๐ น.
การณ	หมายถึง	เหตุ, เค้า, มูล เช่น วันนี้เกิดเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้นขึ้น
กาล	หมายถึง	กาลเวลามีค่า เราจึงต้องตรงต่อเวลา
กาฬ	หมายถึง	ดำ เช่น เขาเป็นไข้กาฬ
กาน	หมายถึง	ตัดเพื่อให้แตกใหม่ เช่น พอกานต้นมะม่วงในสวน
กานต์	หมายถึง	เป็นที่รัก เช่น จันทรวงานต์ แปลว่าเป็นที่รักของพระจันทร์
กานท์	หมายถึง	บทกลอน เช่น นักเรียนควรหัดแต่งกลอนกานท์เข้าไว้บ้าง
กำ	หมายถึง	งอนิ้วมือทั้ง ๔ ให้จดอุ้งมือ
กำ	หมายถึง	ขี่ล้อรถหรือเกวียน
กำม	หมายถึง	เป็นคำโบราณที่หมายถึง ไข่เจียวทอดทั้งไข่ไว้ , ท่านว่าเป็นกำมของเขาสอง
กรรม	หมายถึง	การกระทำ

ปรับปรุงมาจาก www.sahavicha.com

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๔
ค้นหาความหมายคำพ้องเสียง

คำชี้แจง หาคำพ้องเสียงที่นักเรียนสนใจ ๑๐ คำ พร้อมทั้งบอกความหมาย

๑.....กฎ.....ความหมาย ข้อกำหนด เช่น กฎของลูกเสือสามัญมี ๓ ข้อ

๒.....กด.....ความหมาย บังคับลง, ช่ม เช่น เขาเอามือกดหัวฉันไว้

๓.....กาล.....ความหมาย กาลเวลามีค่า เราจึงต้องตรงต่อเวลา

๔.....ภาพ.....ความหมาย ดำ เช่น เขาเป็นไข้ภาพ

๕.....กัณฐ์.....ความหมาย คอ เช่น ทศกัณฐ์ มี ๑๐ คอ

๖.....กัน.....ความหมาย กัน, ห้าม, โกงให้เสมอกัน เช่น ช่างตัดผมกำลังกันผม

๗.....สี.....ความหมาย สิ่งที่ทำให้เป็นสีต่างๆ

๘.....ศรี.....ความหมาย สิริมงคล

๙.....ควาน.....ความหมาย เอามือค้นหาของ

๑๐.....ควาญ.....ความหมาย ผู้เลี้ยงและขี่ช้าง

เฉลยคำตอบ ใบงานที่ ๐๕
เรียนรู้คำพ้องเสียง

คำชี้แจง เต็มคำพ้องเสียง (คำที่ขีดเส้นใต้) ให้ถูกต้อง

๑. ข้า <u>ราช</u> การ	<u>ฆา</u> สัตร	คุณ <u>ค่า</u>
๒. ตัด <u>หญ</u> ้า	<u>ปู</u> ย	สนาม <u>หญ</u> ้า
๓. พระ <u>ช</u> รรค์	ข้า <u>ชั้น</u>	เขต <u>ชั้น</u> ธุ์
๔. โอกาส	แก่ง <u>ก</u> ว	อา <u>ก</u> าศ
๕. ประ <u>สา</u> น	สง <u>สา</u> ว	มหา <u>ศ</u> าล
๖. การ <u>ง</u> าน	เหตุ <u>การ</u> ณ์	<u>ก</u> าลเวลา
๗. รัง <u>ส</u> รรค์	สี <u>สน</u>	จัด <u>ส</u> รร
๘. วัน <u>ศ</u> ุกร์	ข้าว <u>สุ</u> ก	ความ <u>สุ</u> ข
๙. โจ <u>ทย</u> เลข	<u>โจ</u> ษจัน	ทนาย <u>โจ</u> ทก์
๑๐. หนึ่ง <u>พ</u> ันคน	ผูก <u>พ</u> ัน	คำประ <u>พ</u> ันธ์

เฉลยคำตอบ ใบงานที่ ๐๖
การใช้คำพ้องเสียง

คำชี้แจง เติมคำพ้องเสียง โดยใช้คำจากคำอ่านในวงเล็บ

๑. สูดทำกิจ...**การ**.....ที่เมือง...**กาญจน์**.. (กาน)
๒. ผู้หญิงถูก...**ฆา**.....ขณะไปจ่าย.....**ค่า**.....ไฟฟ้า (ข้า)
๓. เทศกาล...**สารท**..... เดือนสิบ เราจะไม่ถูก ...**สาต**...น้ำ (สาด)
๔. นักโทษถูกลง ...**ทัณฑ์**..... เพราะมาไม่...**ทัน**...การสอบสวน (ทัน)
๕. **พัด**...คือเครื่องใช้ทำให้เกิดลม แม่ไปถวาย...**ภัต**อาหาร...แต่พระภิกษุสงฆ์ (พัด)
๖. หม่าจ๊กม๊กเล่าเรื่องขำ**ขัน**..... เกี่ยวกับพระ ...**ขรรค์**..... ของพระเจ้าตา (ขัน)
๗. เขาติด **สิน**บน เจ้าหน้าที่ ที่นำสาย **สัญญาณ** มาผูกที่ข้อมือ (สิน)
๘. ฉันถูกมัด **บาด**... แม่ให้เงินฉัน ๑๐ ...**บาท** ให้ไปซื้อพลาสติกปิดแผล (บาด)
๙. ชาติ ...**พันธุ์**... มนุษย์ มักจะผูก**พัน**.. กันด้วยสายสัมพันธ์...อันดี (พัน)
๑๐. คน **พาล**.. หยิบของวางใส่ ...**พาน**.... (พาน)

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

เรื่อง ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง” และการอ่านแผนภาพโครงเรื่อง

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

นำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียนได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ครูสนทนาเรื่องนิทานที่นักเรียนเคยฟัง

- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง” กิจกรรมใบงานที่ ๐๗

เขียนแผนภาพโครงเรื่อง ใบงานที่ ๐๘ เขียนแผนภาพความคิด ใบงานที่ ๐๙ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง
จากนิทาน ใบงานที่ ๑๐ ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน ใบงานที่ ๑๑ ข้อคิดจากนิทานพัฒนา
งานเขียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อนำไป

พัฒนางานเขียน ครูตรวจผลงานจากใบงาน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน แบบบันทึกคะแนน แบบทดสอบ

เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๑๕๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	ครูสนทนาเรื่องนิทานที่นักเรียนเคยฟัง
ขั้นสอน	- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง”- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๗ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๘ เขียนแผนภาพความคิด- ครูตรวจผลงานนักเรียน- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๙ - ๑๑ ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน
ขั้นสรุป	- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่องแผนภาพความคิด” และการทำแบบฝึกจากใบงาน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน- ประเมินพฤติกรรมการเรียน

| แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ
รายวิชาภาษาไทย | | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|--|--|---|---|
| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ
รายวิชาภาษาไทย | สื่อ / แหล่งเรียนรู้
๑. ใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง”
ภาระงาน / ชิ้นงาน
๑. กิจกรรมใบงานที่ ๐๗ เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทาน เรื่องบ้านหลังใหม่ของป้อม
๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๘ เขียนแผนภาพความคิดจากนิทาน เรื่องนักดนตรีสี่สาย
๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๙ เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานเรื่อง อีตูบ
๔. กิจกรรมใบงานที่ ๑๐ ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน เรื่อง หัวล้านอกครู
๕. กิจกรรมใบงานที่ ๑๑ ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน เรื่อง บ้านหลังใหม่ของป้อม | |
| <p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง”</p> <p>๒. การอ่านแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานเรื่อง “ลูกแกะกับจระเข้”</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ความรู้</p> <p>๑. รู้และเข้าใจแผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด</p> <p>๒. อธิบายเหตุการณ์จากนิทานตามโครงเรื่องที่กำหนดได้</p> <p>ทักษะ</p> <p>๑. เขียนและสร้างแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดจากเรื่องได้</p> <p>๒. นำเสนอแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดจากเนื้อเรื่องที่กำหนดได้</p> <p>คุณธรรม</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มีความรับผิดชอบ</p> <p>๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน</p> | <p>ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูสนทนาเกี่ยวกับนิทานที่นักเรียนเคยฟังในชั้นเรียนของแผนที่ ๑ และให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่านิทานที่เคยฟังให้เพื่อน ๆ ฟัง ครูและเพื่อนร่วมอภิปรายถึงตัวละคร สถานะในเรื่อง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง ผลของเหตุการณ์นั้น รวมถึงข้อคิดที่สอดแทรกอยู่ในนิทาน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๒. ครูแจกใบความรู้เรื่อง แผนภาพโครงเรื่อง ให้นักเรียนศึกษา ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม</p> <p>๓. ครูแจกใบงานที่ ๐๗ เรื่อง “เขียนแผนภาพโครงเรื่อง” ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องนิทานและทำใบงาน ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง จากใบความรู้ที่ครูแจกให้</p> <p>๕. ให้นักเรียนจดบันทึกขั้นตอนการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากใบความรู้</p> | <p>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง”</p> <p>ภาระงาน / ชิ้นงาน</p> <p>๑. กิจกรรมใบงานที่ ๐๗ เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทาน เรื่องบ้านหลังใหม่ของป้อม</p> <p>๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๘ เขียนแผนภาพความคิดจากนิทาน เรื่องนักดนตรีสี่สาย</p> <p>๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๙ เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานเรื่อง อีตูบ</p> <p>๔. กิจกรรมใบงานที่ ๑๐ ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน เรื่อง หัวล้านอกครู</p> <p>๕. กิจกรรมใบงานที่ ๑๑ ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน เรื่อง บ้านหลังใหม่ของป้อม</p> | |

| แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ)
เรื่อง ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ
รายวิชาภาษาไทย | | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|---|--|--|---|
| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ
๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาบทวน เรื่อง แผนภาพโครงเรื่องที่เรียนมาแล้ว เพื่อเปรียบเทียบกับการเขียนแผนภาพความคิด
ขั้นสอน
๒. ครูแจกใบงานที่ ๐๘ เขียนแผนภาพความคิด โดยให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วทำกิจกรรมจากใบงาน ส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม
ขั้นสรุป
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อนำไปพัฒนางานเขียน
๔. ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๐๙ – ๑๑ เขียนข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียนจากนิทาน | การประเมิน
๑. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน
วิธีการประเมิน
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. ตรวจผลงาน
เครื่องมือประเมิน
๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. แบบบันทึกคะแนน
๓. ใบงาน
เกณฑ์การประเมิน
ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ | |

ใบความรู้ การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เป็นการเขียนที่แสดงให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่อง ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้ดียิ่งขึ้น การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ต้องอาศัยการตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านว่าตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง สถานที่เกิดเหตุการณ์คือที่ไหน มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ผลของเหตุการณ์นั้นคืออะไร

ขั้นตอนการสร้างแผนภาพโครงเรื่อง

๑. กำหนดชื่อเรื่อง หรือความคิดรวบยอด
๒. ระดมสมองคิดถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง หรือความคิดรวบยอดสำคัญนั้น แล้วจดบันทึกไว้เป็นคำหรือกลุ่มคำสั้นๆ
๓. นำคำหรือกลุ่มคำที่จดบันทึกไว้ซึ่งมีความสัมพันธ์กันมาจัดกลุ่ม ตั้งชื่อกลุ่มคำเป็นหัวข้อย่อย แล้วเรียงลำดับกลุ่มคำตามความสำคัญ
๔. เลือกตัวละคร สถานที่ เหตุการณ์ ให้เหมาะสมกับการนำไปใช้ประโยชน์และเนื้อหาของเรื่องการเขียนแผนภาพการคิด

ปรับปรุงมาจาก <http://dlit.ac.th>

ตัวอย่าง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เรื่อง ลูกแกะกับจระเข้

ลูกแกะตัวหนึ่งกระหายน้ำจัด มันจึงเดินไปที่ริมฝั่งน้ำเพื่อจะดื่มน้ำดับกระหาย แต่เมื่อไปถึงริมฝั่งน้ำ ได้เห็นจระเข้ตัวหนึ่งนอนกอดานอยู่ใกล้กับริมฝั่ง ลูกแกะจึงล้มเลิกความคิดที่จะกินน้ำ มันรีบหันหลังกลับทันที จระเข้จึงร้องว่า “อ้าว ! เจ้าแกะน้อย เจ้าจะมากินน้ำไม่ใช่หรือ ทำไมรีบตัวนกลับเสียล่ะ” ลูกแกะเดินพลางตอบพลางว่า “ ช่างเถอะ ! การกินน้ำของข้าไม่สำคัญเท่ากับการรอดกินลูกแกะของท่านดอก”

แผนภาพโครงเรื่องของนิทาน : เรื่อง ลูกแกะกับจระเข้

- ตัวละครในเรื่อง : ลูกแกะ และจระเข้
- สถานที่ : ริมฝั่งแม่น้ำแห่งหนึ่ง
- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น : ลูกแกะกระหายน้ำแต่เมื่อไปถึงแม่น้ำพบจระเข้เข่นอนรอเหยื่อ จึงยอมอดน้ำเพื่อรักษาชีวิตของตนไว้
- ผลของเหตุการณ์ : ลูกแกะรอดชีวิตจากการเป็นอาหารของจระเข้
- ข้อคิดเห็น/ข้อสรุป : รู้อะไรไม่สู้รู้วิชา รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

แผนภาพโครงเรื่องนิทานอีสป

ใบงานที่ ๐๗

เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

คำชี้แจง อ่านนิทานส่งเสริมคุณธรรม เรื่องบ้านหลังใหม่ของป้อม แล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

บ้านหลังใหม่ของป้อม

ฉันชื่อป้อม เป็นสมาชิกใหม่ในคลองสายทองแห่งนี้ ที่มีสัตว์น้ำน้อยใหญ่มากมายหลายชนิด เมื่อฉันมองขึ้นไปบนผิวน้ำที่มีแสงแดดอ่อน ๆ ส่องมากระทบ ฉันมีความสุขที่บ้านของฉันมีความสุข

วันหนึ่งในคลองแห่งนี้ได้จัดต้อนรับป้อมสมาชิกใหม่ที่มาเยือน ทุกคนร่าเริงมีความสุข ลุงเต่ากล่าวต้อนรับสมาชิกใหม่ ฉันรู้สึกว่าเป็นบ้านหลังใหม่ที่มีความสุข ในเช้าวันนี้อากาศสดใส ขณะที่ฉันกำลังว่ายน้ำทักทายพี่ปูอยู่นั้น ฉันเห็นผิวน้ำของฉันกำลังเป็นสีดำด้วยความตกใจฉันจึงเรียกให้สัตว์ต่าง ๆ มาดู พี่กุ้งบอกพวกเราว่าต้องไปจากที่นี่เพราะน้ำกำลังจะเสีย ลุงเต่าบอกว่าพวกมนุษย์ที่อยู่ข้างบนนั้นใจร้าย ชอบปล่อยน้ำเสียลงมาเรื่อย ๆ ทำให้สัตว์น้ำอย่างเราล้มป่วยและเปลี่ยนที่อยู่บ่อย ๆ ลุงอยากให้นุษย์พวกนั้นเห็นใจสัตว์น้ำอย่างพวกเราบ้าง เราจะได้ไม่ล้มป่วยและเปลี่ยนที่อยู่กันบ่อย ๆ

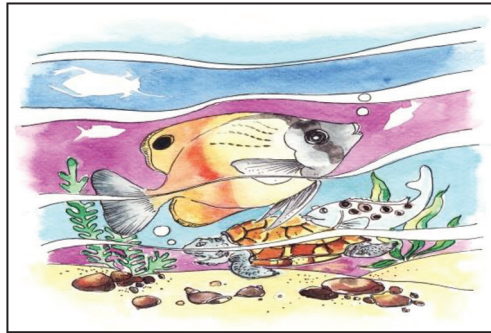
ลุงเต่าและทุกคนรวมทั้งป้อมก็ออกเดินทางเพื่อหาบ้านหลังใหม่ ป้อมตามหาบ้านหลังใหม่ด้วยความเหน็ดเหนื่อย และก็ได้แต่คิดว่าหากมนุษย์เหล่านั้นมีจิตใจที่คิดถึงสัตว์ตัวเล็ก ๆ อย่างตนบ้าง บ้านหลังใหม่ที่ตนจะอาศัยนั้นคงจะมีความสุขเป็นแน่

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๗
เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

บ้านหลังใหม่ของป้อม

ตัวละคร

ป้อมเป็นปลา... ฟีปู... ฟีกุง... ลุงเต่า

สถานที่

ลำคลองสายทอง

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ป้อมเป็นปลาที่มาเป็นสมาชิกใหม่ของคลองสายทองที่สวยงาม... ป้อมได้รับการต้อนรับจากสมาชิกทุกตัวซึ่งประกอบไปด้วยฟีปู... ฟีกุง... ลุงเต่าเป็นอย่างดี... แล้ววันหนึ่งน้ำเริ่มมีสีดำคล้ำลงโดยที่มนุษย์ปล่อยน้ำเสียมาในคลอง... ทำให้บรรดาสัตว์น้ำทั้งหลายได้รับความเดือดร้อน... และต้องไปหาที่อยู่แห่งใหม่กัน

ผลของเหตุการณ์

สัตว์น้ำได้รับความเดือดร้อน

ข้อคิดเห็น/ข้อสรุป

การทำลายสิ่งแวดล้อมโดยการที่มนุษย์ปล่อยน้ำเสียลงคลองทำให้สัตว์น้ำได้รับความเดือดร้อน

ใบงานที่ ๐๘

เขียนแผนภาพความคิด

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง นักดนตรีสี่สหาย แล้วนำข้อคิดที่ได้ไปเขียนแผนภาพความคิดจากนิทาน

นักดนตรีสี่สหาย

ครั้งหนึ่งนานมาแล้วสัตว์สี่ตัวคือสุนัข ลา ไก่และแมว ถูกเจ้าของไล่ออกจากบ้าน สัตว์ทั้งสี่มาพบกันกลางทางก็สัญญาว่าจะเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุข ช่วยเหลือเกื้อกูลกันสิ่งเดียวที่สัตว์ทั้งสี่คิดว่าตนจะทำให้ดีคือเป็นนักดนตรี จึงชวนกันเดินทาง去玩ดนตรี สุนัข ลา และแมวจะเล่นเครื่องดนตรี ไก่จะเป็นนักร้อง

ระหว่างเดินทางเมื่อ ถึงเวลาค่ำก็หยุดพักหลบนอนตามชายป่าแห่งหนึ่ง ลาและสุนัขนอนใต้ต้นไม้ แมวขึ้นไปนอนบนกิ่งไม้ ไก่ขึ้นไปนอนบนยอดไม้คอยระวังเหตุการณ์ ตกตึก ไก่เห็นแสงไฟลึบ ๆ อยู่เบื้องหน้า คิดว่าคงมีบ้านคนอยู่จึงปลุกเพื่อน ๆ ให้เดินทางไปที่บ้าน เพื่อขออาศัยอยู่สักคืนหนึ่ง หารู้ไม่ว่าบ้านนั้นเป็นบ้านโจร ลาซึ่งตัวสูงใหญ่จึงมองเห็นโจรและได้ยินเสียงคุยกันเรื่องจะไปปล้นบ้านหลังหนึ่ง จึงคิดแผนจับโจร โดยจะช่วยกันร้องเพลงให้เสียงดัง ๆ โจรจะได้วิ่งหนี

หลังจากวางแผนแล้วก็เริ่มลงมือปฏิบัติการตามแผนสัตว์ทั้งสี่ตัวต่อกันแล้วยืนร้องเพลง แต่พวกเขาล้มลงเพราะลารับน้ำหนักไม่ไหว เสียงดังโครม พวกโจรนึกว่าเจอผีจึงพากันวิ่งหนีไป พวกสัตว์ทั้งสี่รีบเข้าบ้านเพื่อไปกินอาหารจนอิ่ม แล้วพากันแยกย้ายไปนอน

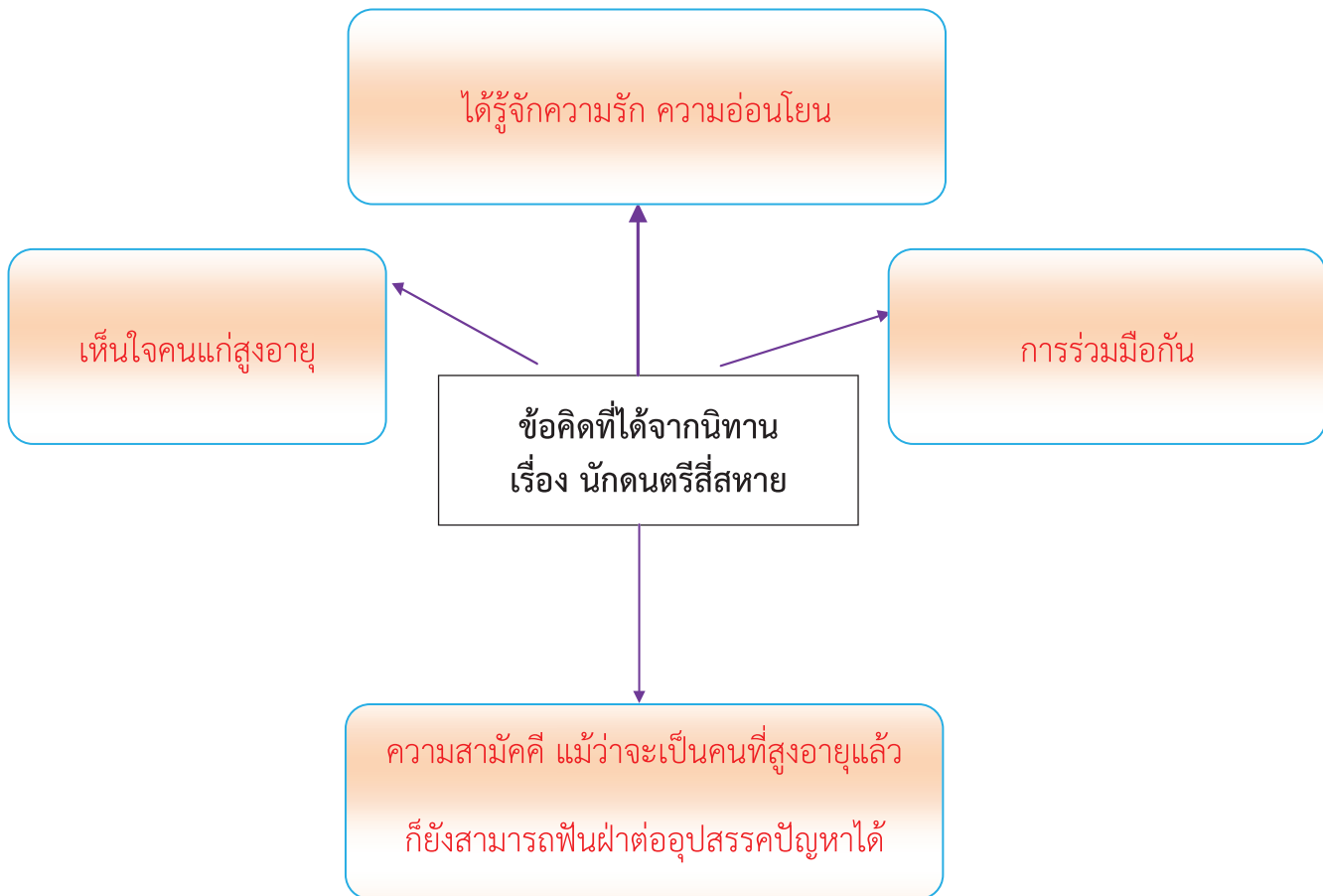
เมื่อพวกโจรหนีไปได้สักพัก โจรจึงให้ลูกน้องเดินย้อนกลับมาที่บ้านเพื่อให้รู้ว่าผู้บุกรุกคือใคร แต่ที่บ้านมืดเห็นเพียงแสงเรือง ๆ พวกโจรคิดว่าเป็นก้อนถ่านที่ยังไม่มอด จึงเอาไม้ต่อเพื่อจะได้แสงไฟ ที่แท้สิ่งที่เป็นประกาย คือตาแมว

เมื่อแมวถูกจี้ตาแมวก็นครอจิ้งจระโหดขึ้นตะโกนชวนหน้าโจร โจรกระโดดหนีไปเหยียบสุนัขที่หน้าประตูสุนัขกระโดดงับขาและวิ่งหนีออกมาเจอลาข้างนอกจึงถูกลาเตะเข้าเต็มแรงไถ่กองคอซน ลูกน้องโจรวิ่งหนีอย่างไม่คิดชีวิต และกลับมารายงานกับหัวหน้าโจรว่าในบ้านมีแม่มดเลียบาย ขาหน้าตาน่าเกลียดเอาผิดแทงเขา แล้วเจอยักษ์ตัวใหญ่ข้างกองฟางใช้กระบองฟาดหัวตน ผีบนหลังคาร้องเรียกให้คนมาช่วยจับโจร พอได้ยินดังนั้นทั้งหัวหน้าโจรและลูกน้องโจรก็วิ่งหนีเตลิดเปิดเปิง ไม่กลับไปหมู่บ้านนั้นอีกเลย ชาวบ้านจึงจัดอาหารและที่พักให้สี่สหายที่ช่วยจับโจรไปจากหมู่บ้าน สี่สหายจึงอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๘
เขียนแผนภาพความคิด

ใบงานที่ ๐๙

ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง อิฐดิบ แล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ช่างทำอิฐคนหนึ่ง กำลังใส่อิฐลงไปในเตาเผาที่ละก้อน อิฐก้อนหนึ่งเริ่มตัวสั่นเทาด้วยความกลัว เมื่อคิดว่ากำลังจะถูกไฟที่ลุกโชนเผาไหม้เกรียมในไม่ช้า

“อย่ากลัวไปเลยน้องชาย” อิฐก้อนอื่น ๆ พากันปลอบมัน “นั่นเป็นโอกาสที่หายากนะ เพราะการเผาไฟจะทำให้เราเป็นประโยชน์” แต่อิฐซึกก็กลัวก้อนนั้นไม่ยอมเชื่อ มันพยายามหลบหลีกให้พ้นมือของช่างทำอิฐ ในที่สุดก็เข้าไปแอบอยู่ในกองฟาง และสามารถหลบเลี่ยงการถูกเผาได้สำเร็จ

ต่อมาอิฐก้อนนี้ได้พบกับบรรดาอิฐที่ถูกเผาไฟแล้วอีกครั้งหนึ่ง อิฐเหล่านั้นรู้สึกเสียตายแทน ที่ไม่ถูกเผาไฟ แต่มันก็มาสนใจ มันเห็นว่าเพื่อน ๆ ของมันไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปมากมาย ไม่เพียงแต่มีสีน้ำตาลเข้มขึ้นกว่าเดิม แล้วยังดูเข้มแข็งมากขึ้นด้วย

ในไม่ช้าคนงานก็มาขนอิฐทั้งหลายออกไป คนงานคนหนึ่งสังเกตเห็นอิฐก้อนที่ไม่ได้เผาอยู่ในกอง “ข้าสงสัยว่ามันรอดจากการเผาไฟไปได้ยังไง” เขาพูดพลางถอนใจ แล้วหยิบมันขว้างทิ้งไป อิฐที่ไม่ได้ถูกเผาไฟเริ่มเสียใจในการกระทำของมัน เมื่อเห็นเพื่อนของมันถูกลำเลียงออกไปจากที่นั่นด้วยความร่าเริงเบิกบาน

แล้วมันก็ถูกทอดทิ้งให้อยู่โดดเดี่ยวเพียงก้อนเดียวที่นั่น และเมื่อลมพัดกระหน่ำและฝนตกลงมา มันก็ค่อย ๆ เสียรูปร่างไปจนกลายเป็นเพียงโคลนตมในที่สุด

การได้รับการอบรมสั่งสอนและอดทนที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ จะทำให้ตัวของเรา มีประโยชน์ต่อทุก ๆ คน สภาวะที่กดดันและต้องพบอุปสรรคหลาย ๆ อย่างในชีวิต เป็นเพียงแค่วาทพิสุจน์ความกล้าหาญของเราเท่านั้นเอง

ถ้าเราสามารถผ่านมาได้แล้ว จะทำให้เราเข้มแข็งขึ้น สามารถที่จะดำเนินชีวิตไปในทางที่ถูกต้องได้อย่างภาคภูมิใจ และประสบความสำเร็จในชีวิตได้เป็นอย่างดี

นิทานสอนใจ

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๙
ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

อิฐดิบ

ตัวละคร

ช่างทำอิฐ.....และก้อนอิฐดิบ

สถานที่

เตาเผาอิฐ

เหตุการณ์ที่ ๑

ช่างทำอิฐกำลังใส่อิฐดิบลงไปในเตาเผา

เหตุการณ์ที่ ๒

อิฐดิบหลายก้อนกำลังถูกนำเข้าเตาเผา

เหตุการณ์ที่ ๓

มีอิฐดิบก้อนหนึ่งรู้สึกกลัวที่จะถูกเผา...เพราะกลัวไฟและความร้อน...ไม่ว่าเพื่อนอิฐก้อนอื่นๆจะปลอบใจอย่างไร...เขาก็ไม่หายกลัว...จึงคิดหนีไปซ่อนตัวเพื่อหลบการนำไปเผาจากช่างทำอิฐ

เหตุการณ์ที่ ๔

ช่างทำอิฐจัดอิฐดิบที่ผ่านการเผาที่แข็งแกร่งดีแล้ว...เตรียมเคลื่อนย้ายออกไป...อิฐทุกก้อนร่าเริงมีความสุข...ยกเว้นอิฐก้อนที่ไม่ได้ถูกเผา...มันถูกโยนทิ้งไป...และผุกร่อนไม่ถูกผสมผสนตใส่...กลายเป็นเพียงดินโคลนที่ไร้ประโยชน์

ผลของเหตุการณ์

อิฐดิบที่ไม่ได้ถูกเผา...มันถูกโยนทิ้งไป...และผุกร่อนไปเมื่อ...ถูกผสมผสนตใส่...กลายเป็นเพียงดินโคลนที่ไร้ประโยชน์

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๐
ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่อง อิฐดิบ แล้ววิเคราะห์นิทานโดยเขียนแผนภาพ
ของนิทาน ตามที่กำหนด

ใคร

ช่างทำอิฐ

ทำอะไร

กำลังจัดเตรียมอิฐใส่ในเตาเผา

ที่ไหน

เตาเผาอิฐ

เมื่อไร

ขณะกำลังเริ่มเผาอิฐ

อย่างไร...ช่างทำอิฐใส่อิฐดิบลงไปในเตาเผา มีอิฐดิบก้อนหนึ่งรู้สึกกลัวที่จะถูกเผา เพราะกลัวไฟและความร้อน ไม่ว่าเพื่อนอิฐก้อนอื่นๆจะปลอบใจอย่างไร เขาก็ไม่หาย กลัว จึงคิดหนีไปซ่อนตัวเพื่อหลบการนำไปเผาจากช่างทำอิฐ ช่างทำอิฐจัดอิฐดิบที่ผ่านการเผาที่แข็งแกร่งดีแล้ว เตรียมเคลื่อนย้ายออกไป อิฐทุกก้อนรำเริงมีความสุข ยกเว้นอิฐก้อนที่ไม่ได้ถูกเผา มันถูกโยนทิ้งไป และสุกร้อนไม่ถูกลมฝนตกใส่ กลายเป็นเพียงดินโคลนที่ไร้ประโยชน์

ใบงานที่ ๑๑

ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง บ้านหลังใหม่ของป้อม และเขียนข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานลงในแผนภาพความคิดที่กำหนดให้

บ้านหลังใหม่ของป้อม

ฉันชื่อป้อม เป็นสมาชิกใหม่ในคลองสายทองแห่งนี้ ที่นี่มีสัตว์น้ำน้อยใหญ่มากมายหลายชนิดเมื่อฉันมองขึ้นไปบนผิวน้ำที่มีแสงแดดอ่อน ๆ ส่องมากระทบ ฉันมีความสุขที่บ้านของฉันนั้นมีความสุข

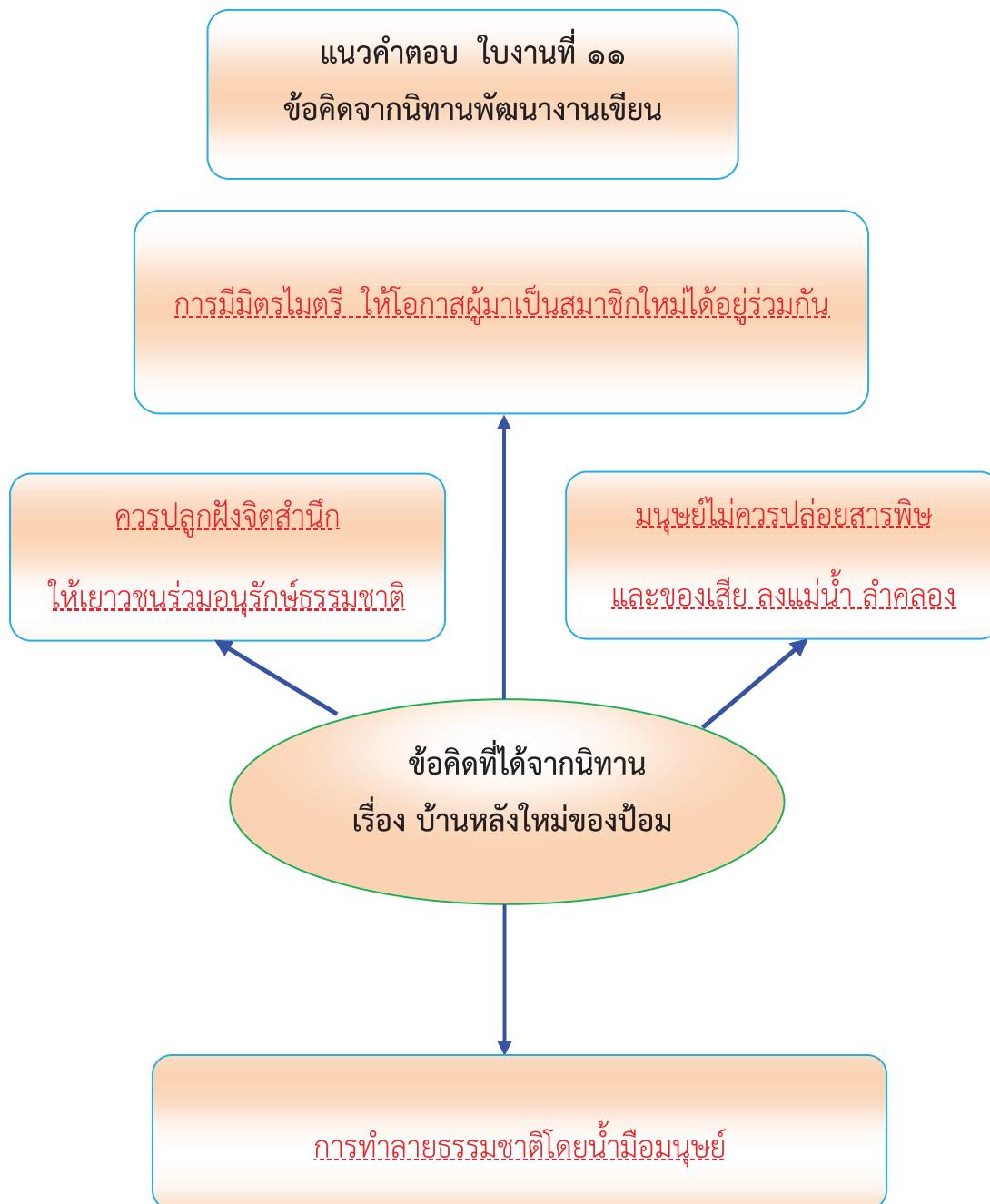
วันหนึ่งในคลองแห่งนี้ได้จัดต้อนรับป้อมสมาชิกใหม่ที่มาเยือน ทุกคนร่าเริงมีความสุข ลุงเต่ากล่าวต้อนรับสมาชิกใหม่ ฉันรู้สึกว่าเป็นบ้านหลังใหม่ที่มีความสุข ในเช้าวันนี้อากาศสดใส ขณะที่ฉันกำลังว่ายน้ำทักทายพี่ปูอยู่นั้น ฉันเห็นผิวน้ำของฉันทิ้งเป็นสีดำด้วยความตกใจฉันจึงเรียกให้สัตว์ต่างๆ มาดู พี่กุ้งบอกพวกเราว่าต้องไปจากที่นี่เพราะน้ำกำลังจะเสีย ลุงเต่าบอกว่า พวกมนุษย์ที่อยู่ข้างบนนั้นใจร้าย ชอบปล่อยน้ำเสียลงมาเรื่อยๆ ต้องทำให้สัตว์น้ำอย่างเราล้มป่วยและเปลี่ยนที่อยู่บ่อยๆ ลุงอยากให้มนุษย์พวกนั้นเห็นใจสัตว์น้ำอย่างพวกเราบ้าง เราจะได้ไม่ล้มป่วยและเปลี่ยนที่อยู่กันบ่อยๆ

ลุงเต่าและทุกคนรวมทั้งป้อมก็ออกเดินทางเพื่อหาบ้านหลังใหม่ ป้อมตามหาบ้านหลังใหม่ด้วยความเหนื่อยเหนื่อย และก็ได้แต่คิดว่าหากมนุษย์เหล่านั้นมีจิตใจที่ดีคิดถึงสัตว์ตัวเล็กๆ อย่างตนบ้าง บ้านหลังใหม่ที่ตนจะอาศัยนั้นคงจะมีความสุขเป็นแน่

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่าน และสรุปข้อคิดจากการอ่านนิทาน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การอ่าน และสรุปข้อคิดจากการอ่าน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ระบุความรู้หรือข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนออกมาเล่านิทานให้เพื่อนๆ ฟัง
- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน”

และทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๒ ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน ใบงานที่ ๑๓ ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากนิทานและการนำข้อคิดนั้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ครูตรวจผลงานจากใบงาน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน แบบบันทึกคะแนน เกณฑ์การประเมินผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง สัมภาษณ์ข้อคิดจากนิทาน
รายวิชาภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนออกมาเล่านิทานให้เพื่อนๆ ฟัง
ขั้นสอน	๒. นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน”
๓. นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๒ สัมภาษณ์ข้อคิดจากนิทาน เรื่อง นกกระสา กับ หมาป่า
๔. นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๓ สัมภาษณ์ข้อคิดจากนิทาน เรื่อง กระรอก เจ้าปัญญา
๕. ครูตรวจผลงานนักเรียน
ขั้นสรุป	๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน” และการทำแบบฝึกจากใบงานของแต่ละชั้น
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน
- ประเมินพฤติกรรมการเรียน

๑๕๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

| แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง ซึมทราบข้อคิดจากนิทาน
รายวิชาภาษาไทย | | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ | |
|--|---|--|--|--|
| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ | | สื่อ / แหล่งเรียนรู้ | |
| ขอบเขตเนื้อหา
๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การหาข้อคิดจากเรื่องก่อนที่อ่าน”
๒. การอ่านและสรุปข้อคิดจากการอ่านนิทานเรื่อง “พ่อกับลูก”
จุดประสงค์การเรียนรู้
ความรู้
๑. รู้และเข้าใจแนวการเขียนข้อคิดจากนิทานและการนำข้อคิดจากนิทานไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน
๒. อธิบายแนวการเขียนข้อคิดจากนิทานได้
ทักษะ
๑. เขียนข้อคิดจากนิทานตามรูปแบบการเขียนได้
๒. นำเสนอผลงานจากการเขียนข้อคิดจากนิทานได้
คุณธรรม
๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มีความรับผิดชอบ
๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน | ๑. ครูสนทนาเรื่องนิทานที่นักเรียนเคยฟังมาก่อน และให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่านิทานที่เคยฟังให้เพื่อนๆ ฟัง ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องข้อคิดที่สอดแทรกอยู่ในนิทาน
ขั้นสอน
๒. ครูแจกใบความรู้เรื่อง การหาข้อคิดจากเรื่องก่อนที่ให้นักเรียนศึกษา ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม
๓. ครูแจกใบงานที่ ๑๒ ซึมทราบข้อคิดจากนิทาน เรื่อง นกกระสา กับหมาป่า ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องนิทาน และทำใบงาน ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม
ขั้นสรุป
๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวการเขียนข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานจากใบความรู้ที่ครูแจกให้
๕. ให้นักเรียนจดบันทึกขั้นตอนการสรุปข้อคิดจากนิทานจากใบความรู้ | | ๑. ใบความรู้เรื่อง “การหาข้อคิดจากเรื่องก่อนที่อ่าน”
ภาระงาน / ชิ้นงาน
๑. กิจกรรมใบงานที่ ๑๒ ซึมทราบข้อคิดจากนิทาน เรื่อง นกกระสา กับหมาป่า
๒. กิจกรรมใบงานที่ ๑๓ ซึมทราบข้อคิดจากนิทาน เรื่อง กระรอกเจ้าปัญญา
การประเมิน
๑. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน
วิธีการประเมิน
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. ตรวจสอบผลงาน | |

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | <div> <div> แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ)
เรื่อง ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน
รายวิชาภาษาไทย </div> <div> <div> <div>ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง</div> <div> <p>ผู้นำ</p> <p>๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาบทวน เรื่อง การสรุปข้อคิดจากนิทาน ที่เรียนมาแล้ว</p> <p>ขั้นตอน</p> <p>๒. ครูแจกใบงานที่ ๑๓ ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน เรื่อง กระรอกเจ้าปัญญาโดยให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วทำกิจกรรมจากใบงาน และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายสรุปเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากนิทาน และการนำข้อคิดนั้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p> </div> </div> </div> </div> |
|---|---|
|---|---|

เครื่องมือประเมิน

๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน

๒. แบบบันทึกคะแนน

๓. ใบงาน

เกณฑ์การประเมิน

ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

ใบความรู้ การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

คือการหาข้อคิดหรือคติสอนใจจากเรื่องที่อ่านว่าเรื่องนั้น ๆ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อะไรบ้าง แล้วจึงนำข้อคิดนั้นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การหาข้อคิดจากการอ่านหนังสือต่าง ๆ เช่น การอ่านนิทาน บทความ สารคดี ควรอ่านตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง แล้วทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง และจับใจความสำคัญ หรือประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดกับผู้อ่าน

ตัวอย่าง การหาข้อคิดจากการอ่านนิทาน

พ่อกับลูก

ชายแก่คนหนึ่งมีลูกหลายคน ลูกเหล่านี้น่ะทะเลาะกันวุ่นวายอยู่เสมอมิได้ขาด พ่อสั่งสอนเท่าใด ลูกเหล่านี้นก็ไม่เลิกละทะเลาะกัน วันหนึ่งพ่อจึงบอกให้ลูกไปหากิ่งไม้มาคนละสองสามกิ่งตามแต่จะหาได้ เมื่อได้มากพอแล้ว พ่อเอากิ่งไม้เหล่านั้นมามัดรวมกันเข้าเป็นมัดเดียว แล้วส่งกิ่งไม้ให้ลูกหักทั้งมัดทีละคน ๆ ก็ไม่มีใครหักได้สักคนเดียว พ่อจึงแก้มัดกิ่งไม้แล้วยื่นให้หักตนละกิ่ง ลูกก็หักได้ พ่อจึงพูดให้ฟังว่า

"นี่แหละลูก ถ้าพวกเจ้ารักกัน พร้อมใจช่วยกันไม่ว่าจะทำงานใด ๆ ให้สามัคคีกลมเกลียวเป็น

แต่ถ้าเจ้าทะเลาะวิวาทแตกกัน เป็นต่างคนต่างใจแล้ว ก็จะเช่นเดียวกับกิ่งไม้เป็นกิ่ง ๆ ใครเขาทำร้ายก็ทำได้โดยง่ายดาย"

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

ชายคนหนึ่งมีลูกหลายคน แต่ลูกของเขาไม่รักใคร่สามัคคีกัน ชายคนนั้นจึงให้ลูก ๆ หากิ่งไม้มาแล้วนำมามัดรวมกันให้ลูกทุกคนหัก ก็ไม่มีใครหักได้แต่พ่อแก้มัดกิ่งไม้ แล้วให้ลูกแต่ละคนหักคนละกิ่งไม้ ลูกทุกคนก็หักได้

ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

ความสามัคคีปรองดอง ความรักใคร่ช่วยเหลือกัน ไม่ทะเลาะวิวาทกัน ทำให้ผู้อื่นหรือศัตรูทำอันตรายเราไม่ได้

นิทานอีสป

ปรับปรุงมาจาก www.truelookpanya.com

ใบงานที่ ๑๒

ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง นกกระสา กับ หมาป่า แล้วเขียนอธิบายข้อคิดจากการอ่าน

นกกระสา กับ หมาป่า

หมาป่าตัวหนึ่งในขณะที่มันกินอาหาร ก้างอันแหลมคมชิ้นใหญ่ติดคอของมัน มันพยายามจะขยอกกลืนลงไปก็เกิดความเจ็บปวดเหลือเกิน ครั้นขย่อนอกมาก็ทำไม่ได้ มันพยายามอยู่หลายครั้งไม่เป็นผล จึงวิ่งไปหานกกระสาขอร้องให้นกกระสาช่วยล้วงเอาก้างในคอของมันออก แล้วมันจะตรางวัลให้อย่างงาม

นกกระสาขอคำมั่นสัญญาในเรื่องรางวัลแล้ว มันจึงยอมเสี่ยงมุดศีรษะของมันลงไปในลำคอของหมาป่า แล้วเอปากคาบก้างชิ้นใหญ่ในคอของหมาป่านั้นออกมาจนได้ เมื่อเสร็จแล้ว นกกระสาก็ออกปากขอรางวัล แทนที่หมาป่าจะทำตามสัญญา มันกลับตะคอกเอาด้วยว่า “เจ้าสัตว์เนรคุณ! ที่เจ้าเอาหัวของเจ้าใส่เข้าไปในปากของข้า แล้วข้าปล่อยให้เจ้าเอาหัวกลับออกมาได้นี้ ก็เป็นบุญของเจ้าแล้ว เจ้ายังจะมาขอรางวัลจากข้าอีกหรือ?” ว่าแล้ว มันก็เดินลอยหน้าลอยตาไปอย่างมีความสุข

นิทานอีสป

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๒
ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

นกกระสา กับ หมาป่า

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

หมาป่ากินอาหารแล้วกำลังติดคอ...ไปขอความช่วยเหลือจากนกกระสา...โดยจะให้รางวัลเมื่อได้รับความช่วยเหลือ...นกกระสายอมช่วยเหลือเมื่อได้รับสัญญาว่าจะให้รางวัล...แต่เมื่อกว้างหลุดจากคอของหมาป่า...นกกระสาจึงขอรางวัล...แต่หมาป่าไม่รักษาสัญญานั้น

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน คือ

ไม่มีประโยชน์อันใดที่จะไปช่วยเหลือคนโกง

ข้อคิดนี้จะนำไปใช้ในเรื่องใด

การจะช่วยเหลือบุคคลใดต้องดูพฤติกรรมและนิสัยของเขาก่อน

ใบงานที่ ๑๓

ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง กระรอกเจ้าปัญญา แล้วเขียนอธิบายข้อคิดจากการอ่าน

กระรอกเจ้าปัญญา

หมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง มีต้นมะพร้าวขึ้นริมฝั่งคลองเป็นจำนวนมาก บริเวณนั้นเป็นป่ารกไม่มีบ้านคนอาศัยอยู่ มีแต่สัตว์เล็ก ๆ อาศัยอยู่ หนึ่งในจำนวนนั้นคือกระรอกวันหนึ่งมีมะพร้าวต้นหนึ่งที่ขึ้นอยู่ริมคลอง ซึ่งมีลูกตกมากลำต้นของมันรับน้ำหนักของลูกมะพร้าวไม่ไหวก็เลยค่อย ๆ เอนไปจนยอดมะพร้าวไปจดคลองอีกฝั่ง พวกกระรอกชวนกันมานิมน้ำมะพร้าว มันกินกันอย่างเพลิดเพลินอยู่หลายวัน วันละลูกสองลูกโดยไม่ได้ลงมาจากต้นมะพร้าวเลย และไม่ได้สังเกตถึงความผิดปกติของต้นมะพร้าว กินกันจนหมดต้นโดยไม่รู้ตัว

เมื่อกระรอกเจาะกินน้ำมะพร้าวหมดทั้งต้น ต้นมะพร้าวก็เอนกลับไปเหมือนพวกกระรอกก็ติดอยู่บนต้นมะพร้าวไม่สามารถกลับไปยังฝั่งเดิมของตนเองได้ ครั้นจะว่ายน้ำข้ามไปก็ว่ายไม่เป็น กระรอกทั้งหลายต่างเศร้าโศกเสียใจนั่งร้องไห้กันอยู่บนต้นมะพร้าว

ฝ่ายหัวหน้ากระรอกจึงประชุมหารือกัน เพื่อหาหนทางแก้ไข หัวหน้ากระรอกสังเกตเห็นว่า ลูกมะพร้าวที่กระรอกเจาะกินน้ำนั้นยังติดอยู่ที่ปลายของมะพร้าว ถ้าเราช่วยกันหาน้ำมาเติมในลูกมะพร้าวให้ได้เท่าเดิม ต้นมะพร้าวก็น่าจะมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นและเอนกลับไปเหมือนเดิมได้ จึงตกลงให้กระรอกทุกตัวช่วยกันอมน้ำในแม่น้ำ แล้วนำมากรอกใส่ในลูกมะพร้าวทุกลูก ในไม่ช้าน้ำในลูกมะพร้าวก็น้อย ๆ เพิ่มขึ้น ๆ ทีละน้อยทำให้ต้นมะพร้าวค่อย ๆ โน้มเอนลงไปที่ละน้อยในที่สุด ผลของความเพียรพยายามและความสามัคคี ต้นมะพร้าวก็น้อมเอนลงไปยังฝั่งที่อยู่ของกระรอกตามเดิม กระรอกทุกตัวต่างก็ดีใจที่ได้กลับมายังฝั่งของตนได้อย่างปลอดภัย

นิทานพื้นบ้าน

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๓
ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

กระรอกเจ้าปัญญา

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

ต้นมะพร้าวเอนข้ามไปยังอีกฝั่งของลำคลอง พวกกระรอกพากันไปกินน้ำมะพร้าว ที่ต้นมะพร้าวอยู่หลายวัน โดยไม่ได้ดูว่าต้นมะพร้าวเอนกลับไปแล้ว กระรอกกลับฝั่งเดิมไม่ได้ หัวหน้ากระรอกจึงใช้ปัญญาความคิดและพลังความสามัคคีของบรรดากระรอกช่วยกัน กรอกน้ำใส่ลูกมะพร้าวจนเต็ม ทำให้ต้นมะพร้าวเอนกลับไปและข้ามฝั่งกลับไปได้

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน คือ

อย่าเป็นคนเห็นแก่ถิ่นมากจนเกินไป เพราะอาจทำให้เรา ได้รับความเดือดร้อน และเมื่อเกิดปัญหาขึ้น จะต้องหาทางแก้ปัญหาด้วยปัญญารวมทั้งต้องความเพียรพยายาม และความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะทำให้งานนั้นสำเร็จ สมความตั้งใจ

ข้อคิดนี้จะนำไปใช้ในเรื่องใด

ควรคิดให้รอบคอบและใช้ปัญญาความคิดในการแก้ปัญหา

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง สร้างจินตนาการด้วยการเขียน

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การเขียนเรียงความ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การเขียนเรียงความ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการ เขียนเรียงความได้ และมีมารยาทในการเขียน

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ครูนำภาพครอบครัวที่ประกอบด้วยพ่อแม่และลูกมาให้ให้นักเรียนดู และช่วยกันบอก

สิ่งที่เห็นจากภาพ

- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรื่องตามจินตนาการ” และอ่านใบความรู้

เรื่อง “การเขียนเรียงความ” นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๔ ภาพนี้มีความหมาย ใบงานที่ ๑๕

พินิจภาพสร้างเรื่อง ใบงานที่ ๑๖ จินตนาการสานความคิด

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

และการเขียนเรียงความ ครูตรวจผลงานจากใบงาน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน แบบบันทึกคะแนน เกณฑ์การประเมิน

ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๑๖๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง สร้างจินตนาการด้วยการเขียน
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นำภาพครอบครัวที่ประกอบด้วยพ่อแม่และลูกมาให้ให้นักเรียนดูและช่วยกันบอกสิ่งที่เห็นจากภาพนั้น
ขั้นสอน	๒. นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรื่องตามจินตนาการ”
๓. นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๔ ภาพนี้มีความหมาย
๔. นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๕ พินิจภาพสร้างเรื่อง
๕. ครูตรวจผลงานนักเรียน
๖. นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๖ จินตนาการสามความคิด
๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรื่องตามจินตนาการและการเขียนเรื่องความ” และการทำแบบฝึกจากใบงาน
การวัดและประเมินผล	- ทดสอบหลังเรียน
- ประเมินผลงาน
- ประเมินพฤติกรรมการเรียน

| แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง สร้างจินตนาการด้วยการเขียน
รายวิชาภาษาไทย | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|---|--|--|
| <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรื่องตามจินตนาการ”</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ความรู้</p> <p>- อธิบายหลักการเขียนเรื่องตามจินตนาการ</p> <p>ทักษะ</p> <p>๑. เขียนเรื่องตามจินตนาการได้</p> <p>๒. มีมารยาทในการเขียน</p> <p>คุณธรรม</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มีความรับผิดชอบ</p> <p>๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน</p> | <p>ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูนำภาพครอบครัวที่ประกอบด้วยพ่อแม่และลูกมาให้ให้นักเรียนดูและให้นักเรียนช่วยกันบอกสิ่งที่เห็นจากภาพนั้น</p> <p>๒. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องจากภาพที่เคยเห็นเพื่อนฝูงครูและเพื่อนร่วมอภิปรายการเล่าเรื่องและการลำดับเหตุการณ์ของเรื่องว่ามีความสมบูรณ์หรือขาดตกบกพร่องเรื่องใดบ้างและช่วยกันสรุป</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๓. ครูแจกใบความรู้เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ให้นักศึกษา และใบความรู้เรื่อง การเขียนเรื่อง ความ ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม</p> <p>๔. ครูแจกใบงานที่ ๑๔ เรื่อง “ภาพนี้มีความหมาย” ให้นักเรียนโดยให้นักเรียนทำใบงาน ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวการเขียนเรื่องตามจินตนาการและการเขียนเรื่องความจากใบความรู้ที่ครูแจกให้</p> <p>๕. ให้นักเรียนจดบันทึกแนวทาง การเขียนจากใบความรู้</p> | <p>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรื่องตามจินตนาการ”</p> <p>๒. ใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรื่องความ”</p> <p>ภาระงาน / ชิ้นงาน</p> <p>๑. กิจกรรมใบงานที่ ๑๔ ภาพนี้มีความหมาย</p> <p>๒. กิจกรรมใบงานที่ ๑๕ พินิจภาพสร้างเรื่อง</p> <p>๓. กิจกรรมใบงานที่ ๑๖ จินตนาการสานความคิด</p> <p>๔. แบบทดสอบหลังเรียน</p> |

๑๖๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ)
เรื่อง สร้างจินตนาการด้วยการเขียน
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๕-๖ |
|---|---|--|
| | <p>ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาทวนเรื่องการเรียนรู้เรื่องตามจินตนาการและการเขียนเรียงความที่เรียนมาแล้ว</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๒. ครูแจกใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “พินิจภาพสร้างเรื่อง” โดยให้นักเรียนแต่ละชั้นทำใบงาน แล้วส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและการเขียนเรียงความ</p> <p>๔. ให้นักเรียนถกเถียงถึงข้อดีข้อเสีย จากใบงานที่ ๑๖ จินตนาการสามารถคิดให้นักเรียน ถ้าทำใบงานไม่เสร็จให้นักเรียนให้ทำต่อเป็นภาระบ้าน</p> <p>๕. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ</p> | <p>การประเมิน</p> <p>๑. ประเมินพฤติกรรมการเรียน</p> <p>๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน</p> <p>วิธีการประเมิน</p> <p>๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน</p> <p>๒. ตรวจผลงาน</p> <p>เครื่องมือประเมิน</p> <p>๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน</p> <p>๒. แบบบันทึกคะแนน</p> <p>๓. ใบงาน</p> <p>๔. แบบทดสอบหลังเรียน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐</p> |

ใบความรู้ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

จินตนาการหมายถึง ความคิดที่เชื่อมโยงประสบการณ์และความจริงในชีวิต จากอดีตไปสู่อนาคตหรือเชื่อมโยงเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันโดยผูกเป็นเรื่องราว ขึ้นมาจากความคิดของนักเรียน

การเขียนเล่าเรื่องจากภาพ

เป็นการใช้ประสบการณ์ร่วมกับจินตนาการของนักเรียนโดยดูรายละเอียด ต่างๆจากภาพเป็นพื้นฐานในการจินตนาการ เขียนเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจหรือให้ความ สนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านการเขียนเรื่องจากภาพต้องเรียบเรียงเรื่องราวต่าง ๆ จากภาพ ให้มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

หลักการเขียนเรื่องจากภาพ

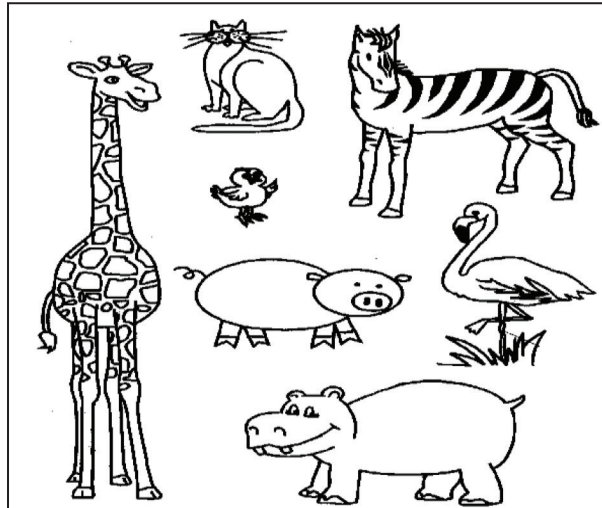
๑. ดูภาพ พิจารณาภาพรายละเอียดต่างๆให้ครบถ้วน
๒. จินตนาการผูกเรื่องราวย้อนไปในอดีต คิดไปในอนาคต หรือเชื่อมโยง เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งในปัจจุบัน
๓. สร้างความคิดคำนึงโดยใช้ความเป็นจริงหรือเหตุการณ์ที่สมจริงเป็นพื้นฐาน
๔. ลำดับเรื่องราวให้ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ
๕. เขียนเล่าความให้ต่อเนื่อง
๖. ตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ
๗. เขียนลายมือให้อ่านง่าย จบประโยคเว้นวรรคให้ชัดเจน

ปรับปรุงมาจาก www.kroobannok.com

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๔
ภาพนี้มีความหมาย

คำชี้แจง ดูภาพและเขียนบรรยายภาพ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง ให้สอดคล้องเหมาะสมกับภาพ

เรื่อง เที้ยวสวนสัตว์

สวนสัตว์มีสัตว์หลายชนิด...ทั้งสัตว์บก...สัตว์น้ำมากมายหลากหลาย...ฉันมีความสุขที่ได้ไปเที่ยวสวนสัตว์

ยี่ราฟคอยาวตัวมีลายสีสนับเข้มอ่อนยืนยิ้มหวานมองดูฉัน...ในใจรู้สึกตื่นเต้นทุกครั้งที่ได้เห็นม้าลายตัวสีขาวสลับดำหรือจะดำสลับขาวกันแน่...ยังอดคิดไม่ได้...ฮิปโปลอยเล่นน้ำสบายใจ...นกฟลามิงโก...หลายตัวยืนกินปลาอย่างสนุกสนาน...แมวดัว้อยเดินย่องจ้องจับนกน้อยที่บินลงมากินน้ำในสระใหญ่

ฉันเพลิดเพลินกับบรรยากาศของสวนสัตว์ทุกครั้งที่ได้มาเยี่ยมเยือน

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๕ พินิจภาพสร้างเรื่อง

คำชี้แจง เขียนเล่าเรื่องจากภาพข่าว พร้อมตั้งชื่อให้สัมพันธ์กับเรื่อง

เรื่อง วันที่รอกอย

ความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ในสิ่งที่เราเพียรพยายามทำด้วยความรัก...ต่อสู้ด้วยความอดทน
เมื่อวันหนึ่งเราพบความสำเร็จทุกสิ่งดูสวยงาม

กีฬาสร้างพลังกายอันเข้มแข็ง...และพลังใจอันแกร่งกล้า...ความหมั่นเพียรขยันฝึกซ้อม
โดยใช้ระยะเวลาอันยาวนาน...ทำให้เกิดความชัดเจนและทักษะในการเล่นที่ถูกต้องแม่นยำ...ดังเช่น
รัชนก อินทนน์ นักกีฬาแบดมินตันของประเทศไทย...ที่ได้ฝึกฝนตนเองตั้งแต่เยาว์วัยด้วยใจรัก

วันนี้ความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของเธอได้มาถึง...การก้าวสู่เส้นทางแชมป์หญิงเดี่ยวแบดมินตัน
มือหนึ่งของโลกอย่างภาคภูมิใจในวันที่รอกอย

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๖ จินตนาการสานความคิด

คำชี้แจง เขียนเล่าเรื่องจากภาพ พร้อมตั้งชื่อให้สัมพันธ์กับเรื่อง

เรื่อง รางวัลจากความรัก

ความรักความอบอุ่นของครอบครัวย่อมเป็นรั้วป้องกันภัยนำไปสู่ความสำเร็จ
ทุกเช้านิดจะนั่งรับประทานอาหารเช้าพร้อมกับคุณพ่อ คุณแม่เสมอ...ซึ่งทำให้นิดรู้สึกอบอุ่น
มีความสุขตลอดมา...แต่วันหนึ่งขณะที่นั่งรับประทานอาหารเช้าอยู่นั้น นิดก็น้ำตาไหลอาบแก้มแล้วเดินเข้ามา
กอดแม่...ทำให้พ่อกับแม่ตกใจมาก...จึงรีบซักถามปัญหาทันทีว่าเกิดอะไรขึ้น...นิดเงยหน้าขึ้นมองหน้าพ่อ
กับแม่และเล่าให้ฟังว่า...เมื่อวานคุณครูมอบรางวัลเด็กดีศรีโรงเรียนให้นิด...แล้วนิดก็หยิบใบประกาศให้พ่อ
กับแม่ดู...ที่หนูร้องไห้เพราะพ่อกับแม่คือความสำเร็จของหนู...ถ้าพ่อกับแม่ไม่ให้ความรัก...สั่งสอนให้นิด
เป็นคนดี...หนูคงไม่มีรางวัลนี้

ความรัก การเอาใจใส่ที่มีให้กัน...และการเป็นเด็กดีเชื่อฟังพ่อแม่...ทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จ

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

เรื่องสร้างสรรค์งานเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ควรนำคำพ้องเสียงในข้อใดมาเติมในช่องว่าง

“ฉันทำ _____ งานด้วยความตั้งใจเมื่อไปอยู่ จังหวัด _____ สินธุ์”

ก. การ กาล

ข. กาน กาญ

ค. การ กาท

ง. กาน การ

๒. คำในข้อใดไม่ใช่คำพ้องเสียง

ก. เพลายืน เพลารถหัก

ข. อาหารประหาร

ค. ฉันใช้พู่กันระบายสีหอยแมลงภู่

ง. พระขรรค์ ขำขัน

๓. ข้อความในข้อใด ควรใช้เป็นการขึ้นต้นคำนำเรียงความเรื่องยาเสพติด

ก. ยาเสพติดเป็นสิ่งไม่ดี

ข. เยาวชนควรห่างไกลยาเสพติด

ค. ตำรวจจับคนขายยาเสพติดได้หลายคน

ง. เสียเหงื่อให้การศึกษา ดีกว่าเสียน้ำตาให้ยาเสพติด

๔. คำคู่ใดคือคำพ้องรูป

ก. รถ รส

ข. พันธุ์ พรรณ

ค. พุด พุท

ง. เพลา เปลา

๕. ข้อใดมีคำพ้องเสียง

ก. ฉันรับประทานอาหารอยู่ริมธาร

ข. ต้นเสม้าขึ้นอยู่บนยอดเสม้า

ค. คนแห่แห่นมาที่บ่อน้ำเพื่อมาดูจอกแห่น

ง. ในเพล้าเข้าฉันเห็นเพลารถหักลงมา

- ไม่รวยไม่จน ไม่เป็นคนสำคัญ
เกิดเป็นคนธรรมดา ไม่ต้องคอยง้อใคร

- ก. หนักเอาเบาสู้
ข. บุญมาวาสนาส่ง
ค. หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน
ง. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ข้อที่	เฉลย
๑.	ค
๒.	ก
๓.	ข
๔.	ง
๕.	ก
๖.	ง
๗.	ค
๘.	ข
๙.	ข
๑๐.	ก

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular shape around the central text. The flowers have multiple petals and dark centers, with some leaves and small berries interspersed. The background features a light gray gradient with faint, wavy lines and several semi-transparent circles of varying sizes.

เครื่องมือวัดผล และประเมินผล

เกณฑ์การประเมินการอ่านร้อยแก้ว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ
ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ
ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ
ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. แบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนถูกต้อง
ทุกวรรค	แบ่งวรรคตอนผิด
๑-๒ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด
๓-๔ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด
มากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพ
ท่าทางในการ
อ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม
ใช้สายตามองกวาด
ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือ
ส่ายหน้าตาม
ตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม
ใช้สายตามองกวาด
ตัวหนังสือ ถูกต้อง
เป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่
ไม่เหมาะสมใช้สายตา
มองกวาดส่ายหน้าตาม
ตัวหนังสือถูกต้อง
เป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม
ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร
และส่ายหน้าตาม
ตัวอักษร
๔. น้ำเสียงใน
การอ่าน	น้ำเสียงชัดเจน
นุ่มนวลน่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจน
นุ่มนวลน่าฟังเป็น
ส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล
น่าฟังเป็นส่วนน้อย	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาด
ความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
1. การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วนตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็นเป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิดไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
2. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระชับ เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีพบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระชับ เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระชับ เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราววกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
3. บุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรง ในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋า หรือเอามือไขว่หลัง	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋า หรือเอามือไขว่หลัง
4. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำสุภาพ รักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูดเป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูดบ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่อง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. องค์ประกอบ	เนื้อหาองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจน เป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่นระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่นระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่ มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คูย เล่นระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงาน ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คูย เล่นระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเล่านิทานและการพูดนำเสนอ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. บุคลิกท่าทาง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ ชวนติดตาม	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้อง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง มีข้อบกพร่องมาก
๒. เนื้อหาสาระ	พูดนำเสนอได้เหมาะสม น่าสนใจ เนื้อหาตรงประเด็น ชวนติดตาม	พูดนำเสนอได้เหมาะสม เนื้อหาตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้ เนื้อหาค่อนข้างตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้เนื้อหา น้อย
๓. การนำความรู้ข้อคิดไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง อย่างถูกต้องครบถ้วน สมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ค่อนข้างครบถ้วน ค่อนข้างสมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริงมี ข้อบกพร่องบ้าง	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ไม่ชัดเจน
4. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การแบ่งงาน	แบ่งงานกันชัดเจน	แบ่งงานกันแต่ไม่ครบถ้วน	แบ่งงานกันไม่ชัดเจน
๒. ความรับผิดชอบ	ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน	มีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนใหญ่	มีความรับผิดชอบร่วมกันน้อยมาก
๓. ความร่วมมือ	มีความร่วมมือและสามัคคีกันดีมาก	มีความร่วมมือและสามัคคีกันเป็นส่วนใหญ่	มีความร่วมมือและสามัคคีกันน้อยมาก
๔. ความตั้งใจ	มีความตั้งใจปฏิบัติงานดีมาก	มีความตั้งใจปฏิบัติงานพอใช้	มีความตั้งใจปฏิบัติงานน้อยมาก
๕. กระบวนการทำงาน	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนดีมาก	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนพอใช้	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนน้อยมาก

เกณฑ์การประเมิน

๑๒ - ๑๕ คะแนน หมายถึง ดี

๙ - ๑๑ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วน รูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจนแต่ก็มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกันไม่เรียงลำดับหัวข้อไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาไม่แสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล และไม่มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่ได้ อ่านได้ ถูกต้อง ครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่ได้ อ่านได้ ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้	บอกข้อคิดเรื่องที่ได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
 ๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนไม่ถูกต้องสรุปข้อคิดไม่ได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
 ๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการอ่านในใจ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ระยะเวลาในการอ่าน	อ่านได้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด	อ่านได้ร้อยละ ๑๐ ของข้อมูล	อ่านได้ร้อยละ ๗๐ ของข้อมูล	อ่านได้ไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของข้อมูล
๒. หลักการอ่านในใจ	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นส่วนใหญ่	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นบางส่วน	อ่านในใจไม่ถูกต้องตามหลักการอ่าน
๓. บุคลิกภาพ ท่าทาง ในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาด ส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นบางส่วน	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. การนำเสนอ	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้อง	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ทำกิจกรรมหลังการอ่านไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๑๘๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์ประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเขียนหรือพูดแสดงความคิดเห็น	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบอย่างชัดเจน	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบพอสมควร	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบเล็กน้อย	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นสั้นๆไม่แสดงเหตุผลประกอบ
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กระชับ เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราว ไม่วกวน น้ำเสียง ชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระชับรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราว ไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระชับรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราว ไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาด เป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน ใช้ภาษาไม่เหมาะสม เรียงลำดับเรื่องราว วกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓. มารยาทในการพูดและบุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋า เกาหรือเอามือไขว้หลัง ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล ใช้ถ้อยคำสุภาพ	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋าเกาหรือเอามือไขว้หลัง ใช้น้ำเสียงราบเรียบ ใช้ถ้อยคำมีข้อบกพร่องบ้าง

เกณฑ์การประเมิน

- ๘ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
 ๕ - ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๑. ไม่ควรอ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก
๒. ในขณะที่มีผู้อ่านหนังสือ ไม่ควรชะโงกไปอ่านข้างหลังให้เป็นที่ยำอาญและไม่ควร แหย่อ่าน
๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ
๔. ไม่แกล้งอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น
๕. ไม่ควรถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต
๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม
๗. เมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดหรือสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้อ่านหนังสือโดยเฉพาะ ไม่ส่งเสียงดัง ควรปฏิบัติตามระเบียบเกณฑ์ของสถานที่เหล่านั้นอย่างเคร่งครัด

[illegible]

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

[illegible]

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ร.ร.	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน

...../...../.....

๑๙๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

| ที่ | ชื่อ-สกุล | | | | | | รวม
(คะแนน) | สรุป |
|-----|-----------|--|--|--|--|--|----------------|------|
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

ตารางบันทึกคะแนนประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

| ที่ | ชื่อ-สกุล | แผนที่ ๑ | แผนที่ ๒ | แผนที่ ๓ | แผนที่ ๔ | แผนที่ ๕ | รวมคะแนน | เฉลี่ย
ร้อยละ
(๑๐๐) | สรุป
ผ่าน/
ไม่ผ่าน |
|-----|-----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|---------------------------|--------------------------|
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |

หมายเหตุ การสรุปผลการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๗๐ จึงจะถือว่า “ผ่าน”

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

๑๙๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular pattern around the central text.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

งดงามสำนวน

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง งดงามสำนวน

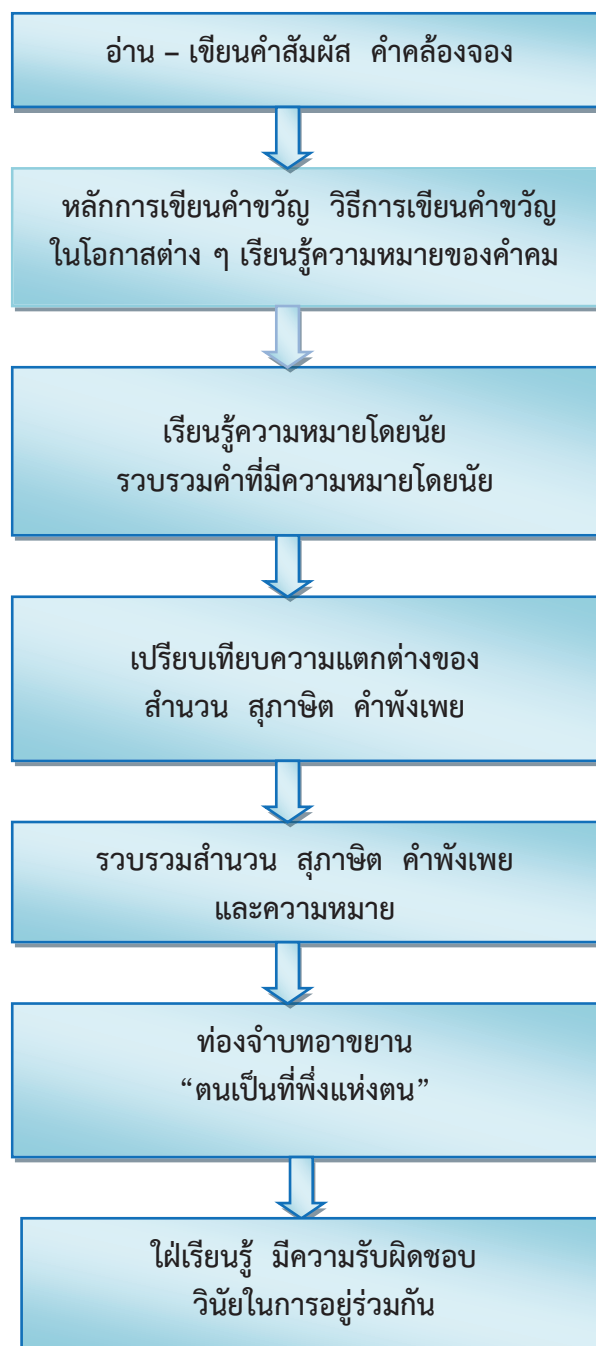
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

- ท๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ตัวชี้วัด ป.๕/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
ตัวชี้วัด ป.๕/๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและ
การพรรณนา
ตัวชี้วัด ป.๕/๔ มีมารยาทในการอ่าน
- ท๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว
ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ป.๕/๑ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด
ตัวชี้วัด ป.๕/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม
ตัวชี้วัด ป.๕/๔ มีมารยาทในการเขียน
- ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึก
ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์
ตัวชี้วัด ป.๕/๑ พูดแสดงความรู้ ความคิด เห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู
ตัวชี้วัด ป.๕/๓ วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่าง มีเหตุผล
ตัวชี้วัด ป.๕/๕ มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด
- ท๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและ
พลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
ตัวชี้วัด ป.๕/๓ ใช้สำนวนได้ถูกต้อง
- ท๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า
และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ตัวชี้วัด ป.๕/๔ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจ

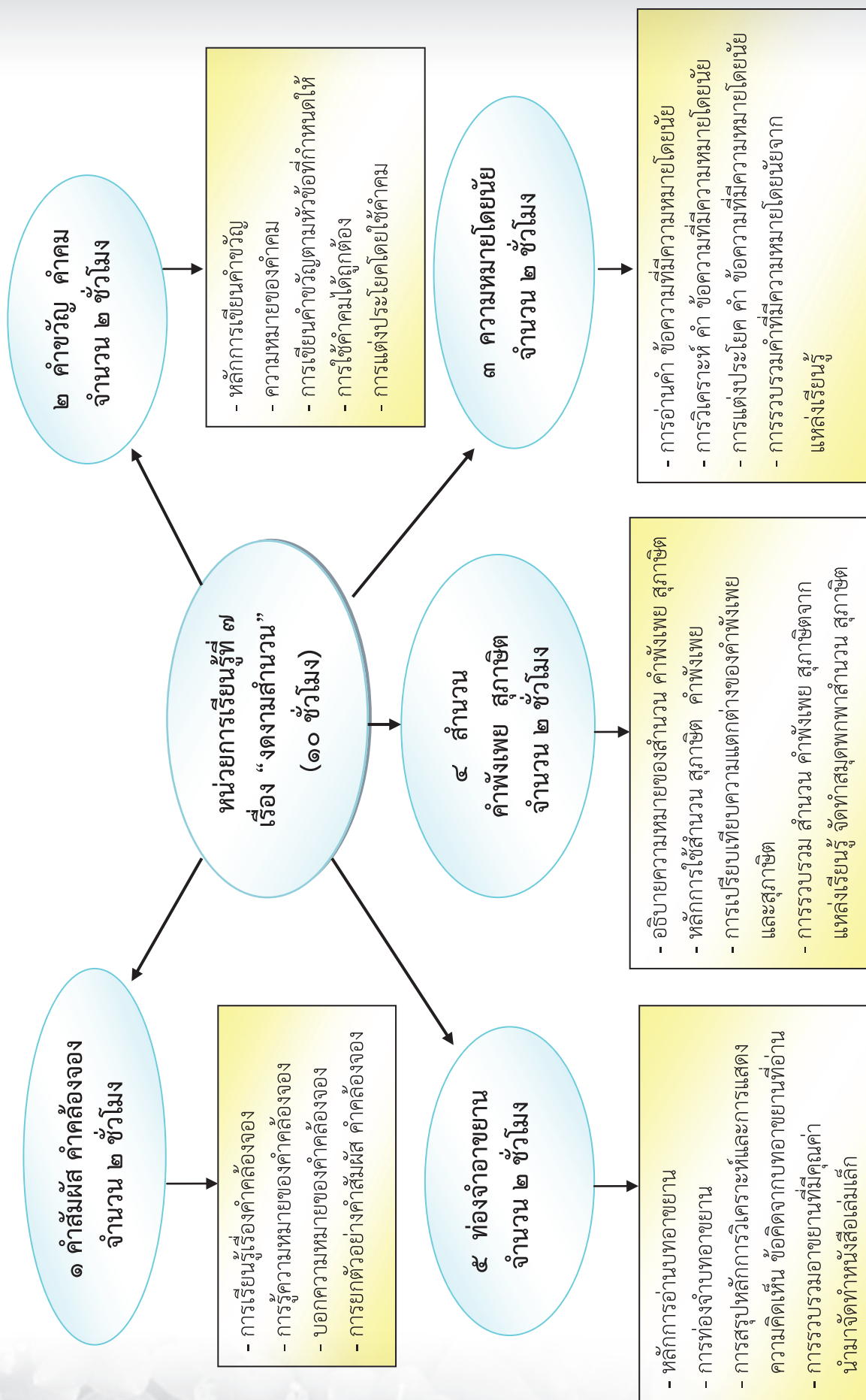
ลำดับการนำเสนอสาระการเรียนรู้หลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

เรื่อง งดงามสำนวน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๑๙๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๕ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

การเรียนรู้ ู้ความหมาย บอกความหมาย และยกตัวอย่างเรื่องคำคล้องจอง หลักการเขียนคำขวัญ ความหมายของคำคม การใช้ และแต่งประโยคโดยคำคมได้ถูกต้อง การอ่าน การวิเคราะห์ แต่งประโยค รวบรวมคำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย หลักการใช้ อธิบายความหมาย รวบรวม เปรียบเทียบความ แตกต่างสำนวน สุภาษิต และคำพังเพย หลักการอ่าน การท่องจำ รวบรวมบทอาขยาน สรุปหลักการวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็น ข้อคิดจากบทอาขยานที่อ่านการทำหนังสือเล่มเล็ก

มาตรฐานและตัวชี้วัด

- มฐ.ท๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๘
- มฐ.ท๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๘
- มฐ.ท๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๓ ป.๕/๕
- มฐ.ท๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๗
- มฐ.ท๕.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๔

ลำดับการเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

อ่าน – เขียนคำสัมผัส คำคล้อง หลักการเขียนคำขวัญ วิธีการเขียนคำขวัญ ในโอกาสต่าง ๆ เรียนรู้ความหมายของคำคมเรียนรู้ความหมายโดยนัย รวบรวมคำที่มีความหมายโดยนัย เปรียบเทียบ ความแตกต่างของสำนวน สุภาษิต คำพังเพย รวบรวมสำนวน สุภาษิต คำพังเพยและความหมาย ท่องจำบทอาขยาน “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” ฝึการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ วินัยในการอยู่ร่วมกัน

โครงสร้างหน่วย

| หน่วยที่ | ชื่อหน่วย | จำนวน
แผน | ชื่อแผน | จำนวน
ชั่วโมง |
|----------|------------|--------------|------------------------|------------------|
| ๗ | งดงามสำนวน | ๕ | คำสัมผัส คำคล้องจอง | ๒ |
| | | | คำขวัญ คำคม | ๒ |
| | | | ความหมายโดยนัย | ๒ |
| | | | สำนวน คำพังเพย สุภาษิต | ๒ |
| | | | ท่องจำอาขยาน | ๒ |

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การเรียนรู้เรื่องคำคล้องจอง หมายความว่า คำคล้องจองเพื่อให้ใช้คำได้ไพเราะ สละสลวย และถูกต้อง และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำคล้องจอง

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องคำคล้องจอง และสามารถใช้อย่างสละสลวยและถูกต้อง บอกความหมายของคำคล้องจองได้อย่างถูกต้อง และยกตัวอย่างคำคล้องจอง และใช้คำคล้องจองได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ทำแบบทดสอบก่อนเรียน

- เขียนคำคล้องจองชนิด ๑ พยางค์ ๒ พยางค์ ๓ พยางค์ ลงบนกระดานดำให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง ศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง แบ่งกลุ่มนักเรียน เพื่อเล่นเกม “คล้องจอง มองสัมผัส”

- กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู ร่วมกันทบทวนในเรื่องคำสัมผัสคล้องจอง

- กิจกรรมรายบุคคล ทำใบงาน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบบันทึกคะแนน แบบทดสอบก่อนเรียน

เกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการเรียน และผลงานผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐

๒๐๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	นักเรียนแต่ละชั้นทำแบบทดสอบก่อนเรียนเขียนคำคล้องจองชนิด ๑ พยางค์ ๒ พยางค์ ลงบนกระดานดำให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกันนักเรียนอ่านแผนภูมิคำสัมผัสสระ สัมผัสพยัญชนะ
ขั้นสอน	ศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจองแบ่งกลุ่มนักเรียน เพื่อเล่นเกม “โดมิโน”นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่าง คำสัมผัส คำคล้องจองทำใบงาน
ขั้นสรุป	ร่วมกันสรุปในเรื่องคำสัมผัสคล้องจองและ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
การวัดและประเมินผล	- แบบทดสอบก่อนเรียน- ประเมินพฤติกรรมนักเรียน- ประเมินการทำใบงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำน่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การเรียนรู้เรื่องคำคล้องจอง ๒. รู้ความหมายของคำคล้องจองเพื่อใช้คำได้ ไพเราะ สละสลวย และถูกต้อง จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องคำสัมผัส คำคล้องจอง และสามารถใช้อย่างสละสลวย และถูกต้อง ๒. บอกความหมายและวิธีค้นหาความหมาย ของคำสัมผัส คำคล้องจองได้อย่างถูกต้อง ทักษะ ๑. เขียนคำสัมผัส คำคล้องจอง และสามารถ ใช้ได้อย่างสละสลวยและถูกต้อง ๒. บอกความหมายของคำสัมผัส คำคล้องจอง ๓. ยกตัวอย่างคำคล้องจอง และใช้คำคล้องจอง ได้ถูกต้อง	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ๒. ครูเขียนคำคล้องจองชนิด ๑ พยางค์ ๒ พยางค์ ๓ พยางค์ ลงบน กระดานดำให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วให้นักเรียน อ่านพร้อมกันอีกครั้ง ดังนี้ ว่าง จ้าง ล้าง ห้าง เสียงดัง ทั้งสอง ร้องห้าม ถามตอบ หวานเป็นลม ขมเป็นยา ๓. ครูชี้คำคล้องจองชนิด ๑ พยางค์ บนกระดานดำ เช่น ว่าง จ้าง ให้ นักเรียนดู แล้วอ่านพร้อมกัน และให้นักเรียนสังเกตว่า ๒ คำนี้มีอะไร ที่เหมือนกัน (สระและตัวสะกด) ๔. ครูชี้คำคล้องจอง ชนิด ๒ พยางค์ ให้นักเรียน ได้แก่ ร้องห้าม ถามตอบ และให้นักเรียนสังเกตแล้วบอกว่า ๒ คำนี้มีคำใด เหมือนกัน และเหมือนกันอย่างไร (ห้าม กับ ถาม มีสระ และ ตัวสะกดเหมือนกัน) ๕. ครูชี้คำคล้องจองชนิด ๓ พยางค์ให้นักเรียนดู ได้แก่ หวานเป็นลม ขมเป็นยา ให้นักเรียนสังเกต แล้วบอกว่าคำใดที่อ่าน ออกเสียงสระและตัวสะกดเหมือนกัน (ขม กับ ลม) ครูชมเชยที่ นักเรียนตอบได้ถูกต้อง ถ้าตอบไม่ถูก ครูช่วยอธิบาย และให้กำลังใจ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. บัตรคำเกมโดมิโนต่อคำ ๒. ใบความรู้ ๓. ใบงาน ๔. เพลงสวัสดี ๕. บัตรคำ ๖. บัตรกลุ่มคำ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. แบบทดสอบก่อนเรียน ๒. ใบงาน การประเมิน ๑. ประเมินใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ วิธีการ ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ตรวจผลงาน เครื่องมือ ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ขณะเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน

| แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ)
เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง
รายวิชาภาษาไทย | | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|---|---|---|--|
| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | คุณธรรม
๑. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
๒. มีระเบียบวินัย
๓. มีความรับผิดชอบในการทำงาน
๔. กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม | <div>ขั้นสอน</div> <p>๖. นักเรียน ศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง แบ่งกลุ่มนักเรียน ออกเป็น ๓ กลุ่มตัวแทนกลุ่มรับของบัตรคำ บัตรกลุ่มคำ กลุ่มละ ๑ ซอง เพื่อเล่นเกม “คล้องจอง มองสัมผัส” ครูอธิบายการเล่นให้นักเรียนเข้าใจ โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันเรียง บัตรคำ และบัตรกลุ่มคำให้เป็นคำ คล้องจองที่มี ๑ พยางค์ คำคล้องจอง ๒ พยางค์ คำคล้องจอง ๓ พยางค์ เมื่อกลุ่มใด เรียงได้เสร็จก่อนให้ร้องคำว่า ไชโย! พร้อมกัน ซึ่งจะถือว่ากลุ่มนั้น เป็นผู้ชนะอันดับ ๑ นักเรียน และครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ชมชย กลุ่มที่สามารถเรียงได้ถูกต้อง ให้กำลังใจกลุ่มที่ยังเรียงไม่ถูกต้อง</p> <p>๘. นักเรียน ทำใบงานที่ ๐๑ เป็นรายบุคคล</p> <div>ขั้นสรุป</div> <p>๙. สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงาน และนำไปเก็บใบประเมินผลงาน</p> <p>๑๐. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาระสำคัญเรื่อง ความหมายและการใช้คำสัมผัสคล้องจอง</p> <ul style="list-style-type: none">- คำสัมผัส คือ คำที่มีเสียงคล้องจองกัน- คำคล้องจอง คือ คำที่มีสระเสียงเดียวกัน และตัวสะกดในมาตราเดียวกัน แต่พยัญชนะต้นต่างกัน อาจมีเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน | เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐
๒. ผ่านเกณฑ์การทดสอบไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐
๓. ใบงานผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐
๔. ใช้เกณฑ์การประเมินระบบกลุ่ม |

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ)
เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|---|---|---|
| | <p>๓. ครูให้นักเรียนพิจารณาบัตรคำ ที่ยกมานี้จึงมีความไพเราะในถ้อยคำ
น่าอ่าน น่าจดจำ นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นในเรื่อง คำสัมผัส
คำคล้องจอง</p> <p>๔. ครูและนักเรียน ร่วมกันยกตัวอย่างคำสัมผัส คำคล้องจอง</p> <p>๕. ทบทวนในเรื่องคำสัมผัสคล้องจอง จากใบความรู้และหาคำสัมผัส
คำคล้องจอง จากห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ พร้อมวาดภาพประกอบ
คนละ ๕ คำ</p> <p>๖. นำผลงานในเรื่อง คำสัมผัสคล้องจอง ออกมานำเสนอผลงานของ
ตนเองและนำผลงาน เก็บในแฟ้มสะสมงาน</p> <p>๗. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๒, ๐๓ (ถ้าไม่เสร็จกลับไปทำเป็นบ้าน)</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๘. นักเรียน ร่วมกันสรุปในเรื่องคำสัมผัสคล้องจอง ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">- ความรู้ความเข้าใจในเรื่องคำสัมผัส คำคล้องจอง และสามารถ
ใช้ได้อย่างสละสลวย- ความหมายของคำสัมผัส คำคล้องจองและการนำไปใช้- การนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน | |

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

งดงามสำนวน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษร หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. สำนวนต่อไปนี้ควรต่อด้วยข้อความใด “ความวุ่นไม่ทันหาย”
 - ก. ความวุ่นวายเข้ามาแทรก
 - ข. ความควายเข้ามาแทรก
 - ค. ความตายเข้ามาแทน
 - ง. ความแตกแยกเข้ามาแทรก
๒. “คนที่ได้อยู่ที่ไหนมีแต่คนช่วยเหลือ ” ตรงกับสำนวนไทยในข้อใด
 - ก. กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง
 - ข. ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด
 - ค. คนดีตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้
 - ง. ขายผ้าเอาหน้ารอด
๓. ข้อใดมีคำที่มีความหมายโดยนัย
 - ก. ฉันเดินไปเตะแก้วแตก
 - ข. ถ้าพูดมากระวังถูกเตะ
 - ค. เสื้อตัวนี้สีสวยเตะตาฉันจริงๆ
 - ง. เขาซ้อมเตะฟุตบอลทุกวัน
๔. “ตั้งแต่เขาเป็นใหญ่เป็นโต เขาทำเป็น.....”
 - ก. กิ่งก่าได้ทอง
 - ข. คางคกขึ้นวอ
 - ค. ชูมือเปิบ
 - ง. เขียบขี่ไก่ไม่ฝ่อ
๕. “ลูกเปรียบเสมือนดวงใจของพ่อแม่” คำที่ขีดเส้นใต้ มีความหมายโดยนัยว่าอย่างไร
 - ก. สิ่งที่สำคัญ
 - ข. หัวใจ
 - ค. แขนง
 - ง. แข็งแกร่ง
๖. คำข้อใดมีเสียงคล้องจองกัน
 - ก. คนใจดี – น้ำใจงาม
 - ข. สามัคคี – คือพลัง
 - ค. บ้านแสนสุข – อยู่สบาย
 - ง. ข้าวสารขาว – ลูกสาวสวย
๗. ข้อใดเป็นคำคล้องจอง ๔ พยางค์
 - ก. ไข้ยาเสพติด – อาจถึงตายได้
 - ข. ไข้ยาเสพติด – ชีวิตจะสั้น
 - ค. ไข้ยาเสพติด – มีอันตราย
 - ง. ไข้ยาเสพติด – ควรไปพบแพทย์

ง. รักษาหน้าที่

ง. เสียสละในหน้าที่

ง. แสร้งทำเรื่องไม่จริงให้เป็นจริง

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

ข้อ	คำตอบ
๑.	ข
๒.	ข
๓.	ค
๔.	ก
๕.	ข
๖	ง
๗.	ข
๘.	ก
๙.	ก
๑๐.	ข

ใบความรู้ คำคล้องจอง

คำคล้องจอง คือ คำที่มีสระเดียวกันและมีคำในมาตราตัวสะกดเดียวกัน แต่พยัญชนะ
ต้นต่างกัน อาจมีเสียงวรรณยุกต์ต่างกันได้

คำคล้องจองสระ หมายถึง คำที่มีเสียงสระเดียวกัน เช่น

- สระอะ ได้แก่ กะ ขะ จะ ตะ ตะ ปะ อะ
- สระอา ได้แก่ กา ดา นา ยา ขา सा हा
- สระอี ได้แก่ ซี ดี ที ปี ผี มี รี วี สี
- สระอุ ได้แก่ ภู ดู ปู รู งู สู้ หู ขู่
- สระเอา ได้แก่ แก้ว เข้า เรา เตา เส้า
- สระโอ ได้แก่ โอ ไป ได้ ไม่ ไว้ ไข ไทย

คำคล้องจองสระเดียวกันและมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน เช่น

คำคล้องจองที่สะกดด้วยมาตราแม่ กง คือ คำ พยางค์ที่มีตัวสะกดด้วย ง ได้แก่

- ลิง คล้องจองกับ ยิง วิง กลิ้ง หลิง จริง
- ดัง คล้องจองกับ วัง นัง รัง ครั้ง หลัง
- เมือง คล้องจองกับ เรือง เปลือง เคือง เครื่อง เชื่อง

คำคล้องจองที่สะกดด้วยมาตราแม่ กน คือคำ พยางค์ที่มีตัวสะกดด้วย น ได้แก่

- กลอน คล้องจองกับ ขอน ดอน ก้อน ถอน ข้อน
- กลิ่น คล้องจองกับ กิน ลิ่น อิน หิน ถิ่น

คำคล้องจอง ๑ พยางค์

คำคล้องจอง ๑ พยางค์ คือคำที่ออกเสียงครั้งเดียว มีเสียงสระเดียวกัน มีมาตราตัวสะกดเดียวกันส่วนรูปและเสียงวรรณยุกต์ต่างกันได้ เช่น กลอน ขอน รอน ช้อน งอน

ตัวอย่าง คำคล้องจอง ๑ พยางค์

ดาว วาว หาว

หน ริน ชิน

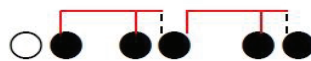
คำคล้องจอง ๒ พยางค์

คำคล้องจอง ๒ พยางค์ คือ พยางค์ท้ายของกลุ่มคำหน้า มีเสียงคล้องจองกับพยางค์แรกของคำหลังที่อยู่ถัดไป

ตัวอย่าง คำคล้องจอง ๒ พยางค์

ยินดี ปรีดา ปราโมทย์ไปนา หาของ ลองดูสวยงาม ยามเช้า เฝ้าดู

แผนผังคำคล้องจอง ๒ พยางค์

คำคล้องจอง ๓ พยางค์

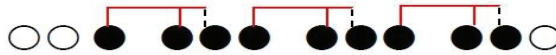

คำคล้องจอง ๓ พยางค์ คือกลุ่มคำ ๓ พยางค์ ตั้งแต่ ๒ กลุ่มขึ้นไป ที่พยางค์สุดท้ายของกลุ่มคำหน้า มีเสียงคำคล้องจองกับพยางค์แรกหรือพยางค์ที่ ๒ ของกลุ่มคำหลังที่อยู่ถัดไป

ตัวอย่าง คำคล้องจอง ๓ พยางค์

ดอกดาวเรือง เหลืองดูเด่น เห็นงามดี

แผนผังคำคล้องจอง ๓ พยางค์

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๑
คำสัมผัส คำคล้องจอง

คำชี้แจง นักเรียนเติมคำคล้องจองให้คล้องจองกับคำที่กำหนดให้

แก่งจืด

มีดคำ

กระต่าย

ลายจุด

พัสดลม

ดมยา

ดินสอ

ขอยืม

ดอกแก้ว

แมวมอง

สีขาว

ยาวไป

นมสด

จดจำ

โรงเรียน

เขียนอ่าน

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๒
คำสัมผัส คำคล้องจอง

คำชี้แจง นักเรียนจับคู่คำที่คล้องจองกันแล้วนำไปเขียนลงใน ☐ ให้ถูกต้อง

ฝนตกหนัก

ผ่องขาวใส

ฝนตกหนัก พักหลบฝน

แอร์เย็นฉ่ำ

พักหลบฝน

แอร์เย็นฉ่ำ ร่ำกลิ่นหอม

ยาเสพติด

ร่ำกลิ่นหอม

ยาเสพติด พืชใหญ่หลวง

คอมพิวเตอร์

พืชใหญ่หลวง

คอมพิวเตอร์ ผ่องขาวใส

ดอกไม้สวย

รวกกลิ่นหอม

ดอกไม้สวย รวกลิ่นหอม

รองเท้าวาง

จำได้ดี

รองเท้าวาง พรารสดใส

น้องผมดำ

พรารสดใส

น้องผมดำ จำได้ดี

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๓
คำสัมผัส คำคล้องจอง

คำชี้แจง นักเรียนเติมคำคล้องจอง ให้คล้องจองกับกลุ่มที่กำหนดให้

ตั้งใจเรียน

เพียรศึกษา

หาความรู้

เป็นเด็กดี

มีน้ำใจ

ใฝ่ศึกษา

อ่านหนังสือ

คือตำรา

หาทางแก้

กินข้าวต้ม

ล้มทั้งยืน

คืนเจ้าของ

ดูละคร

นอนตื่นสาย.

ยายขายของ.

เสียดัวเก่ง

เร่งแต่งตัว

มัวหาแป้ง

แสนสุขใจ

ได้ความรู้

ดูทีวี

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง คำขวัญ คำคม

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

หลักการเขียนคำขวัญ ความหมายของคำคม

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำขวัญ คำคม

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

บอกความหมายของคำคมได้ เข้าใจหลักการเขียนคำขวัญ และเขียนคำขวัญ
ได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- กิจกรรมรวมชั้น อ่านแถบประโยคคำขวัญวันเด็ก อ่านแถบประโยคคำคมและ
ร่วมแสดงความคิดเห็น นำเสนอผลงานและนำผลงานติดที่ป้ายนิเทศ
ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่องคำขวัญ
- กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู ศึกษาใบความรู้คำขวัญ คำคม หาคำคมจากแหล่ง
เรียนรู้ต่างๆหรือจากประสบการณ์ของนักเรียนอีกคนละ ๓ คำคมพร้อมบอก
ความหมาย
- กิจกรรมรายบุคคล ทำใบงาน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบบันทึกคะแนน เกณฑ์การประเมิน พฤติกรรม
การเรียนรู้ และผลงานผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งามล้ำงาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง คำขวัญ คำคม
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. อ่านแถบประโยคคำขวัญคำคม ๒. นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำขวัญ คำคม
ขั้นสอน	๓. ร่วมกันแสดงความคิดเห็น “หลักการเขียนคำขวัญ” ๔. ศึกษาใบความรู้คำขวัญ คำคม ๕. แบ่งกลุ่มนักเรียนสืบค้นข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย ๖. หาคำคมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆหรือจากประสบการณ์ของนักเรียนอีกคนละ ๓ คำคม พร้อมบอกความหมาย ๗. ทำใบงาน
ขั้นสรุป	๘. นักเรียนแต่ละชั้นนำเสนอผลงานและนำผลงานติดที่ป้ายนิเทศ ๙. ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่องคำขวัญ คำคม
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินการทำใบงาน - ประเมินการทำงานระบบกลุ่ม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง คำขวัญ คำคม
รายวิชาภาษาไทย		เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา
๑. หลักการเขียนคำขวัญ
๒. ความหมายของคำคม
จุดประสงค์
ความรู้
๑. บอกความหมายของคำคมได้
๒. เข้าใจหลักการเขียนคำขวัญ
๓. เขียนคำขวัญได้ถูกต้อง
ทักษะ
๑. บอกความหมายของคำคม
๒. เข้าใจหลักการเขียนคำขวัญ
๓. เขียนคำขวัญได้ถูกต้อง
๔. นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๕. ทำงานระบบกลุ่มได้
คุณธรรม
๑. มีมารยาทในการอ่าน
๒. มีความรับผิดชอบ
๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน
๔. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน		ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ
๑. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับคำขวัญต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกคำขวัญ แล้วครูเขียนบนกระดาน
อ่านหนังสือวันละหน้า เพิ่มคุณค่าแก่ชีวิต
ขั้นสอน
๒. นักเรียน ศึกษาใบความรู้เรื่องคำขวัญ และร่วมกันแสดงความคิดเห็น “หลักการเขียนคำขวัญ” คำขวัญ คือ คำพูดหรือข้อความที่มุ่งให้กำลังใจ มักจะมีข้อคิดที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้
๓. ครูร่วมสนทนากับนักเรียนว่า วันสำคัญวันใดบ้าง ที่มีการแต่งคำขวัญ ให้นักเรียนช่วยกันตอบ และบอกคำขวัญวันสำคัญที่นักเรียนทราบ
๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการเขียนคำขวัญ ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น
๕. แบ่งนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคำขวัญสำคัญต่างๆ ทำเป็นรายงานส่งครู ตามหัวข้อต่อไปนี้
- กลุ่มที่ ๑ คำขวัญวันเด็ก
- กลุ่มที่ ๒ คำขวัญวันแม่
- กลุ่มที่ ๓ คำขวัญวันพ่อ
- กลุ่มที่ ๔ คำขวัญประจำจังหวัดต่าง ๆ
- กลุ่มที่ ๕ คำขวัญรณรงค์ด้านต่าง ๆ		สื่อ/แหล่งเรียนรู้
๑. แอปคำขวัญ
๒. ใบความรู้
๓. กระดาษ เอ๔
๔. ห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้
ภาระชิ้นงาน
๑. สรุปหลักการเขียนคำขวัญ
๒. เขียนคำขวัญ
๓. ใบงาน
การประเมิน
๑. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. ตรวจสอบงานนักเรียน
วิธีการ
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. ตรวจใบงาน
เครื่องมือประเมิน
๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. แบบบันทึกคะแนน

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ)
เรื่อง คำขวัญ คำคม
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|--|---|---|
| | <p>๖. นักเรียนใช้เวลาว่างสืบค้นคำขวัญจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อย่างน้อย ๑๐ คำขวัญ แล้วคัดคำขวัญลงในสมุดด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๗. นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองและนำผลงานติดที่ป้ายนิเทศและร่วมกันแสดงความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักการเขียนคำขวัญ - การเขียนคำขวัญในโอกาสต่าง ๆ - การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน <p>ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. นักเรียน อ่านประโยคที่มีคำคม</p> <p>“ความสำเร็จของลูก คือความสุขของพ่อแม่”</p> <p>ให้นักเรียนทุกคนอ่านตามและอภิปรายแสดงความคิดเห็น</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๒. ศึกษาใบความรู้เรื่อง คำคม และสัมผัสตัวแทนนักเรียนออกมาแนะนำเสนอหน้าชั้น ในประเด็นที่ว่า นักเรียนชอบคำคมคำไหนมากที่สุด</p> <p>จากใบความรู้ที่อ่าน เหตุผลที่ชอบเพราะอะไร เพื่อนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็น</p> <p>๓. นักเรียน เลือกคำคมจาก ใบความรู้ที่ชอบคนละ ๑ คำคมและหาคำคมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หรือ จากประสบการณ์ของนักเรียนอีกคนละ ๔ คำคม พร้อมบอกความหมายเขียนในสมุด</p> <p>๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๔ เป็นรายบุคคล</p> | <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐</p> <p>๒. ใบงานผ่านเกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐</p> <p>๓. ใช้เกณฑ์การประเมินระบบกลุ่ม</p> <p>๔. ใช้เกณฑ์การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด</p> |

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งามล้ำนวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ)
เรื่อง คำขวัญ คำคม
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|--|---|---|
| | <p>ขั้นสรุป</p> <p>๕. ครูและนักเรียน ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่อง คำคมและ
นำผลงานมาติดที่ป้ายนิเทศ</p> <ul style="list-style-type: none">- ใช้ถ้อยคำสัมผัสคล้องจอง สละสลวย- ใช้คำที่มีความหมายคมคาย- มุ่งให้เกิดความคิดที่ดีและอยากปฏิบัติตาม- มีความลึกซึ้งกินใจ | |

ใบความรู้ คำขวัญ

คำขวัญ คือ ถ้อยคำที่แต่งขึ้นเพื่อเตือนใจ เพื่อชักจูงใจ มักเป็นคำปลอบขวัญ หรือปลุกใจให้เชื่อมั่น ให้เห็นคุณค่า และความสำคัญของสิ่งที่กล่าวถึง มักเป็นถ้อยคำที่สัมผัส คล้องจอง

ตัวอย่างคำขวัญ

- ตื่นนอนทุกวัน สุขภาพแข็งแรง
- หนังสือคือมิตร สื่อความคิดให้ก้าวไกล
- บ้านเมืองจะสะอาด ถ้าปราศจากคนมั่งง่าย
- เลิกสูบ เลิกเสพในวันนี้ เพื่อชีวิตที่ดีในวันหน้า

- ความรู้ คู่คุณธรรม นำสู่อนาคต
- รักษาเวลา รักษาหน้าที่ ชีวิตจะดี ถ้าคุณมีวินัย
- ปลอดภัยเพื่อชีวิต ทุกขณะจิตอย่าประมาท
- ประเทศไทยจะรุ่งเรือง ถ้าพลเมืองไม่พึ่งยาเสพติด

- ไม่มีท่านเราอด ไม่มีรถท่านเดิน
- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ คู่คุณธรรม
- สุรา ยาเสพติด เป็นภัยต่อชีวิต เป็นพิษต่อสังคม
- อดทน ขยัน ประหยัด คือ คุณสมบัติของเด็กไทย

- มีคุณธรรมนำใจ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง หลีกเลียงอบายมุข
- ยึดมั่นประชาธิปไตย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม
- เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดอย่างสร้างสรรค์ ก้าวทันเทคโนโลยี

ใบความรู้ คำคม

คำคม หมายถึง ถ้อยคำที่คิดขึ้นมาในปัจจุบันทันด่วน เป็นถ้อยคำที่หลักแหลม ซึ่งสามารถเข้ากับเหตุการณ์นั้นได้อย่างเหมาะสม ทั้งยังชวนให้คิด ถ้าพูดติดปากกันต่อไปก็จะกลายเป็นสำนวนไปได้ คำคมส่วนมากจะมีการร้อยเรียงด้วยคำที่คล้องจองกัน ดังตัวอย่าง

คำคม	ความหมาย
เสียชีพออย่าเสียสัตย์	พูดแล้วต้องรักษาคำพูด ยอมตายแต่ไม่ยอมเสียคำพูด
อย่าไปติดปีกให้แมว	อย่าไปฝืนธรรมชาติ ปล่อยให้มันเป็นไปตามธรรมชาติ
ถ้าสติไม่มา ปัญญาก็ไม่มี	คนเราต้องมีสติก่อนจึงจะเกิดความคิดที่รอบคอบ
สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม	ใครทำอะไรได้อย่างนั้น ไม่ช้าก็เร็ว
พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง	บางครั้งการอยู่เฉยๆ ก็ได้ประโยชน์มากกว่า
ศัตรูที่ร้ายเหลือ ไม่เท่ากับเกลือที่เป็นหนอน	ศัตรูเรารู้ได้ชัดเจน แต่เกลือที่เป็นหนอน คือ คนใกล้ชิดที่ทำร้ายเราไม่รู้ว่าเป็นใคร มันร้ายแรงกว่า
ไม้คดใช้ทำขอ เหล็กงอใช้ทำเคียว
คนคดเคี้ยวใช้ทำอะไรไม่ได้เลย	ไม้คด เหล็กงอก็ยังทำประโยชน์ได้ แต่คนคดหรือคนที่ไม่ใช่สัตย์ทำประโยชน์อะไรไม่ได้เลย
ความพยายามครั้งที่หนึ่งร้อย ดีกว่าท้อถอยก่อนที่จะทำ	ถึงแม้จะต้องพยายามหลายครั้งเพื่อที่จะพบกับความสำเร็จ ก็ดีกว่าไม่ได้ลงมือทำเลย
หากเดินตามรอยเท้าคนอื่น ก็ไม่มีวันคืนที่จะมีรอยเท้าเป็นของตนเอง	การทำตามคนอื่นตลอดเวลา ก็ไม่มีโอกาสได้แสดงผลงานของตนเอง หรือเป็นคนที่ไม่มีความสามารถ
คนโง่ยอมเป็นเหยื่อของคนฉลาดแต่คนฉลาดก็พลาดให้กับคนที่ฉลาดแล้วแกล้งโง่	อย่าอวดฉลาด เพราะอาจจะมีคนที่ฉลาดกว่า แต่ไม่แสดงออกให้เราเห็น

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๔
การแต่งคำขวัญ

คำชี้แจง นักเรียนแต่งคำขวัญ ในประเด็นที่เกี่ยวกับแม่ ๕ คำขวัญ ความยาวคำขวัญละไม่เกิน ๑๖ พยางค์คนละ ๕ คำขวัญโดยเขียนลงในกระดาษรูปหัวใจ แล้วนำมาติดในใบงาน

พระคุณแม่นั้นยิ่งใหญ่ จงใส่ใจคอยดูแล

แม่นั้นรักเราเท่าดวงใจ ไม่มีใครรักเราเท่า “แม่”

บอกรักแม่ในวันนี้ ดีกว่าบอกเมื่อสายไป

แม่มีพระที่ยิ่งใหญ่ กว่าสิ่งใดในโลกนี้

แม่คือผู้ให้ชีวิต เราลูกควรคิดทดแทนคุณ

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

เรื่อง ความหมายโดยนัย

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

อ่าน วิเคราะห์ และแต่งประโยค คำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

ข้อความที่มีความหมายโดยนัย

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่าน วิเคราะห์ รวบรวม และแต่งประโยค คำที่มีความหมายโดยนัยได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- กิจกรรมรวมชั้น ครูนำแถบประโยคที่มีความหมายโดยนัยให้นักเรียนอ่านและ
ร่วมแสดงความคิดเห็น “ ลูกคือดวงใจของพ่อแม่” เกมจับคู่ คำ กับความหมาย อ่านคำและ
ความหมายของความหมายโดยนัย เล่นเกมจับคู่ คำ กับความหมาย อ่านคำที่มีความหมายโดยนัย
และช่วยกันวิเคราะห์ รวมคำที่มีความหมายโดยนัย จากห้องสมุด /แหล่งเรียนรู้ พร้อมบอก
ความหมาย ลงในสมุด

- กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู ศึกษาใบความรู้เรื่องความหมายโดยนัย ทวนทวนคำที่
มีความหมายโดยนัยและนำคำมาแต่งประโยค

- กิจกรรมรายบุคคล ทำใบงาน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบบันทึกคะแนน เกณฑ์การประเมิน พฤติกรรม
การเรียนรู้ และผลงานผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง ความหมายโดยนัย
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. ครูนำแถบประโยคที่มีความหมายโดยนัยให้นักเรียนอ่านและร่วมแสดงความคิดเห็น “ลูกคือดวงใจของพ่อแม่” ๒. ขออาสาสมัครนักเรียนออกมาเขียนความหมายโดยนัย พร้อมบอกความหมาย
ขั้นสอน	๓. เปรียบเทียบคำที่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย ๔. ศึกษาใบความรู้เรื่องความหมายโดยนัย - นำคำที่มีความหมายโดยนัยและนำคำมาแต่งประโยค ๕. อ่านคำและความหมายของความหมายโดยนัย - อ่านคำที่มีความหมายโดยนัย และช่วยกันวิเคราะห์ ๖. รวบรวมคำที่มีความหมายโดยนัย จากห้องสมุด / แหล่งเรียนรู้ พร้อมบอกความหมาย ลงในสมุด ๗. ทำใบงาน
ขั้นสรุป	๘. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาคำที่มีความหมายโดยนัย และการนำคำที่มีความหมายโดยนัยไปใช้ให้ถูกต้อง
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินการทำใบงาน

| แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง ความหมายโดยนัย
รายวิชาภาษาไทย | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ | |
|---|--|---|--|
| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ
๑. ครูนำแถบประโยคที่มีความหมายโดยนัยให้นักเรียนอ่านและ
ร่วมแสดงความคิดเห็นและบอกความหมาย
“ลูกคือ ดวงใจของพ่อแม่”
ขั้นสอน
๒. ครูนำตัวอย่างคำที่มีความหมายโดยนัย ให้นักเรียนอ่านคำและ
ความหมาย | สื่อ/แหล่งเรียนรู้
๑. แถบประโยค
๒. ใบความรู้
๓. ห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้
ภาระงาน/ชิ้นงาน
๑. กิจกรรมใบงาน
๒. แต่งประโยค
๓. รวบรวมคำ | การประเมิน
๑. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. ประเมินจากผลงาน/ใบงาน
วิธีการประเมิน
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน
๒. ตรวจสอบผลงานนักเรียน |
| ขอบเขตเนื้อหา
๑. อ่านคำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย
๒. วิเคราะห์ คำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย
๓. แต่งประโยค คำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย
จุดประสงค์การเรียนรู้
ความรู้
๑. บอกความแตกต่างของคำและคำที่มีความหมาย
โดยนัยได้
๒. บอก ข้อความที่มีคำความหมายโดยนัย
๓. รวบรวมคำที่มีความหมายโดยนัย
๔. บอกวิธีการแต่งประโยคที่มีความหมายโดยนัย
ทักษะ
๑. สามารถอ่านความหมายของคำที่มีความหมายโดยนัย
๒. สามารถวิเคราะห์คำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย
๓. รวบรวมคำที่มีความหมายโดยนัย
๔. แต่งประโยคที่มีความหมายโดยนัย | ตัวอย่างคำที่มีความหมายโดยนัย
ทรัพย์สิน หมายถึง ลูกเอกตัญญู
ต่อแม่ หมายถึง อุปสรรค
งูเห่า หมายถึง ผู้มีอำนาจ
หนอนหนังสือ คนที่หมกมุ่นกับ
การอ่านหนังสือ
ตุ๋น หมายถึง หลอกลวง
ดวงใจ หมายถึง สิ่งสำคัญที่สุด | เครื่องมือประเมิน
๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการ
เรียน
๒. แบบบันทึกคะแนนใบงาน
เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมการผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่า
ร้อยละ ๗๐
๒. ใบงานผ่านเกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่า
ร้อยละ ๗๐ | |

| <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> | <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ)
เรื่อง ความหมายโดยนัย
รายวิชาภาษาไทย</p> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕</p> |
|--|---|
| | <p>๓. นักเรียนจับคู่กัน ศึกษาใบความรู้เรื่องความหมายโดยนัย และร่วมกัน ถาม – ตอบ (ครูคอยดูแล / ให้คำแนะนำ)</p> <p>๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๕</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๔. นักเรียน นำเสนอผลงานและนำผลงานติดที่ป้ายนิเทศ</p> <p>ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูขออาสาสมัคร ออกมาเขียน คำ กับความหมายที่มีความหมายโดยนัยบนกระดานดำให้ถูกต้อง จำนวน ๒ คน ครูและเพื่อนปรบมือชม</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๒. นักเรียน อ่านคำและความหมาย ที่มีความหมายโดยนัยบนกระดานดำ และช่วยกันวิเคราะห์ ข้อความนั้น โดยครูคอยให้คำแนะนำ</p> <p>๓. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนทบทวนเรื่องความหมายโดยนัย ให้นักเรียนเลือกคำที่มีความหมายโดยนัยจากใบความรู้ มาแต่งประโยคคนละ ๕ คำ</p> <p>๔. ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๖ เป็นรายบุคคล</p> <p>๕. นักเรียน รวมคำที่มีความหมายโดยนัย จากห้องสมุด / แหล่งเรียนรู้ พร้อมแต่งประโยค คนละ ๑๐ คำ ลงในสมุดเป็นการบ้าน</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๖. นักเรียน และครูร่วมกันสนทนาสรุปคำที่มีความหมายโดยนัย และการนำคำที่มีความหมายโดยนัยไปใช้ให้ถูกต้อง</p> |

ใบความรู้ ความหมายโดยนัย

ความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายของคำ หรือข้อความ ในแงุ่มอื่น ๆ ที่มีใช้ ความหมายหลักหรือความหมายที่รู้กันโดยทั่วไป เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "ความหมายแฝง" คำว่า "นัย" นั้นหมายถึง ข้อสำคัญ, ความ, ความหมาย, แนว, ทาง หรือ แ่ง

ตัวอย่างคำที่มีความหมายโดยนัย

- ดาว	หมายถึง	บุคคลที่เด่นในทางใดทางหนึ่ง
- แก้ว	หมายถึง	ตำแหน่ง
- เพชร	หมายถึง	บุคคลที่มีค่า
- กา	หมายถึง	ความต่ำต้อย
- หงส์	หมายถึง	ความสูงส่ง ผู้ดี ผู้มีศักดิ์ศรี
- ดวงใจ	หมายถึง	สิ่งสำคัญที่สุด
- ทะเล	หมายถึง	ความอ้างว้าง
- สีดำน	หมายถึง	ความชั่วร้าย สิ่งไม่ดี อัปมงคล
- สีขาว	หมายถึง	บริสุทธิ์
- ภาษาดอกไม้	หมายถึง	พูดจาสุภาพ พูดไพเราะอ่อนหวาน
- แกะดำ	หมายถึง	แปลกแตกต่างจากคนอื่นๆ
- ไฟเขียว	หมายถึง	เห็นชอบ อนุมัติ
- หิน	หมายถึง	ยาก
- ยื่นซองขาว	หมายถึง	ไล่ออกจากงาน
- หนอนหนังสือ	หมายถึง	คนที่ชอบอ่านหนังสือ
- แพะรับบาป	หมายถึง	ผู้ที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือได้รับโทษแทนผู้ที่ทำผิดจริง

ปรับปรุงมาจาก วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๕ ความหมายโดยนัย

คำชี้แจง นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่มีความหมายโดยนัยจากประโยคที่กำหนดให้
แล้วนำคำนั้นไปแต่งประโยคใหม่ให้ถูกต้องและสละสลวย

ตัวอย่าง สมหญิงเป็นคนเค็มที่สุดในบ้าน

คำ **เค็ม** : ประโยค : คนเค็มมักไม่มีใครชอบ เพราะไม่เอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น

๑. เธอเป็นดาวตั้งแต่ยังเด็ก

คำ**ดาว**.....

ประโยค : **กำลังเป็นดาวของมหาวิทยาลัย**

๒. เธอเป็นเพชรน้ำเอกของวงการเพลง

คำ**เพชรน้ำเอก**.....

ประโยค : **พุ่มพวง ดวงจันทร์ เป็นเพชรน้ำเอกของวงการเพลง**

๓. ใบเตยแต่งตัวเปรี้ยวมาก

คำ**เปรี้ยว**.....

ประโยค : **ฉันรู้สึกเปรี้ยวปากเมื่อเห็นลูกมะยม**

๔. ส.ส. เมืองไทยไม่เคยแย่งเก้าอี้กัน

คำ**แย่งเก้าอี้**.....

ประโยค : **สรุปถูกเพื่อนร่วมงานแย่งเก้าอี้ในหน้าที่การงาน**

๕. เสื้อของเธอเป็นเสื้อโหลหรือเปล่า

คำเสื้อโหล.....

ประโยค : ยู่พาใส่เสื้อเหมือนนินดา เลยถูกมองว่าใส่เสื้อโหล

๖. สมชายมีชีวิตเหมือนนกขมิ้น

คำนกขมิ้น.....

: ประโยค : เขาทำตัวเหมือนนกขมิ้น คำไหนนอนนั้น

๗. ข้อสอบวิชาภาษาไทยหินมาก

คำหิน.....

ประโยค : สุภาพได้รับมอบหมายงานที่หินมาก ๆ

๘. การทำกับข้าวเป็นเรื่องกล้วย ๆ

คำกล้วย ๆ.....

ประโยค : พ่อสอนฉันปลุกต้นไม้ดูง่ายเหมือนเรื่องกล้วย ๆ

๙. หนังสือเล่มนี้เด็ดมาก

คำเด็ด.....

ประโยค : แม่ปรุงอาหารได้รสชาติเด็ดจริง ๆ

๑๐. พี่อาบน้ำร้อนมาก่อนเธอนะ

คำอาบน้ำร้อน.....

ประโยค : ผู้ใหญ่มักจะสอนเด็กเสมอว่า ตนอาบน้ำร้อนมาก่อน

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๖
ความหมายโดยนัย

คำชี้แจง นักเรียนยกประโยคที่มีความหมายโดยนัยจากการอ่านในห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้
จำนวน ๑๐ ประโยคและคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด

ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอนและ
พิจารณาตามเกณฑ์การคัดลายมือตัว
บรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

อธิบายความหมายของสำนวน คำพังเพย สุภาษิต หลักการใช้สำนวน สุภาษิต คำพังเพย

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบาย รวบรวม และเปรียบเทียบความแตกต่างของคำพังเพยและสุภาษิตได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- นิ่งสมาธิ ๓ นาที เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียนทบทวนความรู้เดิม

โดยครูให้นักเรียนดูภาพสุภาษิตสำนวนไทย แล้วให้ทายว่าภาพนั้นตรงกับสุภาษิตสำนวนไทยว่าอะไร เล่นเกมใบ้ทำสุภาษิตสำนวนไทย วิเคราะห์เปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพย สุภาษิต นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน คัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดจัดป้ายนิเทศ ร่วมกันสรุปองค์ความรู้เรื่องการนำสุภาษิตสำนวนไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูแนะนำเพิ่มเติม

- ศึกษาใบความรู้ สำนวนที่เป็นคำพังเพย สุภาษิต อธิบายความหมายของสำนวน คำพังเพย สุภาษิต รวบรวมสำนวน คำพังเพย สุภาษิต นำสำนวน สุภาษิต คำพังเพยไปใช้ในการพูดการเขียน - ทำใบงาน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบบันทึกคะแนน เกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการเรียน และผลงานผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง จำนวน คำพังเพย สุภาษิต

รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

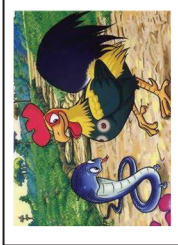
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งามล้ำคำสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นั้สมาธิ ๓ นาที เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียน ๒. ทบทวนความรู้เดิมโดยครูให้นักเรียนดูภาพสุภาษิตจำนวนไทย แล้วให้ทายว่าภาพนั้นตรงกับสุภาษิตสำนวนไทยว่าอะไร
ขั้นสอน	๓. ศึกษาใบความรู้ จำนวนที่เป็นคำพังเพย สุภาษิต อธิบายความหมายของสำนวน คำพังเพย สุภาษิต รวบรวม จำนวน คำพังเพย สุภาษิต ๔. ทำใบงาน- วิเคราะห์เปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพย สุภาษิต ๕. นำจำนวน สุภาษิต คำพังเพยไปใช้ในการพูดการเขียน
ขั้นสรุป	๖. เล่นเกมใบ้ทำสุภาษิต จำนวนไทย ๗. นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน ๘. คัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดจัดป้ายนิเทศ ๙. ร่วมกันสรุปองค์ความรู้เรื่องการนำสุภาษิตสำนวนไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ - ประเมินการทำงาน

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวล
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง ลำนวน คำพังเพย สุภาษิต
รายวิชาภาษาไทย | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ | |
|--|--|---|--|--|--|
| ขอบเขตเนื้อหา
๑. อธิบายความหมายของลำนวน คำพังเพย สุภาษิต
๒. หลักการใช้ลำนวน สุภาษิต คำพังเพย
จุดประสงค์การเรียนรู้
ความรู้
๑. อธิบายความหมายของลำนวน คำพังเพย สุภาษิตได้
๒. นำลำนวน สุภาษิต คำพังเพยไปใช้ในการพูดการเขียน
ได้ถูกต้อง
ทักษะ
๑. บอกความหมายของลำนวน คำพังเพย สุภาษิตได้
ถูกต้อง
๒. นำลำนวน สุภาษิต คำพังเพยไปใช้ในการพูดการเขียน
ได้ถูกต้อง
๓. นำความรู้ที่รู้อยู่ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่าง
เหมาะสม
คุณธรรม
๑. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรับผิดชอบ
๒. มีมารยาทในการเขียน
๓. มีมารยาทในการฟัง ดู พูด | | ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ
๑. นักเรียนนั่งสมาธิ ๓ นาที เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียน
๒. ทบทวนความรู้เดิมโดยครูให้นักเรียนดูภาพสุภาษิตลำนวนไทย แล้วให้
ทายว่าภาพนั้นตรงกับสุภาษิตลำนวนไทยว่าอะไร เช่น
  <div>เชิญครูขึ้นดูเขา</div> <div>ไก่เห็นนมงู งูเห็นนมไก่</div> | | สื่อ/แหล่งเรียนรู้
๑. ภาพสุภาษิตลำนวนไทย
๒. ใบความรู้
ภาระงาน/ชิ้นงาน
๑. การเขียนโดยใช้คำสุภาษิต
คำพังเพย
๒. กิจกรรมใบงาน
การประเมิน
๑. ประเมินผลจากใบงาน
๒. ประเมินพฤติกรรมการเรียน
วิธีการประเมิน
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน
๒. ตรวจผลงาน
เครื่องมือ
๑. แบบบันทึกการพฤติกรรมการเรียน
๒. แบบบันทึกคะแนน
๓. แบบประเมินผลงานตามใบงาน | |
| | | | | | |

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ) เรื่อง ล้ำนวน คำพังเพย สุภาษิต รายวิชาภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๔. แบ่งกลุ่มนักเรียน ตามความเหมาะสม ครูแจกบัตรสุภาษิตสำนวนไทยที่ตัดแยกชิ้นส่วนสลับคำไว้แล้ว เพื่อให้นักเรียนเรียงคำให้เป็นสำนวนที่ถูกต้อง แล้วบอกความหมายสำนวนนั้น พร้อมยกเหตุการณ์ประกอบให้สัมพันธ์กับสำนวน นำเสนอหน้าชั้นที่ละกลุ่ม หากมีสำนวนใดที่นักเรียนไม่ทราบความหมาย ให้ค้นคว้าในพจนานุกรม เช่น ร้าน ได้ทุน เก็บ เบี้ย เก็บเบี้ยได้ทุนร้าน ทำงานได้เงิน เล็กๆน้อยๆ สมศรีขายของได้เงินวันละเล็กน้อยทุกวัน เธอเก็บเงินทุกวัน วันละหนึ่งร้อย สองร้อยบาท เธอค่อยๆเก็บเบี้ยได้ทุนร้าน	เกณฑ์การประเมิน ๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐ ๒. ผลงานถูกต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งามล้ำงาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ)
เรื่อง ลำนวน คำพังเพย สุภาษิต
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|--|--|---|
| | <p>ขั้นสอน</p> <p>๒. แบ่งกลุ่มนักเรียน ตามความเหมาะสม เล่นเกมใบ้ทำสุภาษิตสำนวนไทย โดยแต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนออกมาทายสุภาษิตสำนวนไทย กติกาคือ ห้ามใช้เสียงแต่ใช้ ท่าทางใบ้คำให้เพื่อนในกลุ่มทายว่าเป็นสุภาษิตสำนวนใด หากทายถูกจำนวนละ ๑ คะแนน กลุ่มใดได้ถูกต้องครบถ้วน ๓ คำ ในเวลาที่รวดเร็วที่สุดเป็นฝ่ายชนะ</p> <div><div>เซ็นครกขึ้นภูเขา</div><div>กบในกะลา</div><div>กระต่ายตื่นตูม</div></div> <p>- อ่านสุภาษิตที่ใบ้คำพร้อมกันอีกครั้ง</p> <p>๓. นักเรียน ร่วมกัน วิเคราะห์เปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพย สุภาษิต</p> <p>๔. นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๙,๑๐,๑๑ (ถ้าทำไม่ทันทำเป็นกลับบ้าน)</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๕. นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน คัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดจัดป้ายนิเทศ</p> <p>๖. ร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการทำสุภาษิตสำนวนไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูแนะนำเพิ่มเติม</p> | |

ใบความรู้ สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

คำคม หมายถึง ถ้อยคำที่คิดขึ้นมาในปัจจุบันทันด่วน เป็นถ้อยคำที่หลักแหลม ซึ่งสามารถเข้ากับเหตุการณ์นั้นได้อย่างเหมาะสม ทั้งยังชวนให้คิด ถ้าพูดติดปากกันต่อไป ก็จะกลายเป็นสำนวนไปได้ คำคมส่วนมากจะมีการร้อยเรียงด้วยคำที่คล้องจองกัน เช่น ทำงานจะเหนื่อยจะท้อแค่ไหนก็ต้องทน เพราะความจนมันน่ากลัว มีเมียดี ก็เหมือน มีหมอดี และท้อก็รักษา ฯลฯ

สำนวน เป็นคำเปรียบเทียบ โดยการนำความเป็นไปของสิ่งนั้น ๆ มาเปรียบเทียบกับ ความประพฤติดของคน เช่น คำว่า ชิงกี้รา ช่างแข็งแรง ปลาแร่เค็ม มะเขือขึ้น ตัวเท่าเสา เงาเท่า กระต่อม น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย ฯลฯ

คำพังเพย มีลักษณะคล้ายสุภาษิตและเกือบเป็นสุภาษิต แต่ไม่ได้สอนใจหรือ ให้ความจริงที่สามารถพิสูจน์ได้โดยตรง เป็นคำกล่าวที่มีลักษณะตีความ แสดงความเห็นอยู่ในตัว เช่น ถีลอดตาช้าง ห้างลอดตาเส้น ดำน้ำพริกละลายแม่น้ำ ไก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง ฯลฯ

สุภาษิต หมายถึง ข้อความสั้น ๆ กระชับรัด แต่มีความหมายชัดเจนลึกซึ้ง มีคติสอนใจ หรือความจริงเกี่ยวกับความคิดและแนวปฏิบัติซึ่งสามารถพิสูจน์ เชื่อถือได้ เช่น แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร น้ำเชี่ยวอย่าขวางเรือ ได้ที่ชี้แพะไล่ สอนหนังสือสั่งฆราวาส ฯลฯ

ถึงแม้ว่าจะสามารถแยกได้ว่าคำไหนเป็น สำนวน คำพังเพย และสุภาษิต แต่ในทางปฏิบัติจริง ๆ มีปัญหา เพราะข้อความหรือคำกล่าวเช่นนี้มีจำนวนมากมีลักษณะคาบเกี่ยว อยู่ระหว่างสำนวน คำพังเพย สุภาษิต จนไม่อาจตัดสินเด็ดขาดว่าอยู่ในประเภทไหน เช่น

น้ำลดตอผุด (เป็นสำนวน เพราะความหมายไม่ตรงตามอักษร เป็นคำพังเพยเพราะ กล่าวตี หรือเย้ยหยันคนทำชั่ว ที่ความชั่วนั้นได้ปรากฏขึ้น เป็นสุภาษิต เพราะสอนความจริงที่ว่า ความชั่ว ความผิดพลานั้นไม่สามารถปิดบังได้ตลอดไป)

เพราะเหตุนี้จะไม่เน้นประเภทแต่จะเน้นความหมาย เพื่อจะนำไปใช้ได้ถูกต้อง ตามกาลเทศะ และบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ

ตัวอย่าง สำนวน คำพังเพย สุภาษิต และความหมาย

คำคม	ความหมาย
- ความรักทำให้คนตาบอด	ได้รับทุกข์ที่เกิดจากความรัก
- อย่าไปติดปีกให้แมว	อย่าไปฝืนธรรมชาติ ปล่อยให้มันเป็นไปตามธรรมชาติ
- เสียเหงื่อเพราะกีฬา ดีกว่าเสียน้ำตา เพราะยาเสพติด	เล่นกีฬาดีกว่าไปติดยาเสพติด
- ถ้าสติไม่มา ปัญญาก็ไม่เกิด	คนเราต้องมีสติก่อนจึงจะเกิดความคิดที่รอบคอบ
- อยู่อย่างสงบ ดีกว่ารบด้วยปาก	การอยู่อย่างสงบไม่ทำให้ตัวเราและผู้อื่นเดือดร้อน
- ศัตรูที่ร้ายเหลือ ไม่เท่ากับเกลียดที่เป็นหนอน	ศัตรูเรารู้ได้ชัดเจน แต่เกลียดที่เป็นหนอน คือ คนใกล้ตัวที่ทำร้ายเราโดยที่เราไม่รู้ว่าเป็นใครมันร้ายแรงกว่า

สำนวน	ความหมาย
- กลมเป็นลูกมะนาว	หลบหลีกได้คล่อง
- ตาเป็นสับปะรด	มีพวกคอยสอดส่องเหตุการณ์ให้
- กระต่ายขาเดียว	ยืนกรานไม่ยอมรับ
- จมูกมด	รู้ทันเหตุการณ์
- กิ้งก่าได้ทอง	คนที่ได้ดีแล้วลืมตัว
- แกวงเท้าหาเสี้ยน	หาเรื่องเดือดร้อนใส่ตัว
- ขนทรายเข้าวัด	ทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม
- บุกป่าฝ่าดง	ต่อสู้อุปสรรคต่างๆ
- กระต่ายตื่นตูม	ตื่นตกใจโดยไม่สำรวจให้ถ้วนถี่เสียก่อน
- กลิ้งดอกพิกุลร่วง	อาการนิ่งไม่พูด
- เห็นกงจักรเป็นดอกบัว	เห็นผิดเป็นชอบ
- ทรพี	คนอกตัญญู

คำพังเพย	ความหมาย
- กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง	รู้ดีอยู่แล้วแต่สร้างทำเป็นไม่รู้
- เรือล่มเมื่อจอด ตาบอดเมื่อแก่	มีอุปสรรคเมื่อใกล้จะสำเร็จ
- ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด	คนที่มีความรู้มากเวลาเกิดปัญหากับตัวเองไม่สามารถแก้ได้
- มะพร้าวต้นดก ยางจกต้นมี	เห่อหรือตื่นเต้นในสิ่งที่ตนไม่เคยมี
- นอนหลับไม่รู้นอนคู้ไม่เห็น	ไม่รู้ไม่เห็นอะไรเปรียบเหมือนคนที่นอนหลับไม่รู้สึกรู้ตัว
- ขุดบ่อล่อปลา	ทำกลอุบายเพื่อให้ฝ่ายหนึ่งเชื่อโดยหวังประโยชน์จากอีกฝ่าย
- ตาบอดได้แว่น หัวล้านได้หวี	ผู้ที่ได้สิ่งซึ่งไม่เป็นประโยชน์กับตน

คำสุภาษิต	ความหมาย
- กว่าถั่วจะสุก งาก็ไหม้	ทำอะไรไม่ทันท่วงที
- กินปูนร้อนท้อง	ทำผิดแล้วมักออกตัวแสดงพิรุณ
- ขายผ้าเอาหน้ารอด	ยอมเสียทุกอย่างเพื่อรักษาชื่อเสียง
- คนดีตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้	คนดีไปอยู่ที่ไหนก็มีคนอยากคบหาสมาคมด้วยไม่ลำบาก
- คบคนดีมีศรีแก่ตัว คบคนชั่วอัปราชัย	คบคนดีก็จะได้รับแต่สิ่งดีๆ คบคนไม่ดีก็จะเป็นมงคลแก่ตัว (อัปราชัย หมายถึง แพ้)
- ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด	มีความรู้แต่ไม่ใช้ความรู้ก็ไม่มีประโยชน์
- ความวุ่นไม่ทันหาย ความควายก็มาแทรก	ปัญหาเรื่องนี่ยังแก้ไขไม่ตกเลย ก็มีปัญหามาใหม่แทรกเข้ามาอีก

ปรับปรุงมาจาก www.เกร็ดความรู้.net

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๗
สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

คำชี้แจง นักเรียนจับคู่สำนวน คำพังเพย สุภาษิต กับความหมายให้ถูกต้อง
โดยนำความหมายที่กำหนดให้ มาเขียนในช่องว่าง

รู้ไม่จริงสักอย่างเดียว ไม่ถูกกัน ทำดีโดยไม่มีใครเห็น
เก่งแต่ไม่โอ้อวด มีความประพฤติดี ซื่อสัตย์สุจริต

..... มีความประพฤติดี..... ๑. มือสะอาด

..... รู้ไม่จริงสักอย่างเดียว..... ๒. รู้อย่างเปิดเผย

..... ไม่ถูกกัน..... ๓. ขมื่นกับปูน

..... เก่งแต่ไม่โอ้อวด..... ๔. คมในฝัก

..... ทำดีโดยไม่มีใครเห็น..... ๕. ปิดทองหลังพระ

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๘
สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

คำชี้แจง นักเรียนเติมสุภาษิต สำนวนไทย จากภาพ พร้อมทั้งบอกความหมาย

งมเข็มในมหาสมุทร

ความหมาย การค้นหาอะไรบางอย่างที่หายาก บริเวณกว้าง

เข็ญครกขึ้นภูเขา

ความหมาย การทำงานที่ยากลำบากเกินความสามารถ

อยู่บ้านท่านอย่านั่งตายป็นัว ปั้นควายให้ลูกท่านเล่น

ความหมาย อยู่บ้านคนอื่นต้องช่วยเจ้าของบ้านทำงาน

ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่

ความหมาย ต่างฝ่ายต่างรู้ความลับของกันและกัน

ช้างตายทั้งตัว เอาใบบัวมาปิด

ความหมาย ความชั่วหรือความผิดที่คนรู้จักกันทั่วปิดอย่างไรก็ไม่มิด

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๙
สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

คำชี้แจง นักเรียนวาดภาพสุภาษิต หรือสำนวนไทย ที่นักเรียนชอบที่สุด พร้อมทั้ง
บอกความหมาย

ความหมาย

พิจารณาการเขียนความหมายให้สอดคล้องกับภาพที่นำเรียนวาด

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๐
วิเคราะห์สภาวะจิตสำนวนไทย

คำชี้แจง เขียนข้อความที่กำหนดให้ใส่ในตาราง “คุณธรรมนำสุข” ให้สอดคล้องกัน

เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน	ทำงานตัวเป็นเกลียว	ร่วมแรงร่วมใจ
หนักเอาเบาสู้	เก็บหอมรอมริบ	น้ำหนึ่งใจเดียว
เก็บเล็กผสมน้อย	หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน	มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท
ร่วมใจไมตรี	ไปด้วยกันมาด้วยกัน	สายตัวแทบขาด

คุณธรรมนำสุข

คุณธรรม	ข้อความ	ความหมาย
ความประหยัด	เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน	เก็บเล็กผสมน้อยจนสำเร็จ
	เก็บเล็กผสมน้อย	เก็บไว้ทีละเล็กทีละน้อย
	เก็บหอมรอมริบ	เก็บรวบรวมไว้
	มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท	เก็บสะสมเงินไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน
ความขยันหมั่นเพียร	ทำงานตัวเป็นเกลียว	ขยันทำงานอย่างหนักจนไม่มีเวลา
	หนักเอาเบาสู้	คนที่ขยันทำงานไม่หวั่น สู้ตาย
	หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน	ทำงานหนัก มักหมายถึง ขาวนาขาวไร่
	สายตัวแทบขาด	เหน็ดเหนื่อย แทบไม่ได้พักผ่อน
ความสามัคคี	ร่วมแรงร่วมใจ	ร่วมมือกันทำงานตามหน้าที่
	น้ำหนึ่งใจเดียว	มีความคิดเห็นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
	ไปด้วยกันมาด้วยกัน	ร่วมมือร่วมใจกัน ในทิศทางเดียวกัน
	ร่วมใจไมตรี	มีส่วนร่วมในการทำงานเป็นอย่างดี

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๑

วิเคราะห์ข้อความ

คำชี้แจง แยกข้อความที่กำหนดให้ ลงในช่องตาราง

มีรายได้ไม่น้อยกว่ารายจ่าย	แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ	ไม่ไว้วางใจกัน
การแตกความสามัคคีกัน	ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย	มีลูกมากเกิน ๓ คน
วางแผนการใช้จ่าย	ขายสิทธิ์ ขายเสียง	สมานฉันท์ ประองดองกัน
ราคาข้าวตกต่ำ	หัวหน้าครอบครัวรับผิดชอบผู้เดียว	สามัคคีคือพลัง
ทุกคนช่วยกันทำงาน	เคารพสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	

ครอบครัวที่มีความสุข	ครอบครัวไม่ดีมีทุกข์
แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ	ไม่ไว้วางใจกัน
ทุกคนช่วยกันทำงาน	มีลูกมากเกิน ๓ คน
วางแผนการใช้จ่าย	หัวหน้าครอบครัวรับผิดชอบผู้เดียว
	มีรายได้ไม่น้อยกว่ารายจ่าย

ประเทศที่มีความสุข	ประเทศที่มีความทุกข์
เคารพสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ราคาข้าวตกต่ำ
สมานฉันท์ ประองดองกัน	ขายสิทธิ์ ขายเสียง
ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย	การแตกความสามัคคีกัน
สามัคคีคือพลัง	

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ท่องจำอาขยาน

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

หลักการอ่าน ท่องจำอาขยาน สรุปลักษณ์ที่เรียนรู้ ความรู้ที่ได้ และสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

บทอาขยานตามระดับชั้น

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

รู้หลักการอ่าน ท่องบทอาขยานได้อย่างถูกต้อง สรุปลักษณ์ที่เรียนรู้ แสดงความคิดเห็นและ อภิปราย และ วิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและนำเสนอผลงานได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับบทอาขยานและให้นักเรียนท่องบทอาขยานที่เคยเรียนพร้อมกัน เพื่อทบทวนความจำและ สนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของการท่องบทอาขยาน

- ส่งตัวแทนออกมาชั้นละ ๒ คน ออกมาท่องบทอาขยาน ร่วมกันสรุปข้อคิดต่าง ๆ ที่ได้รับจากการท่องอาขยาน และนำเสนอสิ่งที่ได้เป็นประโยชน์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- ศึกษาใบความรู้และท่องบทอาขยานเรื่อง ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือ เป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทอาขยานเรื่องนี้ให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

- ศึกษาใบความรู้และจับคู่กับเพื่อนท่องบทอาขยานเรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ผู้ชนะ และร่วมกันสรุปลักษณ์ที่เรียนรู้ ความรู้ที่ได้ สรุปลักษณ์และข้อคิดจากบทอาขยานเรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

- นักเรียนทำใบงาน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบบันทึกคะแนน แบบทดสอบ เกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการเรียน และผลงานผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐

๒๔๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำงาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง อาชยานน่ารู้
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. เล่นเกมปริศนาคำทาย
- หลักและวิธีการอ่านที่ถูกต้อง
ขั้นสอน	๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากับบทอาชยานที่นักเรียนเคยท่อง และให้นักเรียนท่องบทอาชยาน
๓. สนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของการท่องบทอาชยาน
๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทอาชยานเรื่องนี้ให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น
๕. ศึกษาใบความรู้ และจับคู่กับเพื่อนท่องบทอาชยาน เรื่อง ต้นเป็นที่พึ่ง แหง่ต้น และร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ความรู้ที่- สรุปความรู้ และข้อคิดจากบทอาชยานเรื่อง ต้นเป็นที่พึ่งแห่งตน และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๖. ทำใบงาน
ขั้นสรุป	๗. ส่งตัวแทนออกมาท่องบทอาชยาน
๘. ร่วมกันสรุปข้อคิดต่างๆ ที่ได้รับจากการท่องบทอาชยาน และนำสิ่งที่ได้เป็นประโยชน์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมการนักเรียน
- ประเมินการทำใบงาน
- แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อายานานำรู้ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา ๑. หลักการอ่านบทอาขยาน ๒. ท่องจำบทอาขยาน ๓. สรุปหลักการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ๔. การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. เข้าใจหลักการอ่านบทอาขยาน ๒. ท่องจำบทอาขยาน ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนได้อย่างถูกต้อง ๓. สรุปหลักการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ๔. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ๕. ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะ ๑. เข้าใจหลักการอ่านบทอาขยาน ๒. ท่องจำบทอาขยานได้ ๓. สรุปหลักการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากบทอาขยาน ๔. การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียน ร่วมกันเล่นเกมปริศนาคำทาย เพื่อความสนุกสนาน และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนอยาก เรียนต่อไป ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงหลักและวิธีการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง ครูแนะนำเพิ่มเติม ดังนี้ ๕ มีสมาธิในการอ่าน ๕ มีความตั้งใจ เอาใจจดจ่อกับเรื่องที่อ่าน ๕ มีสติมั่นคง ไม่วอกแวก ไม่ฟังซ่าน ทำจิตใจให้สงบ ๕ สายตาห่างหนังสือพอประมาณ (ประมาณ ๑ ฟุต) ๕ จับหนังสือให้ถูกต้อง ๕ กวาดสายตาถูกต้อง ๕ ไม่ชี้ตัวอักษร ๕ ไม่ส่ายหน้าตาม ขั้นสอน ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับบทอาขยานที่นักเรียนเคยท่อง และให้นักเรียนท่องบทอาขยานที่เคยเรียนพร้อมกันเพื่อทบทวน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. เกมปริศนาคำทาย ๒. ใบความรู้ ๓. ใบงาน ๔. แบบทดสอบหลังเรียน ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมใบงาน ๒. แบบทดสอบหลังเรียน การประเมิน ๑. ประเมินใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมการเรียน ๓. แบบทดสอบหลังเรียน วิธีการ ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน ๒. ตรวจผลงาน ๓. แบบทดสอบหลังเรียน

๒๔๖

๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ)
เรื่อง อาชยานน้ำรู้
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|---|---|---|
| <p>คุณธรรม</p> <p>๑. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรับผิดชอบ</p> <p>๒. มีความกล้าแสดงออก</p> <p>๓. มีมารยาทในการฟัง ดู พูด</p> <p>๔. มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา</p> | <p>๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากันเกี่ยวกับประโยชน์ของการท่องเที่ยวอาชยาน ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับ</p> <p>➢ ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง</p> <p>➢ เหตุการณ์ในเรื่องเป็นอย่างไร</p> <p>➢ สถานที่เกิดเหตุการณ์ เกิดที่ใดบ้าง</p> <p>➢ นักเรียนชอบตัวละครตัวใด เพราะอะไร</p> <p>➢ ความหมายของคำศัพท์ในเรื่อง ข้อคิดที่ได้รับ</p> <p>➢ การนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่าน ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสอดแทรกคุณธรรม</p> <p>๕. นักเรียนศึกษาใบความรู้และจับคู่กับเพื่อน</p> <p>ท่องเที่ยวอาชยาน เรื่อง ตื่นตื่นที่พึ่งแห่งตน</p> <p>๖. ส่งตัวแทน ท่องบทอาชยาน หน้าชั้นเรียน</p> <p>๗. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๒ , ๑๓</p> <p>สรุป</p> <p>- ครูและนักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ความรู้ที่ได้</p> <p>- ครูและนักเรียนสรุปความรู้และข้อคิดจากบทอาชยาน เรื่อง ตื่นตื่นที่พึ่งแห่งตน และการนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน</p> | <p>เครื่องมือ</p> <p>๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน</p> <p>๒. แบบบันทึกคะแนน</p> <p>๓. ใบงาน</p> <p>๔. แบบทดสอบหลังเรียน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนผ่าน</p> <p>เกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐</p> <p>๒. ใบงานผ่านเกณฑ์การประเมิน</p> <p>ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐</p> <p>๓. ผ่านเกณฑ์แบบทดสอบหลังเรียน</p> <p>ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐</p> |

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งามล้ำสวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | <div data-bbox="257 937 297 1304">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ)</div> <div data-bbox="304 1085 343 1304">เรื่อง อายานนารู้</div> <div data-bbox="350 1097 389 1304">รายวิชาภาษาไทย</div> <div data-bbox="304 304 389 573">เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕</div> |
|--|--|
| | <div data-bbox="406 1066 491 1368">ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ</div> <div data-bbox="498 1049 679 1368"> ๑. ทบทวนความรู้เดิม
 - ถึงหลักการอ่านบทอาขยาน
 - การท่องจำบทอาขยาน
 - วิเคราะห์คุณค่าของบทอาขยาน </div> <div data-bbox="686 1275 725 1368">ขั้นสอน</div> <div data-bbox="732 716 867 1368"> ๒. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนท่องอาขยาน ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
 ครูและเพื่อนประเมิน
 ๓. นักเรียน ทำใบงานที่ ๑๔ เป็นรายบุคคล </div> <div data-bbox="874 1275 913 1368">ขั้นสรุป</div> <div data-bbox="920 794 1055 1368"> ๔. นักเรียน ร่วมกันสรุปข้อคิดต่างๆ ที่ได้รับจาก
 การท่องอาขยาน และนำสิ่งที่ได้เป็นประโยชน์ไปใช้
 ในชีวิตประจำวัน </div> <div data-bbox="1062 794 1101 1368">๕. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ</div> |

ใบความรู้ การท่องบทอาขยาน

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายกำหนดให้มีการท่องอาขยานอย่างจริงจังในสถานศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์ของการท่องอาขยาน ดังนี้

๑. เพื่อให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของภาษาไทย และซาบซึ้งในความไพเราะของบทร้อยกรอง
๒. เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งคำประพันธ์
๓. เพื่อเป็นการสื่อในการถ่ายทอดคุณธรรม คติธรรม และข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่เยาวชน
๔. เพื่อส่งเสริมให้มีจิตสำนึกทางวัฒนธรรมของคนในชาติในฐานะ “รากร่วมทางวัฒนธรรม”

บทอาขยานที่กำหนดให้ท่องจำ

บทอาขยานที่ให้นักเรียนท่องจำนั้น แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ บทอาขยานที่เป็นบทหลัก บทรอง และบทเลือกอิสระ

บทหลัก หมายถึง บทอาขยานที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดให้นักเรียนนำไปท่องจำเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ

บทรอง หมายถึง บทอาขยานที่ครูผู้สอนหรือสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดให้นักเรียนท่องจำเสริมจากบทอาขยานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (บทหลัก) เป็นบทร้อยกรองที่มีลักษณะตรงตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกบทอาขยาน อาจเป็นบทร้อยกรองที่แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น เพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก คำวขอ ฝน ฝน ฝน เพลงชาโน้ง เพลงเรือ บทกวีร่วมสมัยที่มีคุณค่า ฯลฯ โดยกำหนดให้ท่องจำภาคเรียนละ ๑ บท เป็นอย่างน้อย

บทเลือกอิสระ หมายถึง บทอาขยานที่นักเรียนแต่ละคนเลือกสรรมาท่องเองด้วยความสมัครใจ หรือด้วยความชื่นชอบอาจเป็นบทร้อยกรองที่มีผู้แต่งไว้ หรือเป็นบทร้อยกรองที่นักเรียนแต่งขึ้นเองหรือผู้ปกครองเป็นผู้แต่งขึ้นก็ได้ แต่ต้องบอกได้ว่ามีเหตุผลอย่างไรจึงเลือกบทร้อยกรองนั้น ๆ มาท่องจำเป็นบทอาขยานของตนเองด้วยความเห็นชอบของครูผู้สอนหรือสถานศึกษา

บทร้อยกรองที่จะคัดเลือกให้เป็นบทรองและบทเลือกอิสระ ควร มีลักษณะ ดังนี้

๑. มีเนื้อหา ความยากง่ายเหมาะสมกับวัย
๒. มีความยาวพอเหมาะพอควร
๓. มีคุณธรรม คติธรรม ให้แนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีงาม
๔. มีสุนทรียรสทางภาษา
๕. มีความถูกต้องตามฉันทลักษณ์
๖. มีรูปแบบที่หลากหลาย

การอ่านบทอาขยานตามหลักการทั่วไป

การอ่านบทอาขยานส่วนใหญ่เป็นการอ่านออกเสียง คือ ผู้อ่านเปล่งเสียงออกมาดังๆ ในขณะที่ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษร ยึดหลักการอ่านออกเสียงเหมือนหลักการอ่านทั่วไป เพื่อให้การอ่านออกเสียงมีประสิทธิภาพควรฝึกฝนดังนี้

๑. กวาดสายตาจากคำต้นวรรคไปยังท้ายวรรค และเคลื่อนสายตาไปยังวรรคถัดไปอย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องส่ายหน้าตามไป เพื่อเป็นการอ่านล่วงหน้า ทำให้การอ่านออกเสียงต่อเนื่องกันไปโดยไม่สะดุด
๒. ฝึกเปล่งเสียงให้ดังพอประมาณโดยพิจารณาถึงกลุ่มผู้ฟังและสถานที่ แต่ไม่ตะโกน ควรบังคับเสียง เน้นเสียง ปรับระดับเสียงสูง - ต่ำ ให้สอดคล้องกับจังหวะลีลา ท่วงทำนอง และความหมายของเนื้อหาที่อ่าน
๓. อ่านด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ มีกระแสเสียงเดียว ไม่แตกพรา เปล่งเสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ
๔. ควรทรงตัวและรักษาอาการปฏิกิริยาให้ถูกวิธี จะช่วยให้ระบบกล้ามเนื้อต่าง ๆ ทำงานประสานกัน ทำให้เปล่งเสียงได้ดี มีท่วงทำนองเชื่อถือ ลักษณะการทรงตัวที่ถูกต้องคือ ไม่ว่าจะยืนหรือนั่งอ่าน ลำตัวต้องตั้งตรง และอยู่ในอาการสมดุล ควรถือบท หรือหนังสือห่างจากสายตาประมาณหนึ่งฟุต ขณะอ่านพยายามให้ลำคอตั้งตรง เงยหน้าเล็กน้อย สบตากับผู้ฟังเป็นระยะ ๆ
๕. อ่านออกเสียงให้ถูกอักขรวิธีหรือความนิยม และต้องเข้าใจเนื้อหาของบทอาขยาน
๖. ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน
๗. อ่านให้ถูกจังหวะและวรรคตอน
๘. พยายามอ่านให้ได้อารมณ์และความรู้สึกตามเนื้อหา

การอ่านบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะ

การอ่านบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะช่วยให้บทอาขยานนั้นมีความไพเราะ นักเรียนเกิดความสนใจจดจำบทอาขยานได้ดี และสนุกสนานยิ่งขึ้น การฝึกอ่านทำนองเสนาะมีขั้นตอนดังนี้

๑. อ่านเป็นร้อยแก้วธรรมดาให้ถูกต้องชัดเจน ตามอักขรวิธีก่อน ทั้ง ร , ล ตัวควบกล้ำ อ่านออกเสียงให้ตรงตามเสียงวรรณยุกต์
๒. อ่านให้ถูกจังหวะวรรคตอน การอ่านผิดวรรคตอนทำให้เสียความ
๓. อ่านให้สัมผัสคล้องจองกันเพื่อความไพเราะ
๔. อ่านให้ถูกทำนองและลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด คำประพันธ์แต่ละชนิด จะมีบังคับจำนวนคำสัมผัส หรือคำเอก คำโท แตกต่างกัน การอ่านทำนองเสนาะจึงต้องอ่านให้ถูกท่วงทำนองและลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด
๕. อ่านโดยใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อหา และอ่านพยางค์สุดท้ายของวรรค ด้วยการทอดเสียง

ประโยชน์ของการท่องบทอาขยาน

การท่องจำบทอาขยานเปรียบเสมือนเป็นบันไดขั้นแรกที้นำไปสู่การคิด เมื่อมีข้อมูลตัวอย่างที่ดีซึ่งเป็นคลังความรู้ที่เราเก็บไว้กับตัว ต้องการใช้เมื่อใดเราก็สามารถนำออกมาใช้ได้ทันที การท่องจำบทอาขยานเป็นพื้นฐานที้นำไปสู่การเลือกจำบทประพันธ์ที่ดีและมีคุณค่าทั้งในเชิงภาษาและเนื้อหาที่เราได้พบในชีวิตประจำวันต่อไป

การท่องจำบทอาขยานมีประโยชน์ สรุปได้ดังนี้

๑. ช่วยให้เกิดความซาบซึ้งในเรื่องที่อ่าน
๒. ฝึกการคิดวิเคราะห์ประเมินค่าเรื่องที่อ่าน
๓. เป็นตัวอย่างการใช้ภาษาที่ไพเราะ
๔. ช่วยให้มีคติประจำตัว สอนใจให้ระลึกถึงคุณธรรมที่ได้จดจำ
๕. ช่วยกล่อมเกล่าและจรรโลงใจให้ประณีตมากขึ้น
๖. เป็นตัวอย่างการแต่งคำประพันธ์ตามรูปแบบที่ได้ท่องจำ
๗. ได้รับความเพลิดเพลิน สนุกสนาน
๘. สามารถนำไปใช้อ้างอิงในงานต่าง ๆ ได้

ปรับปรุงมาจาก www.thaigoodview.com

อาชยานบทหลัก ตนเป็นที่พึ่งแก่ตน

เราเกิดมาทั้งทีชีวิตหนึ่ง	อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
ควรคะนึ่งพึ่งตนทนกัดฟัน	คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ
กสิกิจพณิชยการงานมีเกียรติ	อย่าหยาบเหี้ยมดพาลหาว่างานต่ำ
หรือจะขอวิชาอุตสาหกรรม	เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าผลัดวัน
เอาดวงใจเป็นทุนหนุนนำหน้า	เอาปัญญาเป็นแรงมุ่งแข่งขัน
เอาความเพียรเป็นยานประสานกัน	ผลจะบรรลुสู่ประตูล้ำ
เงินและทองกองอยู่ประตูหน้า	คอยเปิดอ้ารับไม่ขับไล่
ทรัพย์ในดินสินในน้ำออกคล้ำไป	แหลมทองไทยพร้อมจะช่วยอำนวย

เพิ่ม สวัสดิ์วรรณกิจ

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๒
บทอาขยาน

คำชี้แจง นักเรียนท่องบทอาขยาน ตนเป็นที่พึงแก่ตน และคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด

พิจารณาตามเกณฑ์การท่องบทอาขยานและ
พิจารณาตามเกณฑ์การคัดลายมือตัวบรรจง
เต็มบรรทัด

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๓
บทอาขยาน

คำชี้แจง นักเรียนเติมบทอาขยาน ตนเป็นที่พึ่งแก่ตน ที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์

เราเกิดมาทั้งที่ชีวิตหนึ่ง	อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
ควรคณึงพึ่งตนทนกัดฟัน	คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ
กลกิจพณิขการงานมีเกียรติ	อย่าหยาบเหี้ยดพาลหาว่างานต่ำ
หรือจะชอบวิชาอุตสาหกรรม	เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าผลัดวัน
เอาดวงใจเป็นทุนหนุนนำหน้า	เอาปัญญาเป็นแรงมุ่งแข่งขัน
เอาความเพียรเป็นยานประสานกัน	ผลจะบรรลुสู่ประตูล้ำ
เงินและทองกองอยู่ประตูล้ำหน้า	คอยเปิดอ้ารับไม่ขับไล่
ทรัพย์ในดินสินในน้ำออกคล้าไป	แหลมทองไทยพร้อมจะช่วยอำนวยความสะดวก

เพิ่ม สวัสดิ์วรรณกิจ

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๔ บทอาชยาน

คำชี้แจง นักเรียนอ่านออกเสียงบทอาชยาน แล้วฝึกท่องให้คล่องและบอกข้อคิดที่ได้รับ

ตนเป็นที่พึ่งแก่ตน

เราเกิดมาทั้งทีชีวิตหนึ่ง	อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
ควรคะนึ่งพึ่งตนทนกัดฟัน	คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ
กลกิจพณชยการงานมีเกียรติ	อย่าหยาบเหี้ยมดพาลหาว่างานต่ำ
หรือจะชอบวิชาอุตสาหกรรม	เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าผลัดวัน
เอาดวงใจเป็นทุนหนุนนำหน้า	เอาปัญญาเป็นแรงมุ่งแข่งขัน
เอาความเพียรเป็นยานประสานกัน	ผลจะบรรลुสู่ประตุชัย
เงินและทองกองอยู่ประตุหน้า	คอยเปิดอ้ารับไม่ขับไล่
ทรัพย์ในดินสินในน้ำออกคล้าไป	แหลมทองไทยพร้อมจะช่วยอำนวยเออ

เพิ่ม สวัสดิ์วรรณกิจ

สรุปข้อคิดที่ได้

คนเราเกิดมาต้องมีความมานะพยายาม ทำงานตามความถนัด ตามความรู้
ทำด้วยใจ ไม่คดโกงงาน

แบบทดสอบหลังเรียน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง งดงามสำนวน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษร หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ข้อใดมีคำที่มีความหมายโดยนัย

ก. ฉันเดินไปเตะแก้วแตก	ข. ถ้าพูดมากระวังถูกเตะ
ค. เสื้อตัวนี้สีสวยเตะตาฉันจริงๆ	ง. เขาซ้อมเตะฟุตบอลทุกวัน
๒. สำนวนต่อไปนี้ควรต่อด้วยข้อความใด “ความว้าวไม่ทันหาย”

ก. ความวุ่นวายเข้ามาแทรก	ข. ความควายเข้ามาแทรก
ค. ความตายเข้ามาแทน	ง. ความแตกแยกเข้ามาแทรก
๓. “คนที่ดียู่ที่ไหนมีแต่คนช่วยเหลือ” ตรงกับสำนวนไทยในข้อใด

ก. กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง	ข. ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด
ค. คนดีตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้	ง. ขายผ้าเอาหน้ารอด
๔. คำข้อใดมีเสียงคล้องจองกัน

ก. คนใจดี – น้ำใจงาม	ข. สามัคคี – คีอพลัง
ค. บ้านแสนสุข – อยู่สบาย	ง. ข้าวสารขาว – ลูกสาวสวย
๕. “ตั้งแต่เขาเป็นใหญ่เป็นโต เขาทำเป็น.....”

ก. กิ่งก่าได้ทอง	ข. คางคกขึ้นวอ
ค. ชูมือเปิบ	ง. เหยียบขี่ไก่ไม่ฝ่อ

๖. ข้อใดเป็นคำคล้องจอง ๔ พยางค์

ก. ไข้ยาเสพติด – อาจถึงตายได้

ข. ไข้ยาเสพติด – ชีวิตจะสั้น

ค. ไข้ยาเสพติด – มีอันตราย

ง. ไข้ยาเสพติด – ควรไปพบแพทย์

๗. “ลูกเปรียบเสมือนดวงใจของพ่อแม่” คำที่ขีดเส้นใต้ มีความหมายโดยนัยว่าอย่างไร

ก. สิ่งที่สำคัญ

ข. หัวใจ

ค. แขนง

ง. แขนงแกร่ง

๘. “ใครทำอะไรย่อมได้รับผลอย่างนั้น ไม่ช้าก็เร็ว ตรงกับคำคมในข้อใด

ก. สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม

ข. ถ้าสติไม่มา ปัญญาก็ไม่มี

ค. เสียชีพออย่าเสียสัตย์

ง. เสียสละในหน้าที่

๙. ข้อใดคือความหมายของสำนวนที่ว่า “ปากปราศรัย น้ำใจเชือดคอ”

ก. เร็วและคล่องแคล่วในการพูด

ข. พูดดีแต่ใจคิดร้าย

ค. เก่งแต่ไม่โอ้อวด

ง. แสร้งทำเรื่องไม่จริงให้เป็นจริง

๑๐. “ฉลาดคิด จิตบริสุทธิ์ ผูกพันสามัคคี” ควรเติมข้อความใดจึงจะเป็นคำขวัญที่สมบูรณ์

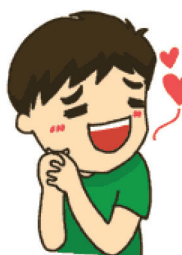
ก. จุดประกายฝัน

ข. มีคุณธรรม

ค. มีวินัย

ง. รักษาหน้าที่

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

ข้อ	คำตอบ
๑.	ค
๒.	ข
๓.	ข
๔.	ง
๕.	ข
๖.	ข
๗.	ข
๘.	ก
๙.	ข
๑๐.	ก

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular pattern around the central text.

เครื่องมือวัดผล และประเมินผล

เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	อ่านไม่ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ และแบ่งวรรคตอนผิดมากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพท่าทางในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาดส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟัง สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนขาดความนุ่มนวลหรือสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการอ่านร้อยแก้ว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ
ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ
ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออก
เสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. แบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนถูกต้อง
ทุกวรรค	แบ่งวรรคตอนผิด
๑-๒ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด
๓-๔ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด
มากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพ
ท่าทางในการ
อ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม
ใช้สายตามองกวาด
ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือ
ส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม
ใช้สายตามองกวาด
ตัวหนังสือ ถูกต้อง
เป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่
ไม่เหมาะสมใช้สายตา
มองกวาดส่ายหน้าตาม
ตัวหนังสือถูกต้อง
เป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม
ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร
และส่ายหน้าตาม
ตัวอักษร
๔. น้ำเสียงใน
การอ่าน	น้ำเสียงชัดเจน
นุ่มนวลน่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล
น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่า
ฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาด
ความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๒๖๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วนตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็นเป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิดไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่ายเรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวนนำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีพบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจนตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราววกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓. บุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋าหรือเอามือไขว่หลัง	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋าหรือเอามือไขว่หลัง
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูดให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูดเป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูดบ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๔ คะแนน หมายถึง ดี
 ๕ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่อง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. องค์ประกอบ	เนื้อหาองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่นระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่นระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คูย เล่นระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คูย เล่นระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี

๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๒๖๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการเล่านิทานและการพูดนำเสนอ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. บุคลิกท่าทาง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ ชวนติดตาม	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้อง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง มีข้อบกพร่องมาก
๒. เนื้อหาสาระ	พูดนำเสนอได้ เหมาะสม น่าสนใจ เนื้อหาตรงประเด็นชวนติดตาม	พูดนำเสนอได้ เหมาะสม เนื้อหาตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้ เนื้อหา ค่อนข้างตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้เนื้อหา น้อย
๓. การนำความรู้ ข้อคิดเห็น ข้อคิดไปใช้ได้จริง ในชีวิตประจำวัน	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง อย่างถูกต้องครบถ้วน สมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ค่อนข้างครบถ้วน ค่อนข้างสมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง มีข้อบกพร่องบ้าง	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ไม่ชัดเจน
๔. มารยาท ในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษา เวลาในการพูด ให้ เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำ สุภาพรักษาเวลาในการ พูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็น ส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำ สุภาพรักษาเวลาในการ พูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็น บางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการ พูดใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ ไม่รักษาเวลาในการ พูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการทำหนังสือเล่มเล็ก/นิทานหน้าเดียว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ด้านข้อมูล
เนื้อหาสาระ
และคุณภาพ	เนื้อหาสาระมีประเด็น
สำคัญครบถ้วน
เนื้อหาสาระถูกต้อง
ครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด๑
ประเด็น
เนื้อหาสาระถูกต้อง
ครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระขาด
๒ ประเด็น
เนื้อหาสาระถูกต้อง
ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีประเด็นสำคัญ
เนื้อหาสาระไม่ถูกต้อง
ครบถ้วน
๒. ด้านความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่
แสดงความสัมพันธ์
เชื่อมโยงกัน
อย่างต่อเนื่อง	เรียงลำดับเรื่องราวที่
แสดงความสัมพันธ์
เชื่อมโยงกันอย่าง
ต่อเนื่องค่อนข้าง
ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่
แสดงความสัมพันธ์
เชื่อมโยงกัน
อย่างต่อเนื่องเป็น
บางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่
สัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน
๓. ด้านการนำเสนอ
เรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของ
ตนเองได้อย่างถูกต้อง
สละสลวย ร้อยรัด
กลมกลืน สื่อความหมาย
ได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของ
ตนเองได้อย่างถูกต้อง
สละสลวย ร้อยรัด
กลมกลืน สื่อ
ความหมายได้ชัดเจน
เป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาของ
ตนเองได้อย่าง
ถูกต้อง สละสลวย
ร้อยรัดกลมกลืน สื่อ
ความหมายได้
ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาของ
ตนเองในการ สื่อ
ความหมาย
๔. ความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ดีมาก	มีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ดี	มีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ปานกลาง	มีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์น้อย
๕. ภาพประกอบ	ภาพประกอบสวยงาม
สอดคล้องสัมพันธ์กับ
เนื้อหาสาระที่นำเสนอ
ตลอดเรื่อง	ภาพประกอบสวยงาม
สอดคล้องสัมพันธ์กับ
เนื้อหาสาระที่นำเสนอ
เป็นส่วนใหญ่	ภาพประกอบ
สวยงาม สอดคล้อง
สัมพันธ์กับเนื้อหา
สาระที่นำเสนอเพียง
บางส่วน	ภาพประกอบไม่
สวยงาม สอดคล้อง
สัมพันธ์กับเนื้อหา
สาระ

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี
๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้
๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๒๖๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การแบ่งงาน	แบ่งงานกันชัดเจน	แบ่งงานกันแต่ไม่ครบถ้วน	แบ่งงานกันไม่ชัดเจน
๒. ความรับผิดชอบ	ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน	มีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนใหญ่	มีความรับผิดชอบร่วมกันน้อยมาก
๓. ความร่วมมือ	มีความร่วมมือและสามัคคีกันดีมาก	มีความร่วมมือและสามัคคีกันเป็นส่วนใหญ่	มีความร่วมมือและสามัคคีกันน้อยมาก
๔. ความตั้งใจ	มีความตั้งใจปฏิบัติงานดีมาก	มีความตั้งใจปฏิบัติงานพอใช้	มีความตั้งใจปฏิบัติงานน้อยมาก
๕. กระบวนการทำงาน	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนดีมาก	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนพอใช้	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนน้อยมาก

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๒ - ๑๕ คะแนน หมายถึง ดี
- ๙ - ๑๑ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินแบบประเมินการเขียนบันทึกความรู้

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	
	๒	๑
๑. จับประเด็นหลักของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้ครบถ้วนทุกประเด็น บอกใจความสำคัญของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้บ้าง ไม่ครบทุกประเด็น
๒. สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ชัดเจน ลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ถูกต้อง ไม่สับสนวุ่นวาย	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ การลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ยังสับสนวุ่นวาย
๓. บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่า จากเรื่องได้	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องอย่างมีเหตุผล	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องได้
๔. สรุปข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผล	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้
๕. รูปแบบการเขียนบันทึกการอ่าน	กรอกข้อมูลตามรูปแบบบันทึกการอ่านถูกต้อง ครบถ้วน บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วันเดือนปีที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล	กรอกข้อมูลตามรูปแบบบันทึกการอ่าน ไม่ถูกต้องครบถ้วน ไม่บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วันเดือนปีที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล

เกณฑ์การประเมิน

- ๘ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๕ - ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๒๖๘

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วน รูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจนแต่ก็มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกันไม่เรียงลำดับหัวข้อไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุน ซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาไม่แสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล และไม่มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ ถูกต้อง ครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้	บอกข้อคิดเรื่องที่อ่านได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
- ๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนไม่ถูกต้องสรุปข้อคิดไม่ได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
 ๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการอ่านในใจ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ระยะเวลาในการอ่าน	อ่านได้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด	อ่านได้ร้อยละ ๑๐ ของข้อมูล	อ่านได้ร้อยละ ๗๐ ของข้อมูล	อ่านได้ไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของข้อมูล
๒. หลักการอ่านในใจ	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นส่วนใหญ่	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นบางส่วน	อ่านในใจไม่ถูกต้องตามหลักการอ่าน
๓. บุคลิกภาพ ท่าทาง ในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาด ส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นบางส่วน	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. การนำเสนอ	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้อง	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ทำกิจกรรมหลังการอ่านไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การวางแผนเป็นระบบ	มีการวางแผนการทำงานเป็นระบบ
- สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม
- ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
- มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน
- มีการประเมินปรับปรุงงาน	การทำงาน ไม่ครบถ้วน
ขาด ๑ ประเด็น	การทำงาน ไม่ครบถ้วน
ขาด ๒ ประเด็น	การทำงาน ไม่ครบถ้วน
ขาด ๓ ประเด็นขึ้นไป
๒. รูปเล่มรายงาน	จัดทำรายงานได้ถูกต้องมีส่วนประกอบครบถ้วน
น่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม
สะอาดเรียบร้อย	จัดทำรายงานได้ถูกต้องมีส่วนประกอบครบถ้วน
น่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม
สะอาดเป็นส่วนใหญ่	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง
มีส่วนประกอบ
ค่อนข้างครบถ้วน
รูปเล่มสวยงาม
สะอาด	การทำรายงาน
มีข้อบกพร่อง
ส่วนประกอบ
ไม่ครบถ้วน
๓. เนื้อหา	เนื้อหาของรายงานถูกต้อง
สมบูรณ์	เนื้อหาของรายงาน
ถูกต้องค่อนข้างถูกต้อง
สมบูรณ์เป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาของรายงานมี
ข้อบกพร่องบ้าง	เนื้อหาของรายงาน
มีข้อบกพร่องมาก

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๒๗/๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. ด้านความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอ	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาไม่ถูกต้อง น้ำเสียงไม่เป็นธรรมชาติสื่อความหมายไม่ชัดเจน
๔. ขั้นตอนการพูด	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง ไม่แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย	ไม่กล่าวทักทายผู้ฟัง ไม่แนะนำตนเอง ไม่แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องสั้น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เขียนเรื่องสั้นๆ	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่องน่าสนใจแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ การดำเนินเรื่องต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจน และใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสม	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่อง และการดำเนินเรื่องต่อเนื่องกัน ตั้งแต่ต้นจน และใช้ภาษา กระชับ สื่อความหมายได้ชัดเจน	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่อง และ การดำเนินต่อเนื่องกัน ใช้ภาษาบกพร่องเล็กน้อย	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆ เนื้อเรื่อง และ การดำเนินเรื่อง ยังขาดความต่อเนื่อง การใช้ภาษายังต้องปรับปรุง
๒. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

- ๗ - ๘ คะแนน หมายถึง ดี
- ๔ - ๖ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๓ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๒๗๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์ประเมินการท่องอาขยาน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความถูกต้องของการท่องบทประพันธ์	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่น	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนใหญ่	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนน้อย	ท่องบทประพันธ์ติดขัดเป็นช่วงๆจะท่องต่อได้เมื่อมีคนบอก
๒. การออกเสียงคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำเป็นบางส่วน	ออกเสียงคำไม่ถูกต้องชัดเจน
๓. การเว้นจังหวะวรรคตอน	เว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	เว้นจังหวะวรรคตอน บางวรรคไม่ถูกต้อง เช่นวรรคที่มีการรวบพยางค์ให้ลงจังหวะ	เว้นจังหวะวรรคตอน ไม่ถูกต้องหลายวรรคทำให้การท่องสะดุดเป็นช่วงๆ	ท่องไม่เป็นจังหวะเว้นวรรคตอนผิดมากทำให้การท่องตะกุกตะกักซึ่งเป็นผลมาจากการจำบทไม่ได้
๔. การใช้ระดับเสียง	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมตามวัยของผู้เรียน	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	ใช้ระดับเสียงที่สอດแทรกอารมณ์ได้เหมาะสมบ้างเป็นบางส่วน	ระดับเสียงราบเรียบท่องไปเรื่อยๆไม่มีน้ำเสียงที่แสดงอารมณ์ใดๆ

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์ประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเขียนหรือพูดแสดงความคิดเห็น	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบอย่างชัดเจน	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบพอสมควร	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบเล็กน้อย	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นสั้นๆไม่แสดงเหตุผลประกอบ
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่ายเรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาด เป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน ใช้ภาษาไม่เหมาะสม เรียงลำดับเรื่องราววกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓. มารยาทในการพูดและบุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋า เกาหรือเอามือไขว่หลัง ใช้ น้ำเสียงนุ่มนวล ใช้ถ้อยคำสุภาพ	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋าเกาหรือเอามือไขว่หลัง ใช้ น้ำเสียงราบเรียบ ใช้ถ้อยคำมีข้อบกพร่องบ้าง

เกณฑ์การประเมิน

- ๘ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
 ๕ - ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๒๗/๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ(ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด)

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. รูปแบบตัวอักษร	คัดลายมือ
ตัวบรรจงเต็มบรรทัด
และครึ่งบรรทัด ตาม
รูปแบบที่กำหนด
ทั้งหมด	คัดลายมือ
ตัวบรรจงเต็มบรรทัด
และครึ่งบรรทัด
คัดตามรูปแบบที่
กำหนดบางส่วน
บกพร่อง	คัดลายมือ
ตัวบรรจงเต็มบรรทัด
และครึ่งบรรทัด
คัดตามรูปแบบที่
กำหนดบกพร่องเป็น
ส่วนใหญ่	คัดลายมือ
ตัวบรรจงเต็มบรรทัด
และครึ่งบรรทัด
ไม่ถูกต้องตามแบบที่
กำหนด
๒. การเขียนคำและ
วรรคตอน	เขียนคำ และเว้นวรรค
ตอนถูกต้องทุกคำ	เขียนคำ และเว้นวรรค
ตอนถูกต้อง
เป็นส่วนใหญ่	เขียนคำ และเว้นวรรค
ตอนถูกต้อง
เป็นส่วนน้อย	เขียนคำ และเว้นวรรค
ตอนไม่ถูกต้องเป็น
จำนวนมาก
๓. ความสะอาด
เป็นระเบียบ	ตัวอักษรสม่ำเสมอ
เรียบร้อย สวยงาม
ผลงานสะอาด ไม่มีรอย
ลบขีดฆ่า	ตัวอักษรสม่ำเสมอ
เรียบร้อยสวยงาม
ผลงานสะอาด มีรอย
ลบขีดฆ่า ๑-๒ แห่ง	ตัวอักษรไม่ค่อย
สม่ำเสมอ ผลงาน
ไม่สะอาด มีรอยลบขีด
ฆ่า ๓-๕ แห่ง	ตัวอักษรไม่สม่ำเสมอ
มีรอยลบขีดฆ่ามากกว่า
๖ แห่ง
๔. เวลา	-	-	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จตามเวลาที่
กำหนด
๕. มารยาท
ในการเขียน	มีสมาธิ และมีความ
ตั้งใจในการเขียนอย่าง
สม่ำเสมอ
ไม่พูด คอย เล่น ระหว่าง
ทำงาน	มีความตั้งใจ
ในการเขียนอย่าง
สม่ำเสมอ ไม่พูด คอย
เล่น ระหว่างทำงาน	มีความตั้งใจ
ในการเขียนพอสมควร
พูด คอย เล่น ระหว่าง
ทำงานเป็นบางครั้ง	ไม่มีความตั้งใจ
ในการเขียน พูด คอย
เล่น ระหว่างทำงาน
ตลอดเวลา ต้องคอย
ตักเตือน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๔ - ๑๘ คะแนน หมายถึง ดี
๙ - ๑๓ คะแนน หมายถึง พอใช้
๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ตารางสรุปผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

[illegible]

(.....) ผู้ประเมิน

..... /

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

[illegible]

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

[illegible]

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

[illegible]

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

ตารางบันทึกคะแนนประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

| ที่ | ชื่อ-สกุล | แผนที่ ๑ | แผนที่ ๒ | แผนที่ ๓ | แผนที่ ๔ | แผนที่ ๕ | รวมคะแนน | เฉลี่ย
ร้อยละ
(๑๐๐) | สรุป
ผ่าน/
ไม่ผ่าน |
|-----|-----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|---------------------------|--------------------------|
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |

หมายเหตุ การสรุปผลการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๗๐ จึงจะถือว่า “ผ่าน”

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

๒๘๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular pattern around the central text.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ท๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป.๕/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ป.๕/๖ อ่านและฟังคำอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม

ท๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวใน
รูปแบบต่างๆ เขียนรายงานสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป.๕/๔ เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ
ความรู้สึกลงในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด -

ท๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและ
พลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ป.๕/๒ จำแนกส่วนประกอบของประโยค

ท๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็น
คุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

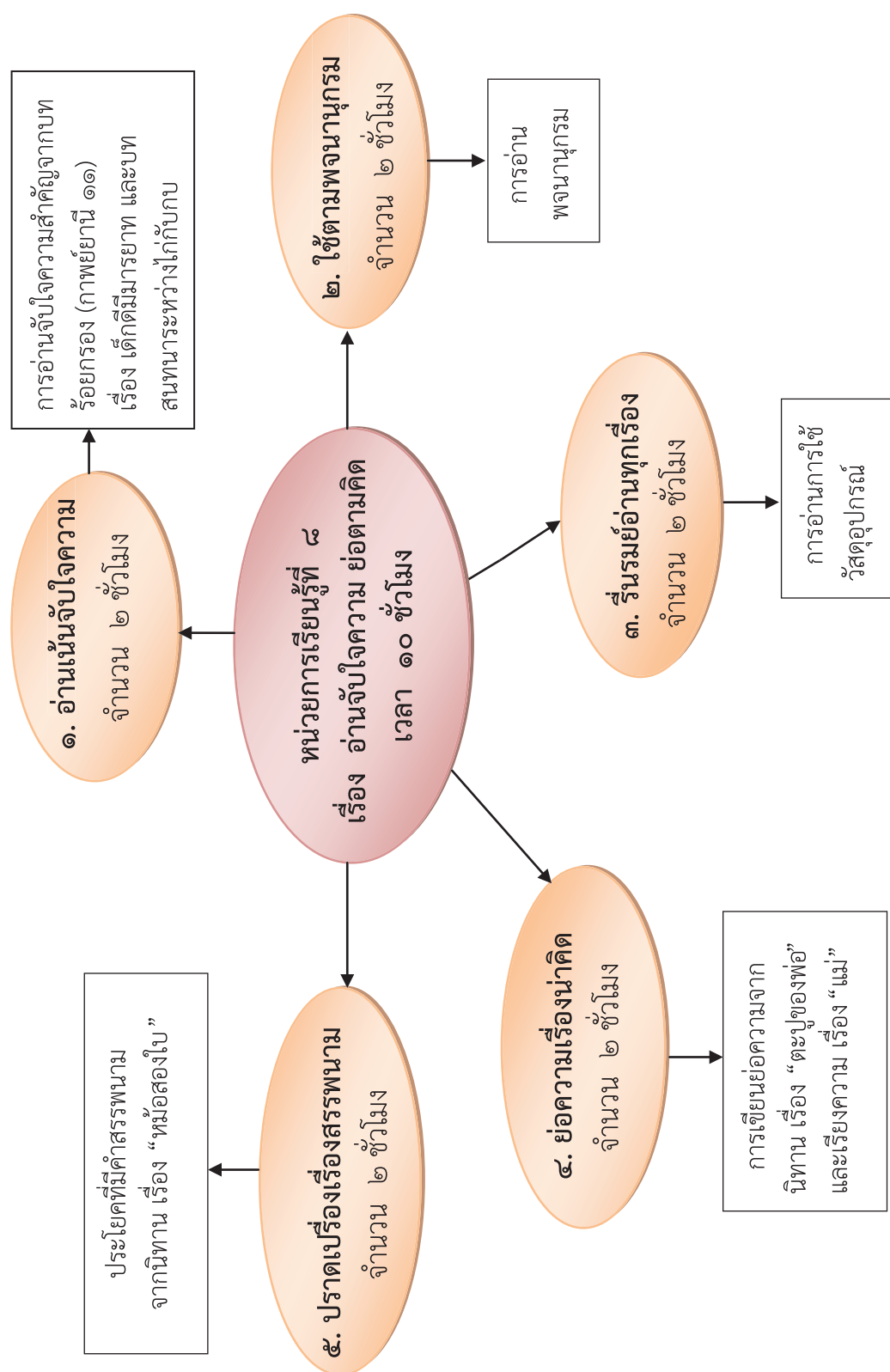
ตัวชี้วัด -

ลำดับการนำเสนอสาระการเรียนรู้หลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘
เรื่อง อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อ่านจับใจความย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความย่อตามคิด

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๕ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

อ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรองที่เป็น กาพย์ยานี ๑๑ การอ่านการใช้พจนานุกรม การใช้วัสดุ อุปกรณ์ การเรียนรู้ประโยคที่มีคำสรรพนามจากนิทาน การเขียนย่อความจากนิทานต่างๆ

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มฐ.ท๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๔ ป.๕/๖

มฐ.ท๒.๑ ป.๕/๔

มฐ.ท๓.๑ ตัวชี้วัด -

มฐ.ท๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๒

มฐ.ท๕.๑ ตัวชี้วัด -

ลำดับการเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง เรื่อง “เด็กดีมีมารยาท” และบทสนทนาระหว่าง ไก่กับกบ การอ่านการใช้พจนานุกรม การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์ การเขียนย่อความจากนิทาน เรื่อง “ตะปูของพ่อ” การเขียนย่อความจากเรียงความเรื่อง “แม่” เลือกประโยคที่มีคำสรรพนามจากนิทานเรื่อง “หม้อสองใบ” ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบมีวินัยในการอยู่ร่วมกัน

โครงสร้างหน่วย

| หน่วยที่ | ชื่อหน่วย | จำนวน
แผน | ชื่อแผน | จำนวน
ชั่วโมง |
|----------|-----------------------|--------------|-----------------------|------------------|
| ๘ | อ่านจับความ ย่อตามคิด | ๕ | อ่านเน้นจับใจความ | ๒ |
| | | | ใช้ตามพจนานุกรม | ๒ |
| | | | รื่นรมย์อ่านทุกเรื่อง | ๒ |
| | | | ย่อความเรื่องน่าคิด | ๒ |
| | | | ปราดเปรื่องสรรพนาม | ๒ |

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง อ่านเน้นจับใจความ

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านและจับใจความสำคัญ นิทานเรื่อง “ม้าซากะเพลก” บทร้อยกรองเรื่อง “เด็กดีมีมารยาท” และบทสนทนาระหว่างไก่กับกบเกี่ยวกับสกุลเงิน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การอ่านและจับใจความสำคัญ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- อ่านนิทานฝึกจับใจความและศึกษาใบความรู้
- ศึกษาใบงานและปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนด
- ตรวจผลงานนักเรียน
- สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
- แบบบันทึกคะแนน
- ใบงาน
- แบบทดสอบก่อนเรียน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๒๙๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง อ่านเน้นจับใจความ
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. อ่านนิทานที่กำหนดแล้วฝึกจับใจความสำคัญ
ขั้นสอน	๒. อ่านใบความรู้เรื่อง “การจับใจความสำคัญ”
๓. ศึกษาใบงานที่ ๑๑ อ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรองเรื่อง “เด็กดีมีมารยาท”
๔. ศึกษาใบงานที่ ๑๒ อ่านจับใจความสำคัญจากบทสนทนาระหว่าง “เก้ กับ กบ” แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่กำหนด
๕. ครูตรวจผลงานนักเรียน
ขั้นสรุป	๖. สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “การอ่านจับใจความสำคัญ” และการทำแบบฝึกจากใบงาน
การวัดและประเมินผล	- แบบทดสอบก่อน – หลังเรียน
- ประเมินผลงาน

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง อ่านเน้นจับใจความ
รายวิชาภาษาไทย | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ | |
|---|--|---|--|---|--|
| ขอบเขตเนื้อหา
๑. การอ่านจับใจความเรื่อง “การจับใจความสำคัญ”
๒. การอ่านนิทานเรื่อง “ม้าซากะผลึก”
๓. การอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “เด็กดีมีมารยาท”
๔. การอ่านบทสนทนาระหว่างไก่กับกบ
จุดประสงค์การเรียนรู้
ความรู้
การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
ทักษะ
๑. จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
๒. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
คุณธรรม
๑. ไม่เรียนรู้
๒. มีความรับผิดชอบ
๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน | ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ
๑. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ
๒. ให้นักเรียนศึกษาใบงานชิ้นนำแผนที่ ๑ อ่านนิทานเรื่อง “ม้าซากะผลึก” โดยให้จับใจความสำคัญ บอกข้อคิดที่ได้จากนิทาน และการนำข้อคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน
๓. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
ขั้นสอน
๓. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “การอ่านจับใจความสำคัญ” ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม
๔. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๑๑ เรื่อง “เด็กดีมีมารยาท” โดยให้จับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง บอกข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรอง และการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน
ขั้นสรุป
๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน และการนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน
๖. ให้นักเรียนจดบันทึกเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ | สื่อ / แหล่งเรียนรู้
๑. ใบความรู้เรื่อง “การอ่านจับใจความสำคัญ”
ภาระงาน / ชิ้นงาน
๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ใบงานชิ้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
การอ่านนิทานเรื่อง “ม้าซากะผลึก”
๓. ใบงานที่ ๑๑ การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรองเรื่อง “เด็กดีมีมารยาท”
๔. ใบงานที่ ๑๒ การตอบคำถามจากการอ่านบทสนทนาระหว่างไก่กับกบ
การประเมิน
๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน
๒. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
วิธีการประเมิน
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. ตรวจผลงาน
เครื่องมือประเมิน
๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. แบบบันทึกคะแนน | | | |
| | | | | | |

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ)
เรื่อง อ่านเน้นจับใจความ
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|--|---|--|
| | <p>ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาทวนเรื่องที่เรียนมาแล้ว และเลือกผลงานการจับใจความที่ให้นักเรียนทุกคนดูเป็นตัวอย่าง พร้อมทั้งกล่าวชมเชย หรือมอบรางวัลตามความเหมาะสม</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๒. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๑๒ “การอ่านจับใจความสำคัญ” โดยอ่านบทสนทนาระหว่าง โก กับ กบ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่กำหนด คือ ความรู้ที่ได้รับจากบทสนทนา การนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และใจความสำคัญของบทสนทนานั้น ส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>๔. ให้นักเรียนตั้งคำถามเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากใบความรู้ พร้อมทั้งคำตอบคนละ ๓ ข้อ</p> | <p>๓. ใบงาน</p> <p>๔. แบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐</p> |

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

อ่านจับใจความ ย่อตามความคิด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑.

ปีใหม่ใจชุ่มชื่น
อย่าท้อทำความดี
ตั้งใจให้อาจ
อดทนคือมนต์ขลัง

อายุยืนจนขวบปี
แม้ปีเก่าเราผิดหวัง
อย่าขยาดหย่อนกำลัง
ท่องไว้เถิดประเสริฐแล

ข้อใดคือใจความสำคัญของบทร้อยกรองข้างต้น

ก. ปีใหม่ไม่สิ้นหวัง	สร้างพลังมุ่งทำดี
ข. ปีใหม่ไม่ย่อท้อ	อดทนต่อสร้างสิ่งดี
ค. ปีใหม่ตั้งใจมั่น	มุ่งฝ่าฟันสร้างความดี
ง. ปีใหม่ใจเป็นสุข	ลิ้มความทุกข์สร้างสิ่งดี

๒.

“พ่อกับแม่บอกว่าฉันโตขึ้นเยอะ และชมว่าฉันดีขึ้นหลายอย่าง เช่น ทำงาน ประณีตขึ้น พุดจาไฟเราไม่กระด้างก้าวร้าวอย่างเมื่อก่อน นี่ต้องเป็นเพราะป้า และ คุณครูอบรม สั่งสอน นอกจากนี้ ฉันยังมีเพื่อนๆ อย่างพวกเธอ”

ข้อใด สรุปใจความสำคัญได้ดีที่สุด

- ก. วัยและประสบการณ์ทำให้คนเปลี่ยนแปลง
ข. สิ่งแวดล้อมช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคน
ค. พ่อแม่ย่อมต้องการให้ลูกเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น
ง. การอบรมสั่งสอนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของคน

๓. คำศัพท์ในข้อใด ควรมาก่อนคำศัพท์อื่น

- ก. คลินิก ข. โครงสร้าง ค. คริสต์มาส ง. คละคลุ้ง

๔. ข้อใดเรียงลำดับคำศัพท์ได้ถูกต้องตามพจนานุกรม

- ก. ตะกร้า ถวัลย์ ทโมน น้ำเงี้ยว
ข. ภิษุ ประเคน ถวาย นิมนต์
ค. เมขลา เนรมิต ราชบัลลังก์ ทอดกฐิน
ง. ยิมนาสติก จินตนาการ ชมดชม้อย ชะมັกชะมັນ

๕. “ไม่ควรเปิดสวิตช์ก้าน้ำในขณะที่ไม่มีน้ำอยู่ในกา และไม่ควรเปิดฝาก้าน้ำในขณะที่กำลังต้มน้ำอยู่” ข้อความข้างต้น กล่าวถึงกาน้ำในเรื่องใด

- ก. ส่วนประกอบ ข. ประโยชน์ ค. คำเตือน ง. วิธีใช้

๖. “เปิดปั๊ป ติดปั๊ป รับภาพคมชัด ประหยัดไฟ”

คำกล่าวข้างต้นเป็นคุณประโยชน์ของอุปกรณ์ใด

- ก. กล้องถ่ายรูป ข. คอมพิวเตอร์ ค. โทรศัพท์ ง. โทรทัศน์

๗.

การเจ็บป่วยหลายอย่างมักมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น เป็นโรคกระเพาะเรื้อรัง เนื่องจากการรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ชอบรับประทานอาหารรสเค็มจัด ทำให้ไม่สามารถควบคุมความดันโลหิตได้เป็นต้น

ดังนั้น การดูแลตนเองด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมควบคู่กับการใช้ยาที่ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้อาการป่วยดีขึ้น อย่ามองข้ามความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อใดย่อข้อความข้างต้นได้ดีที่สุด

- ก. โรคกระเพาะเกิดจากการกินอาหารไม่ตรงเวลา
ข. โรคความดันโลหิตสูงเกิดจากการกินอาหารรสเค็ม
ค. อาการป่วยจะหายได้ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ง. อาการป่วยหายได้ถ้าปรับเปลี่ยนวิธีการกินยาที่เหมาะสม

๘. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของย่อความ

- ก. ช่วยให้อ่านหนังสือได้ถูกต้อง
- ข. ช่วยให้จดบันทึกเรื่องราวได้รวดเร็ว
- ค. ช่วยให้ไม่ต้องอ่านหนังสือซ้ำตลอดเรื่อง
- ง. ช่วยให้จำใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ง่าย

๙. ข้อใดมีคำสรรพนาม

- ก. พระกำลังฉันภัตตาหาร
- ข. เขาชอบกินไข่เจียวหมูสับ
- ค. นิมไม้ได้เป็นข้าทาสของใคร
- ง. บ้านตากอากาศของนิคอยู่บนเขา

๑๐. “วันนี้คุณครูประจำวิชาท่านไปประชุม”

คำที่ขีดเส้นใต้ ทำหน้าที่ตามข้อใด

- ก. สรรพนามบุรุษที่ ๑
- ข. สรรพนามบุรุษที่ ๒
- ค. สรรพนามบุรุษที่ ๓
- ง. สรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒

เฉลยคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ข้อที่	เฉลย
๑.	ข
๒.	ง
๓.	ข
๔.	ก
๕.	ค
๖.	ง
๗.	ค
๘.	ก
๙.	ข
๑๐.	ค

ใบความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ในหนึ่งย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงใจความเดียว นอกนั้นจะเป็นใจความรอง ซึ่งใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่างๆ ของเรื่องที่อ่าน อาจอยู่ส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของย่อหน้าก็ได้

ลักษณะของใจความสำคัญ มีลักษณะ ดังนี้

๑. ใจความสำคัญเป็นข้อความที่ทำหน้าที่คลุมใจความของข้อความอื่นๆ ในตอนนั้นๆ ข้อความนอกนั้นเป็นเพียงรายละเอียดหรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น
๒. ใจความสำคัญของข้อความหนึ่งๆ หรือย่อหน้าหนึ่งๆ จะมีเพียงประการเดียว
๓. ใจความสำคัญส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจจะเป็นประโยคเดียวหรือ ประโยคซ้อนก็ได้ แต่ในบางกรณี ใจความสำคัญไม่ปรากฏเป็นประโยค เป็นเพียงใจความที่แฝง อยู่ในข้อความตอนนั้นๆ

๔. ใจความสำคัญที่มีลักษณะเป็นประโยคส่วนมากจะปรากฏอยู่ต้นข้อความ

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ มีดังต่อไปนี้

๑. **อ่าน** เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า
๒. **คิด** โดยตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
๓. **เขียน** ร่างข้อความหรือคำตอบที่ได้ไว้เป็นตอนๆ
๔. **เรียบเรียง** นำข้อความที่สรุปไว้มาเรียบเรียงให้เป็นข้อความ โดยใช้คำสันธาน

ตัวอย่างข้อความ

ผักที่ขายตามท้องตลาดส่วนใหญ่เกษตรกรมักใช้สารกำจัดศัตรูพืช หากไม่มีความรอบคอบในการใช้จะทำให้เกิดสารตกค้าง ทำให้มีปัญหาด้านสุขภาพ ฉะนั้นเมื่อซื้อผักไปรับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลายๆ ครั้ง เพราะจะช่วยกำจัดสารตกค้างไปได้บ้าง

ใจความสำคัญ คือ ฉะนั้นเมื่อซื้อผักไปรับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลายๆ ครั้ง

www.truelookpanya.com

ใบงานชั้นนำ การอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่อง “ม้าซากะเพลก” แล้วตอบคำถามในแผนภาพความคิด

ม้าซากะเพลก

พระเจ้าพาราณสีทรงม้ามงคลตัวหนึ่งชื่อปถวี ทรงให้เลี้ยงอย่างดี ตอนเช้าคนเลี้ยงจะจูงม้าปถวีไปวิ่งออกกำลังทุกวัน แต่เผอิญว่าคนเลี้ยงม้าเป็นคนซากะเพลก เขาทำหน้าที่จูงม้าไปออกกำลังตามปกติ ม้าเห็นคนจูงเดินซากะเพลกก็นำหน้าไปทุกเช้าก็คิดว่าเขากำลังฝึกตนให้เดินเช่นนั้น นับแต่นั้นม้าม้าเริ่มเดินผิดปกติ คือ เดินซากะเพลกเหมือนม้าพิการ

วันหนึ่ง พระเจ้าพาราณสีเสด็จไปทรงม้าปถวีทรงเห็นความผิดปกติในม้าทรง คือ วิ่งไม่ตรง และไม่เรียบร้อยอย่างที่เคย ทรงพิจารณาว่าม้าซากะเพลกไป ถามใครก็ไม่รู้เรื่อง จึงเสด็จเข้าไปในวัง แล้วมีรับสั่งให้หมอหลวงไปดูอาการ หมอหลวงไปตรวจดูแล้วก็ไม่พบโรคอะไรในตัวม้า จึงกลับมากราบบังคมทูลให้ทรงทราบ พระราชาจึงทรงรับสั่งให้หาอำมาตย์ที่ปรึกษาผู้เป็นราชบัณฑิตประจำราชสำนักเข้ามาเฝ้าแล้วตรัสสั่งว่า “เออนี้ท่านอำมาตย์ช่วยไปดูที่ว่าทำไมม้าปถวีจึงเดินซากะเพลก หมอหลวงไปตรวจดูแล้วก็หาสาเหตุไม่พบ”

อำมาตย์จึงไปที่โรงม้าหลวง คอยสังเกตอาการม้าอยู่สองสามวัน ก็ทราบสาเหตุแห่งความผิดปกติของม้า จึงเข้าเฝ้ากราบบังคมทูลให้ทรงทราบ

“พระพุทธเจ้าข้า เหตุที่บังเกิดจากคนจูงม้าไปออกกำลังกลายเป็นคนซากะเพลก ม้าได้เห็นตัวอย่างเช่นนั้นจึงได้ทำตามบ้าง หากเปลี่ยนคนจูงม้าเป็นคนเดินปกติเสีย ม้าก็จะเดินเป็นปกติเหมือนเดิม พระพุทธเจ้าข้า”

พระเจ้าพาราณสีทรงรับสั่งให้เปลี่ยนคนจูงม้าใหม่ ไม่ช้าม้าปถวีก็กลับมาเดินเหมือนเดิม

หนังสือรวมนิทาน

๓๐๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

แนวคำตอบ

แผนภาพความคิด
การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
นิทานเรื่อง “ม้าซากะเพลก”

ใจความสำคัญของนิทาน

คนเลี้ยงม้าของพระเจ้าพาราณสีเป็นผู้ที่เดินซากะเพลก ทำให้ม้าที่เลี้ยงเดินซากะเพลกตามไปด้วย พระเจ้าพาราณสีจึงเปลี่ยนให้ผู้ที่เดินปกติเป็นผู้เลี้ยงม้าแทน ในที่สุดม้าก็เดินเป็นปกติตามคนเลี้ยง

ข้อคิดที่ได้จากนิทานที่อ่าน

ไม่ว่าคนหรือสัตว์มักทำตามผู้นำ โดยเฉพาะเด็กๆ เขาจะมองดูผู้ใหญ่และทำตาม ดังนั้นผู้ใหญ่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กๆ เพื่อเขาจะได้เป็นคนดีของสังคมต่อไป

นิทาน
เรื่อง “ม้าซากะเพลก”

การนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เราต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนอื่น ถ้าเป็นพ่อ แม่ ก็ต้องปฏิบัติสิ่งดีให้ลูกเห็น เป็นครูก็ต้องปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีเช่นกัน ดังคำกล่าวที่ว่า “ต้องการให้เด็กดี ต้องทำดีให้เด็กดู”

ใบงานที่ ๐๑
การอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง อ่านบทร้อยกรองเรื่อง “เด็กดีมีมารยาท” แล้วตอบคำถามในแผนภาพความคิด

บทร้อยกรองกาพย์ยานี ๑๑
เด็กดีมีมารยาท

หนูเคยรู้หรือไม่
พบใครที่รู้จัก
อ่อนโยนในท่วงท่า
อ่อนหวานในวจี
ใครช่วยกล่าว “ขอบคุณ”
ทำผิดพลาดลงไป
ไม่เฝ้าเอาแต่ใจ
ผู้ใดทักท้วงติง
เลือกใช้คำลงท้าย
เด็กหญิงใช้ “ค่ะ” รับ
ทุกคนเปรียบญาติมิตร
เกรงใจ ปู่ ย่า ตา
ผ่านท่านค้อมตัวต่ำ
เห็นผู้เฒ่าเข้าประคอง
มารยาทแบบไทยไทย
ส่งผลพาเจริญ

มารยาทไทยนั้นงามนัก
ไหว้ท่ายก “สวัสดี”
งามกิริยายามพาที
ตามวิถีชีวิตไทย
ผู้เกื้อหนุนย่อมพิสมัย
กล่าว “ขอโทษ” จากใจจริง
รอคอยได้ไม่ฉุนว้าง
รู้จักน้อมเปลี่ยนปรับ
เด็กผู้ชายใช้ว่า “ครับ”
เมื่อใครเรียกขาน “ครับ” “ขา”
ไมตรีจิตไม่โรยรา
ยาย ลุง ป้า และพี่น้อง
ไม่ยื่นคำทำผยอง
ช่วยถือของช่วยจูงเดิน
ไปไหนใครสรรเสริญ
เป็นที่รักตลอดไป

หนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวคำตอบ

แผนภาพความคิด

การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
บทร้อยกรองเรื่อง “เด็กดีมีมารยาท”

ใจความสำคัญของบทร้อยกรอง

เนื้อความของบทร้อยกรองสอนให้เด็ก
รู้จักมารยาทของคนไทย ซึ่งได้แก่การไหว้
การทักทายด้วยคำว่าสวัสดี คำขอบคุณ
คำขอโทษ คำว่า ครับ ขา การเดินผ่าน
ผู้ใหญ่ให้ค้อมตัว ซึ่งใคร ทำได้จะมีแต่คน
ยกย่องสรรเสริญ

ข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองที่อ่าน

การเป็นเด็กดีมีมารยาท ย่อมเป็น
ที่รักของผู้พบเห็น

บทร้อยกรอง
เด็กดีมีมารยาท

การนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การปฏิบัติตนเป็นเด็กดีมีมารยาททั้งกาย วาจา ใจ มีสัมมาคารวะ
ต่อทุกคน เป็นสิ่งที่เด็กดีพึงกระทำ และควรปฏิบัติตลอดชีวิต

ใบงานที่ ๐๒
การอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง อ่านบทสนทนาระหว่าง ไก่ กับ กบ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็น

บทสนทนาระหว่างไก่กับกบ

ไก่ : กบเธอรู้ไหม เงินอังกฤษเขาหนักนะ

กบ : ทำไมเธอ

ไก่ : ก็เงินอังกฤษเป็นปอนด์ไง

กบ : ถ้าเงินญี่ปุ่นนะจับที่มีมือชาเลย

ไก่ : เพราะอะไร

กบ : ญี่ปุ่นเป็นเงินเยนจ๊ะ

ไก่ : ส่วนเงินไทยนะเธอจับทีก็เลือดสาดเลย

กบ : สาเหตุ

ไก่ : ก็เงินบาท (บาท) นะสิ

กบ : จั๊นเงินเกาหลีก็ชอบหาเรื่องแน่เลย

ไก่ : ทำไมล่ะ

กบ : ก็เงินวอน (วอนซะแล้ว)

ไก่ : อ้อ ! เงินจีนก็ต้องอะลุ่มอล่วยสิจ๊ะ

กบ : เหตุผล

ไก่ : เงินจีนเรียกหยวน จ๊ะ (หยวนๆ กันไป)

กบ : ใช่ๆ ฉันกลับบ้านก่อนนะไปขอเงินเลือดสาดที่แม่ซื้อขนมก่อน
เดี๋ยวพรงี้มาใหม่จ๊ะ

ไก่ : จ๊ะ พรงี้เจोकัน

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๒

คำชี้แจง อ่านบทสนทนาระหว่าง ไก่ กับ กบ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็น

ความรู้ที่ได้รับจากบทสนทนา

ความรู้ที่ได้รับ คือ ชื่อสกุลเงิน
ที่ใช้ในประเทศที่สนทนา

ความรู้ที่นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน คือ

การเรียนรู้ชื่อสกุลเงินในกลุ่มอาเซียนบางประเทศ ซึ่งกำลังจะเข้ามา
แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนไทยในไม่ช้านี้

ใจความสำคัญของบทสนทนา คือ

ไก่กับกบสนทนากัน ในเรื่องของชื่อสกุลเงินในประเทศต่างๆ
ซึ่งชื่อเหล่านั้นมีความหมายในภาษาไทย นั้นแสดงว่าทั้งสองคนรู้
ความหมายเกี่ยวกับคำนั้นๆ เป็นผู้มีไหวพริบปฏิภาณในการนำคำ
และความหมายของคำมาคุยให้เกิดความสนุกสนาน และได้รับ
ความรู้

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง ใช้ตามพจนานุกรม

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การใช้พจนานุกรม การจัดลำดับ การเรียงลำดับคำจากชื่ออาหารไทย บอกความหมาย และแต่งประโยค

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การใช้พจนานุกรม การจัดลำดับ การเรียงลำดับคำ การแต่งประโยค

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เรียงคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้องตามหลักการใช้พจนานุกรม

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- แข่งขันเปิดพจนานุกรม
- ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรมตามใบงาน
- ตรวจผลงานนักเรียน
- สรุปความรู้ที่ได้ศึกษา

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
- แบบบันทึกคะแนน
- ใบงาน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง ใช้ตามพจนานุกรม
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนแข่งขันเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำศัพท์
ขั้นสอน	๒. ศึกษาใบความรู้เรื่อง “การใช้พจนานุกรม”
๓. การจัดลำดับคำจากชื่ออาหารไทย
๔. การจัดบันทึกเรื่อง “การใช้พจนานุกรม”
๕. การเรียงลำดับคำ บอกความหมาย และ แต่งประโยค
๖. ครูตรวจผลงานนักเรียน และช่วยแนะนำ
ขั้นสรุป	๗. นักเรียนร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พจนานุกรมในชีวิตประจำวัน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน
- ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง ใช้พจนานุกรม
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|---|--|---|
| ขอบเขตเนื้อหา
๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การใช้พจนานุกรม”
๒. การจัดลำดับคำจากชื่ออาหารไทย
๓. การเรียงลำดับคำ บอกความหมาย แต่งประโยค
จุดประสงค์การเรียนรู้
ความรู้
การใช้พจนานุกรมจากคำที่กำหนด
ทักษะ
เรียงคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้องตามหลักการใช้พจนานุกรม
คุณธรรม
๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มีความรับผิดชอบ
๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน | ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ
ครูนำคำศัพท์ (อยู่ในคู่มือของครูผู้สอน) ให้ตัวแทนนักเรียนออกมาหน้าชั้นเรียน เพื่อแข่งขันเปิดพจนานุกรมหาความหมายของคำ
ขั้นสอน
๑. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “การใช้พจนานุกรม” ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม
๒. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๑๓ เรื่อง “การใช้พจนานุกรม” โดยจัดลำดับคำจากชื่ออาหารไทยที่กำหนดให้ถูกต้องตามหลักพจนานุกรม ส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม
ขั้นสรุป
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
๔. ให้นักเรียนจดบันทึกเรื่อง “การใช้พจนานุกรม” จากใบความรู้เป็นการบ้าน | สื่อ / แหล่งเรียนรู้
๑. ใบความรู้เรื่อง “การใช้พจนานุกรม”
๒. พจนานุกรม
ภาระงาน / ชิ้นงาน
๑. แข่งขันเปิดคำศัพท์จากพจนานุกรม
๒. ศึกษาใบงานที่ ๑๓ การจัดลำดับคำจากชื่ออาหารไทย
๓. ศึกษาใบงานที่ ๑๔ การเรียงลำดับคำ บอกความหมายและแต่งประโยค
การประเมิน
๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน
๒. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
วิธีการประเมิน
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. ตรวจผลงาน
เครื่องมือประเมิน
๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. แบบบันทึกคะแนน
๓. ใบงาน |

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง ใช้ตามพจนานุกรม รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาทบทวนเรื่องที่เรียนในชั่วโมงที่แล้ว และเลือกผลงานการจดบันทึกที่ดี ให้เพื่อนดูเป็นตัวอย่าง ขั้นสอน ๒. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๐๔ เรื่อง “การใช้พจนานุกรม” โดยกรรเรียนลัดบคำ บอกความหมาย และแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ในแต่ละข้อ ส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง “การใช้พจนานุกรม” ๔. ให้นักเรียนทุกคนเปิดพจนานุกรม และเลือกคำที่ชอบคนละ ๕ คำ เขียนความหมาย และแต่งประโยคโดยให้ทำนอกเวลา	เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

วิธีเรียงลำดับคำในพจนานุกรม

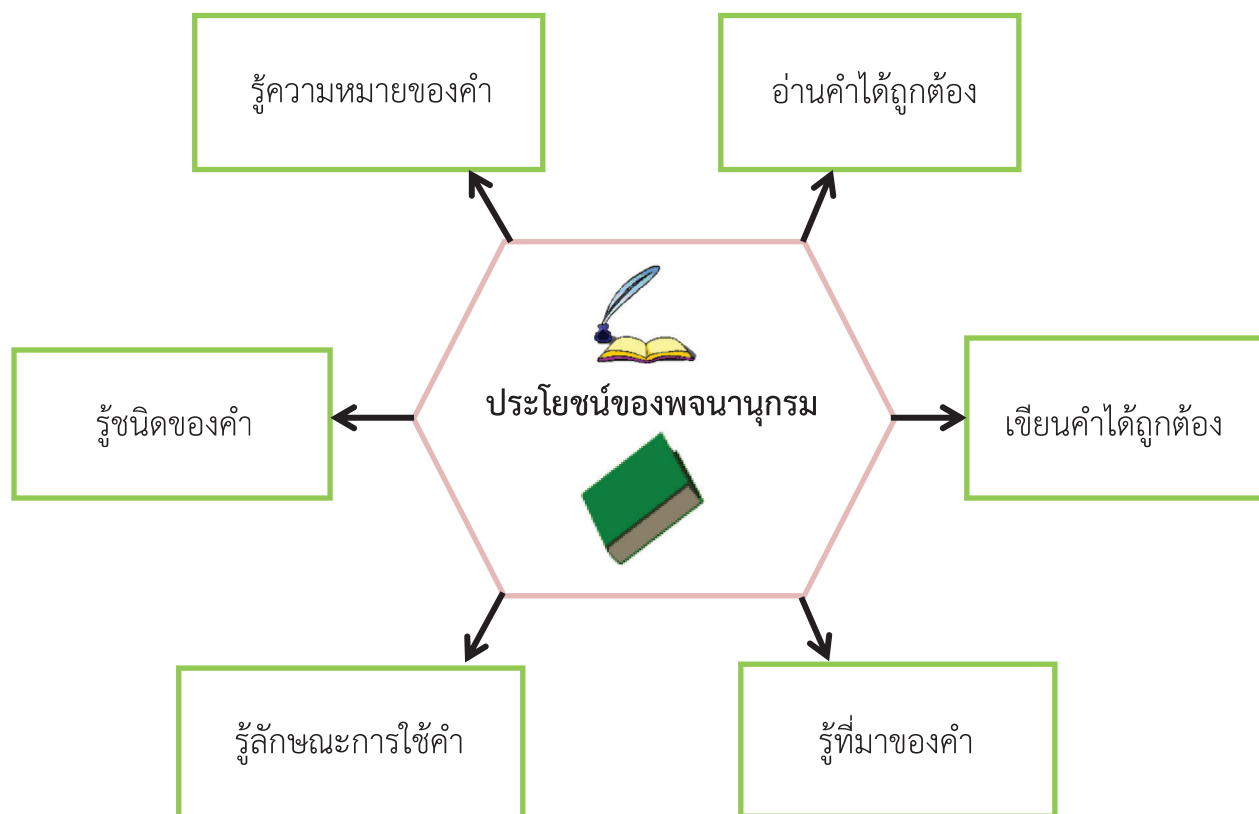
- ก ข ข ค ค ฃ ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ
น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ฤ ฦ ล ฬ ภา ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ
๒. คำในพจนานุกรมไม่เรียงตามเสียง แต่เรียงตามรูปพยัญชนะ เช่น หลึง หนึ่ง หมวด
ก็ต้องไปค้นในหมวดตัวอักษร **ห** หรือคำว่า ทราบ ก็ไปค้นหาในหมวด **ท**
๓. คำในหมวดเดียวกันจะเรียงลำดับตามรูปพยัญชนะตัวถัดไป เช่น
กง (ง เป็นตัวสะกด) มาก่อน กฏ เพราะ ง มาก่อน ฏ
กฏ มาก่อน กรด (ร เป็นตัวควบกล้ำ) เพราะ ฏ มาก่อน ร
๔. คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะและตามด้วยสระ จะมาหลังคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ
และตามด้วยพยัญชนะ เช่น กร่อย มาก่อน กระ, คม มาก่อน คะ
๕. การเรียงคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะและตามด้วยสระ จะเรียงรูปสระดังนี้
-ะ -ั -็ะ -า -ำ -ิ -ี -ึ -ื -ุ -ู -เ -ะ -เา -ေး -เิ -เี
-เีย -เือ -เือะ -แ -แะ -โ -โะ -ใ -ไ
๖. คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์จะมาก่อนคำที่มีวรรณยุกต์ คำที่มีวรรณยุกต์จะเรียงจาก
เอก โท ตรี จัตวา

ก. หมายถึง กริยา, น. หมายถึง นาม, บ. หมายถึง บพพท, อ. หมายถึง อุทาน

หนังสือเรียนหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบความรู้

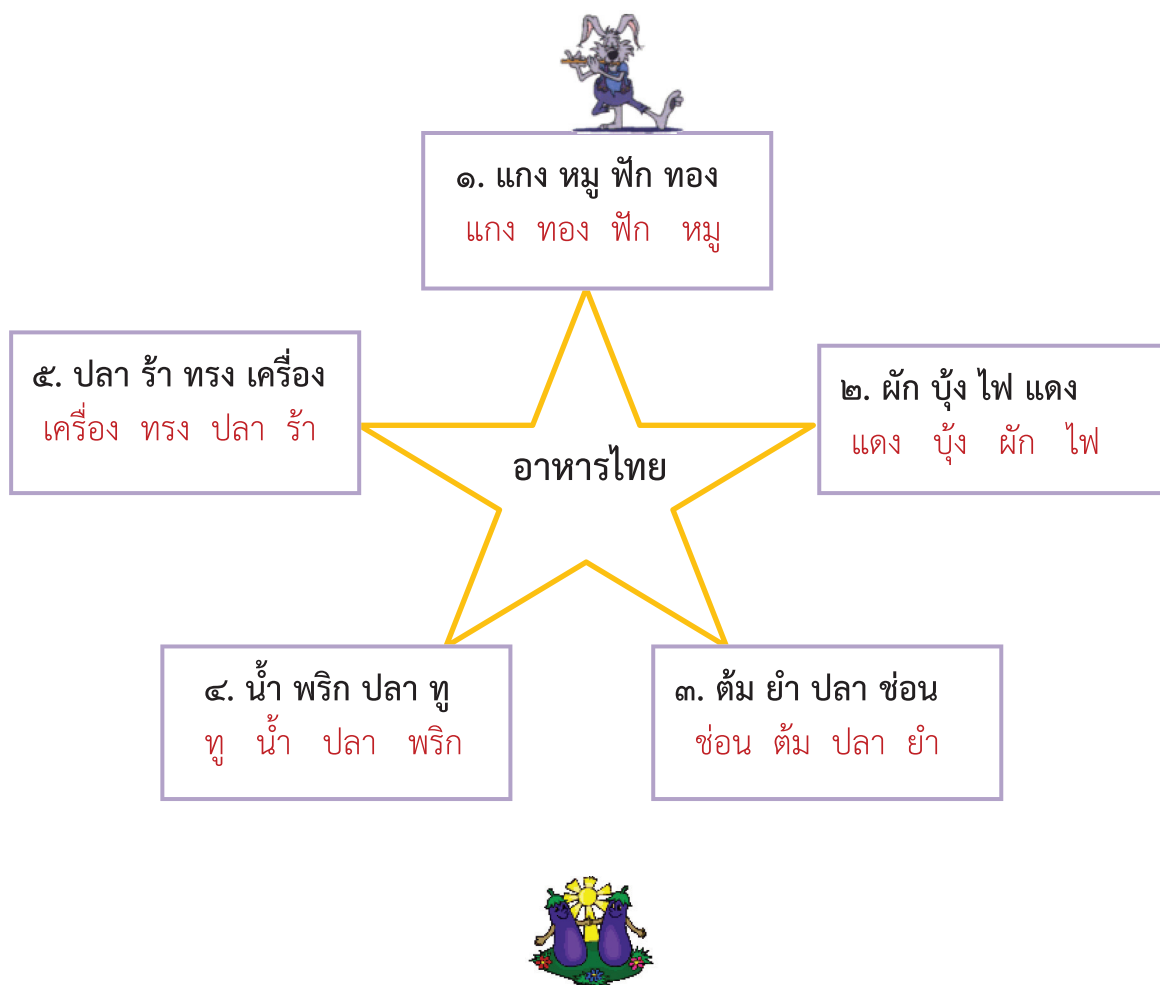
หนังสือเรียนหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๐๓
การใช้พจนานุกรม

คำชี้แจง จัดลำดับคำที่เป็นชื่ออาหารไทย ให้ถูกต้องตามหลักการใช้พจนานุกรม

ใบงานที่ ๐๔

การใช้พจนานุกรม

คำชี้แจง เรียงลำดับคำแต่ละข้อตามพจนานุกรม แล้วเขียนความหมายของคำ พร้อมทั้งนำคำมาแต่งประโยค

ประหยัด ผลัดเปลี่ยน เรียนเก่ง เครื่องครัด

เรียงลำดับคำที่ ๑. **เครื่องครัด** หมายถึง **เข็มงวด, กวดขัน**

ประโยค : ครูสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด

เรียงลำดับคำที่ ๒. **ประหยัด** หมายถึง **ออม ยับยั้ง ไม่ฟุ่มเฟือย**

ประโยค : แม่สอนให้ลูกๆรู้จักประหยัดน้ำและไฟ

เรียงลำดับคำที่ ๓. **ผลัดเปลี่ยน** หมายถึง **ผลัดกันประจำหน้าที่**

ประโยค : ฉันกับพี่ผลัดเปลี่ยนกันเฝ้าคุณตาที่โรงพยาบาล

เรียงลำดับคำที่ ๔. **เรียนเก่ง** หมายถึง **รับความรู้จนเกิดความชำนาญ**

ประโยค : น้ำหวานเรียนเก่งมากจึงสอบได้ที่หนึ่ง

มีวินัย ใฝ่ทำดี ศรีสังคม รื่นรมย์ใจ

เรียงลำดับคำที่ ๑. **ใฝ่ทำดี** หมายถึง **มุ่งหวังทำสิ่งที่ดี**

ประโยค : คนที่ใฝ่ทำดีมักจะมีคุณธรรม

เรียงลำดับคำที่ ๒. **มีวินัย** หมายถึง **มีระเบียบแบบแผน**

ประโยค : นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้ามีวินัยในการรับประทานอาหาร

เรียงลำดับคำที่ ๓. **รื่นรมย์ใจ** หมายถึง **สบายใจ**

ประโยค : เราจะสดชื่นรื่นรมย์ใจเมื่อได้ไปเที่ยว

เรียงลำดับคำที่ ๔. **ศรีสังคม** หมายถึง **คนดีของสังคม หรือคนดีของกลุ่ม**

ประโยค : ผู้ที่เสียสละเพื่อส่วนรวมคือคนดีศรีสังคม

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

เรื่อง รื่นรมย์อ่านทุกเรื่อง

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การใช้วัสดุอุปกรณ์ การตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์ การเขียนอธิบายการใช้วัสดุอุปกรณ์

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การใช้วัสดุอุปกรณ์

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

การใช้วัสดุอุปกรณ์ได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- เล่าประสบการณ์ในการใช้วัสดุอุปกรณ์
- ศึกษาใบความรู้
- ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน
- ตรวจผลงานนักเรียน
- สรุปเรื่องที่ศึกษา

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
- แบบบันทึกคะแนน
- ใบงาน
- เกณฑ์การประเมินผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง รื่นรมย์อ่านทุกเรื่อง
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. ให้นักเรียน มาเล่าประสบการณ์เรื่อง การใช้วัสดุอุปกรณ์
ขั้นสอน	๒. อ่านใบความรู้เรื่อง “การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์”
๓. ศึกษาใบงานที่ ๐๕ การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์ และตอบคำถามว่ากรอบที่ ๑, ๒, และ ๓ กล่าวถึงอะไร
๔. ศึกษาใบงานที่ ๐๖ การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์โดยให้เขียนอธิบายตามหลักการเรียนรู้ที่ได้ศึกษาจากใบความรู้เรื่อง “การใช้วัสดุอุปกรณ์”
๕. ครูตรวจผลงานนักเรียน
ขั้นสรุป	๖. สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้ และทบทวนเรื่องที่เรียน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน
- ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

| แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง รื่นรมย์อ่านทุกเรื่อง
รายวิชาภาษาไทย | | | หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | |
|--|--|---|---|--|
| ขอบเขตเนื้อหา
๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การใช้วัสดุอุปกรณ์”
๒. การตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์(พัสดุ)
๓. การเขียนอธิบายการใช้วัสดุอุปกรณ์ตามหลักการที่
ศึกษาจากใบความรู้
จุดประสงค์การเรียนรู้
ความรู้
การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์
ทักษะ
อ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์ได้ถูกต้อง
๑. ไม่เรียนรู้
๒. มีความรับผิดชอบ
๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน | | ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ
๑. ให้นักเรียนส่งตัวแทนมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการ
การใช้วัสดุอุปกรณ์ใคร่ครวญสิ่งใด
๒. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
ขั้นสอน
๓. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “การอ่านการใช้
วัสดุอุปกรณ์” และส่งตัวแทนมาสรุปเรื่องที่อ่าน
๔. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๐๕ เรื่อง “การอ่านการใช้
วัสดุอุปกรณ์ประเภทพัสดุ” โดยตอบคำถามว่า
กรอบที่ ๑, ๒, และ ๓ กล่าวถึงอะไรบ้าง แล้วส่งผลงาน
ให้ครูตรวจ เพื่อปรับปรุงในส่วนที่ไม่ถูกต้อง และ
ส่งเสริมในส่วนที่ดี
ขั้นสรุป
๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องที่เรียนอีกครั้ง | สื่อ / แหล่งเรียนรู้
- ใบความรู้เรื่อง “การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์”
ภาระงาน / ชิ้นงาน
๑. การเล่าประสบการณ์ในการใช้วัสดุอุปกรณ์
๒. ใบงานที่ ๐๕ อ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์ และตอบ
คำถามในแผนภาพความคิด
๓. ใบงานที่ ๐๖ เขียนอธิบายการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่
กำหนด ตามหลักการในใบความรู้
การประเมิน
๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน
๒. ประเมินพฤติกรรมการเรียน
วิธีการประเมิน
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน
๒. ตรวจสอบผลงาน | |

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

| <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามความคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> | <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ)
เรื่อง รื่นรมย์อ่านทุกเรื่อง
รายวิชาภาษาไทย</p> | <p>เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕</p> |
|--|---|---|
| <p>ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ
๑. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องที่เรียนในชั่วโมงที่แล้ว
และนำผลงานของผู้ที่ปฏิบัติตามกิจกรรมได้ดี และ
ถูกต้องมาให้ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
ขั้นสอน
๒. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๑๖ โดยให้นักเรียนอ่าน
การใช้วัสดุอุปกรณ์และให้เขียนอธิบายตามหลักการที่
ได้ศึกษาจากใบความรู้เรื่อง "การใช้วัสดุอุปกรณ์"
ครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ
ขั้นสรุป
ให้นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนจากใบความรู้ลงในสมุด
บันทึกแล้วนำมาส่งครู</p> | <p>เครื่องมือประเมิน
๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
๒. แบบบันทึกคะแนน
๓. ใบงาน
เกณฑ์การประเมิน
ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐</p> | |

ใบความรู้ การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์

วัสดุ (อ่านว่า วัด - สะ - ดุ) หมายถึง วัตถุที่นำมาใช้และมีอายุการใช้งานสั้น ๆ
อุปกรณ์ (อ่านว่า อุ - ปะ - กอน หรือ อุบ - ปะ - กอน) หมายถึง เครื่องมือ
 เครื่องใช้ เครื่องช่วย เครื่องประกอบ ความเกื้อหนุน

ดังนั้น**วัสดุอุปกรณ์**จึงหมายถึง วัสดุ หรือเครื่องมือ เครื่องใช้ที่นำมาใช้เป็น
 เครื่องช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะมี
 คำอธิบายในการใช้วัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. ประโยชน์ของวัสดุอุปกรณ์
๒. วิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์
๓. คำเตือนเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์

ตัวอย่าง คำอธิบายเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์

เตารีดไฟฟ้าตราผ้าเรียบ

คุณประโยชน์

๑. สะดวกสบายด้วยลูกบิดปรับระดับความร้อนถึง ๔ ระดับ พร้อมไฟสัญญาณแสดงถึงการใช้งานบนลูกบิด ทำให้มองเห็นง่ายขณะรีดผ้า
๒. รูปทรงทันสมัย ขนาดเล็กกะทัดรัด และน้ำหนักเบา จึงเหมาะกับการพกพาเพื่อการเดินทาง
๓. ชูดสายไฟมาตรฐาน ปลอดภัยตามมาตรฐานการไฟฟ้านครหลวง
๔. ผิวหน้าเตารีดเคลือบสารลื่นผิว ทำให้ง่ายต่อการทำความสะอาด

วิธีใช้

๑. ควรรีดผ้าคราวละมากๆ ติดต่อกันจนเสร็จ และควรเริ่มรีดผ้าบาง ๆ ก่อน ในขณะที่เตารีดยังไม่ร้อน และก่อนรีดเสร็จประมาณ ๒-๓ นาที ให้ถอดปลั๊กออก

๒. เมื่อไม่ได้ใช้งานควรถอดปลั๊กออก และก่อนจะเก็บควรทิ้งให้เตารีดเย็นก่อน

คำเตือน

๑. ควรระวังไม่ให้ความร้อนจากเตารีดสัมผัสสายไฟฟ้าเพราะจะทำให้ปลอกสาย(ฉนวน) เสียหายได้

๒. ไม่ควรรีดผ้าขณะที่ร่างกายเปียกน้ำอาจเกิดอันตรายจากการถูกไฟฟ้าดูด

๓. สายปลั๊กของเตารีด ปลอกสาย (ฉนวน) ต้องไม่เสื่อมสภาพหรือฉีกขาด หากพบว่าเปื่อยหรือฉีกขาดควรปรับเปลี่ยนใหม่โดยช่างผู้มีความรู้

๔. ขณะใช้งาน เมื่อหยุดรีดต้องวางบนวัสดุที่ไม่ติดไฟง่าย

๕. เมื่อรีดผ้าเสร็จ ควรเก็บเตารีดให้พ้นมือเด็ก เพราะอาจเกิดอันตรายจากความร้อนที่ค้างอยู่ที่ตัวเตารีดได้

หนังสือรู้ไว้ช่วย

ใบงานที่ ๐๕

การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์

คำชี้แจง อ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์ประเภทพัดลม แล้วตอบคำถาม
ในแผนภาพความคิด

กรอบที่ ๑

การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์หรือพัดลมที่มีคุณภาพดี มีขนาดเหมาะสมกับการใช้งาน
รวมทั้งต้องปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้อย่างถูกต้อง สามารถช่วยท่านประหยัดค่าไฟฟ้า
รายเดือน และลดการใช้พลังงานไฟฟ้าลงได้ โดยยังคงได้รับประโยชน์จากการใช้พัดลมเช่นเดิม

กรอบที่ ๒

๑. ควรใช้พัดลมตั้งพื้นหรือตั้งโต๊ะแทนพัดลมติดเพดานเพราะ
กินไฟน้อย ช่วยประหยัดรายจ่าย
๒. อย่าเปิดพัดลมทิ้งไว้เมื่อไม่มีคนอยู่
๓. เมื่อเลิกใช้แล้วควรปิดพัดลมและถอดปลั๊กออก
๔. ปรับระดับความเร็วลมพอสมควร
๕. เลือกขนาดให้เหมาะสมกับการใช้งาน
๖. ควรเปิดหน้าต่างใช้ลมธรรมชาติแทนถ้าทำได้

กรอบที่ ๓

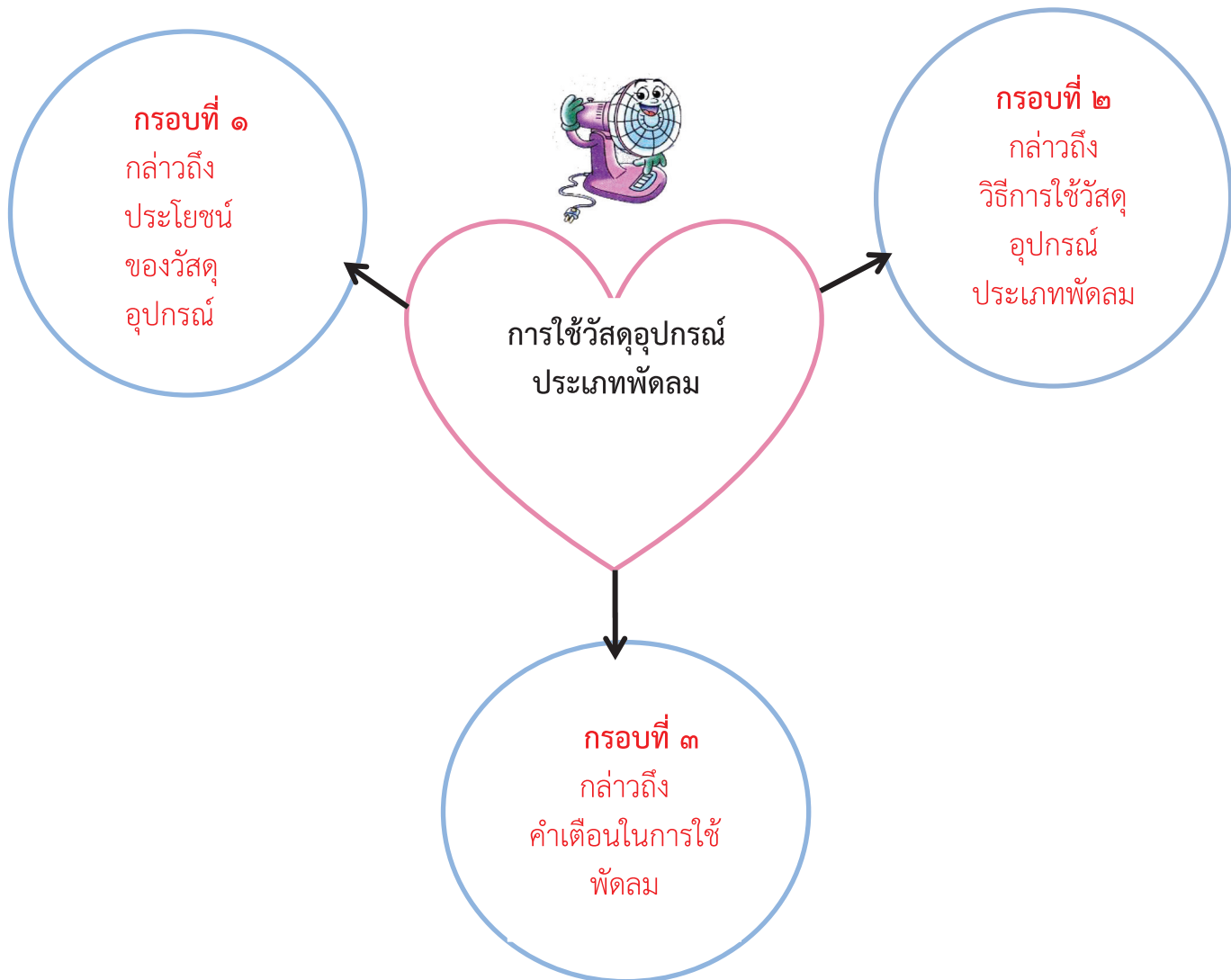
๑. ไม่ควรมีวัสดุติดไฟใกล้บริเวณพัดลม เช่น ผ้าม่าน กองกระดาษ หรือหนังสือ
๒. ควรเป็นพัดลมชนิดมีฉนวนป้องกันเพื่อความปลอดภัย
๓. หมั่นตรวจสอบไฟรั่วด้วยไขควงลองไฟเสมอ
๔. ตรวจสอบสภาพของสายอ่อนที่ใช้อยู่เสมอ ซึ่งฉนวนมักจะชำรุดได้ง่าย
๕. อย่าเปิดพัดลม เพื่อระบายอากาศในบริเวณที่มีสารระเหยที่ไวไฟ เช่น ก๊าซหุงต้ม

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๐๕
การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์

คำชี้แจง เมื่ออ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์ประเภทพัดลม แล้วตอบคำถาม
ลงในแผนภาพความคิด

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๐๖
การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์

คำชี้แจง จากภาพที่กำหนด ให้เขียนอธิบายตามหลักการที่ได้ศึกษาไปความรู้เรื่อง “การใช้วัสดุอุปกรณ์”

๑. ประโยชน์ของวัสดุอุปกรณ์หรือหม้อหุงข้าวไฟฟ้าคือ ใช้ความร้อนจากไฟฟ้า หุงข้าวให้สุกอย่างอัตโนมัติ และรักษาอุณหภูมิของข้าวได้สามารถประกอบอาหารได้หลายๆ อย่างเช่น นึ่ง ต้ม เป็นต้น
๒. วิธีการใช้วัสดุ นำข้าวสารใส่หม้อตามต้องการนำน้ำใส่ตามเพื่อล้างผงออกให้ข้าวสะอาดหรือที่เรียกว่า ซาวข้าว เทน้ำที่ล้างออก เติมน้ำตามต้องการ ปิดฝา เสียบปลั๊กไฟ กดสวิตช์หุง ตั้งทิ้งไว้จนข้าวสุก
๓. คำเตือนเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์ คือ
 ๑. อย่ากดสวิตช์เปิด-ปิด ขณะที่ไม่มีหม้อชั้นใน
 ๒. อย่าใช้วัตถุมีคม ฤหรือขีดหม้อชั้นใน เพราะจะทำให้สารที่เคลือบหม้อหลุดไปได้
 ๓. อย่าเสียบปลั๊กหรือสวิตช์ หรือจับหม้อชั้นนอกขณะที่มือเปียก เพราะอาจเกิดอันตรายจากกระแสไฟฟ้ารั่ว
 ๔. ถอดปลั๊กทุกครั้งหลังจากการใช้งาน
 ๕. ก่อนการใช้งานตรวจหม้อชั้นในและแผ่นความร้อนให้แห้งสะอาดเสียก่อน
 ๖. เมื่อกดสวิตช์หุง ถ้ากดไม่ติดห้ามใช้วัสดุใดค้ำหรือกดคาวไว้
 ๗. การใช้หม้อหุงข้าวครั้งต่อไป ควรรอประมาณ 10 นาที เพื่อให้หม้อหุงข้าวมีอุณหภูมิกลับสู่ปกติก่อน

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง ย่อความเรื่องน่าคิด

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

อ่านและเขียนย่อความ นิทานเรื่อง “ตะปูของพ่อ” ย่อเรียงความ เรื่อง “แม่”

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การอ่านและการย่อความ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

ย่อนิทาน และเรียงความได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- แต่งประโยคตามจินตนาการและศึกษาใบความรู้
- ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน
- สรุปความรู้ที่ได้ศึกษาและทบทวนเรื่องที่เรียนทั้งหน่วยการเรียนรู้

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
- แบบบันทึกคะแนน
- ใบงาน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง ย่อความเรื่องน่าคิด

รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ชั้นนำ	๑. ตัวแทนนักเรียนมาเล่านิทาน และสรุปเรื่องที่ฟัง พร้อมร่วมกันแสดงความคิดเห็น
ชั้นสอน	๒. อ่านใบความรู้เรื่อง “การเขียนย่อความ”
๓. ศึกษาใบงานที่ ๐๗ การย่อนิทานเรื่อง “ตะปูของพ่อ”
๔. ศึกษาใบงานที่ ๐๘ การย่อเรียงความเรื่อง “แม่”
๕. ครูตรวจผลงานนักเรียน
ขั้นสรุป	๖. สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้ และทบทวนเรื่องที่เรียน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน
- ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

| แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง ย่อความเรื่องนำคิด
รายวิชาภาษาไทย | | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|---|--|--|---|
| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | | ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ
๑. ครูจับฉลากให้นักเรียน เพื่อเป็นตัวแทนออกมา เล่านิทาน
ที่ตนเองชอบให้นักเรียนในชั้นฟัง
๒. ให้นักเรียนคนที่เล่านิทานจับฉลากชื่อักเรียนมาสรุปเรื่อง
จากนิทาน แล้วให้นักเรียนในชั้นแสดงความคิดเห็นว่าสรุป
เรื่องได้ครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ โดยครูช่วยเพิ่มเติม | สื่อ / แหล่งเรียนรู้
๑. ใบความรู้เรื่อง “การเขียนย่อความ”
๒. ฉลากชื่อักเรียน
ภาระงาน / ชิ้นงาน
๑. กิจกรรมการเล่านิทาน และการสรุปเนื้อเรื่อง
๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๗ การย่อเนื้อหาเรื่อง
“ตะปูของพ่อ”
๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๘ การย่อเรียงความ
เรื่อง “แม่”
การประเมิน
๑. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน
๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน |
| ขอบเขตเนื้อหา
๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การเขียนย่อความ”
๒. การย่อเนื้อหาเรื่อง “ตะปูของพ่อ”
๓. การย่อเรียงความเรื่อง “แม่”
จุดประสงค์การเรียนรู้
ความรู้
บอกหลักการเขียนย่อความได้
ทักษะ
๑. ย่อเนื้อหาเรื่อง “ตะปูของพ่อ” ได้
๒. ย่อเรียงความเรื่อง “แม่” ได้
คุณธรรม
๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มีความรับผิดชอบ
๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน | | ขั้นสอน
๓. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “การเขียนย่อความ
๔. ให้นักเรียนส่งตัวแทนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบ
ความรู้ ครูเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่ครบถ้วน
๕. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๐๗ การย่อเนื้อหาเรื่อง
“ตะปู ของพ่อ” แล้วย่อความจากเรื่องที่อ่าน
ขั้นสรุป
๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับ | วิธีการประเมิน
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
๒. ตรวจผลงาน |

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ)
เรื่อง ย่อความเรื่องน่าคิด
รายวิชาภาษาไทย | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|--|---|--|
| | <p>ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูนำผลงานดีเด่นของนักเรียนมาให้ให้นักเรียนทุกคนดู และให้เจ้าของผลงานอธิบายขั้นตอน หรือวิธีทำงานที่นำไปสู่ความสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้อื่น ปฏิบัติตาม และได้พัฒนาตนเอง</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๒. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๐๘ การย่อเรียงความ เรื่อง “แม่”</p> <p>๓. ครูช่วยชี้แนะในรายที่ยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง และส่งเสริมในรายที่ปฏิบัติได้ถูกต้อง หรือให้ช่วยสอนเพื่อนๆ ที่ยังปฏิบัติไม่ได้</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๔. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการเขียนย่อความรวมทั้งอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ</p> | <p>เครื่องมือประเมิน</p> <p>๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน</p> <p>๒. แบบบันทึกคะแนน</p> <p>๓. ใบงาน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐</p> |

ใบความรู้ การเขียนย่อความ

ย่อความ หมายถึง การจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้อ่าน ได้ฟังหรือได้ดูมาอย่างย่อๆ แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ใจความครบถ้วน สั้น กระชับ ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

หลักการเขียนย่อความ มีดังนี้

๑. อ่านหรือฟังเรื่องที่จะย่อตั้งแต่ต้นจนจบอย่างน้อย ๒ ครั้ง เพื่อจับใจความสำคัญ
๒. เปลี่ยนการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ ๑ หรือบุรุษที่ ๒ เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓
๓. การย่อบรรยาย คำสนทนาของบุคคล ให้ย่อสรุปความโดยไม่ต้องใส่เครื่องหมาย (“--”)
๔. ใช้สำนวนภาษาของผู้ย่อเองในการเขียนเรียบเรียงโดยไม่ให้ใจความสำคัญเปลี่ยนไป
๕. ถ้าเรื่องเดิมมีการใช้คำราชาศัพท์ เมื่อย่อแล้วก็ต้องใช้คำราชาศัพท์ให้ถูกต้องเหมือนเดิม
๖. ถ้าเรื่องเดิมมีหลายย่อหน้า ใจความที่ย่อแล้วให้เขียนรวมเป็นย่อหน้าเดียว
๗. ถ้าเป็นบทหรือกรอนต้องถอดความเป็นร้อยแก้วก่อน แล้วจึงจับใจความสำคัญต่อไป
๘. การย่อความไม่ควรมีความยาวมากกว่าครึ่งหนึ่งของเนื้อความเดิม

ตัวอย่างรูปแบบการเขียนย่อความ

๑. การย่อนิทาน นิยาย พงศาวดาร ให้บอกประเภท ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง เช่น
ย่อนิทานเรื่อง.....ของ.....จาก.....
ความว่า.....
๒. ย่อบทความทางวิชาการ ให้บอกประเภท ชื่อเรื่อง เจ้าของเรื่อง ที่มาของเรื่อง เช่น
ย่อบทความเรื่อง.....ของ.....จาก.....ฉบับที่.....หน้า.....
ความว่า.....
๓. ย่อคำสอน ให้บอกประเภท ชื่อเรื่อง เจ้าของเรื่อง ที่มาของเรื่อง เช่น
ย่อบทธรรมเรื่อง.....ของ.....จาก.....หน้า.....
ความว่า.....

ฯลฯ

ตัวอย่าง

การเขียนย่อความประเภทคำสอน

เรื่อง คัดก่อนพูด

ลูกรัก.....

ปากคนนั้นนำสุขมาให้ก็ได้ นำทุกข์มาให้ก็ได้ มีคำเตือนมากมายเกี่ยวกับปาก เช่น “พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง” เมื่อลูกคบหากับใคร ทำงานที่ไหนก็ตาม สิ่งที่ต้องระวังให้มากคือปาก ท่านกล่าวว่า “จงเก็บปากไว้ที่ใจ อย่าเก็บใจไว้ที่ปาก” คืออยากพูดอะไรก็เก็บไว้ในใจ อย่าพูดทุกอย่างตามที่ใจคิด พูดมากโอกาสพลาดก็มีมาก พูดน้อยก็พลาดน้อย เมื่อจำเป็นต้องพูดก็ควรพูดอย่างมีสติ พูดพอประมาณ พูดอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องและมีประโยชน์ ท่านบอกไว้ว่า “คำพูดที่ดังเกินไป คำพูดที่แรงเกินไป คำพูดที่เกินความจริง ล้วนฆ่าคนพูดผู้โง่เขลาได้ทั้งสิ้น”

คนสมัยนี้พูดเก่งและพูดได้มาก แต่มีสักกี่คนที่พูดแบบสร้างสรรค์ ทำให้เกิดความสามัคคี ทำให้ทุกฝ่ายเกิดความสบายใจ แต่เราจะไปห้ามเขาไม่ให้พูดก็ไม่ได้ เขาจะพูดดี ไม่ดีอย่างไร พูดก้าวร้าวเสียดสีใครเป็นสิทธิส่วนตัวของเขา เขาพูดเขาก็ต้องรับผิดชอบเอง สำคัญลูกอย่าไปพูดอย่างเขาก็ก่อนแล้วกัน คิดให้ดีก่อนพูดเสมอ ยิ่งพูดถึงบุคคลอื่นด้วยแล้วยิ่งต้องระวัง เพราะเราไม่รู้จักเขาดีพอ ไม่รู้ถึงความรู้สึกนึกคิดของเขา ดีเท่ากับตัวเขาหรือ เราจะไปคาดเอาเองว่าเขาเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้แล้วไปพูดทำให้เขาเสียหาย ดูจะไม่ยุติธรรมนัก ดีที่สุดคือไม่พูดถึงคนอื่นโดยไม่รู้ข้อเท็จจริงดีพอ แม้จะรู้จริงก็ไม่ควรพูด ถ้าจำเป็นต้องพูดก็ควรพูดอย่างมีสติ พูดด้วยความระมัดระวัง เพราะการพูดถึงคนอื่นนั้นเสี่ยงต่อการเป็นศัตรูกัน และจะเป็นบาปกรรมด้วย ระวังไว้เป็นดีที่สุด

คำพ่อคำแม่ : พระธรรมกิตติวงศ์ ราชบัณฑิต

ย่อคำสอนเรื่อง **คัดก่อนพูด** ของ**พระธรรมกิตติวงศ์ ราชบัณฑิต** จากหนังสือ **คำพ่อคำแม่** หน้า ๙๔ - ๙๕ ความว่า

ลูกรักปากคนนั้นนำทุกข์ นำสุขมาให้ได้มีคำเตือนที่เกี่ยวกับปาก เรื่องการพูดมาก พูดน้อยก็ทำให้เสียโอกาส ควรพูดเมื่อจำเป็น และพูดอย่างมีสติ สร้างสรรค์ ถูกต้องและมีประโยชน์ คำพูดที่ดังเกินไปเกินจริงล้วนทำร้ายคนพูดได้ทั้งสิ้น คนสมัยนี้พูดเก่งและพูดได้มากแต่ควรพูดด้วยความระมัดระวัง เพราะการพูดถึงคนอื่นนั้นเสี่ยงต่อการเป็นศัตรูกัน และจะเป็นบาปกรรมด้วย ระวังไว้เป็นดีที่สุด

ใบงานที่ ๐๗
การเขียนย่อความ

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่อง “ตะปูของพ่อ” แล้วเขียนย่อความ

นิทานเรื่อง...“ตะปู ของพ่อ”....

มีเด็กน้อยคนหนึ่งที่มีหน้าแสดงอารมณ์ไม่ค่อยจะดีนักพ่อของเขาจึงให้ตะปูกับเขา ๑ ถู และบอกกับเขาว่า “ทุกครั้งที่เขารู้สึกโมโห หรือโกรธใครสักคน ให้ตอกตะปู ๑ ตัวเข้าไปกับรั้ว ที่หลังบ้าน”

วันแรกผ่านไป เด็กน้อยคนนั้นตอกตะปูเขาไปที่รั้วหลังบ้านถึง ๓๗ ตัวและก็ค่อย ๆ ลด จำนวนลงเรื่อย ๆ ในแต่ละวันที่ผ่านไปก็ลดจำนวนลง น้อยลง น้อยลง เพราะเขารู้สึกว่า การรู้จัก ควบคุมอารมณ์ของตนเองให้สงบ ง่ายกว่าการตอกตะปูตั้งเยอะ และแล้วเด็กน้อยก็พบว่า หลังจากที่เขาสามารถควบคุมตนเองได้ดีขึ้นใจเย็นมากขึ้น เขาจึงเข้าไปพบกับพ่อ และบอกกับ พ่อของเขาว่าเขาสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้แล้ว ไม่มุทะลุเหมือนแต่ก่อนที่เคยเป็นมาพ่อ ยิ้มและบอกกับลูกชายของเขาว่า “ถ้าเป็นเช่นนั้นจริงเจ้าต้องพิสูจน์ให้พ่อรู้โดยทุก ๆ ครั้งที่เขา สามารถควบคุมอารมณ์ฉุนเฉียวของตนเองได้ ให้ถอนตะปูออกจากรั้วหลังบ้าน ๑ ตัว ทุกครั้ง” วันแล้ววันเล่า เด็กน้อยคนนั้นก็ค่อย ๆ ถอนตะปูออก ทีละตัว จาก ๑ เป็น ๒ จาก ๒ เป็น ๓ จนในที่สุดตะปูทั้งหมดก็ถูกถอนออกจนหมด เด็กน้อยดีใจมากรีบวิ่งไปบอกกับพ่อ เขาว่า “ฉันทำได้ ในที่สุดฉันก็ทำจนสำเร็จ!!” พ่อไม่ได้พูดอะไร แต่จูงมือลูกของเขาออกไปที่รั้ว หลังบ้านและบอกกับลูกว่า “ทำได้ดีมากลูกพ่อ” และเจ้าลองมองกลับไปที่รั้วเหล่านั้นสิ เจ้าเห็นหรือไม่ว่ารั้วนั้นมันไม่เหมือนเดิม ไม่เหมือน..กับที่มันเคยเป็น จำไว้นะลูก เมื่อใดก็ตาม ที่เจ้าทำอะไรลงไปโดยใช้อารมณ์ สิ่งนั้นมันจะเกิดเป็นรอยแผล เหมือนกับการเอามีดที่แหลมคม ไปแทงใครสักคน ต่อให้ใช้คำพูดว่า “ขอโทษ” สักทีหนก็ไม่สามารถลบความเจ็บปวด ไม่อาจลบ รอยแผลที่เกิดขึ้นกับเขาคนนั้นได้ฉันใดก็ฉันนั้น”

“กับเพื่อน” เพื่อนเปรียบเสมือนอัญมณีอันมีค่าที่หายาก เป็นคนที่ทำให้เรายิ้ม เป็นคนที่คอยให้กำลังใจ และยินดีเมื่อเราพบกับความสำเร็จ เป็นคนที่คอยปลอบใจเราเมื่อยามเศร้า ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับเรา และจริงใจกับเราเสมอ ... แสดงให้เขาเห็นว่าเราห่วงใยเขามากแค่ไหน และระวังสิ่งที่เราทำไป ไม่ว่าจะเป็นคำพูดหรือการกระทำ และจงจดจำไว้เสมอว่า "คำขอโทษ" ไม่ว่าเขาจะยกโทษให้เราหรือไม่ก็ตาม แต่สิ่งที่มันเกิดขึ้น คือ รอยร้าวที่เขาคงไม่อาจลืมมันได้ตลอดไป”

จากหนังสือ “เข็มทิศชีวิต” ของ ฐิตินาก ณ พัทลุง

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๐๗
การเขียนย่อความ

คำชี้แจง เขียนย่อความจากเรื่อง “ตะปูของพ่อ”

ย่อניתานเรื่อง ตะปูของพ่อ ของ ฐิตินาถ ณ.พัทลุง จาก หนังสือ “เข็มทิศชีวิต”
ความว่า

เด็กชายคนหนึ่งมักแสดงอารมณ์โกรธเสมอ พ่อจึงสอนวิธีระงับความโกรธด้วยการนำตะปูไปตอกที่รั้วหลังบ้าน โดยเมื่อโกรธ ๑ ครั้งก็ตอกตะปู ๑ ตัว วันแรกเด็กชายตอกได้ถึง ๓๗ ตัว และลดลงมาเรื่อยๆ จนในที่สุดเขาคิดได้ว่าการระงับอารมณ์โกรธง่ายกว่าการตอกตะปูรั้ว พ่อจึงสอนต่อว่า เมื่อใดก็ตามที่ทำอะไรลงไปโดยใช้อารมณ์ สิ่งนั้นจะเกิดเป็นรอยแผล เหมือนกับการที่เราเอามีดที่แหลมคมไปแทงคนอื่น ต่อให้ใช้คำขอโทษสักกี่หนก็ไม่อาจลบความเจ็บปวด ไม่อาจลบรอยแผลที่เกิดขึ้นกับเขาคนนั้นได้ดังนั้นเราควรแสดงความห่วงใยต่อกันดีกว่าแสดงความโกรธสิ่งที่สำคัญคือ รู้ทันความโกรธให้เร็วที่สุดหยุดคิดว่าเราถูกซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการแก้ไขสถานการณ์ดีกว่าปล่อยให้ความคิดที่ว่าตัวเองถูกเสมอมาทำลายทุกอย่างรวมทั้งชีวิตตัวเราเอง

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๐๘
การเขียนย่อความ

คำชี้แจง อ่านเรียงความเรื่อง “แม่” แล้วเขียนย่อความ

แม่

แม่ คำนี้เป็นเพียงคำสั้น ๆ แต่มีความหมายที่ลึกซึ้ง ท่านคือผู้หุงต้มอาหาร ๆ คนหนึ่งบนโลกแต่กลับเป็นคนพิเศษสำหรับลูกรัก แม่คือผู้ประเสริฐสุดในชีวิตทุก ๆ ชีวิต เป็นผู้ที่สามารถให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ลูกได้ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินเงินทองของมีค่าหรือแม้กระทั่งลมหายใจที่ยังเหลืออยู่ของแม่

ตลอดเวลาตั้งแต่ยังอยู่ในท้องแม่ จน ณ วินาทีนี้แม่ก็ได้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ไม่มีสิ้นสุดแม่ให้ทั้งความรัก ความห่วงหา ความห่วงใย ความอาทร อีกทั้งยังมอบความรักที่มีอาจมีรักใดมาทดแทนให้แก่เราได้ นั่นก็คือความรัก ความผูกพัน ระหว่างแม่กับลูก รักของแม่นั้น เปรียบดังสายธาราที่คอยระงับความทุกข์ใจของลูก แม่ในยามที่ลูกไม่ต้องการ แต่เรานั้น...ไม่เคยนึกถึงความรู้สึกของแม่ เรากลับทำให้แม่ต้องเจ็บช้ำ เสียน้ำตา ในบางกิริยาที่เราแสดงออก ถึงกระนั้นก็ตาม ในเวลาที่ลูกรัก มีปัญหา แม่ก็คือผู้ให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีในเวลาที่ลูกรักต้องเสียน้ำตาแม่ก็สละเวลาทำงานของแม่มาคอยปลอบโยนไม่คิดโกรธ หรือเคืองลูกรักแม่แต่น้อย ซึ่งในบางครั้งบางคราว ลูกรักก็ไม่เชื่อฟังคำที่แม่พร่ำสั่งพร่ำสอน ถ้าจะให้เปรียบพระคุณของแม่นั้น ก็คงจะเปรียบประดุจ ผืนทรายที่ไม่มีจุดหมายปลายทาง เหมือนรักของแม่ที่มีแต่การให้เพียงอย่างเดียว ไม่ต้องการสิ่งใดตอบแทน นอกจากรอยยิ้มของลูก ความรู้สึกที่แม่มีต่อลูกนั้นเปรียบประดุจดั่งพื้นน้ำที่ไม่มีวันหมดสิ้นไปจากโลก ในช่วงเวลาต่าง ๆ ในชีวิต เรานั้นก็ต่างผ่านอารมณ์ต่าง ๆ มากมาย ในเวลาที่เรามีความสุข แม่ก็มีความสุขไปกับเรา แต่ในเวลาที่เราทุกข์แม่กลับทุกข์กว่าเราหลายเท่า แต่ท่านก็ไม่เคยแสดงออกถึงความอ่อนล้า ความเหน็ดเหนื่อยของท่านให้เราได้เห็นเลย

พระคุณที่แม่ได้มอบให้แก่เราไม่สามารถเขียนบรรยายได้หมด ทุกสิ่งทุกอย่างมีอาจทดแทน จึงขอฝากลูกทุกคนอย่าทำให้ท่านเสียใจ ทดแทนพระคุณท่านให้มากที่สุดเท่าที่เราจะทำได้ ช่วยกันสร้างสวรรค์ในใจแม่ ให้เหมือนกับที่แม่สร้างสวรรค์ให้เรา

หนังสือธรรมะเพื่อชีวิต

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๐๘
การเขียนย่อความ

คำชี้แจง เขียนย่อความจากเรียงความเรื่อง “แม่”

ย่อเรียงความเรื่อง แม่ ของ จิราภรณ์ หอมกลิ่น จาก หนังสือธรรมะเพื่อชีวิต
ความว่า

แม่คือผู้หญิงที่ประเสริฐที่สุดในชีวิตลูก เพราะแม่ให้ลูกได้แม่กระทั่งลมหายใจ
ดังนั้นลูกทุกคนต้องกตัญญูและทดแทนพระคุณแม่ ไม่ทำให้แม่เสียใจ ซึ่งเป็นการ
สร้างสวรรค์ ให้แม่ในตอนที่มีชีวิตอยู่เหมือนกับที่แม่ทำให้เรา

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ปราดเปรื่องสรรพนาม

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การใช้คำสรรพนาม การเลือกประโยคสรรพนามจากนิทานเรื่อง “หม้อสองใบ”
การนำคำสรรพนามที่ขอยืมมาแตงนิทานตามจินตนาการ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำสรรพนาม

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เลือกคำสรรพนามจากนิทาน และนำคำสรรพนามที่ขอยืมมาแตงนิทาน
ตามจินตนาการได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- เล่นนิทานและร่วมกันสรุปเรื่องที่ฟัง
- ศึกษาใบความรู้ ทำกิจกรรมตามใบงาน
- ตรวจผลงานนักเรียน
- สรุปความรู้ที่ได้ศึกษาและทบทวน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
- แบบบันทึกคะแนน
- ใบงาน
- แบบทดสอบหลังเรียน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ปรารถนาเรื่องสรพนาม

รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. ให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนแต่งประโยคตามจินตนาการ ศึกษาใบความรู้เรื่องคำสรพนาม และหาคำสรพนามจากประโยคที่แต่ง
ขั้นสอน	๒. ศึกษาใบงานที่ ๐๙ “การเลือกประโยคสรพนามจากนิทานเรื่อง “หม้อสองใบ”
๓. ศึกษาใบงานที่ ๑๐ การนำคำสรพนามที่ชอบมาแต่งเป็นนิทานตามจินตนาการ จำนวน ๖ คำ
ขั้นสรุป	๔. สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “คำสรพนาม” และทบทวนเรื่องที่เรียน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน
- ทดสอบหลังเรียน

| แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง ปรารถนาเปลี่ยนสรรพนาม
รายวิชาภาษาไทย | | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|---|--|--|---|
| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
ขั้นนำ | สื่อ / แหล่งเรียนรู้
๑. ใบความรู้เรื่อง “คำสรรพนาม”
ภาระงาน / ชิ้นงาน
๑. กิจกรรมใบงานที่ ๑๙ การเลือกประโยคสรรพนาม
จากนิทานเรื่อง “หม้อสองใบ”
๒. กิจกรรมใบงานที่ ๑๐ การนำคำสรรพนามที่ชอบมา
แต่งเป็นนิทานตามจินตนาการ
๓. แบบทดสอบหลังเรียน
การประเมิน
๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน
๒. ประเมินพฤติกรรมการเรียน
วิธีการประเมิน
๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน
๒. ตรวจสอบผลงาน | |
| ขอบเขตเนื้อหา
๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การใช้คำสรรพนาม”
๒. การเลือกประโยคที่มีคำสรรพนามจากนิทานเรื่อง
“หม้อสองใบ”
๓. การนำคำสรรพนามที่ชอบมาแต่งนิทานตาม
จินตนาการ
จุดประสงค์การเรียนรู้
ความรู้
บอกลักษณะของ “คำสรรพนาม”
ทักษะ
๑. เลือกคำสรรพนามจากนิทานเรื่อง “หม้อสองใบ” ได้
๒. นำคำสรรพนามที่ชอบมาแต่งนิทานตามจินตนาการ
ได้
คุณธรรม
๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มีความรับผิดชอบ
๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน | ๑. ให้นักเรียนแต่งประโยคตามจินตนาการของตนเอง
คนละ ๓ ประโยค ในเวลา ๕ นาที
๒. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “คำสรรพนาม”
แล้วให้พิจารณาประโยคที่ตนแต่งว่ามีคำสรรพนาม
ทั้งหมดกี่คำ ใครมากที่สุด ครูและเพื่อนกล่าวชมเชย
หรือมอบรางวัลให้
ขั้นสอน
๓. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๑๙ โดยอ่านนิทานเรื่อง
“หม้อสองใบ” แล้วเลือกประโยคที่มีคำสรรพนามจาก
นิทาน แล้วนำส่งครู | | |

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ) เรื่อง ปราดเปรื่องสรรพนาม รายวิชาภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขั้นสรุป ๔. ครูนำเฉลยมาติวให้นักเรียนหน้าชั้นเรียน ให้นักเรียนจับคู่กันแล้วแลกเปลี่ยนกันตรวจสอบและลงชื่อผู้ตรวจ โดยครูอธิบายเน้นในเรื่องความสอดคล้องร่วมกันอภิปรายเรื่องที่เรียน ๕. นำชิ้นงานส่งครู เพื่อให้ครูตรวจอีกครั้งหนึ่ง ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องที่เรียนในชั่วโมงที่แล้ว และให้ส่งตัวแทนออกมาหน้าชั้นเรียน แล้วให้แต่งประโยคที่มีคำสรรพนามแข่งขันในเวลา ๓ นาที ใครแต่งได้มากที่สุดและถูกต้องเป็นผู้ชนะ ขั้นสอน ๒. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การนำคำสรรพนามที่ชอบมาแต่งเป็นนิทานตามจินตนาการ จำนวน ๖ คำ ๓. ครูตรวจผลงาน และเลือกผลงานที่ดีที่สุด มาเป็นตัวอย่างโดยให้เจ้าของผลงานอ่านให้เพื่อนฟังครูอธิบายเพิ่มเติม	เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน ๔. แบบทดสอบหลังเรียน เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

| หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ)
เรื่อง ปรารถนาเรื่องสรรพนาม
รายวิชาภาษาไทย | | เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ |
|--|--|---|---|
| | ขั้นสรุป | ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่องคำสรรพนาม หรืออาจจะส้อมตัวอย่างนักเรียนออกมาอธิบายเรื่อง คำสรรพนาม โดยให้เพื่อนในชั้นซักถามก็ได้
๕. ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ | |

ใบความรู้ คำสรรพนาม

คำสรรพนาม คือคำที่ใช้แทนนามที่ผู้พูดหรือผู้เขียนได้กล่าวแล้ว หรือเป็นที่เข้าใจกันระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง เพื่อไม่ต้องกล่าวค่านามซ้ำ คำสรรพนามที่นักเรียนควรรู้จัก คือ คำสรรพนามใช้แทนบุคคล

สรรพนามใช้แทนบุคคล แบ่งเป็น ๓ ชนิด (เรียกว่าบุรุษสรรพนาม) ได้แก่

๑. สรรพนามบุรุษที่ ๑ หมายถึง คำที่ใช้แทนผู้พูด เช่น ฉัน ดิฉัน ผม กระผม ข้า
ข้าพเจ้า เรา เกล้ากระผม เกล้ากระหม่อม เป็นต้น

ตัวอย่างประโยค

- ผมสวดมนต์ทุกคืน
- ดิฉันไปทำบุญที่วัด
- เรารักคุณครูทุกคน

๒. สรรพนามบุรุษที่ ๒ หมายถึง คำที่ใช้แทนผู้ฟัง เช่น คุณ เธอ ท่าน เจ้า เอ็ง แก ไต่เท้า
ฝ่าพระบาท พระคุณเจ้า เป็นต้น

ตัวอย่างประโยค

- คุณชอบเล่นกีฬาอะไร
- เธอเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่
- ท่านไปธุระบ่อยๆ จึงจะกลับค่ะ

๓. สรรพนามบุรุษที่ ๓ หมายถึง คำที่ใช้แทนผู้ที่ถูกกล่าวถึง เช่น เขา ท่าน แก มัน เป็นต้น

ตัวอย่างประโยค

- คุณครูภูมิใจมากที่ลูกศิษย์ของท่านเป็นคนมีน้ำใจ
- ปิ่นได้รับรางวัลเหรียญทองในกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน เพราะเขามีความมานะ
- เจ้าเหมียวเดินไม่ได้เพราะขามันเจ็บ

หนังสือหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๐๙
การใช้คำสรรพนาม

คำชี้แจง

ติเส้นใต้คำสรรพนาม จากนิทานเรื่อง “หม้อสองใบ” แล้วนำคำเหล่านั้นมาแต่งประโยคตามจินตนาการ (คำที่ซ้ำกันใช้เพียง ๑ คำเท่านั้น)

หม้อสองใบ

ครั้งหนึ่ง มีหม้อสองใบถูกทิ้งไว้ที่ริมแม่น้ำแห่งหนึ่ง ใบหนึ่งทำจากทองเหลือง ส่วนอีกใบทำจากดินเผา ในช่วงที่น้ำขึ้นสูง หม้อทั้งสองใบก็ถูกพัดลอยลงไปในกระแสน้ำ ตอนนี้องค์หม้อดินได้พยายามที่จะรักษาระยะห่างจากหม้อทองเหลืองอย่างเต็มที่ แม้ว่าหม้อทองเหลืองจะร้องตะโกนว่า “เธอไม่ต้องกลัวฉันหรอกนะ ฉันจะไม่กระแทกเธอแน่นอน” “ถ้าข้าเข้าใกล้ท่านมากเกินไป ไม่ว่าเจ้ากระแทกข้า หรือข้ากระแทกเจ้า ข้าก็มีแต่จะพังเท่านั้น”

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “ความแข็งแกร่งและความอ่อนแอไม่อาจร่วมทางกันได้” เช่นเดียวกับหม้อสองใบที่เขาไม่สามารถอยู่ใกล้กันได้”

๑. คำสรรพนามจากนิทานเรื่อง “หม้อสองใบ” ได้แก่ เธอ ฉัน ข้า ท่าน เขา
๒. นำคำสรรพนามจากข้อ ๑ ทุกคำมาแต่งประโยคตามจินตนาการ (โดยเขียนเป็นข้อ ๆ)
๑. สุนัขเธอไปตลาดกับฉันไหม
๒. ฉันต้องการที่จะไปเที่ยวเชียงใหม่กับโรงเรียน
๓. เจ้าลูกแกะ ข้าสิงโตเป็นใหญ่ในป่านี้
๔. อาจารย์กมล ท่านเป็นคนใจดีมาก ๆ
๕. เขาจะไปเที่ยวแต่เราจะไปวัด

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๑๐

การใช้คำสรรพนาม

คำชี้แจง นำคำสรรพนามที่ชอบจำนวน ๖ คำ มาแต่งเป็นนิทานตามจินตนาการ โดยตั้งชื่อเรื่อง พร้อมทั้งวาดภาพประกอบ และตกแต่งชิ้นงานให้สวยงาม

คำสรรพนามที่ชอบ

๑....ฉัน.....

๒.เธอ.....

๓.ท่าน...

๔.เขา..

๕. ..เจ้า.....

๖.เรา.....

เรื่อง เพชรกลับใจ

เพชรเป็นเด็กที่มักจะทิ้งของระเกะระกะไม่เป็นระเบียบ เนื้อตัวมอมแมม เพื่อน ๆ จึงไม่ชอบทำงานร่วมกับเขา วันหนึ่งคุณครูให้แบ่งกลุ่มทำงาน เพชรจึงรีบไปนั่งกับหยกซึ่งเป็นนักเรียนผู้หญิงที่มีความรับผิดชอบทำงานเรียบร้อย “หยกฉันขออยู่กับกลุ่มเธอด้วยนะ” เพื่อน ๆ ในกลุ่มของหยกรีบกล่าวว่า “คุณครูท่านแบ่งกลุ่มละ ๓ คนเท่านั้นแล้วตอนนี้ก็ครบแล้ว” ทำให้เพชรรู้สึกผิดหวัง หลังจากโรงเรียนเลิกเขากลับถึงบ้านก็รับประทานอาหารและเข้านอนทันทีโดยไม่อาบน้ำ “โอโฮ ! ฉันอยู่ที่ไหนนะ ทำไมบ้านเมืองเขาสะอาดเรียบร้อยสวยงามเช่นนี้” เขาเดินชมความงามของสถานที่นั้นพร้อมทั้งหยิบถุงขนมขึ้นมาขบเคี้ยวจนหมดถุงแล้วก็ทิ้งถุงลงบนพื้นทันที “หยุดเดี๋ยวนี้ นะเจ้าคนมักง่าย” “ท่านเป็นใคร” เพชรตกใจ เมื่อเห็นชายร่างใหญ่หน้าดุแต่แต่งกายเรียบร้อยสะอาดขวางอยู่ตรงหน้า “ท่านเป็นใคร” “เราเป็นผู้ดูแลความสะอาดของเมืองนี้ เจ้าคงไม่ใช่คนเมืองนี้แน่ เพราะคนที่นี้จะไม่มักง่าย ขาดระเบียบวินัยเช่นนี้” เมื่อพูดจบเขาก็ตรงเข้าจับตัวเพชรทันที เพชรวิ่งหนีอย่างสุดชีวิต “ช่วยด้วย ! ช่วยด้วย !” เพชรร้องเสียงดังจนแม่ต้องวิ่งมาดู “เป็นอะไรลูก” เพชรลืมหูลืมตาอย่างงง ๆ เขาทบทวนเรื่องราวทั้งหมดจึงรู้ว่าตัวเองผิดไป เขาเล่าให้แม่ฟัง และสัญญากับแม่ว่าต่อไปนี้จะเป็นคนมีระเบียบ รักษาความสะอาดทั้งส่วนตัวและส่วนรวม จากการที่เขาเปลี่ยนพฤติกรรมดังกล่าวทำให้เพื่อน ๆ ของเพชรกลับมาเป็นที่รักของเพื่อนและทุกคนตลอดมา จนในที่สุดเขาก็ได้รับรางวัลเด็กดีศรีโรงเรียน ซึ่งทำให้เขาภูมิใจในตัวเองที่สุด และตั้งใจว่าเขาจะปฏิบัติตนเป็นเด็กดีอย่างนี้ตลอดไป

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

- ๑.
ปีใหม่ใจชุ่มชื่น	อายุยืนชนขอบปี
อย่าท้อทำความดี	แม่ปีเก่าเราผิตหวัง
ตั้งใจให้องอาจ	อย่าขยาดหย่อนกำลัง
อดทนคือมนต์ขลัง	ท่องไว้เถิดประเสริฐแล
- ศึกษาภาษิต

ข้อใดคือใจความสำคัญของบทร้อยกรองข้างต้น

ก. ปีใหม่ไม่สิ้นหวัง	สร้างพลังมุ่งทำดี
ข. ปีใหม่ไม่ย่อท้อ	อดทนต่อสร้างสิ่งดี
ค. ปีใหม่ตั้งใจมั่น	มุ่งฝ่าฟันสร้างความคิด
ง. ปีใหม่ใจเป็นสุข	ลิ้มความทุกข์สร้างสิ่งดี

- ๒.
- “พ่อกับแม่บอกว่าฉันโตขึ้นเยอะ และชมว่าฉันดีขึ้นหลายอย่าง เช่น ทำงานประณีตขึ้น พุดจาไฟเราไม่กระด้างก้าวร้าวอย่างเมื่อก่อน นี่ต้องเป็นเพราะป้า และคุณครูอบรมสั่งสอน นอกจากนี้ ฉันยังมีเพื่อนๆ อย่างพวกเธอ”

ข้อใด สรุปใจความสำคัญได้ดีที่สุด

ก. วัยและประสบการณ์ทำให้คนเปลี่ยนแปลง
ข. สิ่งแวดล้อมช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคน
ค. พ่อแม่ย่อมต้องการให้ลูกเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น
ง. การอบรมสั่งสอนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของคน

๓. คำศัพท์ในข้อใด ควรมาก่อนคำศัพท์อื่น

- ก. คลินิก ข. โครงสร้าง ค. คริสต์มาส ง. ละครลู่

๔. ข้อใดเรียงลำดับคำศัพท์ได้ถูกต้องตามพจนานุกรม

- ก. ตะกร้า ถ้วย ทโมน น้ำเงี้ยว
ข. ภิกษุ ประเคน ถวาย นิมนต์
ค. เมขลา เนรมิต ราชบัลลังก์ ทอดกฐิน
ง. ยิมนาสติก จินตนาการ ชมดชม้อย ชะมັกชะม้น

๕. “ไม่ควรเปิดสวิทช์กักตม้ในขณะที่ไม่ม้น้ำอยู่ในกา และไม่ควรเปิดฝากาตม้ในขณะที่กำลังตม้่น้ำอยู่” ข้อความข้างต้น กล่าวถึงกาน้ำในเรื่องใด

- ก. ส่วนประกอบ ข. ประโยชน์ ค. คำเตือน ง. วิธีใช้

๖. “เปิดปั๊ป ติดปั๊ป รับภาพคมชัด ประหยัดไฟ” คำกล่าวข้างต้นเป็นคุณประโยชน์ของอุปกรณ์ใด

- ก. กล้องถ่ายรูป ข. คอมพิวเตอร์ ค. โทรศัพท์ ง. โทรศัพท์

๗. การเจ็บป่วยหลายอย่างมักมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น เป็นโรคกระเพาะเรื้อรัง เนื่องจากการรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ชอบรับประทานอาหารรสเค็มจัด ทำให้ไม่สามารถควบคุมความดันโลหิตได้เป็นต้น ดังนั้น การดูแลตนเองด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมควบคู่กับการใช้ยาที่ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้อาการป่วยดีขึ้น อย่างมองข้ามความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อใดย่อข้อความข้างต้นได้ดีที่สุด

- ก. โรคกระเพาะเกิดจากการกินอาหารไม่ตรงเวลา
ข. โรคความดันโลหิตสูงเกิดจากการกินอาหารรสเค็ม
ค. อาการป่วยจะหายได้ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ง. อาการป่วยหายได้ถ้าปรับเปลี่ยนวิธีการกินยาที่เหมาะสม

๘. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของย่อความ

- ก. ช่วยให้อ่านหนังสือได้ถูกต้อง
- ข. ช่วยให้จดบันทึกเรื่องราวได้รวดเร็ว
- ค. ช่วยให้ไม่ต้องอ่านหนังสือซ้ำตลอดเรื่อง
- ง. ช่วยให้จำใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ง่าย

๙. ข้อใดมีคำสรรพนาม

- ก. พระกำลังฉันภัตตาหาร
- ข. เขาชอบกินไข่เจียวหมูสับ
- ค. นิมิตได้เป็นข้าทาสของใคร
- ง. บ้านตากอากาศของนิตอยู่บนเขา

๑๐. “วันนี้คุณครูประจำวิชาท่านไปประชุม”

คำที่ขีดเส้นใต้ ทำหน้าที่ตามข้อใด

- ก. สรรพนามบุรุษที่ ๑
- ข. สรรพนามบุรุษที่ ๒
- ค. สรรพนามบุรุษที่ ๓
- ง. สรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒

.....

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ข้อที่	เฉลย
๑.	ข
๒.	ง
๓.	ข
๔.	ก
๕.	ค
๖.	ง
๗.	ค
๘.	ก
๙.	ข
๑๐.	ค

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular pattern around the central text. The flowers have multiple petals and dark centers, with some leaves and small berries interspersed. The background features a light gray gradient with faint, wavy lines and several semi-transparent circles.

เครื่องมือวัดผล และประเมินผล

เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักขรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	อ่านไม่ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ และแบ่งวรรคตอนผิดมากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพท่าทางในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาดส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟัง สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนขาดความนุ่มนวลหรือสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการอ่านร้อยแก้ว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. แบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิดมากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพท่าทางในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ไม่เหมาะสมใช้สายตามอง กวาดส่ายหน้าตาม ตัวหนังสือถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตาม ตัวอักษร
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่า ฟังเป็นส่วนน้อย	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาด ความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๕๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วนตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็นเป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิดไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีพบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓. บุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋าหรือเอามือไขว้หลัง	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋าหรือเอามือไขว้หลัง
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาวเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาวเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาวเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาวเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ – ๑๔ คะแนน หมายถึง ดี
 ๕ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่อง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. องค์ประกอบ	เนื้อหาองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี

๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๕๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการเล่านิทานและการพูดนำเสนอ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. บุคลิกท่าทาง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ ชวนติดตาม	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้อง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง มีข้อบกพร่องมาก
๒. เนื้อหาสาระ	พูดนำเสนอได้เหมาะสม น่าสนใจ เนื้อหาตรงประเด็นชวนติดตาม	พูดนำเสนอได้เหมาะสม เนื้อหาตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้ เนื้อหา ค่อนข้างตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้เนื้อหา น้อย
๓. การนำความรู้ ข้อคิดไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง อย่างถูกต้องครบถ้วน สมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ค่อนข้างครบถ้วน ค่อนข้างสมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริงมี ข้อบกพร่องบ้าง	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ไม่ชัดเจน
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษา เวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำ สุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำ สุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็น บางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ ไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการทำหนังสือเล่มเล็ก/นิทานหน้าเดียว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ด้านข้อมูล
เนื้อหาสาระ
และคุณภาพ	เนื้อหาสาระมีประเด็น
สำคัญครบถ้วน
เนื้อหาสาระถูกต้อง
ครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด
ประเด็น
เนื้อหาสาระถูกต้อง
ครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระขาด
๒ ประเด็น
เนื้อหาสาระถูกต้อง
ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีประเด็นสำคัญ
เนื้อหาสาระไม่ถูกต้อง
ครบถ้วน
๒. ด้านความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่
แสดงความสัมพันธ์
เชื่อมโยงกัน
อย่างต่อเนื่อง	เรียงลำดับเรื่องราวที่
แสดงความสัมพันธ์
เชื่อมโยงกันอย่าง
ต่อเนื่องค่อนข้าง
ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่
แสดงความสัมพันธ์
เชื่อมโยงกัน
อย่างต่อเนื่องเป็น
บางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่
สัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน
๓. ด้านการนำเสนอ
เรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของ
ตนเองได้อย่างถูกต้อง
สละสลวย ร้อยรัด
กลมกลืน สื่อความหมาย
ได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของ
ตนเองได้อย่างถูกต้อง
สละสลวย ร้อยรัด
กลมกลืน สื่อ
ความหมายได้ชัดเจน
เป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาของ
ตนเองได้อย่าง
ถูกต้อง สละสลวย
ร้อยรัดกลมกลืน สื่อ
ความหมายได้
ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาของ
ตนเองในการ สื่อ
ความหมาย
๔. ความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ดีมาก	มีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ดี	มีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ปานกลาง	มีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์น้อย
๕. ภาพประกอบ	ภาพประกอบสวยงาม
สอดคล้องสัมพันธ์กับ
เนื้อหาสาระที่นำเสนอ
ตลอดเรื่อง	ภาพประกอบสวยงาม
สอดคล้องสัมพันธ์กับ
เนื้อหาสาระที่นำเสนอ
เป็นส่วนใหญ่	ภาพประกอบ
สวยงาม สอดคล้อง
สัมพันธ์กับเนื้อหา
สาระที่นำเสนอเพียง
บางส่วน	ภาพประกอบไม่
สวยงาม สอดคล้อง
สัมพันธ์กับเนื้อหา
สาระ

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี
๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้
๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๕๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การแบ่งงาน	แบ่งงานกันชัดเจน	แบ่งงานกันแต่ไม่ครบถ้วน	แบ่งงานกันไม่ชัดเจน
๒. ความรับผิดชอบ	ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน	มีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนใหญ่	มีความรับผิดชอบร่วมกันน้อยมาก
๓. ความร่วมมือ	มีความร่วมมือและสามัคคีกันดีมาก	มีความร่วมมือและสามัคคีกันเป็นส่วนใหญ่	มีความร่วมมือและสามัคคีกันน้อยมาก
๔. ความตั้งใจ	มีความตั้งใจปฏิบัติงานดีมาก	มีความตั้งใจปฏิบัติงานพอใช้	มีความตั้งใจปฏิบัติงานน้อยมาก
๕. กระบวนการทำงาน	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนดีมาก	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนพอใช้	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนน้อยมาก

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๒ - ๑๕ คะแนน หมายถึง ดี
 ๙ - ๑๑ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินแบบประเมินการเขียนบันทึกความรู้

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	
	๒	๑
๑. จับประเด็นหลักของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้ ครบถ้วนทุกประเด็น บอกใจความสำคัญของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้บ้าง ไม่ครบทุกประเด็น
๒. สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ชัดเจน ลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ถูกต้อง ไม่สับสนวุ่นวาย	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ การลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ยังสับสนวุ่นวาย
๓. บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่า จากเรื่องได้	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องอย่างมีเหตุผล	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องได้
๔. สรุปข้อคิดไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผล	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้
๕. รูปแบบการเขียน บันทึกการอ่าน	กรอกข้อมูลตามรูปแบบบันทึกการอ่านถูกต้อง ครบถ้วน บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วัน เดือน ปีที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล	กรอกข้อมูลตามรูปแบบบันทึกการอ่าน ไม่ถูกต้องครบถ้วน ไม่บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วัน เดือน ปีที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล

เกณฑ์การประเมิน

- ๘ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๕ - ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๕๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วน รูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจนแต่ก็มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกันไม่เรียงลำดับหัวข้อไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาไม่แสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล และไม่มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุง้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกรู้คิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ ถูกต้อง ครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกรู้คิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ ถูกต้องครบถ้วน	บอกรู้คิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้	บอกรู้คิดเรื่องที่อ่านได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
 ๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัด กลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนไม่ถูกต้องสรุปข้อคิดไม่ได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
- ๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๕๘

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการอ่านในใจ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ระยะเวลาในการอ่าน	อ่านได้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด	อ่านได้ร้อยละ ๑๐ ของข้อมูล	อ่านได้ร้อยละ ๗๐ ของข้อมูล	อ่านได้ไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของข้อมูล
๒. หลักการอ่านในใจ	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นส่วนใหญ่	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นบางส่วน	อ่านในใจไม่ถูกต้องตามหลักการอ่าน
๓. บุคลิกภาพ ท่าทาง ในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาด ส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นบางส่วน	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรและส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. การนำเสนอ	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้อง	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ทำกิจกรรมหลังการอ่านไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การวางแผนเป็นระบบ	มีการวางแผนการทำงานเป็นระบบ
- สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม
- ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
- มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน
- มีการประเมินปรับปรุงงาน	การทำงาน ไม่ครบถ้วน
ขาด ๑ ประเด็น	การทำงาน ไม่ครบถ้วน ขาด ๒ ประเด็น	การทำงาน ไม่ครบถ้วน ขาด ๓ ประเด็นขึ้นไป
๒. รูปเล่มรายงาน	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบครบถ้วน น่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม สะอาดเรียบร้อย	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบครบถ้วน น่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม สะอาดเป็นส่วนใหญ่	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบค่อนข้างครบถ้วน รูปเล่มสวยงาม สะอาด	การทำรายงาน มีข้อบกพร่อง ส่วนประกอบ ไม่ครบถ้วน
๓. เนื้อหา	เนื้อหาของรายงานถูกต้อง สมบูรณ์	เนื้อหาของรายงาน ถูกต้องค่อนข้างถูกต้อง สมบูรณ์เป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาของรายงานมี ข้อบกพร่องบ้าง	เนื้อหาของรายงาน มีข้อบกพร่องมาก

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
 ๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๖๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. ด้านความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอ	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาไม่ถูกต้อง น้ำเสียงไม่เป็นธรรมชาติสื่อความหมายไม่ชัดเจน
๔. ขั้นตอนการพูด	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง ไม่แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย	ไม่กล่าวทักทายผู้ฟัง ไม่แนะนำตนเอง ไม่แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องสั้น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เขียนเรื่องสั้นๆ	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้น ๆ โดยมีเนื้อเรื่องน่าสนใจแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ การดำเนินเรื่องต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจน และใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสม	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้น ๆ โดยมีเนื้อเรื่อง และ การดำเนินเรื่อง ต่อเนื่องกัน ตั้งแต่ต้นจน และใช้ภาษากระชับ สื่อความหมายได้ชัดเจน	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้น ๆ โดยมีเนื้อเรื่อง และ การดำเนิน ต่อเนื่องกัน ใช้ภาษาบกพร่องเล็กน้อย	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้น ๆ เนื้อเรื่อง และ การดำเนินเรื่อง ยังขาดความต่อเนื่อง การใช้ภาษายังต้องปรับปรุง
๒. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

- ๗ - ๘ คะแนน หมายถึง ดี
- ๔ - ๖ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๓ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๖๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์ประเมินการท่องอาขยาน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความถูกต้องของการท่องบทประพันธ์	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่น	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนใหญ่	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนน้อย	ท่องบทประพันธ์ติดขัดเป็นช่วงๆจะท่องต่อได้เมื่อมีคนบอก
๒. การออกเสียงคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำเป็นบางส่วน	ออกเสียงคำไม่ถูกต้องชัดเจน
๓. การเว้นจังหวะวรรคตอน	เว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	เว้นจังหวะวรรคตอน บางวรรคไม่ถูกต้อง เช่นวรรคที่มีการรวบพยางค์ให้ลงจังหวะ	เว้นจังหวะวรรคตอน ไม่ถูกต้องหลายวรรคทำให้การท่องสะดุดเป็นช่วงๆ	ท่องไม่เป็นจังหวะเว้นวรรคตอนผิดมากทำให้การท่องตะกุกตะกักซึ่งเป็นผลมาจากการจำบทไม่ได้
๔. การใช้ระดับเสียง	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมตามวัยของผู้เรียน	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	ใช้ระดับเสียงที่สอดคล้องอารมณ์ได้เหมาะสมบ้างเป็นบางส่วน	ระดับเสียงราบเรียบท่องไปเรื่อยๆไม่มีน้ำเสียงที่แสดงอารมณ์ใด ๆ

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์ประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเขียนหรือพูดแสดงความคิดเห็น	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบอย่างชัดเจน	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบพอสมควร	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบเล็กน้อย	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นสั้นๆไม่แสดงเหตุผลประกอบ
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่ายเรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน ใช้ภาษาไม่เหมาะสม เรียงลำดับเรื่องราววกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓. มารยาทในการพูดและบุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืน ตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋าหรือเอามือไขว่หลัง ใช้ น้ำเสียงนุ่มนวล ใช้ถ้อยคำสุภาพ	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋าหรือเอามือไขว่หลัง ใช้ น้ำเสียงราบเรียบ ใช้ถ้อยคำมีข้อบกพร่องบ้าง

เกณฑ์การประเมิน

- ๘ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๕ - ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๖๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ(ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด)

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. รูปแบบตัวอักษร	คัดลายมือ
ตัวบรรจงเต็มบรรทัด
และครึ่งบรรทัด ตาม
รูปแบบที่กำหนดทั้งหมด	คัดลายมือ
ตัวบรรจงเต็มบรรทัด
และครึ่งบรรทัด
คัดตามรูปแบบที่กำหนด
บางส่วนบกพร่อง	คัดลายมือ
ตัวบรรจงเต็มบรรทัด
และครึ่งบรรทัด
คัดตามรูปแบบที่กำหนด
บกพร่องเป็นส่วนใหญ่	คัดลายมือ
ตัวบรรจงเต็มบรรทัด
และครึ่งบรรทัด
ไม่ถูกต้องตามแบบที่
กำหนด
๒. การเขียนคำและ
วรรคตอน	เขียนคำ และเว้นวรรค
ตอนถูกต้องทุกคำ	เขียนคำ และเว้นวรรค
ตอนถูกต้อง
เป็นส่วนใหญ่	เขียนคำ และเว้นวรรค
ตอนถูกต้อง
เป็นส่วนน้อย	เขียนคำ และเว้นวรรค
ตอนไม่ถูกต้องเป็น
จำนวนมาก
๓. ความสะอาด
เป็นระเบียบ	ตัวอักษรสม่ำเสมอ
เรียบร้อย สวยงาม
ผลงานสะอาด ไม่มีรอย
ลบขีดฆ่า	ตัวอักษรสม่ำเสมอ
เรียบร้อยสวยงาม
ผลงานสะอาด มีรอยลบ
ขีดฆ่า ๑-๒ แห่ง	ตัวอักษรไม่ค่อย
สม่ำเสมอ ผลงาน
ไม่สะอาด มีรอยลบขีด
ฆ่า ๓-๕ แห่ง	ตัวอักษรไม่สม่ำเสมอ
มีรอยลบขีดฆ่ามากกว่า
๖ แห่ง
๔. เวลา	-	-	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จตามเวลาที่
กำหนด
๕. มารยาท
ในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจ
ในการเขียนอย่าง
สม่ำเสมอ ไม่พูด คอย เล่น ระหว่าง
ทำงาน	มีความตั้งใจ
ในการเขียนอย่าง
สม่ำเสมอ ไม่พูด คอย
เล่น ระหว่างทำงาน	มีความตั้งใจ
ในการเขียนพอสมควร
พูด คอย เล่น ระหว่าง
ทำงานเป็นบางครั้ง	ไม่มีความตั้งใจ
ในการเขียน พูด คอย เล่น
ระหว่างทำงาน
ตลอดเวลา ต้องคอย
ตักเตือน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๔ - ๑๘ คะแนน หมายถึง ดี
 ๙ - ๑๓ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์ประเมิน มารยาทในการอ่าน

ประเด็นการประเมิน

๑. ไม่ควรอ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก
๒. ในขณะที่มีผู้อ่านหนังสือ ไม่ควรชะงักไปอ่านข้างหลังให้เป็นที่น่ารำคาญและไม่ควร แหย่อ่าน
๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ
๔. ไม่แก่งอแงอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น
๕. ไม่ควรถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต
๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม
๗. เมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดหรือสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้อ่านหนังสือโดยเฉพาะ ไม่ส่งเสียงดัง ควรปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์สถานที่เหล่านั้นอย่างเคร่งครัด

ตารางประเมินมารยาทการอ่าน

[illegible]

เกณฑ์การประเมิน ข้อละ ๑ คะแนน

ปฏิบัติได้ ๖ - ๗ ข้อ หมายถึง ดี

ปฏิบัติได้ ๔ - ๕ ข้อ หมายถึง พอใช้

ปฏิบัติได้ ๑ - ๓ ข้อ หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ตารางสรุปผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

[illegible]

(.....) ผู้ประเมิน

..... /

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน

...../...../.....

๓๗๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

| ที่ | ชื่อ-สกุล | | | | | | รวม
(คะแนน) | สรุป |
|-----|-----------|--|--|--|--|--|----------------|------|
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

ตารางบันทึกคะแนนประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

| ที่ | ชื่อ-สกุล | แผนที่ ๑ | แผนที่ ๒ | แผนที่ ๓ | แผนที่ ๔ | แผนที่ ๕ | รวมคะแนน | เฉลี่ย
ร้อยละ
(๑๐๐) | สรุป
ผ่าน/
ไม่ผ่าน |
|-----|-----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|---------------------------|--------------------------|
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |

หมายเหตุ การสรุปผลการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๗๐ จึงจะถือว่า “ผ่าน”

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

๓๓๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์
รศ.นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

นายสมเกียรติ ขอบผล	ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ
นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายณรงค์ แผ้วพลสง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสุกัญญา งามบรรจง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายอัมพร พินะสา	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายสนธิ แยมเกษร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ปรึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

นางปราณี ปราบริปู	ข้าราชการบำนาญ
นางสาวละอียด สดคมขำ	ข้าราชการบำนาญ
นางภารดี พรขจรกิจกุล	ข้าราชการบำนาญ
นายสมบุรณ์ ศรีวิชาสร้อย	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครสวรรค์ เขต ๑
นายพิเชษฐ์ นนทพละ	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
นายมน โชนดี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางนิรมล ตูจันทา	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้

คณะกรรมการ

๑. นางนิรมล ตูจันดา	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้	ประธาน
๒. นางสุรรัตน์ ฤกษ์ห่วย	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๓. นางมาลินี พันธุเทพ	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๔. นางสมพร ชัดขจร	ครูโรงเรียนวัดนิเทศุทธาราม	สพป.นครสวรรค์
๕. นางสาวญาณิศา เป้าเงิน	ครูโรงเรียนวัดบ้านมะเกลือ	สพป.นครสวรรค์
๖. นางรุ่งทิพา เรือนไทย	ครูโรงเรียนวัดบางมะฝ่อ	สพป.นครสวรรค์
๗. นายสมพร เรือนไทย	ครูโรงเรียนบ้านเนินเวียง	สพป.นครสวรรค์
๘. นายเขต บุญมี	ข้าราชการบำนาญ	สพป.อ่างทอง
๙. นางวันเพ็ญ จันทร์ทอง	ข้าราชการบำนาญ	สพป.อ่างทอง
๑๐. นางชะเอม ปรากฏผล	ครูโรงเรียนวัดหลักแก้ว	สพป.อ่างทอง
๑๑. นางนิตยา จันท	ครูโรงเรียนอนุบาลแสวงหา	สพป.อ่างทอง
๑๒. นางสมจิตร เพชรสุวรรณ	ครูโรงเรียนวัดห้วยคันแหลน	สพป.อ่างทอง
๑๓. นางสาวสุภาวดี รอดเสียงล้ำ	ครูโรงเรียนบ้านดอนดาว	สพป.อ่างทอง
๑๔. นางศรีนวล ศรีอ่ำ	ครูโรงเรียนอนุบาลวัดนางใน	สพป.อ่างทอง
๑๕. นางวชิราภรณ์ ธรรมลี	ครูโรงเรียนอนุบาลวัดนางใน	สพป.อ่างทอง
๑๖. นายบัญชา รัตนมาลี	ศึกษานิเทศก์	สพป.นครนายก
๑๗. นางธณิดา พรหมประเสริฐ	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครนายก
๑๘. นางสาวศิริรัตน์ หน่ยมี	ครู โรงเรียนวัดวังปลาจืด	สพป.นครนายก
๑๙. นางมณฑนา บำรุงจิตต์	ครูโรงเรียนอนุบาลนครนายก	สพป.นครนายก
๒๐. นางอรัญญา สุทธาสีโนบล	ครูโรงเรียนวัดสันตยาราม	สพป.นครนายก
๒๑. นางวลาวัลย์ อุดมศิลป์	ครูโรงเรียนชุมชนวัดเขี้ยวโอสถ	สพป.นครนายก
๒๒. นางเปรมจิตต์ วงศ์วัชรานนท์	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ	สพป.นครสวรรค์
๒๓. นางสาวปณณิสรา แสงอุทัย	นักวิชาการพัสดุชำนาญการพิเศษ	สพป.นครสวรรค์
๒๔. นางเบญจา คุรุธรรมานนท์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สพป.นครสวรรค์
๒๕. นางประจวบ กล่ำชัย	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ	สพป.นครสวรรค์
๒๖. นางปรีดา สุขเสวี	เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน	สพป.นครสวรรค์
๒๗. นางสาวธัญญพัทธ์ ศรีประพจน์	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๒๘. นางสาวธิดา ทองแฉล้ม	เจ้าหน้าที่ธุรการ	สพป.นครสวรรค์
๒๙. นางจรรยา เรืองมาลัย	ข้าราชการบำนาญ สพป.นครสวรรค์ เขต ๑	เลขานุการ
๓๐. นางจารุณี ปานแดง	ศึกษานิเทศก์ สพป.อ่างทอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑. นางวาสิณทร์ รัตนมาลี	ศึกษานิเทศก์ สพป.นครนายก	ผู้ช่วยเลขานุการ